

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U ZAGREBU

ODABIR SUDSKIH GRAĐANSKIH
ODLUKA
Sentence sa nomenklaturom prava

PRIPREMILI:

GORDANA FILIPOVIĆ, sutkinja Županijskog suda u
Zagrebu

LANA MALEKOVIĆ, sudska savjetnica Županijskog
suda u Zagrebu

KAZALO

1. STVARNO PRAVO.....	3
2. OBVEZNO PRAVO.....	88
3. RADNO PRAVO.....	153
4. GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO.....	186
4.1. PARNIČNI POSTUPAK.....	186
4.2. IZVANPARNIČNI POSTUPAK.....	199
4.3. OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA.....	207
4.4. STEČAJNI POSTUPAK.....	269
5. OBITELJSKO PRAVO.....	270
6. NASLJEDNO PRAVO.....	280
7. TRGOVAČKO PRAVO.....	282
8. PRAVO VRIJEDNOSNIH PAPIRA	284

1. STVARNO PRAVO

1. ZABILJEŽBA SPORA - prijedlog za ponavljanje

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-ZABILJEŽBA

Zakonsko kazalo

Članak. 81. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 114/01 i 100/04)

Sentenca

Na temelju činjenice da je u pravomoćno završenom parničnom postupku podnesen prijedlog za ponavljanje postupka ne može se smatrati da je pred sudom u tijeku postupak o zemljišnoknjižnim pravima, u smislu odredbe čl. 81. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama. Povodom tako podnesenog prijedloga sud provodi postupak u kojem ocjenjuje njegovu procesnopravnu osnovanost, a tek bi se njegovim dopuštanjem (i ukidanjem ranije donesene odluke) moglo smatrati da je (ponovno) u tijeku postupak pred sudom o zemljišnoknjižnim pravima.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem upisana je zabilježba spora temeljem prijedloga za ponavljanje postupka. Županijski sud u Zagrebu usvaja žalbu protustranke, nalaže brisanje upisa zabilježbe spora i uspostavu prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja.

„ U smislu čl. 81. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 114/01 i 100/04; dalje: ZZK), upis zabilježbe spora je moguć kada se u pogledu zemljišnoknjižnog prava vodi pred sudom postupak čiji bi ishod mogao utjecati na uknjižbu, pripadanje, postojanje, opseg, sadržaj ili opterećenje tog prava.

Na temelju činjenice da je u pravomoćno završenom parničnom postupku podnesen prijedlog za ponavljanje postupka ne može se smatrati da je pred sudom u tijeku postupak o zemljišnoknjižnim pravima, u smislu navedene odredbe čl. 81. st. 1. ZZK. Povodom tako podnesenog prijedloga sud provodi postupak u kojem ocjenjuje njegovu procesnopravnu osnovanost, a tek bi se njegovim dopuštanjem (i ukidanjem ranije donesene odluke) moglo smatrati da je (ponovno) u tijeku postupak pred sudom o zemljišnoknjižnim pravima.

Stoga nije bilo uvjeta za upis zabilježbe spora samo na temelju podnesenog prijedloga za ponavljanje postupka, pa je prijedlog predlagatelja na temelju čl. 108. st. 1. al. 3. i čl. 109. st. 1. i 4. ZZK prvostupanjski sud trebao odbiti.

Kako je prvostupanjski sud udovoljio prijedlogu za upis, na temelju čl. 127. st. 2. ZZK je valjalo usvojiti žalbu protustranke, naložiti brisanje upisa zabilježbe spora i uspostavu prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja .“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-2757/08-2 od 25. svibnja 2010.

2. ZABILJEŽBA TRAŽBINE

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-ZABILJEŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 197. st. 1. Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine" broj 73/97, 270/01, 59/01, 82/01, 103/03, 44/06 i 79/07)

Članak 200. Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine" broj 73/97, 270/01, 59/01, 82/01, 103/03, 44/06 i 79/07)

Članak 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99,114/01, 100/04, 107/07 i 152/08)

Sentenca

Zabilježba tražbine iz čl. 200. Zakona o socijalnoj skrbi može se dopustiti temeljem rješenja kojim je korisniku priznato pravo na pomoć za uzdržavanje, a učinak te zabilježbe je da Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi ima pravo na povrat iznosa isplaćenih, između ostalog, na ime pomoći za uzdržavanje ako korisnik otuđi svoju imovinu (čl. 197. st. 1. Zakona o socijalnoj skrbi).

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja dopuštena je na nekretninama protustranke zabilježba tražbine u korist Republike Hrvatske, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Naime, kada upis određuje drugi sud ili drugo nadležno tijelo, a ne zemljišnoknjižni sud, tada će se zemljišnoknjižni sud ograničiti samo na ispitivanje je li odluku donijelo za to nadležno tijelo i je li ona provediva u zemljišnoj knjizi, dok glede svih ostalih pretpostavki odlučuje drugi sud ili nadležno tijelo koje dopušta upis / čl. 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99,114/01, 100/04, 107/07 i 152/08) /.

Prema ocjeni suda prvog stupnja, koju prihvaća i ovaj sud, rješenje za upis zabilježbe tražbine temeljem kojeg je određen upis donijelo je nadležno tijelo (Centar za socijalnu skrb) te su za upis zabilježbe tražbine u konkretnom slučaju ispunjene sve pretpostavke koje određuje zemljišnoknjižno pravo.

Pravilno je stoga postupio prvostupanjski sud kad je dopustio upis zabilježbe tražbine na nekretninama protustranke, jer se zabilježba tražbine iz čl. 200. Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine" broj 73/97, 270/01, 59/01, 82/01, 103/03, 44/06 i 79/07 – dalje: ZSS) može dopustiti temeljem rješenja kojim je korisniku priznato pravo na pomoć za uzdržavanje, a učinak te zabilježbe je da Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi ima pravo na povrat iznosa isplaćenih, između ostalog, na ime pomoći za uzdržavanje ako korisnik otuđi svoju imovinu (čl. 197. st. 1. ZSS). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-6151/11-2

3. ZABILJEŽBA PRIVREMENE MJERE

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-ZABILJEŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 81. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08)

Sentenca

Ishod spora koji se vodi po tužbi predlagateljice (utvrđenje ništavosti odluke o priznanju položaja zaštićenog najmoprimca) ne bi mogao dovesti do promjene upisanih zemljišnoknjižnih prava u smislu čl. 81. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama, budući da temeljem presude kojom bi eventualno bio prihvaćen tužbeni zahtjev ne bi bilo moguće izvršiti nikakav zemljišnoknjižni upis jer se takvom deklaratornom presudom ne bi mogla izvršiti promjena zemljišnoknjižnog stanja, a koja u konačnici nije niti tražena.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja odbijen je prijedlog predlagateljice za upis zabilježbe spora na temelju tužbe primljene na Općinskom sudu u Zagrebu. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ U konkretnom je slučaju zabilježba spora predložena temeljem tužbe iz koje je razvidno da je tužbeni zahtjev usmjeren na donošenje presude kojom će se utvrditi ništavost odluke o priznanju položaja zaštićenog najmoprimca.

Pravilan je zaključak suda prvog stupnja da ishod spora koji se vodi po tužbi predlagateljice ne ni mogao dovesti do promjene upisanih zemljišnoknjižnih prava u smislu čl. 81. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99- Odluka USRH, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08 - u daljnjem tekstu ZZK), budući da temeljem presude kojom bi eventualno bio prihvaćen tužbeni zahtjev, ne bi bilo moguće izvršiti nikakav zemljišnoknjižni upis jer se takvom

deklaratornom presudom ne bi mogla izvršiti promjena zemljišnoknjižnog stanja, a koja u konačnici nije niti tražena.

To stoga što je svrha upisa zabilježbe spora, prije svega, učiniti vidljivim da se pred sudom ili drugim nadležnim tijelom vodi postupak o čijem ishodu ovisi promjena nositelja knjižnog prava, promjena sadržaja, opsega, a zatim i reda prvenstva knjižnog prava ili uopće postanak upisanog knjižnog prava. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-7439/10-2 od 14. veljače 2012.

4. UKNJIŽBA DOŽIVOTNOG UŽIVANJA I KORIŠTENJA

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 31. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08

Članak. 199. st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08 i 38/09)

Sentenca

Pravo doživotnog uživanja i korištenja, čiji upis predlagateljica prijedlogom traži, nije stvarno pravo koje prema odredbama Zakona o zemljišnim knjigama može biti predmetom upisa niti je takvo pravo uopće regulirano pozitivnim propisima. Stoga nije moguće dopustiti uknjižbu prava doživotnog uživanja i korištenja obzirom da takvo pravo ne postoji prema odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog postupka je uknjižba prava doživotnog uživanja i korištenja na temelju ugovora o doživotnom korištenju i uživanju. Sud prvog stupnja odbio je prijedlog pozivom na odredbu čl. 108. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99- Odluka USRH, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08 - u daljnjem tekstu ZZK). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Naime, sukladno odredbi čl. 31. st. 1. ZZK predmetom upisa mogu biti samo pravo vlasništva i ostala stvarna prava na nekretninama (služnosti, stvarni tereti, pravo građenja i založno pravo), pri čemu se ističe da su osobne služnosti koje se upisuju u zemljišnu knjigu pravo plodouživanja (čl. 203. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima /„Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, Odluka USRH 137/99, Odluka USRH 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08. i 38/09. – u daljnjem tekstu ZV/), pravo uporabe (čl. 212. ZV) i pravo stanovanja (čl. 217. ZV).

Pravo doživotnog uživanja i korištenja, čiji upis predlagateljica prijedlogom traži, nije stvarno pravo koje prema odredbama ZZK može biti predmetom upisa niti je takvo pravo uopće regulirano pozitivnim propisima. Stoga nije moguće dopustiti uknjižbu prava doživotnog uživanja i korištenja iz razloga što takvo pravo ne postoji prema odredbama ZV.

Budući žalbenim razlozima nije dovedena u sumnju pravilnost i zakonitost pobijane odluke, te kako nisu uočene bitne povrede odredaba postupka iz čl. 354. st. 2. ZPP, na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti (čl. 365. st. 2. ZPP), valjalo je na temelju čl. 380. toč. 2. ZPP-a, u svezi čl. 91. st. 1. ZZK odbiti žalbu predlagateljice kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsko rješenje, kako je riješeno izrekom ovog rješenja. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-3760/11 od 12. veljače 2013.

5. ZABILJEŽBA SPORA

- vrijeme primitka prijedloga upućenog preporučenom pošiljkom

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-ZABILJEŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 107. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04 i 107/07)

Članak 76. st. 1. Zemljišnoknjižnog poslovnika („Narodne novine“ broj: 81/97, 109/02, 123/02, 153/02 i 14/05)

Sentenca

Za odlučivanje o prijedlogu za upis mjerodavnoje stanje u času kada je zemljišnoknjižni sud taj prijedlog primio, pri čemu nije odlučno kada su predlagatelji navedeni prijedlog uputili sudu.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja u zk.ul. broj 20540 k.o. Grad Zagreb dopušten je upis zabilježbe pokrenutog postupka radi priznanja prava vlasništva temeljem čl. 18. Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ S obzirom da je uvidom u spis utvrđeno kako pobijano rješenje o upisu sadrži sve podatke propisane odredbom čl. 109. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04 i 107/07- dalje: ZZK), te kako je uvidom u zemljišnu knjigu utvrđeno da je navedeni upis proveden pravilnom primjenom odredbe čl. 113. ZZK, kao i odredbe čl. 76. st. 1. Pravilnika o unutarnjem ustroju, vođenju zemljišnih knjiga i obavljanju drugih poslova u zemljišnoknjižnim odjelima sudova - Zemljišnoknjižnog poslovnika („Narodne novine“ broj: 81/97, 109/02, 123/02,

153/02 i 14/05- dalje: Zemljišnoknjižni poslovnik), to se žalbeni navodi predlagatelja ukazuju neosnovanima.

Vezano uz žalbene navode predlagatelja kojima ističu kako su predmetni prijedlog za upis uputili sudu preporučenom pošiljkom dana 16. studenog 1999. godine, valja istaknuti kako je, sukladno odredbi čl. 107. ZZK, za odlučivanje o prijedlogu za upis mjerodavno stanje u času kada je taj prijedlog stigao zemljišnoknjižnom sudu, slijedom čega se, sukladno odredbi čl. 76. st. 1. Zemljišnoknjižnog poslovnika, u natpisu svakog upisa navodi dan, mjesec, godina i broj pod kojim je zemljišnoknjižni podnesak stigao zemljišnoknjižnom sudu. **S obzirom da iz spisa proizlazi kako je prijedlog za upis predlagatelja stigao sudu dana 17. studenog 1999. godine, to je prvostupanjski sud u provedbi predmetnog upisa pravilno označio datum primitka prijedloga za upis, pri čemu nije odlučno kada su predlagatelji navedeni prijedlog uputili sudu. “**

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-6881/09-2 od 13. ožujka 2012.

6. UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA - šljunčara

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 2. st. 3. i 4. Zakona o rudarstvu ("Narodne novine" broj: 75/09)

Članak 5. toč. 3. Zakona o rudarstvu ("Narodne novine" broj: 75/09)

Sentenca

Kada je nekretnina koja je predmetom upisa u naravi šljunčara, a ne poljoprivredno zemljište, u skladu s odredbama čl. 2. st. 3. i 4., te čl. 5. toč. 3. Zakona o rudarstvu, koje su u odnosu na odredbe čl. 361. i čl. 365. Zakona o vlasništvu lex specialis, ne bi bilo moguće dopustiti uknjižbu prava vlasništva za korist predlagatelja na opisanom zemljištu, već bi predmetnu nekretninu trebalo upisati kao vlasništvo Republike Hrvatske.

Kratki tekst odluke

Predmet ove pravne stvari je uknjižba prava vlasništva na nekretnini društvenog vlasništva u korist Općine Remetinec koja se sastoji od zkčbr. 958, u naravi šljunčara površine 1426 čhv ili 5129 m2. Polazeći od utvrđenja da je nekretnina u pogledu koje je predložen upis uknjižena kao društveno vlasništvo; da je u pogledu predmetne nekretnine uknjiženo pravo korištenja u korist Općine Remetinec, te da se ista nekretnina u času stupanja na snagu Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Narodne novine" broj: 54/94, dalje: ZPZ) nalazila unutar granica građevinskog područja, zbog čega u skladu s čl. 3. st. 1. ZPZ nije postala vlasništvo Republike Hrvatske, sud prvog stupnja dopušta predloženi

upis. Županijski sud u Zagrebu preinačuje rješenje suda prvog stupnja na način da odbija prijedlog predlagatelja.

„ U konkretnom slučaju, a s obzirom na kulturu zemljišta (šljunčara) koje je predmetom upisa, nije bilo mjesta primjeni odredbi ZPZ (čl. 3. st. 1.), kao i odredbi čl. 361. i čl. 365. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06 i 146/08, dalje: ZV), već je pretpostavke za upis trebalo preispitivati imajući u vidu posebne propise kojima je reguliran pravni režim nekretnine u pogledu koje je upis zahtijevan, što je sud prvog stupnja propustio učiniti.

Odredbom čl. 2. st. 3. Zakona o rudarstvu ("Narodne novine" broj: 75/09, dalje: ZOR), propisano je da je rudno blago u vlasništvu Republike Hrvatske, dok je čl. 4. određeno da se rudnim blagom, u smislu ZOR-a, smatraju se sve organske i neorganske mineralne sirovine koje se nalaze u čvrstom, tekućem ili plinovitom stanju u prvobitnom ležištu, u nanosima, jalovištima, talioničkim troskama ili prirodnim rastopinama (dalje: mineralne sirovine). Nadalje, odredbom čl. 5. toč. 3. ZOR propisano je, između ostalog da se mineralnim sirovinama u smislu ZOR-a smatraju mineralne sirovine za proizvodnju građevnog materijala: tehničko-građevni kamen (amfibolit, andezit, bazalt, dijabaz, granit, dolomit, vapnenac), građevni pijesak i šljunak te ciglarska glina.

Budući je nekretnina koja je predmetom upisa u naravi šljunčara, a ne poljoprivredno zemljište, u skladu s navedenim odredbama, koje su u odnosu na odredbe čl. 361. i čl. 365. ZV lex specialis, ne bi bilo moguće dopustiti uknjižbu prava vlasništva za korist predlagatelja na opisanom zemljištu, već bi predmetnu nekretninu trebalo upisati kao vlasništvo Republike Hrvatske. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-1856/11-2 od 10. prosinca 2013.

7. AMORTIZACIJA

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-POSTUPAK U ZEMLJIŠNO KNJIŽNIM STVARIMA-AMORTIZACIJA I BRISANJE STARIH HIPOTEKARNIH TRAŽBINA

Zakonsko kazalo

Članak 109. st. 6. Zakona o zemljišnim knjigama("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08)

Članak 142. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08)

Sentenca

Uplata predujma na žiro račun Narodnih novina d.d. za troškove objave oglasa iz čl. 142. Zakona o zemljišnim knjigama je uvjet za ispitivanje osnovanosti prijedloga

u smislu čl. 142.-144. Zakona o zemljišnim knjigama, te je dužnost osobe koja zahtijeva pokretanje postupka radi amortizacije i brisanja hipotekarne tražbine uplatiti potreban predujam.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjski sud je pozivom na odredbu čl. 109. st. 6. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08 - dalje u tekstu: ZZK) odbacio prijedlog za pokretanje postupka amortizacije i brisanja starih novčanih tereta u zk.ul.br. 13640 k.o. Grad Zagreb jer predlagatelj nije u ostavljenom roku otklonio nedostatke u prilogama. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Naime, uplata predujma na žiro račun Narodnih novina d.d. za troškove objave oglasa iz čl. 142. ZZK je uvjet za ispitivanje osnovanosti prijedloga od 12. rujna 2007. u smislu čl. 142.-144. ZZK te je dužnost osobe koja zahtijeva pokretanje postupka radi amortizacije i brisanja hipotekarne tražbine uplatiti potreban predujam.

Budući da iz spisa proizlazi da je predlagatelj rješenjem pozvan dostaviti dokaz o uplati predujma na žiro račun Narodnih novina d.d. za troškove objave oglasa u iznosu od 350,00 kn (list 9 spisa), a da nije postupio po predmetnom rješenju, pravilno je postupio prvostupanjski sud kada je pozivom na odredbu čl. 109. st. 6. ZZK odbacio prijedlog, koji zaključak prihvaća i ovaj drugostupanjski sud, a isti niti žalbenim navodima nije doveden u sumnju.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-8007/10-2 od 17. prosinca 2013.

8. UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA – ugovor nije potpisan

Nomenklatura prava

ŠTVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Članak. 43. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08)

Članak. 455. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine" broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01)

Članak 72. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine" broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01)

Sentenca

S obzirom da ugovor temeljem kojeg je predložen upis u ovom postupku nije potpisan od strane jednog od kupaca (ovdje predlagateljice), što predlagateljica niti ne osporava u žalbi, isti nije sklopljen pa stoga ne predstavlja valjan pravni temelj za upis u zemljišnu knjigu (čl. 43. Zakona o zemljišnim knjigama).

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja odbijen je prijedlog predlagatelja za uknjižbu prava vlasništva, na temelju odredbe čl. 108. st. 1. i 109. st. 1. i 4. Zakona o zemljišnim knjigama – "Narodne novine", broj 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08 – dalje ZZK). Sud prvog stupnja je uvidom u ugovor o kupoprodaji stana utvrdio da isti nije potpisan od strane kupca, što je ocijenio kao zapreku predloženom upisu u smislu čl. 43. ZZK. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

„ Navedeno stoga što je, kad je za sklapanje ugovora potrebno sastaviti ispravu (što je u skladu s čl. 455. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01 – dalje: ZOO) slučaj sa ugovorom o prodaji nekretnine), ugovor sklopljen kad ispravu potpišu sva osobe koje se njim obvezuju (čl. 72. st. 1. ZOO). **Obzirom da ugovor temeljem kojeg je predložen upis u ovom postupku nije potpisan od strane jednog od kupaca (ovdje predlagateljice), što predlagateljica niti ne osporava u žalbi, isti nije sklopljen pa stoga ne predstavlja valjan pravni temelj za upis u zemljišnu knjigu (čl. 43. ZZK).**

Pri tom valja nadodati kako se prijedlogu ne bi moglo udovoljiti niti pod pretpostavkom da je ugovor, temeljem kojeg je predložen upis, potpisan od strane svih ugovaratelja, tj. da je on sklopljen, a to stoga što u tom slučaju ne bi bila ispunjena opća pretpostavka valjanosti tabularne isprave iz čl. 44. st. 2. ZZK. To stoga što su u ugovoru o kupoprodaji kao kupci navedeni M.M. iz Z. i M. S. , dok se potvrdom-očitovanjem volje dozvoljava upis prava vlasništva na predmetnom stanu M.M. iz P. i B. – M. S. iz Z., pa kako predlagatelji nisu dostavili isprave temeljem kojih bi se sa sigurnošću moglo utvrditi da se radi o istim osobama, to je sud prvog stupnja pravilno zaključio da postoji opasnost da se osobe u čiju korist je upis zatražen zamijeni s drugima.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-9253/11-3 od 19. studenog 2013.

9. POJEDINAČNI ZEMLJIŠNOKNJIŽNI ISPRAVNI POSTUPAK - parcelacija

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-POSTUPAK U ZEMLJIŠNO KNJIŽNIM STVARIMA

Zakonsko kazalo

Članak 109. st. 6 Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08 i 126/10)

Članak 109. st. 5. Zemljišnoknjižnog poslovnika ("Narodne novine", broj: 81/97, 109/02, 123/02, 153/02 i 14/05)

Sentenca

S obzirom da iz prijedloga predlagatelja proizlazi da bi u ispravnom postupku trebali biti promijenjeni podaci u posjedovnici, zemljišnoknjižni pojedinačni ispravni postupak može se otvoriti samo ukoliko se uz prijedlog priloži prijavni list o promjeni u katastru zemljišta.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja odbijen je prijedlog za provođenje pojedinačnog ispravnog postupka uz obrazloženje kako predlagatelji nisu učinili vjerojatnim da im pripada pravo vlasništva na predmetnim nekretninama pa stoga u smislu odredbi čl. 200. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08 i 126/10– dalje: ZZK) i čl. 108. st. 2. Pravilnika o unutarnjem ustroju, vođenju zemljišnih knjiga i obavljanju drugih poslova u zemljišnoknjižnim odjelima sudova-Zemljišnoknjižnog poslovnika ("Narodne novine", broj: 81/97, 109/02, 123/02, 153/02 i 14/05-dalje: Poslovnik) ne postoji opravdani razlog za provođenje zemljišnoknjižnog pojedinačnog ispravnog postupka. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

„ Sasvim pogrešno sud prvog stupnja prijedlog odbija budući je, prema stanovištu ovog suda, prijedlog trebalo odbaciti kao neuredan i to pozivom na odredbu čl. 109. st. 6 ZZK. Navedeno stoga što je odredbom čl. 109. st. 5. Poslovnika propisano da ukoliko bi se u ispravnom postupku morali promijeniti podaci u posjedovnici glede površine, oblika, broja, izgrađenosti pojedinih dijelova zemljišnoknjižnog tijela, prijedlogu treba priložiti prijavni list katastra o nastaloj promjeni.

S obzirom da iz prijedloga predlagatelja proizlazi da bi u ispravnom postupku trebali biti promijenjeni podaci u posjedovnici, zemljišnoknjižni pojedinačni ispravni postupak može se otvoriti samo ukoliko se uz prijedlog priloži prijavni list o promjeni u katastru zemljišta.

Kako u trenutku kada je prijedlog za za provođenje pojedinačnog ispravnog postupka stigao zemljišnoknjižnom sudu (čl. 107. ZZK) istom prijedlogu nije bio priložen prijavni list u smislu odredbe čl. 109. st. 5. Poslovnika, to je prvostupanjski sud pravilnom primjenom odredbe čl. 109. st. 6. ZZK trebao odbaciti navedeni prijedlog, a budući se radi o spravi koja je nužna za donošenje odluke o osnovanosti prijedloga za upis.

Iz navedenih razloga, valjalo je primjenom odredbe čl. 380. toč. 2. ZPP, u svezi sa čl. 91. st. 1. ZZK, odbiti žalbu predlagatelja kao neosnovanu i potvrditi pobijano prvostupanjsko rješenje. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-577/10-2 od 5. studenog 2013.

10. ISPRAVAK UPISA

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-POSTUPAK U ZEMLJIŠNO KNJIŽNIM STVARIMA

Zakonsko kazalo

Članak 116. do 118. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Sentenca

Kako su predmetna rješenja provedena u zemljišnoj knjizi na način na koje glase, nisu se ispunile pretpostavke za ispravak pogrešnog upisa jer je taj institut rezerviran samo za one slučajeve kada postoji nesuglasnost (proturječnost) između odluke zemljišnoknjižnog suda i zemljišnoknjižnog upisa provedenog na temelju takve odluke, odnosno kad se sadržaj provedenog upisa ne podudara sa sadržajem rješenja kojim je dopušten upis i na temelju kojeg je upis proveden, što nije slučaj sa navedenim upisima.

Kratki tekst odluke

Predmet ove pravne stvari je ispravak površina i opisa posebnih dijelova nekretnine upisanih u zk. ul. br. 3473 k.o. Grad Zagreb. Sud prvog stupnja je utvrdio da nema mjestu ispravku površina i opisa predmetnih posebnih dijelova nekretnine bez isprava iz kojih će biti vidljiva pravna osnova stjecanja prava vlasništva u razlici površine predmetnih stanova, u smislu čl. 43 Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13 – u daljnjem tekstu ZZK). Zbog navedenog je pozivom na odredbe čl. 109 st. 1 i 4 ZZK odbio prijedlog. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Sud prvog stupnja pogrešno je primijenio materijalno pravo kada je odbio prijedlog na temelju odredbi čl. 43 ZZK jer se u konkretnom slučaju radi o prijedlogu za ispravak, međutim navedeno nije bilo od utjecaja na pravilnost odluke zbog čega je prihvaća i ovaj sud. **Kako su posebni dijelovi nekretnine upisani u zemljišne knjige na temelju rješenja suda prvog stupnja, odnosno predmetna rješenja provedena su u zemljišnoj knjizi na način na koje glase, nisu se ispunile pretpostavke za ispravak pogrešnog upisa (čl. 116.-118. ZZK) jer je taj institut rezerviran samo za one slučajeve kada postoji nesuglasnost (proturječnost) između odluke zemljišnoknjižnog suda i zemljišnoknjižnog upisa provedenog na temelju takve odluke, odnosno kad se sadržaj provedenog upisa ne podudara sa sadržajem rješenja kojim je dopušten upis i na temelju kojeg je upis proveden, što nije slučaj sa navedenim upisima.**

Nadalje, sve i da su predlagateljice tražile ispravak pogrešno određenog upisa u samim rješenjima suda prvog stupnja, takove pogreške, ukoliko je do njih došlo, ne mogu se sanirati podnošenjem prijedloga za ispravak pogrešno provedenog upisa. **Pogreške u sudskim odlukama u zemljišnoknjižnom postupku prvenstveno se ispravljaju kroz žalbu u postupcima u kojima je došlo do pogrešnog upisa ili u posebnoj parnici**

(npr. brisovna tužba) ili eventualno vođenjem pojedinačnog ispravnog postupka. To stoga, jer je zemljišnoknjižni postupak strogo formalan postupak u kojem nije moguće bez odgovarajućih novih isprava mijenjati ranije određene upise, čak i ukoliko su isti bili pogrešni.

Pravilno je stoga postupio prvostupanjski sud kad je odbio prijedlog za ispravak površina i opisa posebnih dijelova nekretnine. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-3748/10-4 od 21. siječnja 2014.

11. UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA - nalog za uknjižbu

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 55. st. 1. b Zakona o zemljišnim knjigama. („Narodne novine“ broj: 91/96, 114/01 i 100/04)

112. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama. („Narodne novine“ broj: 91/96, 114/01 i 100/04)

Sentenca

Kada se radi o upisu temeljem javne isprave sukladno čl. 55. st. 1. b Zakona o zemljišnim knjigama, odluka suda kao ovršna isprava ne treba sadržavati nalog za uknjižbu, već se upis provodi po nalogu koji će zemljišnoknjižni sud izdati u rješenju o upisu (čl. 112. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama).

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja odbijen je prijedlog predlagateljice za uknjižbu prava vlasništva. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Prvostupanjski sud temelji svoju odluku na zaključku da predmetnom prijedlogu nije bilo moguće udovoljiti, obzirom da je uvidom u dostavljenu presudu utvrđeno da ista ne sadrži točan opis zemljišta u smislu odredbe čl. 10. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 114/01 i 100/04 – dalje: ZZK), te iz razloga jer je citirana presuda deklaratorne naravi (samo utvrđuje da je tužiteljca/predlagateljica vlasnica stana), a ne sadrži nalog za uknjižbu prava vlasništva u korist predlagateljice u smislu odredbe čl. 108. st. 2. ZZK.

Zaključak prvostupanjskog suda, iz kojeg proizlazi da je predlagateljica odbijena sa upisom prava vlasništva iz razloga jer je upis zatražen temeljem presude deklaratorne naravi koja ne sadrži nalog za uknjižbu prava vlasništva u korist predlagateljice u smislu odredbe čl. 108. st. 2. ZZK, ne može se prihvatiti. Ovo stoga

jer se u konkretnom slučaju ne radi o zemljišnoknjižnom upisu određenom od strane drugog suda (čl. 108. st. 2. ZZK) već o upisu temeljem javne isprave sukladno čl. 55. st. 1. b ZZK. Iz dikcije navedene zakonske odredbe ne proizlazi da bi odluka suda kao ovršna isprava trebala sadržavati nalog za uknjižbu.

U konkretnoj situaciji upis se provodi po prijedlogu predlagatelja temeljem javne isprave (ukoliko ista udovoljava svim općim i posebnim pretpostavkama za upis), a po nalogu koji će zemljišnoknjižni sud izdati u rješenju o upisu (čl. 112. st. 1. ZZK).

Međutim, navedeno nije od utjecaja na odlučivanje u ovoj pravnoj stvari budući da je uknjižba prava vlasništva zatražena temeljem presude za koju je u prvostupanjskom postupku pravilno utvrđeno da ne sadrži točan opis zemljišta u smislu odredbe čl. 10. st. 2. ZZK, odnosno čl. 55. st. 1. b ZZK.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-5237/07-2 od 9. travnja 2008.

12. UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA – maloljetnik

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 108. st. 1 al. 3. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine" broj 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08)

Članak 53. st. 1 toč. 2. Zakona o javnom bilježništvu ("Narodne novine" broj 78/93, 29/94 i 162/98)

Sentenca

Obzirom da je iz sadržaja prijedloga vidljivo da ga je predlagatelj podnio u svoje ime, a ne kao zakonski zastupnik maloljetnog kupca, te obzirom da provedbom predloženog upisa predlagatelj ne bi niti stekao, niti promijenio ili izgubio knjižno pravo, to je prijedlog za upis valjalo odbiti obzirom da je podnesen od neovlaštene osobe (čl. 108. st. 1 alineja 3 Zakona o zemljišnim knjigama).

Kako predmetni ugovor, kojim se raspolaže imovinom maloljetne osobe (kupovnina) nije sklopljen u obliku javnobilježničkog akta, to isti, u skladu s čl. 53. st. 1 točka 2. Zakona o javnom bilježništvu nije pravno valjan.

Kratki tekst odluke

Sud prvog stupnja ocjenjuje da predlagatelj nije aktivno legitimiran za podnošenje prijedloga u ovom postupku u smislu čl. 95 st. 1 Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine" broj 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08 - u daljnjem tekstu ZZK), te pozivom na odredbe čl. 109 st. 1 i 4 ZZK odbija prijedlog

predlagatelja za uknjižbu prava vlasništva. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Ovlaštenje za podnošenje prijedloga za upis koji bi imao značenje uknjižbe ili predbilježbe, tj. aktivnu legitimaciju za pokretanje zemljišnoknjižnog postupka za upis uknjižbe ili predbilježbe ima osoba koja bi tim upisom stekla, promijenila ili izgubila knjižno pravo (čl. 95 st. 1 ZZK). Podnošenje prijedloga za upis od strane ovlaštene osobe jedna je od postupovnih pretpostavki za dozvolu i provedbu zemljišnoknjižnog upisa pa zemljišnoknjižni sud, kada ispituje pretpostavke za upis, mora prije svega ispitati je li prijedlog podnijela na to ovlaštena osoba.

Ispitivanje zemljišnoknjižnog suda glede postojanja valjanog ovlaštenja za podnošenje prijedloga za upis kreće se u okvirima određenim čl. 108. st. 1 alineja 3 ZZK prema kojoj odredbi će zemljišnoknjižni sud, nakon što pregleda prijedlog za upis o priloge, dopustiti upis, ako nema osnove za sumnju u to je li osoba koja podnosi prijedlog na to ovlaštena. Prema tome, ako iz zemljišnoknjižnog stanja, prijedloga za upis i priloga proizlazi da osoba koja je podnijela prijedlog za upis nije na to ovlaštena, zemljišnoknjižni sud će prijedlog odbiti.

Obzirom da je iz sadržaja prijedloga vidljivo da ga je predlagatelj podnio u svoje ime, a ne kao zakonski zastupnik, odnosno otac maloljetnog kupca V. Š., te obzirom da provedbom predloženog upisa predlagatelj ne bi niti stekao, niti promijenio ili izgubio knjižno pravo, pravilno je postupio sud prvog stupnja kada je odbio prijedlog za upis kao podnesen od neovlaštene osobe (čl. 108. st. 1 al. 3. ZZK).

Međutim, valja navesti kako se sve i pod pretpostavkom da je predlagatelj prijedlog podnio kao otac i zakonski zastupnik V. Š., a ne u svoje ime, istome svakako ne bi moglo biti udovoljeno. To prije svega iz razloga što ugovor, na temelju kojega je predložen upis, ne ispunjava opću pretpostavku valjanosti tabularne isprave iz čl. 43 st. 1 ZZK, prema kojoj će se upisi u zemljišnu knjigu dopustiti samo na temelju isprava sastavljenih u obliku propisanom za njihovu valjanost. **Kako predmetni ugovor, kojim se raspolaze imovinom maloljetne osobe (kupovnina) nije sklopljen u obliku javnobilježničkog akta, to isti, u skladu s čl. 53 st. 1 točka 2 Zakona o javnom bilježništvu ("Narodne novine" broj 78/93, 29/94 i 162/98), nije pravno valjan.**

Nadalje, sve da tome i nije tako, odnosno i pod pretpostavkom da je navedeni ugovor sklopljen u obliku javnobilježničkog akta, na temelju njega se ne bi mogao dopustiti predloženi upis, obzirom da nekretnina, kojim je istom opisana kao predmet prodaje, nije formirana za zemljišnu knjigu, pa bi stoga postajala zapreka zahtijevanom upisu (čl. 108 st. ZZK). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-2809/10 od 21. rujna 2010.

13. UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA - raskid ugovora

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 43. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 114/01, 100/04 i 107/07)

Članak 129. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 114/01, 100/04 i 107/07)

Sentenca

Sporazum o raskidu određenog kupoprodajnog ugovora, temeljem kojeg je kupac prethodno uredno ishodio upis prava vlasništva u zemljišne knjige za svoju korist, ne predstavlja ispravu temeljem koje bi se ex lege moglo zahtijevati brisanje prava vlasništva kupca.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja dopuštena je uknjižba prava vlasništva za korist predlagateljice. Odlučujući povodom žalbe protustranke, Županijski sud u Zagrebu preinačuje odluku suda prvog stupnja na način da odbija prijedlog predlagateljice.

„ Ne može se prihvatiti zaključak prvostupanjskog suda o dopuštanju uspostave prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja i s time povezane uknjižbe prava vlasništva u korist predlagateljice. **Činjenica da su ugovori o kupoprodaji nekretnine koja je predmet ovog postupka sporazumno raskinuti između ugovornih strana, sama po sebi ne može predstavljati pravni temelj za uspostavu prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja, te s tim povezanim brisanjem upisa prava vlasništva protustranke na predmetnoj nekretnini, makar o tome prileže uredne isprave (prijepisi sporazuma o raskidu ugovora i njihovih dodataka iz zbirke isprava prvostupanjskog suda).**

Prvostupanjskom sudu se ukazuje kako je brisanje upisa u zemljišne knjige predlagateljica mogla ostvariti jedino podizanjem brisovne tužbe sukladno čl. 129. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 114/01, 100/04 i 107/07 – dalje: ZZK). St. 1. navedenog članka, naime izričito propisuje kako je nositelj knjižnoga prava koje je povrijeđeno uknjižbom u korist neke osobe ovlašten, radi zaštite toga svoga prava, zahtijevati brisanje svake uknjižbe koja ga vrijeđa i uspostavu prijašnjega zemljišnoknjižnog stanja (brisovna tužba) sve dok ne nastupe činjenice na temelju kojih bi mu povrijeđeno knjižno pravo i tako trebalo prestati, ako zakonom nije drukčije određeno.

Ukoliko je, dakle, predlagateljica smatrala da je navedenom uknjižbom prava vlasništva u korist protustranke povrijeđeno njezino knjižno pravo, zbog čega je željela ishoditi uspostavu prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja i upis prava vlasništva za svoju korist, trebala je sudu prvog stupnja podnijeti brisovnu tužbu, te u parničnom postupku

dokazivati činjenice relevantne za usvajanje takvog tužbenog zahtjeva. **Sporazum o raskidu određenog kupoprodajnog ugovora, temeljem kojeg je kupac prethodno uredno ishodio upis prava vlasništva u zemljišne knjige za svoju korist, ne predstavlja ispravu temeljem koje bi se ex lege moglo zahtijevati brisanje prava vlasništva kupca.**

Obzirom na navedeno, ovaj sud utvrdio je kako iz isprava priloženih prijedlogu nije vidljiv pravni temelj za dopuštanje i provedbu zahtijevanog upisa, što ga imperativno propisuje čl. 43 st. 2. ZZK. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-1091/08-2 od 24. veljače 2009.

14. UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA
- brisanje zabilježbe da je prijenos izvršen radi osiguranja
- fiducija

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Sentenca

Budući je upis zatražen na temelju zapisnika o posvjedočenju činjenica kao javne isprave, sukladno odredbi čl. 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama, zemljišnoknjižni sud se ograničava na ispitivanje je li upis odredilo za to nadležno tijelo te je li upis provediv s obzirom na stanje zemljišne knjige, dok glede ostalih pretpostavki odlučuje tijelo koje dopušta upis.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog postupka je brisanje zabilježbe da je prijenos prava vlasništva obavljen radi osiguranja novčanog potraživanja i zabilježbe zabrane opterećenja te uknjižba prava vlasništva za korist predlagatelja. Sud prvog stupnja je utvrdio da su za predloženi upis ispunjene sve pretpostavke koje za takvu vrstu upisa određuje zemljišnoknjižno pravo pa je stoga dopustio predloženi upis. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ U odnosu na žalbene navode kojima se ističe da je priloženi zapisnik o posvjedočenju činjenica donesen na temelju nezakonito provedenog postupka, treba reći da **budući je upis zatražen na temelju zapisnika o posvjedočenju činjenica kao javne isprave, sukladno odredbi čl. 108. st. 2. ZZK, zemljišnoknjižni sud se ograničava na ispitivanje je li upis odredilo za to nadležno tijelo te je li upis provediv s obzirom na**

stanje zemljišne knjige, dok glede ostalih pretpostavki odlučuje tijelo koje dopušta upis. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-2765/10-3 od 7. siječnja 2014.

15. UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA - Agronomski fakultet

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Čl. 148. st. 2. Zakona o visokim učilištima (Narodne novine“, broj: 96/93, 34/94, 48/95, 29/96, 54/96 i 129/00)

Sentenca

Obzirom da su žalitelji kao javne ustanove i kao visoka učilišta u sastavu Sveučilišta u Zagrebu stupanjem na snagu posebnih zakona Zakona o ustanovama (24. kolovoza 1993.) i Zakona o visokim učilištima (2. studenog 1993.) stekli pravo vlasništva na predmetnoj nekretnini glede koje su žalitelji bili tijela upravljanja, u ovoj pravnoj situaciji niti ne dolazi do primjene čl. 40. st. 2. ZZP jer je isti stupio na snagu 23. travnja 1994., odnosno poslije stupanja na snagu Zakona o ustanovama i Zakona o visokim učilištima.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja dopuštena je uknjižba prava vlasništva za korist predlagatelja. Odlučujući povodom žalbi zainteresiranih osoba, Županijski sud u Zagrebu preinačuje odluku suda prvog stupnja na način da odbija prijedlog predlagatelja.

„ Prvostupanjski sud temelji svoju odluku na zaključku da je temeljem zakona u smislu čl. 114. i 129. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 73/00 i 114/01 – dalje: ZVDSP) predlagatelj stekao pravo vlasništva na predmetnoj nekretnini u trenutku ispunjenja zakonskih pretpostavki koje su određene čl. 40. st. 2. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj: 30/94, 72/94 i 107/03 – dalje: ZZP).

Osnovani su žalbeni navodi da su žalitelji temeljem Zakona o ustanovama („Narodne novine“ broj 76/93, 29797 i 47/99 – dalje: ZU) kao javne ustanove, nastavno i temeljem Zakona o visokim učilištima („Narodne novine“, broj: 96/93, 34/94, 48/95, 29/96, 54/96 i 129/00 – dalje: ZVU) kao visoka učilišta u sastavu Sveučilišta u Zagrebu, stekli pravo vlasništva na predmetnoj nekretnini glede koje su žalitelji bili tijela upravljanja. Naime, danom stupanja na snagu ZU (24. kolovoza 1993.), odnosno ZVU (2. studenog 1993.), kao posebnih zakona u smislu čl. 40. st. 2.

ZZP, ista je nekretnina kao društveno vlasništvo postalo imovinom dotadašnjeg tijela upravljanja, odnosno žalitelja.

Obzirom da su žalitelji stupanjem na snagu posebnih zakona ZU i ZVU stekli pravo vlasništva na predmetnoj nekretnini, u ovoj pravnoj situaciji niti ne dolazi do primjene čl. 40. st. 2. ZZP jer je isti stupio na snagu 23. travnja 1994., odnosno poslije stupanja na snagu ZU i ZVU.

Napominje se odredba čl. 148. st. 2. ZVU koja propisuje da društvena sredstva koja su danom stupanja na snagu ZU postala imovinom visokih učilišta iz čl. 147. ZVU (među kojima su i žalitelji), ostaju imovina u njihovom vlasništvu.

Stupanjem na snagu ZVDSP dana 1. siječnja 1997. ozakonjena je pretvorba prava upravljanja na stvari u društvenom vlasništvu u pravo osobe vlasništva one osobe koja je bila dotadašnji nositelj prava upravljanja. Tako je odredbom čl. 129. st. 2. ZVDSP propisano da ako nije što drugo zakonom određeno, stjecanjem vlasništva na temelju zakona prestaju sva stvarna prava koja su do tada postojala na odnosnoj stvari, osim onih za koje je predlagatelj znao da postoje ili je to morao znati. Također je u završnim odredbama ZVDSP glede djelovanja zakona propisano čl. 338. st. 2. da se stjecanje, promjena, pravni učinci i prestanak stvarnih prava do stupanja na snagu ovoga Zakona prosuđuje prema pravilima koja su se primjenjivla u trenutku stjecanja, promjene i prestanka prava i njihovih pravnih učinaka.

Predlagatelju, kao osobi koja se ne može osloniti na predmnevu vlasništva, odnosno tome tvrdi suprotno, ostaje da svoje pravo dokazuje u posebnom parničnom postupku (čl. 63. st. 2. ZVDP).“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-4814/05-2 od 11. travnja 2006

16. ZABILJEŽBA DOSUDE - fiducijarno osiguranje

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-ZABILJEŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 40. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99., 114/01 i 100/04)

Članak 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99., 114/01 i 100/04)

Sentenca

Kada je predlagatelj upisan u zemljišnu knjigu kao fiducijarni vlasnik ispunjena je pretpostavka iz čl. 40. Zakona o zemljišnim knjigama.

Budući da predmetnim rješenjima nije određeno da bi zainteresirana stranka stekla samo pravo koje je predlagatelj osiguranja stekao na predmetnoj nekretnini, već ista stječe pravo vlasništva na predmetnoj nekretnini, navedena rješenja sukladno čl. 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama nisu provediva u zemljišnim knjigama.

Kratki tekst odluke

Sud prvog stupnja odbio je prijedlog predlagatelja kojim predlaže zabilježbu dosude i uknjižbu prava vlasništva pozivom na odredbu čl. 40. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99. - Odluka USRH, 114/01 i 100/04, u daljnjem tekstu ZZK), zaključujući da postoji zapreka traženom upisu, jer nije ispunjena pretpostavka o knjižnom predništvu, a predlagatelj nije dokazao neprekinuti niz izvanknjižnih stjecanja. Županijski sud u Zagrebu odbija žalbu zainteresirane stranke kao neosnovanu, te potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Točni su žalbeni navodi da je sud prvog stupnja pogrešno primijenio materijalno pravo kada je odbio prijedlog pozivajući se na odredbu čl. 40 ZZK. **Ovo stoga jer je predlagatelj upisan u zemljišnu knjigu kao fiducijarni vlasnik, zbog čega je ispunjena pretpostavka iz čl. 40. ZZK.** Međutim, navedeno nije bilo od utjecaja na pravilnost odluke zbog čega je prihvaća i ovaj sud.

Iako je predlagatelj osiguranja stekao uknjižbom punopravno vlasništvo nekretnine ipak u slučaju ovrhe ili stečaja nad predlagateljem osiguranja takvo vlasništvo nije izjednačeno s vlasništvom koje nije stečeno radi fiducijarnog osiguranja. Naime vlasništvo nekretnine stečene fiducijarnim osiguranjem ne može biti predmet ovrhe ili unovčenja u stečaju.

Prema pravnom shvaćanju Ustavnog suda Republike Hrvatske izraženom u odluci U-III-3303/2008 od 30. rujna 2010. („Narodne novine“ broj: 118/10.) utvrđeno je da je u slučaju ovrhe protiv predlagatelja osiguranja predmet ovrhe »pravo« koje je predlagatelj osiguranja stekao na predmetu osiguranja. Predmet ovrhe ne bi bio predmet prava vlasništva (u konkretnom slučaju predmetne nekretnine) koje je preneseno na fiducijara, već njegovo fiducijarno pravo vlasništva na toj nekretnini. Fiducijant bi svakako imao pravo istaknuti izlučni prigovor u ovrsi koju bi pokrenuo treći nad predmetom osiguranja kao da je predlagatelj osiguranja njegov punopravni ovlaštenik.

Također je i člankom 276. stavkom 2. Ovršnog zakona propisano da u slučaju prisilne ovrhe ili stečaja protiv predlagatelja osiguranja protivnik osiguranja ima izlučno pravo na stvarima i pravima koje je prenio na predlagatelja osiguranja radi osiguranja, osim ako se ovrha ne provodi radi ostvarenja tražbine treće osobe prema predlagatelju osiguranja koje je predlagatelj osiguranja osigurao ostvarivanjem založnog prava na prenesenoj stvari ili pravu.

Budući da predmetnim rješenjima nije određeno da bi zainteresirana stranka stekla samo pravo koje je predlagatelj osiguranja stekao na predmetnoj nekretnini, već ista stječe pravo vlasništva na predmetnoj nekretnini, navedena rješenja sukladno čl. 108. st. 2. ZZK nisu provediva u zemljišnim knjigama. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-7589/10 od 15. siječnja 2013.

17. ZABILJEŽBA SPORA I ODREĐENOST TUŽBE

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-ZABILJEŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 85. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08)

Članak 86. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08)

Sentenca

Time što je u izreci pobijanog dijela rješenja tužba koja je temelj upisa osporavane zabilježbe označena (samo) nazivom suda kojemu je podnesena i datumom njena podnošenja, nije ostvarena bitna povreda postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. Zakona o parničnom postupku u vezi čl. 91. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama. Ovo stoga, što iz tih podataka proizlazi pred kojim sudom se i u povodu kojeg podneska tužitelja vodi spor, a jasno je i tko su stranke toga spora (predlagatelj kao tužitelj i protustranka kao tuženik), slijedom čega je tužba koja je označena na takav način dovoljno određena.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem dopuštena je zabilježba tužbe radi pobijanja pravnih radnji dužnika na nekretnini protustranke u korist predlagatelja (toč. I. izreke), odbijen je prijedlog u dijelu kojim je zatražen upis zabilježbe spora (toč. II. izreke), te određena zabilježba odbijenog prijedloga radi upisa zabilježbe spora (toč. III. izreke). U ovom stadiju postupka sporno je da li su bile ispunjene pretpostavke za zabilježbu tužbe radi pobijanja dužnikovih pravnih radnji. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Protivno žalbenim navodima, time što je u izreci pobijanog dijela rješenja tužba koja je temelj upisa osporavane zabilježbe označena (samo) nazivom suda kojemu je podnesena i datumom njena podnošenja, nije ostvarena bitna povreda postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 - dalje u tekstu: ZPP-a) u vezi čl. 91. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08 - dalje u tekstu: ZZK-a), koju protustranka sadržajno ističe u žalbi. Ovo stoga, što iz tih podataka proizlazi pred kojim sudom se i u povodu kojeg podneska tužitelja vodi spor, a jasno je i tko su stranke toga spora (predlagatelj kao tužitelj i protustranka kao tuženik), slijedom čega je tužba koja je označena na takav način dovoljno određena.

Nadalje, nije ostvarena bitna povreda postupka prekoračenja podnesenog prijedloga, u smislu odredbe čl. 354. st. 2. t. 12. ZPP-a u vezi čl. 91. st. 1. ZZK-a, jer predlagatelj nije

podnio samo prijedlog za zabilježbu spora, koji je prvostupanjski sud odbio, već i prijedlog za zabilježbu tužbe radi pobijanja dužnikovih pravnih radnji, pa je pravilno prvostupanjski sud meritorno odlučivao i o tom prijedlogu, iako je u obrazloženju navodio samo razloge za odbijanje prijedloga za zabilježbu spora, što je posljedica toga da samo rješenja kojim se odbija odnosno samo dio rješenja kojim se odbija prijedlog mora biti obrazložen (arg. iz čl. 109. st. 4. ZZK-a).

Obzirom da je predlagatelj predmetne zabilježbe ujedno i vjerovnik protustranke koji je dokazao da je protiv protustranke podnio tužbu radi pobijanja dužnikovih pravnih radnji, jer je dostavio izvornik podneska takvoga sadržaja na kojemu je vidljivo otisnut prijамni štambilj Trgovačkog suda u Zagrebu, to je pravilno prvostupanjski sud, osnovom odredbe čl. 86. st. 1. ZZK-a u vezi čl. 85. st. 1. ZZK-a, dopustio predloženu zabilježbu. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-7732/12-4 od 3. veljače 2014.

18. ZABILJEŽBA OVRHE - sadržaj prijedloga za upis

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-ZABILJEŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 79. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 57/96, 29/99, 42/02, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Sentenca

Iz podnesenog prijedloga izričito proizlazi da je svrha istog upis zabilježbe ovrhe, a ne tek upis plombe koja bi, sukladno odredbi čl. 57. st. 7. Zemljišnoknjižnog poslovnika čuvala red prvenstva za eventualno određenu zabilježbu ovrhe, dok iz cjelokupnog spisa proizlazi da predlagatelj nije sudu dostavio rješenje o ovrsi, već tek prijedlog za donošenje rješenja o ovrsi podnesen Trgovačkom sudu u Zagrebu.

S obzirom da zabilježbu ovrhe zemljišnoknjižni sud upisuje nakon što je donijeto rješenje o ovrsi na nekretnini (čl. 79. st. 1. Ovršnog zakona), a predlagatelj nije zemljišnoknjižnom sudu dostavio rješenje o ovrsi, već samo prijedlog za njegovo donošenje, to je pravilno prvostupanjski sud utvrdio činjenično stanje i na isto pravilno primijenio materijalno pravo kada je prijedlog za upis zabilježbe ovrhe odbio.

Kratki tekst odluke

Predmet postupka jest zabilježba ovrhe na nekretninama protustranke, temeljem prijedloga za ovrhu na nekretninama protustranke podnesenog Trgovačkom sudu u Zagrebu. Prvostupanjski sud odbio je predloženi upis zabilježbe ovrhe, jer osnovanost prijedloga za upis ne proizlazi iz sadržaja podnesene isprve, u smislu odredbe čl. 108. st. 1. alineja 3. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98,

137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08 - dalje u tekstu: ZZK-a), budući da zemljišnoknjižni sud određuje zabilježbu ovrhe tek po donesenom rješenju o ovrsi, a ne samo na temelju činjenice da je pokrenut ovršni postupak.

„ Naime, iz podnesenog prijedloga izričito proizlazi da je svrha istog upis zabilježbe ovrhe, a ne tek upis plombe koja bi, sukladno odredbi čl. 57. st. 7. Pravilnika o unutarnjem ustroju, vođenju zemljišnih knjiga i obavljanju drugih poslova u zemljišnoknjižnim odjelima sudova – Zemljišnoknjižnog poslovnika („ Narodne novine “, broj: 81/97, 109/02, 123/02, 153/02, 14/05, 60/10 - dalje u tekstu: Zemljišnoknjižnog poslovnika) čuvala red prvenstva za eventualno određenu zabilježbu ovrhe, dok iz cjelokupnog spisa proizlazi da predlagatelj nije sudu dostavio rješenje o ovrsi, već tek prijedlog za donošenje rješenja o ovrsi podnesen Trgovačkom sudu u Zagrebu.

Kako predlagatelj nije predložio upis plombe, već upis zabilježbe ovrhe, a sud odlučuje samo u granicama zahtjeva koji su stavljeni u postupku (čl. 2. st. 1. ZPP-a, u vezi čl. 91. st. 1. ZZK-a), to je prvostupanjski sud pravilno postupio kada je odlučivao samo o prijedlogu za zabilježbu ovrhe.

S obzirom da zabilježbu ovrhe zemljišnoknjižni sud upisuje nakon što je donijeto rješenje o ovrsi na nekretnini (čl. 79. st. 1. Ovršnog zakona / „ Narodne novine “, broj: 57/96, 29/99, 42/02, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08/), a predlagatelj nije zemljišnoknjižnom sudu dostavio rješenje o ovrsi, već samo prijedlog za njegovo donošenje, to je pravilno prvostupanjski sud utvrdio činjenično stanje i na isto pravilno primijenio materijalno pravo kada je prijedlog za upis zabilježbe ovrhe odbio. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-10272/11-2 od 20. veljače 2014.

19. UPIS PROMJENE ADRESE I SPAJANJA UDJELA - objedinjavanje suvlasničkih omjera

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-POSTUPAK U ZEMLJIŠNO
KNJIŽNIM STVARIMA

Zakonsko kazalo

Članak 30. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Članak 112. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Članak 113. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Sentenca

Upis spajanja, odnosno objedinjavanja suvlasničkih omjera u 1/1 (odnosno u zbroj svih omjera koje predlagateljica ima – 1/2 i 1/2) nije predviđen kao vrsta upisa u zemljišne knjige.

Svaki upis u zemljišnu knjigu vrši se pod zasebnim brojem pod kojim je podnesen prijedlog za taj upis i temeljem isprava citiranih u rješenju zemljišnoknjižnog suda kojim je naložen taj upis, pa nije moguće izvršiti objedinjavanje suvlasničkih omjera i upisati u zemljišne knjige u jedinstvenom suvlasničkom omjeru vlasnika čije pravo vlasništva je uknjiženo različitim prijedlozima za uknjižbu i na temelju različitih isprava.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog postupka je prijedlog predlagateljice za spajanje udjela u 1/1 u podul. br. 51860 k.o. Vrapče novo. Sud prvog stupnja odbija prijedlog predlagateljice ocijenivši da nije moguće dopustiti traženo objedinjavanje suvlasničkih udjela u jedan udio jer navedeno ne predviđaju odredbe Zakona o zemljišnim knjigama, ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13 – u daljnjem tekstu ZZK) niti Pravilnika o unutarnjem ustroju, vođenju zemljišnih knjiga i obavljanju drugih poslova u zemljišnoknjižnim odjelima sudova-Zemljišnoknjižnog poslovnika ("Narodne novine", broj: 81/97, 109/02, 123/02, 153/02, 14/05 i 60/10). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Naime, odredbama čl. 30. st. 1. ZZK je određeno da su knjižni upisi uknjižba, predbilježba i zabilježba. **Traženi upis spajanja, odnosno objedinjavanja suvlasničkih omjera u 1/1 (odnosno u zbroj svih omjera koje predlagateljica ima – 1/2 i 1/2) nije predviđen kao vrsta upisa u zemljišne knjige.**

Upisi u zemljišnu knjigu provode se na temelju odredaba čl. 112 i 113 ZZK kojima je propisano da se svaki upis provodi isključivo po nalogu koji je zemljišnoknjižni sud izdao o upisu i ne drugačije nego prema sadržaju tog naloga, uz navođenje oznake vrste upisa, dana, mjeseca, godine i broja pod kojim je prijedlog za upis stigao zemljišnoknjižnom sudu. **Iz navedenog jasno proizlazi da se svaki upis u zemljišnu knjigu vrši pod zasebnim brojem pod kojim je podnesen prijedlog za taj upis i temeljem isprava citiranih u rješenju zemljišnoknjižnog suda kojim je naložen taj upis. I zbog navedenog nije moguće izvršiti objedinjavanje suvlasničkih omjera i upisati u zemljišne knjige u jedinstvenom suvlasničkom omjeru vlasnika čije pravo vlasništva je uknjiženo različitim prijedlozima za uknjižbu i na temelju različitih isprava.**“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-10810/11-2

20. BRISANJE PRAVA ZALOGA - zajednička hipoteka

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-
UKNJIŽBA BRISANJA

Zakonsko kazalo

Članak 137. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Članak 109. st. 6. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Sentenca

Kako se u konkretnom slučaju radi o zajedničkoj hipoteci te je rješenjem Općinskog građanskog suda u Zagrebu brisana hipoteka u zk. ul. br. 1313 k.o. Grad Zagreb, kao glavnom ulošku, pravilno je na temelju istog rješenja izbrisana i zabilježba da je hipoteka upisana u zk. ul. br. 6144 k.o. Sesevetski Kraljevec sporedna.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog postupka je uknjižba brisanja prava zaloga u zk. ul. br. 6144 k.o. Sesevetski Kraljevec. Sud prvog stupnja odbacio je prijedlog pozivom na odredbe čl. 108. st. 1. toč. 3. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13 – u daljnjem tekstu ZZK), s obrazloženjem da predlagatelj nije dostavio dokaz da je tražbina ispunjena (brisočno očitovanje). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Predlagatelj je zatražio uknjižbu brisanja prava zaloga u zk. ul. br. 6144 k.o. Sesevetski Kraljevec budući je na temelju rješenja Općinskog građanskog suda u Zagrebu na navedenoj nekretnini brisana zabilježba sporedne hipoteke te je brisana glavna hipoteka u zk. ul. br. 1313 k.o. Grad Zagreb.

Sukladno čl. 137. st. 1. ZZK bude li založno pravo izbrisano u glavnom ulošku, u tom će se ulošku izbrisati i svi daljnji upisi koji se odnose na to založno pravo, pa će ih se prenijeti u koji od sporednih uložaka istoga zemljišnoknjižnoga suda. S tim će se uloškom ubuduće postupati kao s glavnim ako zajednička hipoteka još postoji. **Kako se u konkretnom slučaju radi o zajedničkoj hipoteci te je rješenjem Općinskog građanskog suda u brisana hipoteka u zk. ul. br. 1313 k.o. Grad Zagreb, kao glavnom ulošku, pravilno je na temelju istog rješenja izbrisana i zabilježba da je hipoteka upisana u zk. ul. br. 6144 k.o. Sesevetski Kraljevec sporedna.**

Stoga, nisu osnovani žalbeni navodi da se na temelju navedenog rješenja treba brisati i založno pravo upisano u zk. ul. br. 6144 k.o. Sesevetski Kraljevec te je pravilan zaključak prvostupanjskog suda da je za uknjižbu brisanja prava zaloga u predmetnom zemljišnoknjižnom ulošku bilo potrebno dostaviti ispravu podobnu za uknjižbu iz koje bi

bilo vidljivo da je tražbina ispunjena te da založni vjerovnik dopušta brisanje predmetnog zaloga (tzv. brisovno očitovanje).

Iako se prvostupanjski sud pogrešno pozvao na čl. 108. st. 1. toč. 3. ZZK, umjesto čl. 109. st. 6., kada je odbacio prijedlog, odluka suda je pravilna i pravni je učinak isti.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-10246/11-3 od 18. veljače 2014.

21. UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA - vodno dobro

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 8. st. 1. Zakona o vodama ("Narodne novine", broj: 153/09)

Članak 10. st. 1. Zakona o vodama ("Narodne novine", broj: 153/09)

Sentenca

Kako predlagateljica uz prijedlog nije dostavila i rješenje nadležnog Ministarstva kojim bi bila utvrđena pripadnost predmetne čestice vodnom dobru sukladno odredbama čl. 10. Zakona o vodama, prijedlog je pravilnom primjenom odredbi čl. 109. st. 6. ZZK trebalo odbaciti.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog postupka je upis statusa javnog vodnog dobra i uknjižba prava vlasništva predlagateljice na zkčbr. 641/38, upisanoj u zk. ul. br. 2169 k.o. Stenjevec. Sud prvog stupnja utvrdio je kako predlagateljica uz prijedlog nije priložila rješenje ministarstva za vodno gospodarstvo kojim se utvrđuje da je predmetna zemljišnoknjižna čestica postala javno dobro, u smislu odredbe čl. 10. Zakona o vodama ("Narodne novine", broj: 153/09), slijedom čega je na temelju odredbe čl. 109. st. 6. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13 – u daljnjem tekstu ZZK) odbio prijedlog za upis. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Odredbama čl. 8. st. 1. Zakona o vodama definirano je što čini vodno dobro. Nadalje, odredbe čl. 10. st. 1. Zakona o vodama propisuju da pripadnost zemljišta, iz čl. 8 navedenog zakona, vodnom dobru utvrđuje rješenjem Ministarstvo uz prethodno mišljenje Hrvatskih voda. Slijedom navedenog, **kako predlagateljica uz prijedlog nije dostavila i rješenje nadležnog Ministarstva kojim bi bila utvrđena pripadnost predmetne čestice vodnom dobru sukladno odredbama čl. 10. Zakona o vodama, prijedlog je pravilnom primjenom odredbi čl. 109. st. 6. ZZK trebalo odbaciti.**

Žalbeni navodi nisu osnovani budući se odredbe čl. 254. Zakona o vodama odnose na uknjižbu javnog vodnog dobra na nekretninama koje su vodno dobro iz čl. 8. istog zakona, a predlagateljica nije dostavila rješenje kojim se utvrđuje pripadnost predmetnog zemljišta vodnom dobru odnosno ispravu iz kojeg se može zaključiti da bi predmetna nekretnina predstavljala vodno dobro. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-11473/11-2 od 4. veljače 2014.

22. UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA - stečaj prodavatelja

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 54. st. 1. a. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08)

Članak 25. st. 1. t. 13. Stečajnog zakona („Narodne novine, broj: 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12)

Članak. 215. st. 1. alineja 3. u vezi st. 3. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08)

Sentenca

Kako aneks nekog ugovora moraju sklopiti iste stranke koje su sklopile i temeljni ugovor, odnosno njihovi pravni sljednici ili određene zakonom ovlaštene osobe, a predmetni Aneks ugovora o kupoprodaji nekretnine nije sklopljen na taj način, to istim nije moglo doći do izmjene predmetnih Ugovora o kupoprodaji nekretnine, odnosno navedeni kupoprodajni ugovori ne sadrže točnu oznaku zemljišta u pogledu kojega se zahtijeva uknjižba, budući da sadrže katastarske, a ne zemljišnoknjižne podatke o nekretninama, a kako je točna oznaka zemljišta u privatnim ispravama temeljem kojih se zahtijeva uknjižba jedna od propisanih posebnih pretpostavki za uknjižbu, u smislu odredbe čl. 54. st. 1. a) Zakona o zemljišnim knjigama, to provedbi predmetnog upisa postoji zapreka u zemljišnoj knjizi. “

Kratki tekst odluke

Prvostupanijski sud odbio je predloženu uknjižbu prava vlasništva, jer je utvrdio da opis nekretnine u Ugovoru o kupoprodaji iz 2005. ne odgovara opisu nekretnine u zk. ul, slijedom čega da postoji zapreka provedbi zahtijevanog upisa, u smislu odredbe čl. 108. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08 - dalje u tekstu: ZZK-a). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Ovo stoga, što iako iz Aneksa ugovora o kupoprodaji nekretnina proizlazi da mu je svrha otklanjanje nedostatka Ugovora o kupoprodaji iz 2001. i Ugovora o kupoprodaji iz 2005., navedeni aneks je bez pravnog učinka, jer ga nisu sklopile stranke navedenih kupoprodajnih ugovora. Naime, Ugovor o kupoprodaji nekretnina iz 2001. sklopili su S. V. i S. d.o.o., dok su Ugovor o kupoprodaji nekretnina iz 2005. sklopili S. d.o.o. i predlagatelj, pa su i anekse navedenih ugovora trebale sklopiti iste stranke.

S obzirom da je S. V. preminuo, u njegovu pravnu poziciju stupili su njegovi nasljednici, D. V. i D. V. Međutim, iz izvataka iz sudskog registra Trgovačkog suda u Zagrebu za trgovačko društvo S. d.o.o. proizlazi da je to društvo brisano iz sudskog registra, nakon zaključenja stečajnog postupka. Slijedom navedenog, ukoliko je nakon zaključenja stečajnog postupka iza trgovačkog društva S. d.o.o. preostala stečajna masa, tada je ta stečajna masa njegov pravni sljednik, koju zastupa stečajni upravitelj (čl. 25. st. 1. t. 13. Stečajnog zakona /Narodne novine, broj: 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12/). Ukoliko iza trgovačkog društva S. d.o.o. nije ostala stečajna masa, tad isto nema pravnog sljednika, zbog čega je potrebno da umjesto njega aneks ugovora o kupoprodaji nekretnine, prvi s nasljednicima S. V., a drugi s predlagateljem, potpiše Državni odvjetnik Republike Hrvatske (arg. iz čl. 215. st. 1. alineja 3. u vezi st. 3. ZZK-a).

Stoga, kako aneks nekog ugovora moraju sklopiti iste stranke koje su sklopile i temeljni ugovor, odnosno njihovi pravni sljednici ili određene zakonom ovlaštene osobe, a predmetni Aneks ugovora o kupoprodaji nekretnine nije sklopljen na taj način, to istim nije moglo doći do izmjene predmetnih Ugovora o kupoprodaji nekretnine, slijedom čega se pravilnim ukazuje zaključak prvostupanjskog suda da navedeni kupoprodajni ugovori ne sadrže točnu oznaku zemljišta u pogledu kojega se zahtijeva uknjižba, budući da sadrže katastarske, a ne zemljišnoknjižne podatke o nekretninama, a kako je točna oznaka zemljišta u privatnim ispravama temeljem kojih se zahtijeva uknjižba jedna od propisanih posebnih pretpostavki za uknjižbu, u smislu odredbe čl. 54. st. 1. a) ZZK-a, to provedbi predmetnog upisa postoji zapreka u zemljišnoj knjizi pa je isti pravilno odbijen (čl. 108. st. 1. alineja 1. ZZK-a).“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-3868/11-2 od 19. ožujka 2014.

23. ZABILJEŽBA OVRHE - površina

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-ZABILJEŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 30. st. 4. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08)

Članak 77. st. 2. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 57/96, 29/99)

Članak. 79. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 57/96, 29/99)

Sentenca

Za provedivost zabilježbe ovrhe dovoljno je da je nekretnina koja je predmet ovrhe označena brojem zemljišnoknjižne čestice i katastarske općine u kojoj leži te da je opisana na način kako je to učinjeno u zemljišnoj knjizi i, naravno, da je ovršenik osoba koja je upisana kao vlasnik ili suvlasnik te nekretnine, odnosno, ukoliko nije, da su sudu dostavljene isprave kojima se dokazuje slijed stjecanja prava vlasništva od knjižnog prednika do ovršenika te da su te isprave podobne za upis ovršenikova prava u zemljišnu knjigu.

Kratki tekst odluke

Predmet postupka jest zabilježba ovrhe na nekretnini upisanoj kao vlasništvo M. N. Sud prvog stupnja dopušta zabilježbu ovrhe na predmetnoj nekretnini. Žaliteljice smatraju da prvostupanjski sud nije smio dopustiti zabilježbu ovrhe obzirom da je u predmetnom rješenju o ovrsi naznačeno da predmetna nekretnina ima površinu od 378 m², a u zemljišnoj knjizi je upisana površina od 107 čhv što da odgovara površini od 385 m², slijedom čega predmetno rješenje o ovrsi, protivno odredbi čl. 10. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08 - dalje u tekstu: ZZK-a), ne sadrži površinu nekretnine onako kako je ista navedena u zemljišnoj knjizi pa da je isto neprovedivo. Županijski sud u Zagrebu odbija žalbu kao neosnovanu i potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Naime, zabilježba je vrsta upisa kojom se ne stječu, niti mijenjaju ili prestaju knjižna prava, kao što je to slučaj kod uknjižbe i, po uvjetom naknadnog opravdanja, predbilježbe, već zabilježba služi da se učine vidljivima određene okolnosti za koje je zakonom određeno da se upisuju u zemljišne knjige ili da se osnuju određeni pravni učinci kada je to predviđeno zakonom (čl. 30. st. 4. ZZK-a).

Svrha zabilježbe ovrhe jest konstituirati pravni učinak da nakon njenog upisa više nisu, u odnosu na nekretninu koja je opterećena zabilježbom ovrhe, moguće promjene upisa stvarnih prava utemeljene na raspoložbi ovršenika, bez obzira na to kada su te raspoložbe poduzete, da njome ovrhovoditelj stječe pravo namirenja na toj nekretnini, koje mu omogućuje da svoje potraživanje namiri iz vrijednosti te nekretnine čak i u slučaju kada je u zemljišnoj knjizi došlo do promjene prava vlasništva bez prethodne raspoložbe ovršenika (čl. 79. Ovršnog zakona /Narodne novine, broj: 57/96, 29/99., dalje u tekstu: OZ-a/).

Da bi se ostvario takav učinak, dovoljno je da je nekretnina koja je predmet ovrhe označena brojem zemljišnoknjižne čestice i katastarske općine u kojoj leži te da je opisana na način kako je to učinjeno u zemljišnoj knjizi i, naravno, da je ovršenik osoba koja je upisana kao vlasnik ili suvlasnik te nekretnine, odnosno, ukoliko nije, da su sudu dostavljene isprave kojima se dokazuje slijed stjecanja prava vlasništva od knjižnog prednika do ovršenika te da su te isprave podobne za upis ovršenikova prava u zemljišnu knjigu (čl. 77. st. 2. OZ-a).

S obzirom da je predmetnim rješenjem o ovrsi nekretnina koja je predmet ovrhe označena brojem zemljišnoknjižne čestice i katastarske općine u kojoj leži te da je opisana na način kako je to učinjeno u zemljišnoj knjizi, te da su sudu dostavljene isprave podobne za upis prava vlasništva kojima se dokazuje pravni slijed stjecanja prava vlasništva na predmetnoj nekretnini od upisanog vlasnika, M. N., preko S. Z. do žaliteljica (ovršenica), to je pravilno ocijenio prvostupanjski sud da je naložena zabilježba ovrhe provediva, u smislu odredbe čl. 108. st. 2. ZZK-a. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-10801/11-2 od 13. ožujka 2014.

24. UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA - banke

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 360. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01 i 79/06)

Članak 1. st. 4. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća („Narodne novine“ broj 19/91, 83/92, 94/93, 2/94 i 9/95)

Sentenca

Obzirom da se Zakon o pretvorbi društvenih ne primjenjuje na banke i druge financijske organizacije (čl. 1. st. 4.), to se u ovoj pravnoj stvari imaju primijeniti odredbe ZV-a kao općeg zakona.

Kratki pregled odluke

Polazeći od utvrđenja da je nekretnina u pogledu koje je predložen upis uknjižbe prava vlasništva uknjižena kao općenarodna imovina, prvostupanjski sud temeljem čl. 360. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01 i 79/06 - dalje: ZV) dopušta predloženi upis. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Naime, čl. 360. ZV-a propisano je da je pravo korištenja na stvari u društvenom vlasništvu postalo pretvorbom nositelja tog prava - pravo vlasništva one osobe koja je pretvorbom postala sveopći pravni sljednik dotadašnjeg nositelja prava korištenja na toj stvari, ako je stvar sposobna biti predmetom prava vlasništva, osim ako posebnim zakonom nije određeno drukčije. Slijedom navedenog, te uvidom u izvadak iz sudskog registra za predlagatelja i na temelju zemljišnoknjižnog stanja kakvo je bilo u trenutku podnošenja prijedloga, pravilno je prvostupanjski sud dopustio upis prava vlasništva u korist predlagatelja.

Nije osnovan žalbeni navod zainteresirane strane koja navodi da je prvostupanjska odluka donesena bez pravnog temelja iz kojeg bi bilo vidljivo da je nad predlagateljem proveden postupak pretvorbe društvenog vlasništva. Naime, navedena obveza na koju se ukazuje žalbom proizlazila bi iz čl. 42. Zakona o privatizaciji („Narodne novine“ broj 21/96), međutim, čl. 1. st. 4. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća („Narodne novine“ broj 19/91, 83/92, 94/93, 2/94 i 9/95) izričito je propisano da se navedeni zakon ne primjenjuje na banke i druge financijske organizacije. Imajući u vidu izneseno pravilno je prvostupanjski sud u ovoj pravnoj stvari primijenio odredbe ZV-a kao općeg zakona. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-12076/11-2 od 3. travnja 2012.

25. UKNJIŽBA ZALOŽNOG PRAVA I ZABILJEŽBA OVRŠIVOSTI TRAŽBINE - žalba na rješenje o osiguranju

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 79. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 57/96, 29/99, 42/02, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Članak 253. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 57/96, 29/99, 42/02, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Članak 258. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 57/96, 29/99, 42/02, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Sentenca

Činjenica da je protustranka - protivnik osiguranja, uložio žalbu protiv rješenja o osiguranju uknjižbom založnog prava temeljem kojeg je uknjižba založnog prava dopuštena, ne sprječava zemljišnoknjižni sud da izvrši uknjižbu založnog prava u zemljišnoj knjizi.

Kratki pregled odluke

Rješenjem suda prvog stupnja dopuštena je, na nekretnini u vlasništvu protivnika osiguranja, uknjižba založnog prava i zabilježba ovršivosti tražbine. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu odluku suda prvog stupnja.

„ U ovoj zemljišnoknjižnoj stvari, obzirom da je doneseno rješenje o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava, sukladno odredbi čl. 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08 - dalje u tekstu: ZZK-a), zemljišnoknjižni sud se ograničio samo na ispitivanje je li upis odredilo za to nadležno tijelo i je li upis provediv obzirom na stanje zemljišne knjige, a glede ostalih pretpostavki odlučuje onaj sud ili drugo tijelo koje

upis dopušta. Obje navedene pretpostavke predmetnog upisa, i po ocjeni ovog suda, u konkretnom slučaju su ispunjene. Ovo iz razloga što je prema sadržaju spisa, predmetno rješenje donio nadležni sud, a stanje zemljišne knjige je u trenutku podnošenja prijedloga (čl. 107. ZZK) dopuštalo provedbu predmetnog rješenja, obzirom su za to bile ispunjene sve pretpostavke određene zemljišnoknjižnim pravom (čl. 40., 52., 55., 102. i 108. st. 2. ZZK).

Stoga, zemljišnoknjižni sud u konkretnom zemljišnoknjižnom postupku nije bio ovlašten ispitivati ni osnovanost niti zakonitost rješenja temeljem kojeg je doneseno rješenje o osiguranju uknjižbom založnog prava, kao niti rješenje o osiguranju temeljem kojeg je dopušten traženi upis.

U odnosu na daljnje žalbene navode valja istaknuti da pravomoćnost rješenja o osiguranju uknjižbom založnog prava nije pretpostavka za uknjižbu založnog prava u zemljišnoj knjizi, jer će, prema odredbi čl. 79. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 57/96, 29/99, 42/02, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 – dalje: OZ-) u vezi čl. 253. OZ-a, čim donese rješenje o osiguranju, sud po službenoj dužnosti zatražiti da se u zemljišnoj knjizi izvrši uknjižba založnog prava. Stoga, činjenica da je protustranka-protivnik osiguranja, uložio žalbu protiv rješenja o osiguranju uknjižbom založnog prava temeljem kojeg je uknjižba založnog prava dopuštena, ne sprječava zemljišnoknjižni sud da izvrši uknjižbu založnog prava u zemljišnoj knjizi. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-7995/12-2 od 1. travnja 2014.

26. ZABILJEŽBA OVRHE -fiducijarno vlasništvo

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-ZABILJEŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 40. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 108/07, 152/08, 126/10)

Članak. 125. Zakona o izmjenama o dopunama Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj 88/05)

Sentenca

Kako iz zemljišnoknjižnog stanja ne proizlazi da bi nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona OZ 03 bio zahtijevan i ishodan upis prethodnog i potonjeg vlasništva, to više ne bi bilo niti moguće dopustiti upis prethodnog i potonjeg vlasništva obzirom na odredbu čl. 125. Zakona o izmjenama o dopunama Ovršnog zakona 05.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog postupka je upis zabilježbe ovrhe temeljem rješenja o ovrsi Općinskog suda u Zagrebu donesenog protiv ovršenika S.E. Sud prvog stupnja utvrđuje da je nekretnina u pogledu koje je predložen upis u času podnošenja prijedloga (čl. 107. Zakona o zemljišnim knjigama /"Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 108/07, 152/08, 126/10 - dalje: ZZK/) u zemljišnoj knjizi upisana kao vlasništvo H.B.C. uz zabilježbu da je prijenos prava vlasništva obavljen radi osiguranja (čl. 274 st. 5 Ovršnog zakona - "Narodne novine", broj: 57/96 i 29/99-dalje: OZ). Budući da ovršenik nije upisan kao vlasnik predmetne nekretnine, sud prvog stupnja zaključuje da za traženi upis nije ispunjeno pravilno o knjižnom predniku sadržano u čl. 40. ZZK, te pozivom na odredbu čl. 109. st. 1. i 4. ZZK odbija provedbu traženog upisa. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

„ Obzirom da H.B.C. i S.E. nisu upisani kao prethodni i potonji vlasnik predmetne nekretnine, a to stoga što je upis prava vlasništva za korist H.B.C. izvršen prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 173/03 -dalje: ZID OZ 03), pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da u konkretnom slučaju za upis zabilježbe ovrhe nije ispunjeno pravilno o knjižnom predniku koje je sadržano u čl. 40. ZZK i koje se kao materijalno pravna pretpostavka koju određuje zemljišnoknjižno pravo, mora ispuniti kod svih vrsta upisa.

Iako je odredbom čl. 103. ZID OZ 03 bilo propisano da će, nakon stupanja na snagu tog Zakona, nadležni zemljišnoknjižni sud, na zahtjev bilo koje od stranaka koje su potpisale sporazum prema čl. 274. ili čl. 279. OZ, brisati upis o prijenosu prava vlasništva nekretnine koji je nakon 1. siječnja 1997. u zemljišnoj knjizi proveden na temelju čl. 274. st. 5. OZ i zamijeniti ga upisom koji će biti u skladu s odredbama čl. 34. st. 5. Zakona o vlasništvu i drugom stvarnim pravima ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00 i 114/01-dalje: ZV) i čl. 32. st. 4. ZZK, odnosno upisom prethodnog i potonjeg vlasništva u kojem će slučaju upis potonjeg vlasništva djelovati kao predbilježba vlasništva, valja navesti da je odredbom čl. 125. st. 1. ZID OZ 05 propisano da se na sporazume o osiguranju prijenosom ,vlasništva i prijenosom prava i na postupke njihova upisa u zemljišne knjige, primjenjuju odredbe Ovršnog zakona koje su bile na snazi u vrijeme sklapanja tih sporazuma, dok je odredbom st. 3. istog čl. propisano da će, ako do dana stupanja na snagu tog zakona (29. srpnja 2005.) nije odlučeno o prijedlogu za upis podnesenom na temelju čl. 103. ZID OZ 03, sud obustaviti postupak.

Kako iz zemljišnoknjižnog stanja ne proizlazi da bi H. B. C. ili S.E. nakon stupanja na snagu ZID OZ 03 zahtijevali i ishodili upis prethodnog i potonjeg vlasništva više ne bi bilo niti moguće dopustiti upis prethodnog i potonjeg vlasništva obzirom na odredbu čl. 125. ZID OZ 05.. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-7719/12-2 od 1. travnja 2014.

27. ZABILJEŽBA OVRHE **- dvije ovrhe**

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-ZABILJEŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 80. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08)

Sentenca

Nema zapreke da se u zemljišnoj knjizi na predmetnoj nekretnini izvrši upis zabilježbe ovrhe temeljem rješenja o, iako je na istoj nekretnini već zabilježena ovrha temeljem ranijeg rješenja o ovrsi.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog postupka je upis zabilježbe ovrhe temeljem rješenja o ovrsi od 18. prosinca 2009. Pošavši od utvrđenja da je na predmetnoj nekretnini već upisana zabilježba ovrhe na temelju rješenja tog suda, sud prvog stupnja zaključio je da se temeljem rješenja o ovrsi od 18. prosinca 2009. ne može izvršiti upis još jedne zabilježbe ovrhe sukladno odredbi čl. 80. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08-daljnjem tekstu OZ), zbog čega je ocjenjujući da postoji zapreka provedbi dostavljenog rješenja, pozivom na odredbu čl. 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 108/07, 152/08, 126/10 - dalje: ZZK) odbio provedbu rješenja o ovrsi. Odlučujući o žalbi zainteresirane strane, Županijski sud u Zagrebu preinačava odluku suda prvog stupnja i dopušta traženi upis.

„ Smisao odredbe čl. 80. OZ jest da ovršni sud radi namirenja tražbina jednog ili više ovrhovoditelja na jednoj nekretnini provodi jedan ovršni postupak, bez obzira koliko je ovršnih postupaka pokrenuto pred tim sudom, na način da ovrhovoditelj za čiju je tražbinu kasnije određena ovrha na istoj nekretnini, pristupa provođenju ovrhe u već pokrenutom ovršnom postupku.

Navedena odredba odnosi se isključivo na provođenje ovršnog postupka, a ne na provođenje ovršne radnje zabilježbe ovrhe pred zemljišnoknjižnim sudom, kako je to pogrešno zaključio sud prvog stupnja, a koji se upis zabilježbe ovrhe vrši prema odredbama zemljišnoknjižnog prava. To u konkretnom slučaju znači da nema zapreke da se u zemljišnoj knjizi na predmetnoj nekretnini izvrši upis zabilježbe ovrhe temeljem rješenja o ovrsi od 18. prosinca 2009., iako je na istoj nekretnini već zabilježena ovrha temeljem rješenja o ovrsi od 6. listopada 2009.

Osim toga, sukladno načelu potpunosti, zemljišne knjige trebaju pružiti prikaz cjelokupnog pravnog stanja glede određene nekretnine te se stoga u zemljišne knjige treba upisivati sve podatke o nekretninama i pravima na njima koji su važni za pravno

stanje nekretnina mjerodavno za njihov pravni promet. To stoga da bi bilo moguće u pravnom prometu nekretnina ostvariti pravnu sigurnost. Upravo provedbom i pobijanog zemljišnoknjižnog upisa postaje vidljivo potpuno i točno pravno stanje predmetne nekretnine bitno za pravni promet.

Stoga, kako je predmetno rješenje o ovrši donio sud koji vodi ovršni postupak, kao nadležno tijelo u smislu čl. 108. st. 2. ZZK te kako su prema ocjeni ovog suda, za upis zabilježbe ovrhe ispunjene sve pretpostavke koje određuje zemljišnoknjižno pravo (čl. 40.-42., čl. 43.-44. te čl. 55. st. 1. b, u vezi čl. 10. st. 2. ZZK), valjalo je temeljem čl. 380. toč. 3. ZPP, u vezi čl. 91. ZZK, usvojiti žalbu zainteresirane stranke te prvostupanjsko rješenje preinačiti i naložiti provedbu ovog rješenja u zemljišnoj knjizi (čl. 128. st. 1. a ZZK). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-6583/11-2 od 13. svibnja 2014.

28. BRISANJE ZALOŽNOG PRAVA

- brisovno očitovanje – prosuđivanje isprave prema sadržaju

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-
UKNJIŽBA BRISANJA

Zakonsko kazalo

Članak 53. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07 I 152/08)

Članak 346. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09 i 153/09)

Sentenca

Isprava se prosuđuje prema svome sadržaju, a ne nazivu.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem odbačen je prijedlog za brisanje založnog prava. Županijski sud u Zagrebu preinačuje odluku suda prvog stupnja na način da dopušta brisanje založnog prava na nekretnini predlagatelja.

„ Ovo stoga, što je prvostupanjski sud utvrdio da predlagatelj nije dostavio brisovno očitovanje založnog vjerovnika za brisanje predmetnog založnog prava, što je proturječno sadržaju isprava koje je predlagatelj dostavio. Iako je prvostupanjski sud počinio navedenu bitnu povredu postupka, odlučne činjenice bilo je moguće utvrditi iz isprava koje se nalaze u spisu te pobijano rješenje preinačiti temeljem odredbe čl. 373.a st. 1. alineja 2. i st. 3. ZPP-a, u vezi čl. 91. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, dalje u tekstu: ZZK-a).

Naime, isprava se prosuđuje prema svome sadržaju, a ne nazivu, a iz isprave na listu 2. spisa (iako naslovljena kao „Tabularna isprava“) proizlazi da se radi o brisovnom očitovanju, kojeg ja za založnog vjerovnika dao njegov punomoćnik, čiji je potpis javnobilježnički ovjeren.

Kako je odredbom čl. 346. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, dalje u tekstu: ZVDSP-a) određeno da založno pravo prestaje kad prestane cijela njime osigurana tražbina i sve sporedne tražbine kamata i troškova, ako nije što drugo zakonom određeno, s time da je za prestanak hipoteke potrebno da ista bude izbrisana iz zemljišne knjige (čl. 347. st. 1. ZVDSP-a), a iz dostavljenog brisovnog očitovanja proizlazi da je prestala tražbina koja je bila osigurana predmetnom hipotekom, to je valjalo dopustiti predloženu uknjižbu brisanja založnog prava na predmetnoj nekretnini.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-11295/11 od 20. veljače 2014.

29. ZABILJEŽBA OVRHE - odbijen upis založnog prava

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-ZABILJEŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 79. st. 3. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 57/99, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 67/08)

Sentenca

Kako je založno pravo stvarno pravo, čiji upis predlagatelj temelji na Ugovoru o založnom pravu sklopljenog na raspoložbi ovršenika, a prethodno je bila upisana zabilježba ovrhe, to je pravilno prvostupanjski sud primijenio odredbu čl. 79. st. 3. OZ-a kada je odbio predloženi upis.

Kratki tekst odluke

Predmet postupka jest uknjižba dobrovoljnog založnog prava na nekretnini protustranaka (založnih dužnika). Prvostupanjski sud odbio je predloženi upis, jer je utvrdio da je na predmetnoj nekretnini upisana zabilježba ovrhe temeljem rješenja o ovrsi, a kako je odredbom čl. 79. st. 3. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 57/99, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 67/08 - dalje u tekstu: OZ-a) određeno da nakon zabilježbe ovrhe u zemljišnim knjigama nije dopušten upis promjene prava vlasništva utemeljen na raspoložbi ovršenika, bez obzira na to kad je ta raspoložba poduzeta, to da u pogledu predmeta upisa postoji zapreka u zemljišnoj knjizi, slijedom čega je predloženi upis odbio (čl. 108. st. 1. alineja 1. Zakona o zemljišnim knjigama /„Narodne novine“, broj:

91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04., 107/07., 152/08, dalje u tekstu: ZZK-a).
Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Kako je založno pravo stvarno pravo, čiji upis predlagatelj temelji na Ugovoru o založnom pravu sklopljenog na raspoložbi ovršenika, a prethodno je bila upisana zabilježba ovrhe, to je pravilno prvostupanjski sud primijenio odredbu čl. 79. st. 3. OZ-a kada je odbio predloženi upis. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-10031/11-2 od 20. veljače 2014.

30. PROVEDBA RJEŠENJA O OVRSI - ranije mjesto u redu prvenstva

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-ZABILJEŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 40. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08)

Članak 45. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08)

Članak 54. st. 1. Zemljišnoknjižnog poslovnika ("Narodne novine", broj: 91/97, 109/02, 123/02, 153/02)

Sentenca

Obzirom da je bio podnesen prijedlog za uknjižbu prava vlasništva temeljem Sporazuma o osiguranju novčane tražbine prijenosom prava vlasništva na nekretnini, te da je provedba tog prijedloga stekla ranije mjesto u redu prvenstva za rješavanje i da je tom zahtjevu udovoljeno na način da je upisana zabilježba da je prijenos prava vlasništva izvršen radi osiguranja tražbine, pa je žalitelj predložio upis prava vlasništva protiv osobe koja u času podnošenja prijedloga za upis u toj zemljišnoj knjizi nije bila upisana kao vlasnik niti je dokazao niz izvanknjižnih stjecanja, to je pravilno odbijena provedba rješenja o ovrsi.

Kratki tekst odluke

Obzirom na stanje zemljišne knjige u trenutku podnošenja prijedloga i na sadržaj isprave priložene uz prijedlog da za udovoljenje predmetnom upisu postoje zapreke, sud prvog stupnja ocjenjuje da nije ispunjena pretpostavka o knjižnom predniku iz čl. 40. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08 - dalje: ZZK), te odbija provedbu rješenja o ovrsi. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Naime, uknjižbu prava vlasništva, kao i sve druge upise u zemljišne knjige može se dopustiti samo protiv osobe koja je u trenutku podnošenja prijedloga za upis u toj

zemljišnoj knjizi upisana kao vlasnik zemljišta ili nositelj prava, glede kojeg se upis zahtijeva, ili koja bar istodobno bude kao takva uknjižena ili predbilježena (knjižni prednik).

U odnosu na žalbene navode zainteresirane osobe o povredi prvenstvenog reda, valja ukazati na odredbu čl. 45. st. 1. ZZK kojom je propisano da se prvenstveni red upisa u zemljišnu knjigu utvrđuje prema času u kojem je zemljišnoknjižnom sudu stigao prijedlog za upis, odnosno odluka drugog suda ili tijela kojom se određuje upis, a u vezi s time i na čl. 54. st. 1. Zemljišnoknjižni poslovnik ("Narodne novine", broj: 91/97, 109/02, 123/02, 153/02 - dalje ZKP - PKZ), a ne prema času kada je zaprimljen ovršni prijedlog.

Budući da je prijedlog za uknjižbu prava vlasništva temeljem Sporazuma o osiguranju novčane tražbine prijenosom prava vlasništva na nekretnini i da je provedba tog prijedloga stekla ranije mjesto u redu prvenstva za rješavanje i da je tom zahtjevu udovoljeno na način da je upisana zabilježba da je prijenos prava vlasništva izvršen radi osiguranja tražbine, pravilno je postupio prvostupanjski sud kada je odbio prijedlog za zabilježbu ovrhe žalitelja. To stoga što je žalitelj predložio upis prava vlasništva protiv osobe koja u času podnošenja prijedloga za upis u toj zemljišnoj knjizi nije bila upisana kao vlasnik (čl. 40. ZZK) niti je dokazao niz izvanknjižnih stjecanja.

U žalbi zainteresirana osoba navodi da je za upis predmetne zabilježbe mjerodavan trenutak kada je ovršni odjel Općinskog građanskog suda zaprimio prijedlog za ovrhu jer su zemljišnoknjižni i ovršni odjel, dio jednog te istog suda (Općinskog građanskog suda u Zagrebu), koji odjeli su formirani samo radi bolje učinkovitosti. Takvi žalbeni navodi nisu utjecali na zakonitost i pravilnost pobijanog rješenja budući da je odredbama 45. st. 1. i 54. st. 1. ZKP-PKZ propisan red rješavanja zemljišnoknjižnih prijedloga, koji se ravna prema vremenu zaprimanja prijedloga za upis, u ovom slučaju dana kada je zemljišnoknjižnom sudu dostavljeno rješenje o ovrsi na provedbu. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-5438/12-2 od 21. listopada 2013.

31. ZABILJEŽBA OVRHE - upis u situaciji predbilježbe vlasništva

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-ZABILJEŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 67. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 108/07, 152/08, 126/10)

Sentenca

Kad je predbilježba dopuštena protiv uknjiženog vlasnika zemljišta (knjižnog prednika), daljnji se upisi mogu dopustiti i protiv uknjiženog i protiv predbilježenog vlasnika (čl. 67. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama).

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja dopuštena je zabilježba ovrhe temeljem rješenja o ovrsi Trgovačkog suda u Zagrebu zabilježba ovrhe. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Žalitelj u žalbi navodi da je stekao pravo vlasništva na nekretnini, čime ustvari upućuje da u odnosu na tu nekretninu ne bi bilo ispunjeno pravilo o knjižnom predniku za upis zabilježbe ovrhe. Međutim, protivno takvim žalbenim navodima iz zemljišne knjige i pobijanog rješenja proizlazi da je pravo vlasništva žalitelja na predmetnoj nekretnini samo predbilježeno, te da ta predbilježba nije opravdana.

U razdoblju od provedbe predbilježbe, pa do njezinog opravdanja ili brisanja nastaje specifična pravna situacija glede raspolaganja knjižnim pravom na koje se odnosi predbilježba. Obzirom na to da se predbilježbom knjižno pravo stječe, prenosi, ograničava ili prestaje pod uvjetom naknadnog opravdanja, njezinom provedbom je i gubitak ili ograničenje prava knjižnog prednika samo uvjetno.

I knjižni prednik protiv koga je provedena predbilježba i predbilježeni nositelj knjižnog prava moći će raspolagati svojim pravom i protiv obojice će se moći provoditi daljnji upisi izvedeni iz upisa provedenih u njihovu korist, ali će pravni učinci tih daljnjih upisa ovisiti o sudbini upisane predbilježbe odnosno o tome je li ona opravdana ili ne.

Kad je predbilježba dopuštena protiv uknjiženog vlasnika zemljišta (knjižnog prednika), daljnji se upisi mogu dopustiti i protiv uknjiženog i protiv predbilježenog vlasnika (čl. 67. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama /"Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01, 100/04, 108/07, 152/08, 126/10-dalje: ZZK/), zbog čega je pravilno sud prvog stupnja primijenio materijalno pravo kada je odlučio kao u pobijanom dijelu rješenju.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-8555/12-2 od 1. travnja 2014.

32. ZABILJEŽBA JAVNOG DOBRA U OPĆOJ UPORABI - željeznička infrastruktura

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-ZABILJEŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 40. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj 91/96,68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08)

Članak 108. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj 91/96,68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08)

Sentenca

-

Kratki tekst odluke

Sud prvog stupnja ocijenio je da zatraženom upisu zabilješke javnog dobra u općoj uporabi u predmetnom z.k. ulošku postoji zapreka u smislu odredbe čl. 108. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj 91/96,68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08 – dalje ZZK), budući da je iz utvrđenog zemljišnoknjižnog stanja vidljivo da HŽ nisu upisane kao nositelj knjižnih prava sukladno članku 40. ZZK kao i činjenice da „potvrda“ tog društva ne predstavlja valjanu ispravu temeljem koje bi se mogao dopustiti zemljišnoknjižni upis, slijedom čega odbija prijedlog predlagatelja. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Uvidom u zemljišnu knjigu utvrđeno je kako je, u trenutku kada je prijedlog za upis stigao zemljišnoknjižnom sudu (čl. 107. ZZK), u predmetnom z.k ul. upisana nekretnina uknjižena kao vlasništvo Sveučilišta u Zagrebu.

Uvidom u „potvrdu“ HŽ koja u svojstvu upravitelja potvrđuje da se predmetna nekretnina jednim dijelom nalazi unutar granica željezničkog infrastrukturnog pojasa, a drugim dijelom izvan granica infrastrukturnog pojasa.

Međutim, „potvrda“ ne predstavlja valjanu ispravu da bi se temeljem nje i odredbi članka 108. ZZK dopustio zemljišnoknjižni upis, to je sud prvog stupnja pravilno utvrdio kako je zatraženom upisu postoji zapreka u smislu odredbe čl. 108. st. 1. toč. 1. ZZK, te je odbio prijedlog predlagatelja pravilnom primjenom materijalnog prava. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-8005/10-2 od 23. travnja 2014.

33. UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA - punomoć

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-
UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Članak. 53. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04 i 107/07)

Sentenca

Kod upisa prava vlasništva na temelju privatne isprave potpisane po opunomoćeniku, nije dovoljno samo da javni bilježnik prilikom ovjere potpisa na

ispravi potvrdi da je izvršio uvid u punomoć temeljem koje je isprava potpisana, već je uz prijedlog za upis potrebno priložiti tu punomoć jer je njezino postojanje i valjanost pretpostavka za preispitivanje valjanosti tabularne isprave temeljem koje se predlaže upis. Stoga valja zaključiti da takva punomoć uistinu predstavlja prilog koji je nužan za donošenje odluke o osnovanosti prijedloga za upis.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjski sud je prijedlog za upis prava vlasništva dopustio u odnosu na suvlasničke dijelove LJ. P. i A. S., ali je odbacio onaj dio prijedloga koji se odnosio na suvlasnički dio M. R. na temelju čl. 109. st. 6. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04 i 107/07; dalje: ZZK) obzirom da prijedlogu nije priložena punomoć M. R., izdana LJ. P. za sklapanje ugovora o kupoprodaji nekretnine u njegovo ime. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Predlagatelj nije uz prijedlog dostavio punomoć kojom je M. R. opunomoćio LJ. P. za sklapanje pravnog posla prodaje nekretnine, pa je prvostupanjski sud pravilno na temelju čl. 109. st. 6. ZZK prijedlog za upis prava vlasništva odbacio u dijelu koji se odnosi na suvlasnički dio M. R.

Naime, takvu je punomoć trebalo priložiti prijedlogu jer je njezina valjanost pretpostavka za preispitivanje valjanosti tabularne isprave temeljem koje je predložen upis. Ukoliko nije priložena, sud ne može nedvojbeno utvrditi o kakvoj se punomoći radi pa ukoliko je u konkretnom slučaju ugovor potpisan temeljem opće ili generičke punomoći, takva bi punomoć u času podnošenja prijedloga (13. studenog 2008.) bila starija od godinu dana (jer je javni bilježnik u ovjeri potpisa na ugovoru o kupoprodaji naveo da je punomoć od 27. prosinca 2001.), u tom se slučaju prijedlogu ne bi moglo udovoljiti (čl. 53. st. 2. al. 2. ZZK). Ukoliko bi, pak, u ovjeri potpisa javnog bilježnika bilo navedeno da je ovlaštenje utvrđeno temeljem posebne punomoći (čl. 53. st. 2. al. 1. ZZK), navedeno ne bi nužno značilo da se radi o takvoj punomoći, već bi se to moglo utvrditi jedino uvidom u tu punomoć, odnosno u njezin sadržaj.

Dakle, kod upisa prava vlasništva na temelju privatne isprave potpisane po opunomoćeniku, nije dovoljno samo da javni bilježnik prilikom ovjere potpisa na ispravi potvrdi da je izvršio uvid u punomoć temeljem koje je isprava potpisana, već je uz prijedlog za upis potrebno priložiti tu punomoć jer je njezino postojanje i valjanost pretpostavka za preispitivanje valjanosti tabularne isprave temeljem koje se predlaže upis. Stoga valja zaključiti da takva punomoć uistinu predstavlja prilog koji je nužan za donošenje odluke o osnovanosti prijedloga za upis.

U odnosu na žalbene navode valja reći da dostavom punomoći uz žalbu predlagatelj sebe ne može dovesti u povoljniji položaj jer se u žalbi ne mogu iznositi nove činjenice niti prilagati nove isprave (čl. 124. st. 2. ZZK). Predlagatelj se nije niti u prijedlogu za upis pozvao na činjenicu da se original punomoći nalazi u nekom drugom spisu (čl. 102. st. 3. ZZK), pa se na tu činjenicu također ne može pozivati tek u žalbi. Konačno, nema obveze suda da podnositelja nepotpunog prijedloga zove na dostavu isprava čiji nedostatak predstavlja zapreku udovoljavanju prijedlogu za upis. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-3502/09-2 od 21. prosinca 2010.

**1. PROVEDBA PRIJAVNOG LISTA
- aktivna legitimacija - promjena izgrađenosti**

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-POSTUPAK U ZEMLJIŠNO KNJIŽNIM STVARIMA

Zakonsko kazalo

Članak 9. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01 i 100/04)

Članak 10. st. 4. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01 i 100/04)

Članak 11. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01 i 100/04)

Sentenca

Aktivnu legitimaciju za pokretanje postupka za promjenu katastarskog broja, oblika, površine ili izgrađenosti katastarske čestice ima tijelo nadležno za katastar, a sud prvog stupnja dužan je provesti promjenu u zemljišnoj knjizi na temelju prijavnog lista, i to sve temeljem citirane odredbe čl. 10. st. 4. Zakona o zemljišnim knjigama, osim u slučaju kada bi takva promjena utjecala na knjižna prava (čl. 145. st. 4. Zakona o zemljišnim knjigama), kada je za provedbu promjene potrebna i isprava prikladna za uknjižbu kojom se upisani nositelji prava na tom zemljištu slažu s tom promjenom.

Promjena oblika, površine i izgrađenosti iste, se upisuju u posjedovni list (list A) i time se ne dira u pravo vlasništva na predmetnim nekretninama upisano u vlasničkom listu (listu B).

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja dopuštena je promjena oblika, površine i izgrađenosti na nekretninama zainteresirane stranke. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Člankom 9. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01 i 100/04 – dalje: ZZK), je određeno da se zemljišne knjige temelje na podacima katastarske izmjere. Nadalje, čl. 10. st. 4. ZZK određuje da se promjena katastarskog broja, oblika, površine ili izgrađenosti zemljišta provodi u zemljišnoj knjizi na temelju rješenja koje zemljišnoknjižni sud donosi po službenoj dužnosti, nakon što mu tijelo nadležno za katastar dostavi prijavni list o toj promjeni u katastru zemljišta, a koje podatke o promjenama je tijelo nadležno za katastar temeljem čl. 11. st. 1. ZZK dužno dostavljati sudu.

Dakle, aktivnu legitimaciju za pokretanje postupka za promjenu katastarskog broja, oblika, površine ili izgrađenosti katastarske čestice ima tijelo nadležno za katastar (u ovom slučaju prijavni list sačinjen je na zahtjev posjednika V.A.), a sud prvog stupnja dužan je provesti promjenu u zemljišnoj knjizi na temelju prijavnog lista, i to sve temeljem citirane odredbe čl. 10. st. 4. ZZK, osim u slučaju kada bi takva promjena utjecala na knjižna prava (čl. 145. st. 4. ZZK), kada je za provedbu promjene potrebna i isprava prikladna za uknjižbu kojom se upisani nositelji prava na tom zemljištu slažu s tom promjenom.

Nadalje, valja reći da predmet ovog postupka nije vlasništvo na predmetnim nekretninama, već promjena oblika, površine i izgrađenosti iste, a koje promjene se upisuju u posjedovni list (list A). Time se ne dira u pravo vlasništva na predmetnim nekretninama upisano u vlasničkom listu (listu B), pa je pravilno prvostupanjski sud primijenio materijalno pravo kada je dopustio traženi upis.

U odnosu na žalbene navode da žalitelj više nije vlasnik predmetne nekretnine, valja reći da je sud prvog stupnja postupao na temelju zemljišnoknjižnog stanja kakvo je bilo u času kad je zemljišnoknjižnom sudu radi provedbe dostavljen prijavni list (čl. 107. ZZK), pa žalbeni navodi nisu od utjecaja na pravilnost i zakonitost ove odluke. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-7966/10-2 od 1. listopada 2013.

2. DIOBA SUVLASNIŠTVA

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-PRAVO VLASNIŠTVA-OBLICI PRAVA VLASNIŠTVA-SUVLASNIŠTVO-DIOBA

Zakonsko kazalo

Članak 187. st. 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 88/01 i 117/03)

Članak 370. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00 i 114/01)

Članak 370. st. 6. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00 i 114/01)

Sentenca

Uspostavom etažnog vlasništva razvrgava se suvlasnička zajednica, pri čemu fizički dijelovi kuće kao samostalne uporabne cjeline kako su ih stranke nesporno posjedovale, postaju posebnim dijelovima nekretnine na kojima je uspostavljeno etažno vlasništvo.

Obzirom da fizička dioba obiteljske zgrade po etažama (koja je faktički realizirana) nije provedena u zemljišnim knjigama jer utanačenje prednika stranaka o fizičkoj diobi nije imalo karakter tabularne isprave, to tužiteljica nema pravnog temelja za upis etažnog vlasništva stečenog u smislu čl. 370. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima drukčije nego primjenom odredaba tog Zakona o uspostavi vlasništva na posebnom dijelu zgrade. Takvo pravo će tužiteljica moći ostvariti tek na temelju presude s obzirom na protivljenje tuženih u izvanparničnom postupku.

Kratki tekst odluke

Pobijanom presudom suda prvog stupnja utvrđeno je da je tužiteljica suvlasnica u 3/6, a I.-III. tuženi svaki u po 1/6 dijela predmetne nekretnine, upisane u zk. ul. br. 1359. k.o G.Z. Pod toč. II. izreke razvrgava se suvlasnička zajednica nekretnina iz toč. I. petita tužbe tako da tužiteljici pripada vlasništvo u 50/100 dijela predmetne nekretnine, a tuženima suvlasništvo 50/100 dijela predmetne nekretnine. Pod toč. III. izreke naloženo je tuženima da tužiteljici naknade trošak parničnog postupka u iznosu od 24.014,00 kn, u roku od 15 dana. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Kako se u ovoj parnici radi o diobi suvlasništva i uređenju odnosa suposjeda na zemljištu u suvlasničkom režimu, a tuženici su tužiteljici još u prethodno vođenom izvanparničnom postupku osporili suvlasništvo zemljišta u opsegu od ½ dijela koje proizlazi iz gruntovnog stanja, to je tužiteljica s razlogom istakla i deklaratorni zahtjev za kojega pravni interes ne treba posebno dokazivati jer izvire izravno iz čl. 187. st. 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 88/01 i 117/03 – dalje: ZPP).

Pravilno je sud prvog stupnja odlučio o diobi suvlasničke zajednice na način opisan izrekom pobijane presude, pri čemu fizički dijelovi kuće kao samostalne uporabne cjeline kako su ih stranke nesporno posjedovale, postaju posebnim dijelovima nekretnine na kojima je uspostavljeno etažno vlasništvo. Takvo vlasništvo, po čl. 66. st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00 i 114/01 – dalje: ZVDSP), ovlašćuje njegova nositelja da izvršava sve vlasničke ovlasti i dužnosti kao da je posebni dio samo njegovo vlasništvo i da s time dijelom i koristima od njega čini što ga je volja te svakoga drugoga iz toga isključi. Zato žalitelji nisu u pravu kada ističu da se uspostavom etažnog vlasništva ne razvrgava suvlasništvo, već samo modificira pravni režim sudjelovanja suvlasnika u upravljanju nekretninom. Suprotno tome, već i sam naziv čl. 53. ZVDSP glasi: „Razvrgnuće uspostavom etažnog vlasništva“.

Tuženici, nadalje neosnovno i u suprotnosti s vlastitim prigovorom faktički provedene diobe kuće (Utanačenje iz 1960.), osporavaju dopustivost etažiranja zbog nedostatka „suglasne odluke suvlasnika“. **Prihvata se glede toga, stajalište pobijane presude o primjeni čl. 370. ZVDSP, jer se i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda radi o tome da su suvlasnici kuće prema tada važećim propisima dogovorili i faktički proveli fizičku diobu obiteljske stambene zgrade po etažama, koja je ostala neprovedena u zemljišnim knjigama jer utanačenje prednika stranaka (koje je faktički realizirano)**

nije imalo karakter tabularne isprave, kako to ispravno zaključuje prvostupanjski sud. Upravo zato tužiteljica nema pravnog temelja za upis etažnog vlasništva stečenog u smislu čl. 370. st. 1. ZVDSP, drukčije nego primjenom odredaba ZVDSP o uspostavi vlasništva na posebnom dijelu zgrade, kako to izričito propisuje čl. 370. st. 6. ZVDSP. Takvo pravo će tužiteljica moći ostvariti tek na temelju presude s obzirom na protiviljenje tuženih u izvanparničnom postupku.

Radi naprijed navedenog vajalo je žalbu tuženika kao neosnovanu odbiti i potvrditi prvostupanjsku presudu u smislu čl. 368. st. 1. ZPP-a.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-1320/06-2 od 13. ožujka 2007.

36. STJECANJE VLASNIŠTVA-DOSJELOST

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-PRAVO VLASNIŠTVA-STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA-ORIGINARNO STJEVANJE PRAVA VLASNIŠTVA-DOSJELOST

Zakonsko kazalo

Članak 159. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06)

Članak 388. st. 4. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06)

Sentenca

Kada se radi o suvlasničkoj zajednici nekretnina tužitelja i tuženika, isključena je mogućnost stjecanja prava suvlasništva dosjelošću.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev za utvrđenje da su tužitelji u jednakim dijelovima suvlasnici 344/2541 dijela z.k.č.br. 8934/3 k.o. G.Z. (što odgovara k.č.br. 355 k.o. Č.). Prvostupanjski sud temelji svoju odluku na zaključku da tužitelji nisu mogli steći vlasništvo predmetne nekretnine, temeljem sklopljenih ugovora o korištenju spornog zemljišta, već su pravo vlasništva stekli dosjelošću, sukladno odredbi čl. 159. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06 - dalje: ZVDSP). Županijski sud u Zagrebu ukida pobijanu odluku suda i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

„ Naime, isključena je mogućnost stjecanja prava suvlasništva dosjelošću, kada se radi o suvlasničkoj zajednici nekretnina tužitelja i tuženika. Pored toga, pogrešan je i zaključak prvostupanjskog suda da u rok za stjecanje prava vlasništva dosjelošću treba računati i vrijeme posjedovanja prije dana 8. listopada 1991. godine, obzirom da se radi o nekretnini koja je na dan 8. listopada 1991. godine, bila u društvenom vlasništvu. Prema odredbi čl. 388. st. 4. ZVDSP-a, u rok za stjecanje dosjelošću nekretnina koje su na dan 8. listopada 1991. godine bile u društvenom vlasništvu, kao i za

stjecanje stvarnih prava na tim nekretninama dosjelošću, ne računa se i vrijeme posjedovanja proteklo prije toga dana. **Dakle, u konkretnom slučaju, nisu ispunjene zakonske pretpostavke za prihvaćanje tužbenog zahtjeva po osnovi pravnog instituta stjecanja prava (su) vlasništva dosjelošću.**

Zbog pogrešnog pravnog stava, pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, u odnosu na postojanje zakonskih pretpostavki za stjecanje prava suvlasništva predmetne nekretnine, po osnovi pravnog posla-ugovora o ustupanju prava korištenja zemljišta od 30. travnja 1981. godine.

Prema odredbi čl. 18. st. 1. Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine („Narodne novine“ broj: 92/96, 39/99, 42/99, 92/99, 43/00, 131/00, 27/01, 65/01, 118/01, 80/02, 81/02), pravni poslovi koje su prijašnji vlasnici sklopili protivno propisima kojima je bio zabranjen promet građevinskim zemljištem u društvenom vlasništvu, smatraju se valjanim ukoliko nemaju drugih nedostataka koji ih čine ništavim ili pobožnim. U konkretnom slučaju, po ocjeni ovoga drugostupanjskog suda, radilo bi se upravo o takvom pravnom poslu.

Međutim, ostvaren je i žalbeni razlog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, u odnosu na odlučnu spornu činjenicu je li predmetom navedenoga ugovora bila upravo sporna nekretnina. Po ocjeni ovoga drugostupanjskog suda, ostalo je nerazjašnjeno temeljem kojega pravnog posla su tužitelji stekli pravo korištenja zk.č.br. 8934/4 k.o. G.Z., koja je, kao i zk.č.br. 8934/3 k.o. G.Z. formirana djelomično od ranije zk.č.br. 8934/1 k.o. G.Z. (navedene u predmetnom ugovoru od 30. travnja 1981.).

Slijedom navedenoga, po osnovi čl. 369. st. 1. ZPP-a, odlučeno je kao u izreci ovog drugostupanjskog rješenja.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-6658/12-2 od 10. lipnja 2014.

37. STJECANJE VLASNIŠTVA - jače pravo

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-PRAVO VLASNIŠTVA-STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA

Zakonsko kazalo

Članak 126. st. 1. i 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06)

Članak 127. st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06)

Sentenca

Na temelju pravomoćne sudske odluke, i to njezinom pravomoćnošću, tužitelj je stekao pravo vlasništva predmetne nekretnine, u smislu odredbe čl. 126. st. 1. i 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, pa se tom pravu ne može suprotstaviti pravo vlasništva upisano u zemljišnoj knjizi za korist tuženice, jer je u postupku utvrđeno da je u vrijeme sklapanja darovnog ugovora i njezinog upisa u zemljišnoj knjizi, ona znala da se između njezinog brata – darovatelja i ovdje tužitelja vodi spor u vezi vlasništva predmetne nekretnine, iz čega proizlazi da u vrijeme upisa ona nije bila u dobroj vjeri (čl. 127. st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima).

Kratki tekst odluke

Po tužbi, predmet spora jest zahtjev za utvrđenje da tužitelj ima jače pravo (vlasništva) na nekretnini poblize opisanoj u izreci prvostupanjske presude, za koju mu je tuženica dužna izdati tabularnu ispravu podobnu za upis njegova prava vlasništva u zemljišnoj knjizi, koju će u protivnom zamijeniti predmetna presuda, a po protutužbi zahtjev za činidbu – rušenje od strane tužitelja – protutuženika izgrađenog na predmetnoj nekretnini u vlasništvu tuženice – protutužiteljice i vraćanje u prvobitno stanje. Prvostupanjski sud je pobijanom presudom usvojio tužbeni zahtjev, dok je protutužbeni zahtjev odbio. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu prvostupanjskog suda.

„ Na temelju utvrđenog činjeničnog stanja pravilno, i po ocjeni ovoga drugostupanjskog suda, sud prvog stupnja zaključuje da je na temelju pravomoćne sudske odluke, i to njezinom pravomoćnošću, tužitelj stekao pravo vlasništva predmetne nekretnine, u smislu odredbe čl. 126. st. 1. i 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj 91/96, 68/96, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06 - dalje: ZV), pa se tom pravu ne može suprotstaviti pravo vlasništva upisano u zemljišnoj knjizi za korist tuženice, jer je u postupku utvrđeno da je u vrijeme sklapanja darovnog ugovora i njezinog upisa u zemljišnoj knjizi, ona znala da se između njezinog brata – darovatelja i ovdje tužitelja vodi spor u vezi vlasništva predmetne nekretnine, iz čega proizlazi da u vrijeme upisa ona nije bila u dobroj vjeri (čl. 127. st. 2. ZV).

Stoga je pravilno prvostupanjski sud pobijanom presudom, pod točkom I. izreke, utvrdio da tužitelj ima jače pravo (vlasništva) predmetne nekretnine, pa kako i prednik tuženice, kao tadašnji upisani zemljišnoknjižni vlasnik pravomoćnom presudom je bio obvezan tužitelju izdati valjanu tabularnu ispravu za upis u zemljišne knjige, što nesporno nije učinio, to je pravilno na takvu činidbu pobijanom presudom obvezana i ovdje tuženica.

Obzirom na utvrđenje da tužitelj, koji je vlasništvo nekretnine i pravo na posjed iste stekao pravomoćnošću presude, ima jače (vlasničko) pravo u odnosu na tuženicu, koja je kasnije u zemljišnu knjigu upisala se kao vlasnica, to je pravilno, u smislu odredbe čl. 163. st. 1. ZV odbijen protutužbeni zahtjev.

Slijedom svega izloženog, valjalo je žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi pobijanu presudu, radi čega je odlučeno kao u izreci po odredbi čl. 368. st. 1. Zakona o parničnom

postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-9310/11-2 od 16. rujna 2014.

38. UPIS U ZEMLJIŠNE KNJIGE

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 362. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06 i 146/08)

Sentenca

Obzirom na upis konkretne nekretnine u vlastovnici - predmetna nekretnina upisana je kao društveno vlasništvo bez upisanog prava korištenja ili upravljanja, valjalo je o prijedlogu predlagatelja odlučiti temeljem odredbe čl. 362. st. 3. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, jer se radi o nekretnini za koju nije utvrđeno u čijem je vlasništvu, pa se za tu nekretninu ne može primijeniti predmnijeva iz čl. 362. st. 1. i 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

Kratki tekst odluke

Rješenjem prvostupanjskog suda u zk. ul. br. 8827 k.o. G.Z. na temelju čl. 362. st. 3. i čl. 367. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06 i 146/08, dalje: ZV) na nekretnini koja se sastoji od čkbr. 1745/13 - dvorište II J. G. br. 12A površine 72 čhv kao zk. tijelo A I (jedan), koja je uknjižena kao društveno vlasništvo i obiteljske stambene zgrade II J.G. grana br. 12A upisane kao posebno zk. tijelo A II (dva) koja je uknjižena kao društveno vlasništvo, uknjiženo je brisanje društvenog vlasništva, otpisana je obiteljska stambena zgrada II J.G. br. 12A iz tijela A II (dva) i upisana u zk. tijelo A I (jedan), te je spojena sa zk. česticom br. 1745/13 - dvorište površine 72 čhv upisana kao zk. tijelo A I (jedan), u jedinstvenu zk. česticu br. 1745/13 - obiteljska stambena zgrada i dvorište II J.G. br. 12A površine 72 čhv, uknjiženo je pravo vlasništva na zk. čest. br. 1745/13 - obiteljska stambena zgrada i dvorište II J.G. br. 12A površine 72 čhv za korist Republike Hrvatske, te je naložena provedba upisa. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu odluku suda prvog stupnja.

„ Odlučujući o osnovanosti prijedloga za uknjižbu prava vlasništva prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da je predmetna nekretnina upisana kao društveno vlasništvo bez upisanog prava korištenja ili upravljanja. Obzirom na upis konkretne nekretnine u vlastovnici (društveno vlasništvo) suprotno žalbenim navodima valjalo je o prijedlogu predlagatelja odlučiti temeljem odredbe čl. 362. st. 3. ZV, jer se radi o nekretnini za koju nije utvrđeno u čijem je vlasništvu, pa se za tu

nekretninu ne može primijeniti predmnijeva iz čl. 362. st. 1. i 2. ZV, jer u zemljišnoj knjizi nije upisan nositelj prava društvenog vlasništva niti je upisan nositelj prava upravljanja, raspolaganja, korištenja odnosno prvenstvenog prava korištenja.

Točno je da je odredbom čl. 4. st. 2. Zakona o uknjižbi nekretnina u društvenom vlasništvu („Službeni list SFRJ“ 12/65, „Narodne novine“, broj: 52/71) bilo propisano da se na takvim nekretninama kao nositelj prava korištenja ima uknjižiti općina na čijem se teritoriju nekretnina nalazi. Međutim, obveza ovakve uknjižbe propisana je uz daljnje pretpostavke iz čl. 4. st. 3. istog Zakona, odnosno ukoliko općina ovakvu uknjižbu predloži te potvrdi da na dotičnu nekretninu druga društveno pravna osoba nema pravo korištenja.

Prilikom provedbe upisa temeljem gore citiranog rješenja o eksproprijaciji nekretnina je upisana kao društveno vlasništvo bez navođenja nositelja prava upravljanja, korištenja ili raspolaganja, te navedenim rješenjem o eksproprijaciji nije niti određen nositelj prava društvenog vlasništva, niti je upisan nositelj prava upravljanja, raspolaganja, korištenja odnosno prvenstvenog prava korištenja, a niti je žalitelj priložio isprave da je prednik žalitelja bilo titular nekog od tih prava.

Naime, o postojanju pretpostavki za upis zemljišnoknjižni sud odlučuje isključivo ispitivanjem zemljišnoknjižnog stanja, prijedloga za upis i priloga uz prijedlog (čl. 108. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama, "Narodne novine" broj: 91/96, 114/01, 100/04, 107/07, dalje: ZZK), a za utvrđivanje postoje li sve pretpostavke upisa mjerodavno je vrijeme kada je prijedlog za upis stigao zemljišnoknjižnom sudu (čl. 107. st. 1. ZZK). Preko i izvan navedenog zemljišnoknjižni sud nije ovlašten ispitivati.

Stoga je pravilno prvostupanjski sud primijenio materijalno pravo kada je na temelju zakonske predmnijeve iz čl. 362. st. 3. ZV uknjižio predlagateljicu kao vlasnicu predmetnih nekretnina.

Obzirom na izloženo odlučeno je kao u izreci temeljem odredbi čl. 380. toč. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj: 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13 i 28/13). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj: Gž-9430/11-2 od 3. rujna 2014.

39. SUVLASNICI **- posao izvanredne uprave**

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-PRAVO VLASNIŠTVA-OBLICI PRAVA VLASNIŠTVA-SUVLASNIŠTVO- UPRAVLJANJE ZAJEDNIČKOM STVARJU- POSLOVI IZVANREDNE UPRAVE

Zakonsko kazalo

Članak 41. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08 i 38/09)

Sentenca

Suvlasnik koji nije dao pristanak za zaključenje ugovora o najmu ovlašten je tražiti iseljenje osobe koja se koristi nekretninom po ugovoru koji je kao najmodavac sklopio jedan od suvlasnika upravo iz razloga jer se radi o poslu izvanredne uprave za koju je potreban pristanak svih suvlasnika.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev za iseljenjem i predajom u posjed nekretnine u Z. u naravi kuća broj 3 i dvorište te zahtjev za isplatom neplaćenih iznosa najamnine za vremenski period do raskida ugovora o najmu, te isplate naknade koristi za korištenje nekretnine nakon raskida ugovora o najmu.

Sud prvoga stupnja zaključuje da tuženici kao najmoprimci nisu postupali sukladno odredbi čl. 14. st. 3. Zakona o najmu stanova ("Narodne novine", broj: 91/96, 48/98, 66/98, 22/06 – dalje: ZNS) u vezi s odredbom čl. 24. st. 1. ZNS-a, kada nisu tužitelja obavještavali o nužnim popravcima na nekretnini koja je predmet ugovora o najmu, te da je s obzirom da tuženici nisu plaćali ugovorenu najamninu tužitelju ispunjen otkazni razlog predviđen odredbom čl. 19. st. 1. ZNS-a, sljedom čega da tuženici više nemaju pravo na isključivi posjed predmetne nekretnine i da su istu dužni predati tužitelju u suposjed, te primjenom navedene odredbe čl. 19. st. 1. toč. 1. u vezi s čl. 22. ZNS-a, te čl. 30. i čl. 37. st. 4.-6. te čl. 38. st. 1., 42. st. 1., 46. i 166. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08 i 38/09 – dalje: ZV) usvaja djelomično tužbeni zahtjev koji se odnosi na predaju u suposjed predmetnih nekretnina.

Nadalje, sud prvog stupnja zaključuje da su tuženici u obvezi isplatiti tužitelju razmjerni dio ugovorene najamnine sukladno njegovom suvlasničkom dijelu (iznos od po 385,00 kuna mjesečno, odnosno svaki tuženik po 192,50 kuna) za razdoblje do otkaza ugovora o najmu temeljem odredbe čl. 3. st. 1. i čl. 9. ZNS-a te čl. 17. st. 1. i 307. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99, 88/01 - dalje: ZOO) te čl. 9. i čl. 166. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 35/05, 41/08 i 125/11 – dalje: ZOO) a za razdoblje nakon otkaza toga ugovora s obzirom da se tuženici nakon toga nalaze u posjedu cijele nekretnine bez valjane pravne osnove, tuženici su dužni naknaditi tužitelju korist koju su imali za to razdoblje, a temeljem odredbe čl. 165. st. 1. ZV-a.

Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje i djelomično preinačuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Zaključak suda prvoga stupnja u dijelu koji se odnosi na obvezu tuženika plaćanja iznosa najamnine za vremenski period do dana raskida ugovora o najmu, a nakon toga isplate naknade za korištenje predmetne nekretnine, je pravilan pa ga u cijelosti prihvaća i ovaj drugostupanjski sud jer niti žalbenim navodima nije doveden u sumnju.

Sukladno odredbi čl. 24. st. 1. ZN-a u trenutku smrti najmodavca Vinka Ljubića i na tužitelja kao jednoga od njegovih nasljednika su prešla prava i dužnosti najmodavca iz ugovora o najmu. Stoga, pored činjenice da tuženici kao najmoprincipi nisu obavještavali najmodavca o nužnim popravcima na nekretnini koja je predmet ugovora o najmu, a koje troškove bi bio dužan snositi najmodavac, neodlučni su svi žalbeni navodi koji se odnose na opseg, nužnost i vrijednost bilo kakvih izvršenih radova na nekretnini koja je predmet ugovora o najmu.

Međutim, zaključak suda prvoga stupnja da su tuženici dužni predati tužitelju predmetnu nekretninu u suposjed, a ne u isključivi posjed je pogrešan. Naime, tužitelj kao sin te V. LJ. kao supruga sada pokojnoga V. LJ. su njegovi nasljednici i isti su nakon njegove smrti postali suvlasnici na nekretnini koja je predmet ugovora o najmu. Nakon što je predmetni ugovor o najmu otkazan od strane tužitelja drugi suvlasnik, V. Lj. više ne može cijelu nekretninu dati u najam tuženicima bez suglasnosti tužitelja kao drugog suvlasnika budući da se sukladno odredbi čl. 41. st. 1. ZV-a radi o poslovima izvanredne uprave. Naime, suvlasnik koji nije dao pristanak za zaključenje ugovora o najmu ovlašten je tražiti iseljenje osobe koja se koristi nekretninom po ugovoru koji je kao najmodavac sklopio jedan od suvlasnika upravo iz razloga jer se radi o poslu izvanredne uprave za koju je potreban pristanak svih suvlasnika. Stoga je tužbeni zahtjev na iseljenje tuženika iz predmetne nekretnine i njezina predaja u posjed tužitelju, i V. LJ. kao drugoj suvlasnici osnovan, i postavljen sukladno odredbi čl. 46. st. 2. ZV-a.

U odnosu na žalbene navode tuženika koji se odnose na valjanost otkaza ugovora o najmu valja navesti da je pravilan zaključak prvostupanjskog suda kako je tužitelj tuženima valjano otkazao ugovor o najmu u smislu odredbe čl. 22. st. 1. ZNS-a. Kako iz rezultata provedenog dokazivanja i stanja spisa proizlazi razlog za otkaz ugovora o najmu iz čl. 19. st. 1. toč. 1. ZNS-a i dalje postoji obzirom da tuženici nesporno i na dalje ne podmiruju dužne iznose najamnine povodom kojega im je tužitelj i otkazao ugovor o najmu, a prije podnošenja tužbe je i istekao zakonski rok predviđen odredbom čl. 22. st. 2. ZN-a, to po ocjeni ovog drugostupanjskog suda postoje zakonske pretpostavke za prihvaćanje tužbenog zahtjeva u dijelu koji se odnosi na plaćanje neplaćenih iznosa najamnine do dana raskida ugovora o najmu, a nakon raskida ugovora na naknadu za korištenje predmetne nekretnine, pa je u tom smislu ovom drugostupanjskom presudom i odlučeno. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-4255/12-2 od 11. studenog 2014.

40. UPIS PRAVA ZALOGA

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 274. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08)

Članak. 277. stavak 12. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08)

Sentenca

Raspolaganje opterećenjem protivnika osiguranja dozvoljeno je odredbom čl. 274. st. 1. i 2. Ovršnog zakona, pa kako na nekretninama nije zabilježena zabrana opterećenja od strane protivnika osiguranja, to je traženi upis uknjižbe prava zaloga predlagatelja osiguranja kao fiducijarnog vlasnika valjalo dopustiti, time da je predlagatelj osiguranja ukoliko postane punopravni vlasnik ovlašten tražiti brisanje hipoteke na toj nekretnini.

Kratki tekst odluke

Sud prvog stupnja odbio je zatraženi upis uknjižbe prava zaloga uz obrazloženje kako na predmetnim nekretninama protustranka G. d.d. nije upisan kao vlasnik, pa time nije ispunjeno pravilo o knjižnom predniku sadržanom u odredbi čl. 40. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine" broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08 – dalje: ZZK), slijedom čega je za predloženi upis postojala zapreka u smislu odredbe čl. 108. st. 1. ZZK u času podnošenja prijedloga zemljišnoknjižnom sudu. Županijski sud u Zagrebu preinačuje pobijano rješenje suda prvog stupnja na način da dopušta traženu uknjižbu.

„ Odredbom članka 274.i st. 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08 – dalje: OZ-a) propisano je da je protivnik osiguranja ovlašten, bez pristanka predlagatelja osiguranja, prenesenu nekretninu opteretiti hipotekom u korist nekog drugog vjerovnika, osim ako zabrana opterećenja od strane protivnika osiguranja nije zabilježena u zemljišnoj knjizi na temelju sporazuma iz čl. 274. st. 1. tog Zakona ili naknadnog sporazuma stranaka sastavljenog na jedan od načina previdenih za sklapanje toga sporazuma. Stavkom 2. čl. 274. i OZ-a propisano je da će se u slučaju iz stavka 1. tog članka hipoteka upisati u zemljišne knjige na temelju odgovarajuće isprave protivnika osiguranja ako bi se na temelju te isprave mogla upisati da do prijenosa vlasništva nije došlo.

Kako je u konkretnom slučaju prvostupanjski sud pri donošenju pobijane odluke imao u vidu isključivo odredbu čl. 40. ZZK prema kojem se određeni upis može dopustiti samo protiv knjižnog prednika, zanemarujući pri tome raspolaganje protivnika osiguranja dozvoljeno odredbom čl. 274.i st. 1. i 2. OZ-a, to ovaj sud ocjenjuje kako je sud prvog stupnja pogrešno primijenio materijalno pravo, uzimajući pri tome u obzir kako u konkretnom slučaju na nekretninama upisanim u z.k.ul. 108519 k.o. G. Z i z.k.ul. 21177 k.o. G. Z nije zabilježena zabrana opterećenja od strane protivnika osiguranja u zemljišnoj knjizi.

Slijedom svega prethodno navedenog, te kako prema ocjeni ovog suda isprava temeljem kojih je zahtijevan upis ispunjavaju kako opće, tako i posebne pretpostavke za

zemljišnoknjižni upis i kako nije uočeno da bi pred sudom prvog stupnja bile počinjene bitne povrede odredaba postupka iz čl. 354. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14 – dalje: ZPP) na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti temeljem čl. 365. st. 2. ZPP-a, valjalo je temeljem odredbe čl. 380. toč. 3. ZPP-a u svezi s čl. 91. st. 1. ZPP-a, odlučiti kao pod točkom I. izreke ovog rješenja.

Pored prethodno navedenog, ovaj sud napominje kako je odredbom čl. 277. st. 12. OZ-a propisano da u slučaju ako predlagatelj osiguranja (ovdje upisani fiducijarni vlasnik E. A. d.o.o.) postane punopravni vlasnik nekretnine (čl. 277. st. 7. OZ-a) ovlašten je tražiti brisanje hipoteke na toj nekretnini upisane u skladu s odredbama iz čl. 274.i OZ-a, na temelju potvrde javnog bilježnika da je postao punopravni vlasnik nekretnine.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-11276/11 od 4. studenog 2014.

41. SLUŽNOST

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-STVARNA PRAVA NA TUĐOJ STVARI-PRAVO SLUŽNOSTI-STVARNE SLUŽNOSTI

Zakonsko kazalo

Članak 58. Zakona o osnovnim vlasničkopravnim odnosima („Narodne Novine“, broj: 53/91)

Sentenca

Pokretanjem upravnog postupka radi zabrane gradnje i uklanjanja bespravno sagrađene građevine na pravcu služnosti tužitelj je pokazao da se nije pokorio zabrani i onemogućavanju korištenja služnosti od strane tuženica, pa stoga u ovom slučaju tužitelji nisu mogli izgubiti pravo služnosti uslijed neizvršavanja u smislu odredbi čl. 58. st. 1. Zakona o osnovnim vlasničkopravnim odnosima.

Kratki tekst odluke

Pobijanom presudom odbijen je zahtjev tužitelja kojim od tuženica traži da ga prestanu onemogućavati u služnosti kolnog i pješačkog puta bliže označenog u izreci prvostupajnske presude. Prvostupajnski sud zaključuje da je pravo stvarne služnosti puta prestalo u smislu odredbi čl. 58. Zakona o osnovnim vlasničkopravnim odnosima („Narodne Novine“, broj: 53/91, dalje: ZOVO), jer tužitelj od 31. listopada 1992., odnosno od dana kada su se tuženice usprotivile vršenju služnosti tri godine uzastopce nije vršio svoje pravo, jer je zaštitu svojeg prava zatražio tek podnošenjem tužbe u ovom predmetu 29. lipnja 2000., a u smislu odredbi čl. 57. ZOVO. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijanu presudu i predmet vraća prvostupajnskom sudu na ponovno suđenje.

„ Čl. 58. st. 1. ZOVO predviđen je prestanak prava služnosti ako vlasnik povlasnog dobra ne koristi svoje pravo služnosti kroz tri godine, a uslijed protivljenja vlasnika poslužnog dobra. Dakle, pretpostavka je za prestanak prava služnosti iz čl. 58. st. 1. ZOVO ako se ovlaštenik pokorio protivljenju vlasnika poslužnog dobra, pa kroz tri godine nije izvršavao svoje pravo služnosti, niti je tražio zaštitu toga prava, pa je na taj način svojim ponašanjem pokazao da mu do njegova prava služnosti nije stalo, te da mu ta služnost ne treba i tek tada nastupa posljedica neizvršavanja služnosti i gubitak toga prava.

U konkretnom slučaju ponašanje tužitelja koji je u upravnom postupku podnio „tužbu“ radi zabrane gradnje i uklanjanja bespravno sagrađene građevine na pravcu služnosti te je u tom postupku i uspio ishoditi zabranu gradnje i uklanjanje građevine koje je i provedeno, ukazuje da se tužitelj nije pomirio sa zabranom vlasnika poslužnog dobra, već je naprotiv nakon protivljenja i sprečavanja izvršavanja prava služnosti uslijed postavljanja prepreka od strane vlasnika poslužnog dobra u vidu građevinskog materijala i gradnje objekta tražio zaštitu od nadležnog upravnog tijela, te je u konačnici uspio i sa uklanjanjem bespravno sagrađenog upravnog tijela, te je i tužbu u ovom predmetu podnio u roku od tri godine od izvršenja rješenja upravnog tijela.

Pokretanjem toga spora i vođenjem upravnog postupka tužitelj je pokazao da se nije pokorio zabrani i onemogućavanju korištenja služnosti od strane tuženica, pa stoga u ovom slučaju tužitelji nisu mogli izgubiti pravo služnosti uslijed neizvršavanja u smislu odredbi čl. 58. st. 1. ZOVO.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj: Gž-2468/15-2 od 19. svibnja 2015.

42. PRAVO STANOVANJA

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-POSJED-VRSTE POSJEDA-SUPOSJED

Zakonsko kazalo

Članak 204. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06)

Članak 217. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06)

Sentenca

Kada na stvari koju neka osoba ima u svojem vlasništvu, postoje i tuđa ograničena stvarna prava, pravo vlasništva daje svojem nositelju samo onoliko pravnu vlast glede te stvari, koliko mjesta za nju ostavlja postojanje tuđih prava glede vlasnikove stvari, a i zakonskih ograničenja.

Izvršavanjem prava stanovanja ne smije se vlasniku onemogućiti ili otežati potrebno nadgledanje cijele njegove nekretnine, pa se ne može prihvatiti zaključak prvostupanjskog suda da ne postoji zakonski osnov za prihvaćanje zahtjeva na

trpljenje ulaska u stan i nadzora stanja stana u određeno vrijeme, od strane tužitelja, kao i činidbe predaje ključeva stana, ulaznih vratiju u zgradu iz dvorišta, podruma i podrumske ostave, kao i tavana.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev za predaju u suposjed stana poblje opisano u izreci pobijane presude, te eventualno kumulirani tužbeni zahtjev za nalaganje tuženiku trpljenja ulaska u stan i nadzora stanja stana u određeno vrijeme, od strane tužitelja, kao i činidbe predaje ključeva stana, ulaznih vratiju u zgradu iz dvorišta, podruma i podrumske ostave, kao i tavana. Presudom suda prvog stupnja odbijeni su kao neosnovani tužbeni i eventualno kumulirani tužbeni zahtjev. Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje pobijanu presudu (u dijelu kojim je odbijen tužbeni zahtjev kao neosnovan) i djelomično ukida pobijanu presudu (u dijelu kojim je odbijen eventualno kumulirani tužbeni zahtjev kao neosnovan) te predmet u tom dijelu vraća sudu prvog stupnja na ponovni postupak.

„Prvostupanjski sud temelji svoju odluku na zaključku da tužbeni zahtjev nije osnovan, sukladno odredbi čl. 204. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06 - dalje: ZVDSP), obzirom da tužitelji, kao suvlasnici predmetnoga stana, svoje vlasničke ovlasti mogu izvršavati samo u vrlo suženom obliku i to onoliko koliko se time ne vrijeđa u plodoužiteljevo pravo, dakle, da imaju pravo samo na posredan, a ne i na neposredan posjed predmetnoga stana, kao poslužne stvari.

„Pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da tužbeni zahtjev nije osnovan, ali ne primjenom odredaba čl. 204. ZVDSP-a, već primjenom odredaba čl. 217. ZVDSP-a.

Naime, pravo doživotnog uživanja, kojega je tuženik, nesporno, ovlaštenik, je pravo stanovanja, kao osobna služnost, u smislu odredaba čl. 199. ZVDSP-a. Prema odredbama čl. 199. ZVDSP-a, osobna služnost je stvarno pravo koje ovlašćuje pojedinačno određenu osobu da se na određeni način služi tuđom stvari (poslužna stvar), čiji svagdašnji vlasnik to mora trpjeti (st. 1.). Osobne služnosti su pravo plodouživanja, pravo uporabe i pravo stanovanja (st. 2.).

Prema odredbama čl. 217. ZVDSP-a, pravo stanovanja je osobna služnost koja svojega nositelja (stanovatelja) ovlašćuje da se služi nečijom stambenom zgradom ili njezinim dijelom namijenjenim stanovanju (poslužna stvar) u skladu s tom namjenom, a čuvajući njezino sućanstvo (st. 1.). Pravo stanovanja prosuđuje se po pravilima o uporabi, ako nije što drugo određeno (st. 2.). Ovlašćuje li pravo stanovanja svojega nositelja da se služi svim dijelovima zgrade koji su za stanovanje tako da ih, čuvajući sućanstvo, u cjelosti uživa, tad je to plodouživanje stambene zgrade, pa se prosuđuje po pravilima o plodouživanju (st. 3.). U svakom slučaju, vlasnik zadržava pravo raspolagati onim dijelovima nekretnine koji nisu namijenjeni stanovanju, a i stambenim dijelovima koji nisu predmetom stanovateljeva prava stanovanja, ali ne tako da time spriječi izvršavanje prava stanovanja (st. 4.). Izvršavanjem prava stanovanja ne smije se vlasniku onemogućiti ili otežati potrebno nadgledanje cijele njegove nekretnine (st. 5.).

U konkretnom slučaju, ne radi se o pravu plodouživanja stambene zgrade, u smislu odredbe čl. 217. st. 3. ZVDSP-a, obzirom da to nije ugovoreno darovnim ugovorom sklopljenim dana 28. studenoga 1996. godine između I-tužiteljice, kao daroprimateljice i danas pok. D. K., kao darovateljice, već se radi o osobnoj služnosti prava stanovanja, koja se prosuđuje po pravilima o uporabi, u smislu odredbe čl. 217. st. 2. ZVDSP-a.

Po osnovi odredaba čl. 217. st. 1. i st. 4. ZVDSP-a, tužitelji, kao suvlasnici predmetnoga stana, nisu neposredni posjednici, već je neposredni nesamostalni posjednik tuženik.

Po osnovi čl. 11. st. 1. ZVDSP-a, tko stvar ili pravo posjeduje priznajući višu vlast posrednog posjednika, nesamostalni je posjednik; tko stvar posjeduje kao da je njezin vlasnik ili posjeduje pravo kao da je nositelj toga prava-samostalni je posjednik.

Dakle, uz pravo vlasništva mogu na jednoj stvari postojati ograničena stvarna prava svih drugih vrsta. Kada na stvari koju neka osoba ima u svojem vlasništvu, postoje i tuđa ograničena stvarna prava, pravo vlasništva daje svojem nositelju samo onoliku pravnu vlast glede te stvari, koliko mjesta za nju ostavlja postojanje tuđih prava glede vlasnikove stvari, a i zakonskih ograničenja.

Prvostupanjski sud temelji svoju odluku na zaključku da ne postoji zakonski osnov za prihvaćanje eventualno kumuliranog tužbenog zahtjeva na trpljenje i činidbu. Navedeni zaključak prvostupanjskog suda se ne može prihvatiti.

Naime, u smislu naprijed navedene odredbe čl. 217. st. 5. ZVDSP-a, izvršavanjem prava stanovanja ne smije se vlasniku onemogućiti ili otežati potrebno nadgledanje cijele njegove nekretnine.

U konkretnom slučaju, zbog pogrešnog pravnog stava o pravnoj prirodi tuženikovog prava doživotnog uživanja, pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, vezanim za (ne) mogućnost izvršavanja zakonskog prava nadgledanja predmetne nekretnine, niti je, u tome pogledu, pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje.

Slijedom navedenoga, po osnovi čl. 368. st. 2. i čl. 369. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08 - dalje: ZPP), odlučeno je kao u izreci. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-7063/14-2 od 28. travnja 2015.

43. UTVRĐENJE PRAVA VLASNIŠTVA - **izjava o predaji zemljišta općini**

Nomenklatura prava
STVARNO PRAVO-PRAVO VLASNIŠTVA

Zakonsko kazalo

Članak 38. stavak 1. Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta (Službeni list FNRJ 52/58, 3/59, 24/59, 24/61 i 1/63)

Članak 31. stavak 1. Zakona o građevinskom zemljištu („Narodne novine“, broj: 48/88 – pročišćeni tekst i 16/90)

Sentenca

Privremeno pravo korištenja prestaje na temelju valjane izjave o predaji zemljišta općini, dane na zapisnik općinskom organu uprave nadležnom za imovinskopravne poslove, u trenutku primanja na zapisnik. Nakon toga ne postoji pravna osnova za posjed nekretnine i takav je posjed nezakonit te se ne može valjano raspolagati nekretninom.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskom presudom prihvaćen je zahtjev tužitelja za utvrđenje prava vlasništva, sukladno odredbi čl. 20. st. 2. Zakona o osnovnim vlasničkopravnim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91), budući da je tužitelj pravo korištenja predmetnih nekretnina stekao odlukom državnog organa, a u odnosu na II-tuženika se ne može primijeniti načelo zaštite povjerenja u istinitost i potpunost zemljišnih knjiga, sukladno odredbi čl. 388. st. 5. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06 - dalje: ZVDSP), obzirom da je predmetnu nekretninu kupio unutar roka od pet godina od stupanja na snagu ZVDSP-a, a u vrijeme stjecanja nekretnina je bila upisana kao društveno vlasništvo. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu prvostupanjskog suda.

„ Pravni prednik tužitelja pravo korištenja predmetne nekretnine stekao je temeljem Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta (Službeni list FNRJ 52/58, 3/59, 24/59, 24/61 i 1/63 - dalje: Zakon o nacionalizaciji), 1969. godine, dok je ranija vlasnica LJ. K. imala tzv. privremeno pravo korištenja toga zemljišta.

Prema odredbi čl. 38. st. 1. Zakona o nacionalizaciji, privremeno pravo korištenja prestajalo je kada bi njegov imatelj na temelju rješenja o deposedaciji predao zemljište općini ili drugoj osobi radi izgradnje zgrade ili drugog objekta, odnosno radi izvođenja drugih radova.

Prema odredbi čl. 31. st. 1. Zakona o građevinskom zemljištu („Narodne novine“ broj: 48/88 – pročišćeni tekst i 16/90 – dalje: ZGZ), prijašnji vlasnik zadržava zemljište u svojem posjedu do dana određenog rješenjem skupštine općine, kada ga je dužan predati u posjed općini, odnosno drugom korisniku.

Dakle, privremeno pravo korištenja prestajalo je i na temelju valjane izjave o predaji zemljišta općini, dane na zapisnik općinskom organu uprave nadležnom za imovinskopravne poslove, u trenutku primanja na zapisnik.

Slijedom navedenoga proizlazi da je, u konkretnom slučaju, LJ.K. privremeno pravo korištenja prestalo na temelju i u trenutku davanja izjave (očitanja) o predaji predmetnog zemljišta Općini S., na zapisnik općinskom organu uprave

nadležnom za imovinskopravne poslove, dana 28. ožujka 1979. godine. Nakon toga dana, L.J.K. nije imala pravnu osnovu za posjed nekretnine, pa je takav posjed nezakonit, niti je mogla valjano raspolagati predmetnom nekretninom, pa tako niti u odnosu na II-tuženika, kupoprodajnim ugovorom od 10. travnja 2000. godine.

U odnosu na II-tuženika se ne može primijeniti načelo zaštite povjerenja u istinitost i potpunost zemljišnih knjiga, sukladno odredbi čl. 388. st. 5. ZVDSP-a, obzirom da je, u vrijeme stjecanja, nekretnina bila upisana kao društveno vlasništvo, kao što je to pravilno zaključio i prvostupanjski sud. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-3559/14-2 od 19. svibnja 2015.

44. UKIDANJE PRAVA STVARNE SLUŽNOSTI PUTA - **izjava o predaji zemljišta općini**

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-STVARNA PRAVA NA TUĐOJ STVARI-PRAVO SLUŽNOSTI-STVARNE SLUŽNOSTI

Zakonsko kazalo

Članak 242. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09 i 153/09)

Sentenca

Pravo služnosti puta ne može se ukinuti ako postoji prikladniji prolaz preko nekretnina koje su u vlasništvu trećih osoba.

Kratki tekst odluke

Presudom suda prvog stupnja odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev I i II tužitelja kojim traže ukidanje stvarne služnosti prolaza i provoza preko njihove nekretnine, a za potrebe nekretnine tuženika, uz tvrdnje da tuženik ima pristup na svoju nekretninu s javnog puta, slijedom čega nije potrebno više koristiti njihovu nekretninu kao poslužno dobro. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje presudu suda prvog stupnja.

„ Pravo služnosti puta ne može se ukinuti ako postoji prikladniji prolaz preko nekretnina koje su u vlasništvu trećih osoba, a što je upravo slučaj u konkretnom predmetu. Činjenica da se u naravi radi o putu (put c-d) koji koristi veći broj osoba radi pristupa svojim nekretninama (tako i tuženik), ni u kom slučaju ne utječe, tako dugo dok se ne promijeni stanje u zemljišnoj knjizi glede vlasničkog statusa predmetnih nekretnina, na vlasnički status predmetnih nekretnina, a što je od relevantne važnosti za donošenje odluke u ovom predmetu. Da se ne radi o javnom putu u općoj uporabi već o nekretnini koja je u vlasništvu trećih osoba, nedvojbeno proizlazi iz stanja zemljišne knjige, pa žalbeni navodi I i II tužitelja kojima ukazuju na evidenciju navedene nekretnine u katastarskom operatu nije odlučno. Navedeno bi moglo ukazivati na neusklađenost zemljišnoknjiznog i katastarskog stanja, a u kojoj situaciji su mjerodavni podaci u

zemljišnoj knjizi (čl. 10. st. 3. ZZK), dok ne budu promijenjeni po odredbi st. 4. tog članka.

Pri tome valja reći da, suprotno žalbenim navodima I i II tužitelja iz rezultata postupka proizlazi da upućujući pravac u sadašnjem stanju nije prikladan za prolaz i provoz većim poljoprivrednim strojevima (upućujući pravac bi trebalo u dužni od 50 m proširiti do širine od 2,50 m i urediti), dakle ne radi se o radovima na održavanju puta nego o radovima koje bi trebalo poduzeti da se upućujući pravac osposobi da bi tim pravcem tuženik mogao prolaziti i provoziti na način kao što to radi na dosadašnjem pravcu (pravac A-B-C-D), kojim izvršava sadržaj prava služnosti kolnog puta. Međutim tuženik nije ovlašten na tuđim nekretninama, bez suglasnosti vlasnika istih izvršiti navedene radove, kako bi taj put postao adekvatna putna veza.

Stoga je pravilan zaključak suda prvoga stupnja da trenutno nije moguće udovoljiti zahtjevu tužitelja za ukinuće služnosti kolnog puta, budući da bi novi služni put morao ići preko nekretnina koje su u zemljišnoj knjizi upisane kao vlasništvo trećih osoba, a pored navedenog tuženik nije ovlašten na nekretninama trećih osoba izvršiti gore navedene radove kako bi taj put postao adekvatna putna veza, kako je to propisano odredbom čl. 242. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09 i 153/09). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-1158/15-2 od 7. srpnja 2015.

45. NUŽNI PROLAZ

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-STVARNA PRAVA NA TUĐOJ STVARI-PRAVO SLUŽNOSTI-STVARNE SLUŽNOSTI

Zakonsko kazalo

Članak 191. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj 91/96, 68/96, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06)

Sentenca

Pretpostavka za osnivanje služnosti puta na nekretnini tuženika kao nužnom prolazu jest da tužitelj nema nikakve ili nema prikladne putne veze s javnim putem.

Kratki tekst odluke

Presudom suda prvog stupnja odbijen je tužitelj u cijelosti s tužbenim zahtjevom za utvrđenje vlasništva te izdavanjem isprave. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu odluku suda prvog stupnja.

„ Prvostupanjski sud u bitnom utvrđuje da je tuženik vlasnik poslužne ulične nekretnine, a tužitelj povlasne dvorišne nekretnine do koje se može doći jedino prolazom kroz

tuženikovu uličnu nekretninu, da izjavom od 17. rujna 1998. godine stranke su se sporazumjele da će tužitelj prilaziti svojoj dvorišnoj nekretnini prolazom širine 1 m kroz dvorište tuženika te su utvrdile da tužitelj i do sastavljanja te izjave pristupa svojoj nekretnini na taj način.

Nadalje, sud prvog stupnja utvrđuje, a prihvaćajući nalaz i mišljenje građevinskog vještaka, da taj put širine od 1 m u naravi zaista i postoji te da takva širina prolaza zadovoljava širinu za nogostupno tlo nužnog nesmetanog prolaza, pa stoga sud prvog stupnja odbija tužitelja s traženom pravnom zaštitom temeljem čl. 191. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj 91/96, 68/96, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06 - dalje: ZVDSP) zaključivši da nema uvjeta za zasnivanje služnosti puta kao nužnog prolaza na nekretnini tuženika.

Na navode žalbe valja reći da u pravo iz izjave od 17. rujna 1998. godine jasno proizlazi da tužitelj ima pravni osnov za služnost puta sukladno čl. 190. ZVDSP, ali ta služnost nije osnovana obzirom da sukladno čl. 220. ZVDSP pravo služnosti na nekretnini osniva se uknjižbom tog prava u zemljišnoj knjizi kao tereta na poslužnoj nekretnini. Iz nalaza i mišljenja vještaka, a koji nalaz i mišljenje prihvaća i ovaj sud, jasno proizlazi da tužitelj koristi upravo prolaznu širinu od 2 m osim malog dijela ulaza s ulice u dvorište tuženika koji iznosi 1,41 m, a ta dimenzija odgovara minimalnim normativima nogostupnog tla osobne upotrebe, da tužitelj koristi taj nužni prolaz od uličnog ulaza kroz dvorište tuženika do ulaza u svoje dvorište te taj prolaz nema fizičke zapreke.

Dakle, već temeljem toga jasno proizlazi da sukladno čl. 191. ZVDSP nisu ispunjeni uvjeti o osnivanju služnosti puta na nekretnini tuženika kao nužnom prolazu, jer, pretpostavka za to je da tužitelj nema nikakve ili nema prikladne putne veze s javnim putem.

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-2746/15-2 od 26. svibnja 2015.

46. SUVLASNICI

- zahtjev za predaju suposjeda
- način predaje

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-POSJED-VRSTE POSJEDA-SUPOSJED

Zakonsko kazalo

Članak 42. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 148/08)

Sentenca

Presudom donesenom u parničnom postupku u kojem suvlasnik traži od suposjednika predaju suposjeda stvari ne određuje se na koji će način biti izvršena obveza predaje predmetne nekretnine.

Kratki tekst odluke

Presudom suda prvog stupnja odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja, kao suvlasnika u ½ dijela stana, pobliže opisanog u izreci presude, kojim se nalaže tuženiku, kao suvlasniku u preostalih ½ dijela da preda tužitelju suposjed stana na način da mu preda primjerak ključeva od ulaznih vrata. Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje pobijanu presudu u dijelu kojim je odbijen tužitelj sa dijelom zahtjeva kojim traži predaju primjerka ključeva od ulaznih vrata u stan, a djelomično preinačava presudu u dijelu kojim je tužitelj odbijen sa dijelom zahtjeva kojim od tužitelja traži predaju u suposjed stana te nalaže tužniku da tužitelju preda suposjed stana.

„ Prema odredbi čl. 42. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 148/08, dalje: ZVDSP) svakom suvlasniku pripada pravo na posjed. Stoga ne može jedan od suvlasnika isključiti drugog suvlasnika iz suposjeda, bez obzira na veličinu njihovih suvlasničkih dijelova.

Stoga je, koristeći se ovlaštenjem iz čl. 373a st. 1. toč. 2. i st. 3. ZPP-a, na temelju isprava priloženih u spisu i provedenih dokaza, pravilnom primjenom materijalnog prava iz čl. 37. st. 4. i 6., čl. 42. st. 1., čl. 46. st. 1. ZVDSP-a valjalo djelomično preinačiti odluku suda prvog stupnja i usvojiti zahtjev tužitelja u dijelu koji se odnosi na predaju u suposjed predmetnog stana.

U parnici u kojoj suvlasnik traži od suposjednika predaju suposjeda stvari nalaže se, u slučaju prihvatanja tužbenog zahtjeva suposjedniku (tuženiku) predati suposjed stvari tužitelju (42. st. 1. ZVDSP-a). To znači da nema pravnog temelja da se presudom kojom se nalaže takva činidba istovremeno određuje način na koji će predaja biti izvršena.

Ukoliko tuženik dobrovoljno ne preda tužitelju suposjed predmetnog stana, eventualna ovrha na temelju presude bit će određena i provedena na temelju odredaba čl. 226. i čl. 227. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12, 25/13 i 93/14, dalje: OZ), uz primjenu čl. 6. OZ-a, ali, kako je navedeno, presudom donesenom u parničnom postupku ne određuje se na koji će način, dobrovoljno ili prisilno (ovrha) biti izvršena obveza predaje predmetne nekretnine (što dakako, ne znači da ta obveza ne može biti ispunjena upravo predajom ključeva ulaznih vrata u stan).

Stoga je, sud prvog stupnja, iz razloga navedenih u ovoj odluci, a ne iz razloga navedenih u odluci suda prvog stupnja, pravilno primijenio materijalno pravo, kada je tužbeni zahtjev u dijelu kojim se nalaže tuženiku predati primjerke ključeva ulaznih vrata u stan odbio, pa je na temelju odredbe čl. 368. st. 1. ZPP-a odlučeno kao pod toč. I izreke. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-2795/15-3 od 25. kolovoza 2015.

47. BRAČNA IMOVINA - podjela

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO- SUVLASNIŠTVO- RAZVRGNUĆE SUVLASNIČKE ZAJEDNICE

Zakonsko kazalo

Članak 248. Obiteljskog zakona („Narodne novine“, broj 116/03, 17/04, 136/04, i 107/07)

Članak 250. Obiteljskog zakona („Narodne novine“, broj 116/03, 17/04, 136/04, i 107/07)

Članak 50., 51. i 52. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14)

Sentenca

Obiteljski zakon nema posebne odredbe o razvrgnuću bračne stečevine odnosno stečevine bračnih drugova, već se primjenjuju odredbe čl. 50. do 52. Zakona o vlasništvu o razvrgnuću suvlasničke zajednice.

Kratki tekst odluke

Presudom suda prvog stupnja naloženo je tuženiku isplatiti tužiteljici iznos od 80.000,00 kn sa zateznim kamatama obračunatima od 30. listopada 2013. do isplate, kao i da joj nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.000,00 kn. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijanu presudu i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

„ Naime, među strankama nije sporno zaključenje sporazuma o podjeli bračne imovine, na način da tužiteljici pripadne osobno vozilo marke Renault, tip Megane, a koji je tužiteljici oduzet u ovršnom postupku vođenom protiv tuženika. Međutim, nisu jasni razlozi navedeni u obrazloženju presude suda prvog stupnja u kojima se navodi da je tužiteljica već konzumirani sporazum o podjeli bračne imovine raskinula, obzirom da je u ovršnom postupku podnijela prigovor treće osobe tvrdeći da je vlasnica oduzetog automobila upravo na temelju navedenog sporazuma, a iste navode je istakla i u tužbi koju je podigla radi nedopustivosti ovrhe na tom vozilu, a koje je navode sud u tom postupku i prihvatio i donio presudu u korist tužiteljice.

Zakonom određeni način stjecanja i prestanka prava vlasništva odnosno suvlasništva i drugih stvarnih prava na temelju ugovora o razvrgnuću (a što bi sporazum stranaka predstavljao) jest predaja pokretnina u samostalan posjed, odnosno uknjižba prava na nekretninama u zemljišnim knjigama, ako nije što posebno propisano. Nije sporno da je tužiteljica vozilo imala u posjedu, dakle, za stjecanje prava vlasništva imala je valjali titulus i modus, ali nije upisala svoje pravo u odgovarajuću evidenciju u koju se upisuju prava na motornim vozilima, što ne utječe na činjenicu stjecanja prava vlasništva pokretnine pa ostaje sporno je li navedeni sporazum raskinut i kako i ima li takav eventualni raskid pravni učinak.

Obzirom na sve navedeno, nije neodlučna činjenica da je tužiteljica pokrenula postupak radi proglašenja ovrhe nedopuštenom, budući joj automobil još nije vraćen pa joj pripada pravo da traži isplatu na ime podjele u braku stečene imovine, kao i njene posebne imovine.

Nadalje, iz obrazloženja presude je razvidno da je prilikom donošenja odluke sud imao u vidu da prema odredbi čl. 248. Obiteljskog zakona („Narodne novine“, broj 116/03, 17/04, 136/04, i 107/07, dalje: ObZ) prema kojoj je bračna stečevina imovina koju su bračni drugovi stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice ili potječe iz te imovine. Nadalje, imovina koju bračni drug ima u trenutku sklapanja braka, ostaje njegova vlastita imovina. Vlastita imovina je i imovina koju je bračni drug stekao tijekom bračne zajednice na pravnom temelju različitom od navedenoga u čl. 248. ObZ (čl. 253. st. 2. ObZ). Iz sadržaja obrazloženje presude ostalo je nejasno, a imajući u vidu navode tužiteljice tijekom postupka, za koje je pokretnine sud utvrdio da predstavljaju posebnu imovinu tužiteljice, a koje bračnu stečevinu i kako je sud proveo razvrgnuće suvlasničke zajednice stranaka odnosno na temelju čega naložio isplatu na ime vlastite imovine tuženice.

ObZ nema posebne odredbe o razvrgnuću bračne stečevine odnosno stečevine bračnih drugova, pa se primjenjuju odredbe stvarnog i obveznog prava na što upućuje odredba čl. 250. ObZ.

Na zakonom određeni način svaki suvlasnik koji je sudjelovao u razvrgnuću stječe pravo vlasništva i/ili neko drugo pravo, izvodeći ga iz onog svog suvlasničkog dijela s kojim je sudjelovao u razvrgnuću, a koje mu istodobno prestaje (čl. 55. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, „Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14, dalje: ZV). Međutim, razvrgnuće suvlasničke zajednice provodi se prema odredbama čl. 50. do 52. ZV, a koje je odredbe sud prvog stupnja izgubio iz vida prilikom donošenja pobijane presude. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-4731/14-2 od 23. siječnja 2015.

48. VLASNIŠTVO

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-PRAVO VLASNIŠTVA-STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA

Zakonsko kazalo

Članak 18. Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine („Narodne novine“ broj 92/96)

Članak 362. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09 i 143/12)

Članak 389. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09 i 143/12)

Sentenca

Kada katastarska čestica ne odgovora građevinskoj čestici, vlasnik zgrade stječe pravo vlasništva samo one površine zemljišta koje pokriva zgrada i koje služi za redovnu upotrebu zgrade. Stoga vlasnik zgrade ne može po toj osnovi steći pravo vlasništva na zemljištu preko granica građevinske čestice koja se granica utvrđuje po propisanim kriterijima parcelacije izgrađenog zemljišta. Oblik i veličinu građevinske čestice odnosno onu površinu koja služi za redovnu upotrebu zgrade određuje nadležno tijelo uprave, dok pravo vlasništva na spornoj površini zemljišta u slučaju spora rješava sud u parničnom postupku.

Kratki tekst odluke

Presudom suda prvog stupnja odbijen je tužbeni zahtjev da se naloži tuženicama, kao etažnim vlasnicima nekretnine pobliže opisane u izreci trpjeti provođenje Prijavnog lista radi provedbe geodetskog elaborata u zemljišnim knjigama, na način da se provedbom tog Prijavnog lista radi provedbe geodetskog elaborata ispravi površina te formiraju nove zk. čestice, koja se otpisuje iz zk.ul.br. 100151, k.o. G.Z. i upisuje u novoosnovani zk.ul. iste katastarske općine. Ujedno je odbijen i zahtjev da se utvrdi da je tužiteljica vlasnica novonastale zk. čestice te naloži tuženicama da tužiteljici izdaju tabularnu ispravu podobnu za uknjižbu prava vlasništva na navedenoj nekretnini, koju će u protivnom zamijeniti presuda, kao i zahtjev za tuženici tužiteljici nadoknade parnične troškove s pripadajućim zateznim kamatama. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijanu presudu i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

„ Prvostupajski sud otklonio je pravni učinak uglavaka ugovora koji se odnose na zemljište, pozivajući se na ništavost takovih odredbi obzirom na režim društvenog vlasništva na građevinskom zemljištu u vrijeme zaključivanja ugovora o prodaji, smatrajući da je moglo biti preneseno s vlasništvom dijelova zgrade i pravo korištenje cjelokupne zemljišnoknjižne čestice, obzirom da spomenuta parcelacija nije bila provedena u zemljišnim knjigama, a navedena raspolaganja bila su suprotna i odredbi čl. 6. Zakona o određivanju građevinskog zemljišta u gradovima i naseljima gradskog karaktera („Narodne novine“ broj 53/91).

Međutim, pri tom je izgubio iz vida da se na temelju odredbe čl. 18. Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine („Narodne novine“ broj 92/96) pravni poslovi koje su prijašnji vlasnici sklopili protivno propisima kojima je bio zabranjen promet građevinskim zemljištem u društvenom vlasništvu smatraju valjanim ukoliko nemaju drugih nedostataka koji ih čine ništavim ili pobožnim. Navedenom zakonskom odredbom konvalidirali su stoga pravni poslovi sklopljeni protivno pravnim propisima o zabrani prometa građevinskim zemljištem, pa tako i sporni usmeni uglavci, uz pretpostavke utvrđene u navedenom propisu, međutim o tome o razlozima obrazloženja presude suda prvog stupnja ništa nije navedeno.

Nadalje, zbog stava da su navedeni uglavci ništavi te da su tuženici stekli pravo vlasništva cjelokupnog zemljišta pretvorbom prava korištenja u pravo vlasništva, a ne samo zemljišta koje služi redovitoj upotrebi zgrade, sud prvog stupnja propustio je provesti dokaze na okolnost jesu li ispunjeni uvjeti za stjecanje prava vlasništva na temelju pravnih osnova koje navode tuženici (pravni posao, pretvorba prava vlasništva) na dijelu nekretnine koji je tužiteljica pobliže odredila te zatražila provedbu parcelacije i uknjižbe njenog prava vlasništva u zemljišnoj knjizi.

Naime, odredbom čl. 362. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09 i 143/12, dalje: ZV) propisano je da se smatra da je vlasnik nekretnine u društvenom vlasništvu osoba koja je u zemljišnim knjigama upisana kao nositelj prava upravljanja, korištenja ili raspolaganja tom nekretninom, međutim dopušteno je dokazivati suprotno, a što je tužiteljica u ovom postupku i tvrdila, navodeći da je ona, a ne tuženici, stekla pravo vlasništva. ZV posebno štiti već stečena prava na nekretninama (čl. 389. ZV), jer propisuje da se stupanjem na snagu tog zakona ne dira u postojeće odnose vlasnika odnosno suvlasnika stvari s jedne te osoba koje su na valjanom pravnom temelju i na valjan način stekle prava glede tih stvari s druge strane. Po sili ZV, samo pravo korištenja zemljišta koje služi redovitoj upotrebi zgrade dijeli sudbinu same zgrade izgrađene na tom zemljištu. Dakle, kada katastarska čestica ne odgovara građevinskoj čestici (površina zemljišta koja je po provedbenom planu, parcelacijskom elaboratu ili drugom aktu urbanističke regulative namijenjena za izgradnju i korištenje zgrade), vlasnik zgrade stječe pravo vlasništva samo one površine zemljišta koje pokriva zgrada i koje služi za redovnu upotrebu zgrade. Stoga vlasnik zgrade (u konkretnom slučaju tuženici kao suvlasnici zgrade) ne može po toj osnovi steći pravo vlasništva na zemljištu preko granica građevinske čestice koja se granica utvrđuje po propisanim kriterijima parcelacije izgrađenog zemljišta. Oblik i veličinu građevinske čestice odnosno onu površinu koja služi za redovnu upotrebu zgrade određuje nadležno tijelo uprave, dok pravo vlasništva na spornoj površini zemljišta u slučaju spora rješava sud u parničnom postupku.

Stoga je u ovom postupku bilo potrebno utvrditi i je li u vrijeme gradnje predmetne zgrade bila utvrđena građevna čestica ili je u kojem drugom postupku utvrđeno zemljište nužno za redovnu upotrebu te građevine, te ovisno i o tom utvrđenju, zaključivati o valjanosti usmenih uglavaka u kupoprodajnim ugovorima te stjecanju i valjanosti upisa prava vlasništva tuženika na cjelokupnoj zemljišnoknjižnoj čestici.

Obzirom da sud prvog stupnja nije utvrdio sve navedene odlučne činjenice tj. koje zemljište pripada suvlasnicima zgrade, a ako im ne pripada cjelokupna zemljišna površina, ne mogu se ispitati zaključci suda prvog stupnja u pogledu toga jesu li valjani usmeni uglavci u ugovorima o prodaji dijelova zgrade ili ne te je li tužiteljica i po kojoj pravnoj osnovi stekla pravo vlasništva na dijelu zemljišta kako je pobliže označen u tužbenom zahtjevu, i pripada li joj pravo zahtijevati od tuženika izdavanje tabularne isprave, za sada je činjenično stanje relevantno za pravilnu primjenu materijalnog prava u ovoj pravnoj stvari ostalo nepotpuno utvrđeno. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj: Gž-3792/14-2 od 17. ožujka 2014.

49. RAZVRGNUĆE SUVLASNIČKE ZAJEDNICE

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-SUVLASNIŠTVO- RAZVRGNUĆE SUVLASNIČKE ZAJEDNICE

Zakonsko kazalo

Članak 47. stavak 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09 i 143/12)

Sentenca

Postojanje okolnosti zbog kojih bi razvrgnuće bilo na štetu ostalih suvlasnika i koje sprečavaju jednog od suvlasnika zahtijevati razvrgnuće, treba biti prolaznog karaktera i kratkog trajanja. Ako ne bi bilo razumno očekivati da će se prilike uskoro izmijeniti tako da razvrgnuće ne bi bilo na štetu ostalih suvlasnika, zahtijevanje razvrgnuća je dopušteno u bilo koje doba.

Kratki tekst odluke

Pobijanom presudom suda prvog stupnja odlučeno je da se razvrgava suvlasnička zajednica tužitelja i tuženice koju čini nekretnina poblizje označena u izreci i to civilnom diobom te je određeno da će se suvlasnicima isplatiti na ravne dijelove cijena postignuta na javnoj dražbi provedenoj na temelju te pravomoćne presude u ovršnom postupku. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Naime, u tijeku postupka tuženica se protivila razvrgnuću tvrdeći da bi isto bilo na njezinu štetu zbog životne povezanosti nje i troje maloljetne djece stranaka koje žive s njom, s predmetnom nekretninom jer se u okolini nalaze škola i vrtić koje djeca pohađaju, a u neposrednoj blizini žive baka i djed maloljetne djece.

Odredbom čl. 47. st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09 i 143/12 – dalje: ZVDSP) propisano je da suvlasnik može zahtijevati razvrgnuće u bilo koje doba, osim kad bi to bilo na štetu ostalih, no može i tada ako se s obzirom na okolnosti ne bi moglo razumno očekivati da će se prilike uskoro tako izmijeniti da razvrgnuće ne bi bilo na štetu drugih suvlasnika.

Dakle, postojanje okolnosti zbog kojih bi razvrgnuće bilo na štetu ostalih suvlasnika i koje sprečavaju jednog od suvlasnika zahtijevati razvrgnuće, treba biti prolaznog karaktera i kratkog trajanja. Ako ne bi bilo razumno očekivati da će se prilike uskoro izmijeniti tako da razvrgnuće ne bi bilo na štetu ostalih suvlasnika, zahtijevanje razvrgnuća je dopušteno u bilo koje doba.

Stoga je sud prvog stupnja pravilno zaključio da u konkretnom slučaju nije razumno očekivati da bi se posebna povezanost tuženice i njezine djece sa stanom i okolinom mogla uskoro izmijeniti pa je dopušten tužiteljev zahtjev za razvrnuće m.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-2908/14-2 od 13. siječnja 2015.

50. PRAVNI OSNOV ZA STJECANJE VLASNIŠTVA

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-PRAVO VLASNIŠTVA-STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA

Zakonsko kazalo

Članak 115. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine, br. 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00. i 114/01.)

Sentenca

Kako tužitelji ne traže uspostavu posebnog dijela nekretnine upisom u zemljišnu knjigu kao prava povezanog s određenim suvlasničkim dijelom te nekretnine, već je njihov zahtjev s ciljem utvrđenja da su stekli valjanu pravnu osnovu za stjecanje prava (su)vlasništva, a to je kupoprodajni ugovor kojim su kupili stan upravo od tuženika, to nema mjesta primjeni odredbe čl. 72. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja kojim traže da se utvrdi da su oni, temeljem Ugovora o kupoprodaji stana, svaki u ½ dijela stekli valjanu pravnu osnovu za uknjižbu prava vlasništva nekretnine, поближе opisane u izreci, i kojim traže da se naloži tuženiku da tužiteljima izda tabularnu ispravu podobnu za uknjižbu prava vlasništva tog suvlasničkog dijela na ime tužitelja u zemljišnim knjigama, uz zahtjev za naknadu troška parničnog postupka. Županijski sud preinačuje pobijanu presudu suda prvog stupnja na način da prihvaća tužbeni zahtjev tužitelja.

„ Tužitelji tužbom ne zahtijevaju uspostavu vlasništva posebnog dijela, pa time nema mjesta ni ispitivanju je li suvlasnički dio odgovarajući. Oni ne traže ni pravnu zaštitu iz odredbe članak 72. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine, br. 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00. i 114/01. - dalje: ZV), koju je odredbu prvostupanjski sud primijenio. Tužitelji traže utvrđenje da su stekli valjanu pravnu osnovu (temeli) za stjecanje prava (su)vlasništva u smislu odredbe članka 115. stavak 1. ZV, a to je kupoprodajni ugovor kojim su kupili stan upravo od tuženika, gdje je tuženik upisan kao vlasnik u zemljišnim knjigama zk. č. 4711/2, te u smislu odredbe članka 119. stavak 1. ZV zahtijevaju valjano očitovanje volje dotadašnjeg vlasnika, usmjerenu na to da njegovo vlasništvo pređe na tužitelje kao stjecatelje.

Stoga je sud prvog stupnja primjenom odredbe čl. 221. a Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13. i 28/13. - dalje u tekstu: ZPP), na koju se poziva, trebao prihvatiti tužbeni zahtjev tužitelja. Zbog navedenog pobijana presuda je temeljem odredbe članka 373. točka 3. ZPP preinačena.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-4188/12-2 od 17. veljače 2015.

51. STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-PRAVO VLASNIŠTVA-STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA

Zakonsko kazalo

-

Sentenca

Kako su stranke sklopile ugovore o kupoprodaji temeljem kojih je tužitelj kupio stan i garažu koji se grade na kč.br. 4575 k.o. T., a koji ugovori sadrže tabularnu izjavu, te kako je tuženik upisan kao vlasnik zemljišnoknjižne čestice broj 4711/2 k.o. G.Z., dok iz izvotka iz posjedovnog lista Gradskog ureda za katastar i geodetske poslove proizlazi da katarska čestica 4575 k.o. T. odgovara zemljišnoknjižnoj čestici broj 4711/2 k.o. G. Z., to nema zapreke prihvaćanju tužbenog zahtjeva za utvrđenje da je tužitelj stekao valjani pravni osnov za uknjižbu prava suvlasništva nekretnine k.č.br. 4711/2 k.o. G. Z.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev za utvrđenje da je tužitelj stekao valjani pravni osnov za uknjižbu prava suvlasništva nekretnine upisane u zk.ul. 20585. k.o. G. Z. k.č.br. 4711/2. Presudom suda prvog stupnja odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja. Županijski sud u Zagrebu preinačuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Prvostupanjski sud temelji svoju odluku na zaključku da tužbeni zahtjev nije osnovan, obzirom da tužitelj u postupku nije dokazao koliko iznosi njegov suvlasnički omjer zemljišnoknjižne čestice, sukladno veličini i suvlasničkom omjeru k.č.br. 4575 k.o. T., a navedena katarska čestica i zemljišnoknjižna čestica ne odgovaraju po površini.

Navedeni zaključak prvostupanjskog suda se ne može prihvatiti.

Iz stanja spisa proizlazi da su stranke dana 2. studenoga 1998. godine, sklopile ugovor o kupoprodaji stana, temeljem kojega tužitelj kupuje 4212/365553 dijela nekretnine-zemljišta i zgrade koja se gradi na kč.br. 4575 k.o. T. te na navedenom suvlasničkom dijelu uspostavljeno i s njime povezano vlasništvo posebnog dijela (stana-poslovnog prostora-garaže), te sporednog dijela (terase, podrumke ili

tavanske prostorije, kućni vrtovi, mjesta za ostavljanje najviše do dva motorna vozila po pojedinom stanu ili drugoj samostalnoj prostoriji), kao i ugovor o kupoprodaji garaže, kojim tužitelj kupuje garažu broj 2, površine 16,33 m² u stambenom poslovnom objektu koji se gradi na kč.br. 4575 k.o. T., te na ovom suvlasničkom dijelu uspostavljenoj i sa njime povezano vlasništvo posebnog dijela (stana-poslovnog prostora-garaže), te sporednog dijela (terase, podrumске ili tavanske prostorije, kućni vrtovi, mjesta za ostavljanje najviše do dva motorna vozila po pojedinom stanu ili drugoj samostalnoj prostoriji).

Iz sadržaja navedenih ugovora proizlazi da sadrže tabularnu izjavu (čl. 13. ugovora o kupoprodaji stana, te čl. 12. ugovora o kupoprodaji garaže).

Iz izvataka iz zemljišne knjige zk.ul.br. 20585 k.o. G. Z. proizlazi da je tuženik upisan kao vlasnik zemljišnoknjižne čestice broj 4711/2.

Iz izvataka iz posjedovnog lista Gradskog ureda za katastar i geodetske poslove od 30. ožujka 2011. godine, proizlazi da katarska čestica 4575 k.o. T. odgovara zemljišnoknjižnoj čestici broj 4711/2 k.o. G. Z.

Slijedom navedenoga proizlazi da nema zapreke prihvaćanju tužbenog zahtjeva, pa je u tome smislu ovom drugostupanjskom presudom i odlučeno. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-6740/12-2 od 23. rujna 2014.

52. STJECANJE VLASNIŠTVA

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-PRAVO VLASNIŠTVA-STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA

Zakonsko kazalo

Članak 159. stavak 4. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00., 73/00 i 114/01)

Sentenca

Tužitelj ne može osnovano zahtijevati od suda da utvrdi da je dosjelošću stekao pravo vlasništva nekretnina koje ne postoje, a koje bi tek eventualno mogle postati provedbom parcelacijskog elaborata.

Kratki tekst odluke

Presudom suda prvog stupnja odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja za utvrđenje prava vlasništva temeljem dosjelogosti na nekretninama poblize označenim u izreci. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Sud prvog stupnja je zaključio da tužiteljev samostalni posjed predmetne nekretnine nije neprekidno trajao onoliko vremena koliko je to potrebno za stjecanje prava vlasništva

dosjelošću nekretnine, slijedom čega je primjenom odredaba čl. 159. st. 4. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00 i 114/01 - dalje: ZVDSP) presudio kao u izreci pobijane presude.

Shvaćanje suda prvog stupnja da predmet tužbenog zahtjeva može biti utvrđenje stjecanja prava vlasništva nekretnina koje tek trebaju nastati (provedbom parcelacijskog elaborata) je pogrešno. Tužitelj koji tvrdi da je dosjelošću stekao pravo vlasništva nekretnine morao u tužbenom zahtjevu naznačiti zemljišnoknjižne oznake i površine nekretnina za koje tvrdi da je vlasnik istih. Nije dovoljno samo naznačiti da će te nekretnine nestati nakon provedbe parcelacijskog elaborata za koji, k tome, nije ni dokazano da je u vrijeme presuđenja vrijedio.

U takvoj situaciji neodlučni su žalbeni navodi koji se odnose na stjecanje prava vlasništva dosjelošću obzirom na kvalitet posjeda i obzirom na vrijeme potrebno za dosjelost.

Ipak, samo radi budućeg postupanja u ovakvim vrstama sporova, potrebno je upozoriti sud da je odredbama čl. 160. st. 2. i 3. ZVDSP-a izričito propisano da se u vrijeme potrebno za dosjelost uračunava i vrijeme koje su prednici sadašnjeg posjednika neprekidno posjedovali kao zakoniti, pošteni i istiniti samostalni posjednici, odnosno kao pošteni samostalni posjednici, te da nasljednik postaje poštenim posjednikom od trenutka otvaranja nasljedstva i u slučaju kad je ostavitelj bio nepošten posjednik, osim kad je nasljednik to znao ili morao znati.

Dakle, u konkretnom slučaju sud prvog stupnja je pogrešno postupio kad je pobijanu presudu temeljio na odredbama čl. 159. st. 4. ZVDSP-a, ali je o tužbenom zahtjevu jednako trebalo odlučiti zato što tužitelj ne može osnovano zahtijevati od suda da utvrdi da je dosjelošću stekao pravo vlasništva nekretnina koje ne postoje, a koje bi tek eventualno mogle postati provedbom parcelacijskog elaborata. U slučaju njegovog uspjeha u ovoj parnici presuda kojom bi se prihvatio njegov tužbeni zahtjev ne bi predstavljala ovršnu ispravu podobnu za provedbu ovrhe (čl. 23. toč. 1., čl. 29. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 112/12, 25/13 i 93/14). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-7137/14-2 od 24. ožujka 2015.

53. STJECANJE VLASNIŠTVA

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-PRAVO VLASNIŠTVA-STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA

Zakonsko kazalo

Članak 372. Zakona o vlasništvu i drugima stvarnim pravima ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/99, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06 i 146/08)

Sentenca

U sporu radi utvrđenja vlasništva stana nastalog prenamjenom zajedničke prostorije u zgradi u društvenom vlasništvu, pasivno su legitimirani svi suvlasnici cijele zgrade, bez kojih i nije moguće odrediti upis u zemljišne knjige toga uspostavljenog vlasništva.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskom presudom usvojen je tužbeni zahtjev i naloženo je tuženiku da s tužiteljicom sklopi ugovor o uređenju imovinsko pravnih odnosa sa sadržajem pobliže navedenim u izreci te presude, te je određeno ukoliko tuženik u roku od 15 dana sa tužiteljicom ne zaključi navedeni ugovor da će presuda zamijeniti isti. Županijski sud u Zagrebu preinačuje pobijanu presudu i tužiteljicu odbija u cijelosti s postavljenim tužbenim zahtjevom.

„ Prvostupanjski sud je usvojio tužbeni zahtjev jer je zaključio da su ispunjene pretpostavke propisane Odlukom o uređenju imovinsko pravnih odnosa na stanovima izgrađenim uz odobrenje za građenje na zajedničkim dijelovima zgrade kojima raspolaže Općina Centar (dalje: Odluka). Pri tom prvostupanjski sud utvrđuje da je tužiteljica vlastitim sredstvima izgradila stan adaptacijom tavanskog prostora na temelju građevinske dozvole izdane od SIZ-a stanovanja Općine Centar zastupanog po tužiteljici, da joj uložena sredstva nisu vraćena te zaključuje da stoga postoji obaveza tuženika da sa tužiteljicom zaključi navedeni ugovor jer taj ugovor predstavlja pravni temelj za stjecanje prava vlasništva tužiteljice na izgrađenom stanu uz obvezu tuženika da tužiteljici izda suglasnost za upis njezinog prava vlasništva u zemljišnim knjigama što bi predstavljao modus za stjecanje prava vlasništva na spornoj nekretnini.

Međutim, u vrijeme donošenja pobijane odluke na snazi je Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/99, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06 i 146/08 - dalje: ZVDSP), prema čijim završnim odredbama (čl. 388 st. 1.) se od stupanja na snagu tog zakona, stjecanje, promjena, pravni učinci i prestanak stvarnih prava prosuđuju prema njegovim odredbama, ako tim prijelaznim i završnim odredbama ili posebnim zakonom nije drukčije određeno, pa je sukladno navedenoj zakonskoj odredbi na stjecanje stvarnog prava trebalo primijeniti ZVDSP.

Upravo odredbom čl. 372. st. 1. ZVDSP-a propisano je tko je do stupanja na snagu toga zakona, a na temelju odobrenja koje je nadležna vlast dala u granicama svoje ovlasti na takvo imovinsko-pravno raspolaganje o svome trošku proveo prenamjenu zajedničkih prostorija u zgradi u društvenom vlasništvu u stan ili drugu samostalnu prostoriju, stekao je time na temelju i u okviru toga odobrenja pravo vlasništva prenamijenjenih prostorija kao posebnog dijela nekretnine, zajedno s odgovarajućim suvlasničkim dijelom cijele nekretnine, u smislu odredbe čl. 370. ZVDSP-a.

Sukladno odredbi iz st. 2. istog čl., odredba čl. 372. st. 1. ZVDSP-a primjenjuje se na odgovarajući način i na nadogradnje, dogradnje i prigradnje nekretnine izvršene do stupanja na snagu ZVDSP-a na temelju valjanog odobrenja nadležne vlasti i o svome trošku.

Sukladno odredbi čl. 372. st. 3. ZVDSP-a, ako je do stupanja na snagu ZVDSP-a provedena prenamjena, nadogradnja, pregradnja ili dogradnja iz st. 1. i 2. čl. 372. nadležni će sud na zahtjev zainteresirane osobe odrediti upis u zemljišnoj knjizi toga vlasništva uspostavljenoga na odgovarajućem suvlasničkom dijelu cijele nekretnine, a na temelju ovršne sudske odluke kojom je utvrđeno stjecanje vlasništva posebnoga dijela nekretnine te takve odluke kojom je utvrđena veličina odgovarajućeg suvlasničkog dijela, odnosno na temelju isprave svih suvlasnika cijele nekretnine kojom oni priznaju stjecanje vlasništva posebnog dijela nekretnine i sporazumno određuju veličinu odgovarajućeg suvlasničkog dijela na kojem se to vlasništvo osniva.

Iz naprijed navedenog proizlazi da su u sporu radi utvrđenja vlasništva stana nastalog prenamjenom zajedničke prostorije u zgradi u društvenom vlasništvu, a što je konkretno predmet ovog spora, pasivno legitimirani svi suvlasnici cijele zgrade, bez kojih i nije moguće odrediti upis u zemljišne knjige toga uspostavljenog vlasništva. Upis u zemljišne knjige može se odrediti samo na temelju ovršne sudske odluke kojom je utvrđeno stjecanje vlasništva posebnog dijela nekretnine te veličina odgovarajućeg suvlasničkog dijela, a sve to u odnosu na sve suvlasnike cijele nekretnine, u skladu s odredbom čl. 372. st. 3. ZVDSP-a.

Međutim, tužiteljica nije tako opredijelila svoj tužbeni zahtjev već tijekom ovog dugogodišnjeg postupka inzistira na obvezi Grada Zagreba na zaključenje ugovora, a sve sukladno navedenoj Odluci, a pri tom nije ni isticala da li tuženik participira u sadašnjoj vlasničkoj strukturi stambene zgrade u Z, N. T. 16, tj. da je tuženik vlasnik posebnog dijela zgrade (etažno vlasništvo) te time i suvlasnik stambene zgrade kao cjeline.

Stoga je, a kako nisu nađene bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 28/13-dalje: ZPP), na koje sud drugog stupnja pazi po službenoj dužnosti, valjalo temeljem čl. 373. toč. 3. ZPP pobijanu presudu preinačiti i tužiteljicu odbiti u cijelosti s postavljenim tužbenim zahtjevom. “

Županijski sud u Zagrebu poslovni broj Gž-2185/13-2 od 3. ožujka 2015.

54. STJECANJE VLASNIŠTVA

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-PRAVO VLASNIŠTVA-STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA

Zakonsko kazalo

§ 430. Općeg građanskog zakona

§ 440. Općeg građanskog zakona

Članak 125. stavak 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14)

Članak 388. stavak 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14)

Sentenca

Budući da činjeničnu osnovu tužbe čine navodi o višekratnom otuđenju dijela nekretnine, to kao takva može imati uporište samo u pravilima za slučaj višekratnog otuđenja nekretnine i to pravno pravilo iz § 440. u vezi s § 430. Općeg građanskog zakona i čl. 388. st. 2. i čl. 125. st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, s obzirom da se samo tim pravilima po stvarnopravnom zahtjevu štiti višekratno otuđenja iste nekretnine (kod derivativnog načina stjecanja), i to tako što je svakom od stjecatelja na raspolaganju takozvana kvazibrisovna tužba /zahtjev/, koja može biti usmjerena protiv bivših i sadašnjih (upisanih) vlasnika, a čija osnovanost zavisi između ostalog i od savjesnosti stjecatelja (jesu li stjecatelji znali da kupuju nekretninu koju je prodavatelj /ili dio nje/ već prodao valjanim pravnim poslom, na temelju kojeg se može steći vlasništvo nekretnine).

Kratki tekst odluke

Predmet spora jest zahtjev na utvrđenje stečenog prava suvlasništva na nekretnini, na temelju kupoprodajnog ugovora sklopljenog 13. listopada 1996., izdavanje tabularne isprave i naknada troška predmetne parnice. Prvostupanjskom presudom prihvaćen je tužbeni zahtjev. Županijski sud u Zagrebu preinačuje pobijanu presudu i tužiteljicu odbija s postavljenim tužbenim zahtjevom.

„ Međutim, za razrješenje predmetnog spora nisu mjerodavna pravila o upisu nekretnine (pravno pravilo iz § 431. u vezi s § 424. Općeg građanskog zakona /dalje u tekstu: OGZ), a niti o konvalidiranju pravnih poslova, već pravila za slučaj višekratnog otuđenja nekretnine i to pravno pravilo iz § 440. u vezi s § 430. OGZ i čl. 388. st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14 – dalje: ZVDSP-a) i čl. 125. st. 2. ZVDSP-a.

To iz razloga, što činjeničnu osnovu predmetne tužbe, a što u konačnici nije niti sporno, čine navodi o višekratnom otuđenju dijela nekretnine i što kao takva može imati uporište samo u navedenim pravnim pravilima, s obzirom da se samo tim pravilima po stvarnopravnom zahtjevu štiti višekratno otuđenja iste nekretnine (kod derivativnog načina stjecanja), i to tako što je svakom od stjecatelja na raspolaganju takozvana kvazibrisovna tužba /zahtjev/, koja može biti usmjerena protiv bivših i sadašnjih (upisanih) vlasnika, a čija osnovanost zavisi između ostalog i od savjesnosti stjecatelja (jesu li stjecatelji znali da kupuju nekretninu koju je

prodavatelj /ili dio nje/ već prodao valjanim pravnim poslom, na temelju kojeg se može steći vlasništvo nekretnine).

Stoga, s obzirom da tužiteljica nije niti isticala takozvani kvazibrisovni zahtjev i da je sud vezan istaknutim zahtjevom (čl. 2. st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 28/13.) koji je iz naprijed navedenih razloga bez pravnog uporišta, to je valjalo preinačiti prvostupanjsku presudu i odbiti predmetni zahtjev kao neosnovan, a u prilog čega svakako valja imati u vidu i da obveza izdavanja tabularne isprave postoji samo u slučaju kad ta obveza proizlazi iz pravnog posla ili to zakon izričito određuje. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-8748/12-2 od 21. travnja 2015.

55. IZVRŠAVANJE POSJEDA I VLASNIČKIH OVLASTI

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-SUVLASNIŠTVO

Zakonsko kazalo

Članak 42. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96., 68/98, 137/99, 22/00., 73/00 i 141/06)

Članak 46. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96., 68/98, 137/99, 22/00., 73/00 i 141/06)

Članak 167. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96., 68/98, 137/99, 22/00., 73/00 i 141/06)

Sentenca

Neosnovano tužiteljica traži zaštitu svojeg prava suvlasništva na način da se tužena suzdrži od parkiranja na spornom dijelu zemljišta budući da svim suvlasnicima pripada pravo na suposjed stvari, dok tužiteljica nije dokazala da su suvlasnici donijeli odluku na način da su međusobno podijelili posjed stvari i/ ili izvršavanje svih ili nekih vlasničkih ovlasti.

Kada stranke u sporu nisu izvršile diobu zajedničkog zemljišta oko predmetne nekretnine niti su u izvanparničnom postupku utvrdili način korištenja zemljišta koje je u suvlasništvu stranaka, tada nisu ostvarene pretpostavke za ostvarenje zaštite u smislu članka 167. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev tužiteljice na propuštanje koji temelji na činjeničnoj osnovi parkiranja vozila tužene u neposrednoj blizini njezinog stambenog prostora odnosno ulaska u njezin stan uslijed čega je umanjena kvaliteta stanovanja tužiteljice.

Prvostupanjskom presudom prihvaćen je tužbeni zahtjev tužiteljice. Županijski sud u Zagrebu preinačuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Sud prvog stupnja je zaključio da tuženica nema pravni osnov za parkiranje vozila na mjestu koje nije namijenjeno za parkiranje, a niti je uspostavljeno vlasništvo tužene na tom sporednom dijelu nekretnine, slijedom čega tužiteljica ima pravo zaštititi svoje pravo suvlasništva na način da se tužena suzdrži od parkiranja na spornom dijelu zemljišta, kao i drugih radnji kojima bi na taj prostor odlagala bilo kakve stvari i temeljem čl. 46. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" broj: 91/96., 68/98, 137/99, 22/00., 73/00 i 141/06 - dalje u tekstu: ZVDSP) usvojio tužbeni zahtjev.

U okolnostima ovih činjeničnih utvrđenja, navedeni zaključak suda prvog stupnja se ne može prihvatiti.

Prema odredbi čl. 42. st. 1. ZVDSP propisano je da svim suvlasnicima pripada pravo na suposjed stvari, ali oni mogu odlučiti da će međusobno podijeliti posjed stvari i/ili izvršavanje svih ili nekih vlasničkih ovlasti glede nje. Nadalje, st. 2. navedenog članka propisano je da do donošenja odluke iz gore navedenog st. 1. posao je redovite uprave, a da isto tako i odlučivanje o izmjenama i o pozivu prijašnje odluke o tome.

Iz provedenog dokaznog postupka proizlazi da su stranke vlasnice stanova u stambenoj zgradi na adresi Z, P. 3 i da tužena parkira vozilo ispred stana tužiteljice na dijelu zemljišta oko zgrade a koje je u suvlasništvu svih suvlasnika.

Kraj činjenice da tužena parkira vozilo na dijelu zemljišta koje je u suvlasništvu svih suvlasnika, na pravni odnos stranaka valja primijeniti navedenu odredbu 42. ZVDSP-a.

Stoga, kako sukladno čl. 42. st. 1. ZVDSP-a svim suvlasnicima pripada pravo na suposjed stvari time da tužiteljica nije dokazala da su suvlasnici donijeli odluku na način da su međusobno podijelili posjed stvari i/ ili izvršavanje svih ili nekih vlasničkih ovlasti sukladno st. 2. navedenog članka, prema stanovištu ovog suda zahtjev tužiteljice nije osnovan.

Pored navedenog, u odnosu na žalbene navode vezano i za primjenu odredbe čl. 167. st. 1. ZVDSP-a valja odgovoriti da kada stranke u sporu nisu izvršile diobu zajedničkog zemljišta oko predmetne nekretnine niti su u izvanparničnom postupku utvrdili način korištenja zemljišta koje je u suvlasništvu stranaka, tada nisu ostvarene pretpostavke za ostvarenje zaštite u smislu navedene odredbe.

Slijedom navedenog, valjalo je žalbu tužene prihvatiti i na temelju odredbe čl. 373. toč. 3. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 i 25/13) presudu suda prvog stupnja preinačiti i odbiti tužbeni zahtjev tužiteljice te odlučiti kao u stavku I. izreke ove drugostupanjske odluke. “

Županijski sud u Zagrebu poslovni broj Gž-2482/14-2 od 14. travnja 2015.

56. SMETANJE POSJEDA

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-POSJED-ZAŠTITA POSJEDA-SUDSKA ZAŠTITA

Zakonsko kazalo

Članak 21. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/08, 38/09 i 153/09)

Sentenca

Posjednik je ona osoba koja ima faktičnu vlast glede neke stvari te pravo na zaštitu posjeda ima onaj posjednik kojeg je drugi samovlasno smetao u posjedu (uznemiravanjem posjeda ili oduzimanjem posjeda). Stoga posjed stvari jest faktična vlast nad stvari odnosno mogućnost faktičnog raspolaganja sa stvari. Kako tužiteljica nikada nije imala faktičnu vlast na predmetnoj nekretnini (niti u cijelosti, niti u dijelu nekretnine) odnosno mogućnost faktičnog raspolaganja nekretninom, odnosno kako tužiteljica nije posjednica niti suposjednica predmetne nekretnine, to nije aktivno legitimirana u parničnom postupku koji se vodi zbog smetanja posjeda.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem odbijen je tužbeni zahtjev kojim tužiteljica traži utvrđenje da su tuženici smetali tužiteljicu u posjedu nekretnine, pobliže opisanoj u izreci, na način da su joj onemogućili ulazak u kuću i odbili dati ključ od iste te da im se zabrani svako daljnje i slično smetanje. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijano rješenje suda prvog stupnja.

„ Prema odredbi čl. 10. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/08, 38/09 i 153/09-dalje: ZVDSP) osoba koja ima faktičnu vlasta glede neke stvari, njezin je posjednik. Kad isti posjed stvari ima više osoba, one su suposjednici (čl. 10. st. 6. ZVDSP).

Prema odredbi čl. 13. ZVDSP posjed je stečen kad stjecatelj uspostavi svoju faktičnu vlast glede stvari bilo da ju je osnovao jednostranim činom (izvorno stjecanje posjeda) ili da mu je prenesena (izvedeno stjecanje posjeda). Posjed se prenosi predajom same stvari ili sredstva kojim stjecatelj ima vlast na stvari, a predaja je izvršena čim se stjecatelj s voljom prenositelja nađe u položaju izvršavati vlast glede stvari (čl. 14. st. 1. ZVDSP).

Prema odredbi čl. 17. st. 1. ZVDSP ostaviteljevi posjedi stvari prelaze na njegovog nasljednika zbog ostaviteljeve smrti i u njezinom času, onakvi kakvi su u tom času bili u ostavitelja.

Prema odredbi čl. 21. st. 1. ZVDSP koga drugi samovlasno smeta u posjedu, bilo da ga uznemirava u posjedu ili mu ga je oduzeo, ima pravo na zaštitu posjeda.

Sukladno naprijed navedenim zakonskim odredbama proizlazi da je posjednik onaj osoba koja ima faktičnu vlast glede neke stvari te da pravo na zaštitu posjeda ima ona posjednik kojeg je drugi samovlasno smetao u posjedu (uznemiravanjem posjeda ili oduzimanjem posjeda). Stoga posjed stvari jest faktična vlast nad stvari odnosno mogućnost faktičnog raspolaganja sa stvari. Iz provedenog postupka proizlazi da tužiteljica nikada nije imala faktičnu vlast na predmetnoj nekretnini (niti u cijelosti, niti u dijelu nekretnine) odnosno mogućnost faktičnog raspolaganja nekretninom. Pri tom valja reći da je suprug tužiteljice časom smrti svoga pokojnog oca dana 2. veljače 2009. postao posjednik (suposjednik) predmetne nekretnine jer su tim časom ostaviteljevi posjedi stvari prešli na njega kao na nasljednika, a zbog ostaviteljeve smrti i to onakvi kakvi su u tom času bili u ostavitelja.

Sud prvog stupnja pravilno je ocijenio da na tužiteljicu ne može preći nasljednički posjed kojeg je imao njezin suprug temeljem ugovora o darovanju od 27. listopada 2010.

Sukladno iznesenom proizlazi da tužiteljica nije aktivno legitimirana u ovom parničnom postupku koji se vodi zbog smetanja posjeda, a to stoga što tužiteljica nije posjednica niti suposjednica predmetne nekretnine.

Na žalbene navode žaliteljice koja ističe da je posjed nekretnine stekla temeljem ugovora o darovanju od 27. listopada 2010., valja reći da se sukladno odredbi čl. 14. st.1. ZVDSP posjed prenosi predajom same stvari ili sredstva kojim stjecatelj ima vlast nad stvari, a predaja je izvršena čim se stjecatelj s voljom prenositelja nađe u položaju izvršavati vlast glede stvari, dok je u postupku utvrđeno da tužiteljica nije izvršavala vlast u pogledu predmetne nekretnine niti je bila u takvom položaju pa stoga nije niti izvršena predaja u smislu navedene zakonske odredbe.

Stoga se tužbeni zahtjev tužiteljice ukazuje neosnovanim jer tužiteljica nije aktivno legitimirana tražiti utvrđenje da su je tuženice smetale u posjedu predmetne nekretnine na način da su joj onemogućile ulazak u kuću i odbile dati ključ od kuće te zabranu takvog daljnjeg ili sličnog smetanja. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-1071/15-2 od 23. ožujka 2015.

57. STJECANJE VLASNIŠTVA

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-PRAVO VLASNIŠTVA-STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA

Zakonsko kazalo

Članak 2. Zakona o proglašenju imovine zemljišnih i njima sličnih zajednica te krajiških općina općenarodnom imovinom ("Narodne novine", br. 36/47, 51/58 i 13/87.)

Sentenca

Zakonom o proglašenju imovine zemljišnih i njima sličnih zajednica te krajiških općina općenarodnom imovinom zemljišna zajednica postala je općenarodna imovina, a sve zemljišne i njima slične zajednice prestale su postojati po sili zakona. Dakle, jedno "kolektivno vlasništvo" zamijenjeno je drugim "kolektivnim vlasništvom", osim onih zemljišta koja su prešla u privatno vlasništvo pojedinih ovlaštenika prije 6. travnja 1941. ili će na njih prijeći na temelju naknadnog dovršenja diobenog postupka započetih prije 6. travnja 1941., kao i ona zemljišta koja su uzurpirana prije 6. travnja 1941. godine od strane bivših ovlaštenika.

Kratki tekst odluke

Presudom suda prvog stupnja formirana je nova čestica, poblizje opisana u izreci, te je utvrđeno da je tužitelj vlasnik novoformirane čestice, što je tuženica dužna priznati te tužitelju izdati ispravu podobnu za upis prava vlasništva, koju će za slučaj ne izdavanja zamijeniti ta presuda. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijanu presudu i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

„ Institut zemljišnih i njima sličnih zajednica potpuno je poseban oblik skupnog (nedjeljivog) vlasništva nad nekretninama zajednica, gdje je imovina zemljišnih zajednica nastala tzv. segregacijom većih kompleksa šuma, šumskih zemljišta, livada i pašnjaka od vlastelinskih posjeda u blizini seoskih naselja, koje odvajanje se dogodilo oko 1857. godine kao posljedica razrješenja feudalnih odnosa u Hrvatskoj, a koje je provedeno Zakonskim člankom XXVII. o ukinuću urbara i urbarskih službi hrvatskog Sabora te Zakonskim člankom XXVIII. o drvarenju, paši i žirovini, te su zajedničarima pripadala prava ispaše na zajedničkim seoskim pašnjacima, pravo sječe šume za ogrjev i građu te pravo ubiranja šumskih plodina i sastojina. Zakonom o uređenju zemljišnih zajednica iz 1894. godine uređen je pravni položaj urbarskih zemljišnih zajednica, organizacija i upravljanje te prava ovlaštenika i opseg njihovih užitničkih prava, te su zemljišne zajednice stekle svojstvo pravne osobe, a one predstavljaju skupinu ovlaštenika razlučenih od ostalih općinara koja na osnovi nekog posebnog pravnog naslova uživa zajedničko zemljište – šume, pašnjak, rijeke, sjenokoše i oranice, i to uživanje je skupno, nerazdijeljeno po nekom alikvotnom dijelu, dakle, vlasništvo je bilo skupno, a užitničkim pravima koriste se ovlaštenici u alikvotnim dijelovima. Užitnički dijelovi su utvrđeni u posebnom segregacijskom postupku. Užitnički dijelovi, pod određenim uvjetima, mogli su biti predmet pravnog prometa i predmet nasljeđivanja, a pod određenim uvjetima ovlaštenici su mogli izazvati i stvarnu diobu zemljišne zajednice. Dioba zemljišne zajednice izvršavala se prema odredbama Zakona o uređenju zemljišnih zajednica, paragrafi 54., 55., 69. i 71. te odgovarajućih propisa o komasaciji zemljišta. Osnovna karakteristika stvarnopravnog uređenja zemljišnih zajednica je pravni dualizam. Užitničko pravo odnosi se na užitak zajedničkih koristi zajedničke imovine, a iz ovlašteničkog prava izviru imovinska prava ovlaštenika. Kad diobom prestaje zajednica dobara, svaki ovlaštenik dobiva prema svom ovlašteničkom pravu u individualno pravo dio zajedničke imovine. Općem građanskom zakoniku nije bilo imanentno zajedničko vlasništvo, te se stoga užitnička, ovlaštenička prava, mogu gledati i *sui generis* stvarna prava, ili pak komparacijom s pravom uporabe (paragrafi 504. - 508. OGZ) ili pravom uživanja – plodouživanja (paragrafi 509. – 529. OGZ).

U slučaju ako je ukinuta zemljišna zajednica kao pravna osoba, ovlaštenički udjeli ovlaštenika postali su u odgovarajućem postupku njihovi suvlasnički dijelovi. Međutim, Zakonom o proglašenju imovine zemljišnih i njima sličnih zajednica te krajiških općina općenarodnom imovinom ("Narodne novine", br. 36/47, 51/58 i 13/87.) to zemljište postalo je općenarodna imovina, sve zemljišne i njima slične zajednice prestale su postojati po sili zakona. Dakle, jedno "kolektivno vlasništvo" zamijenjeno je drugim "kolektivnim vlasništvom", osim onih zemljišta koja su prešla u privatno vlasništvo pojedinih ovlaštenika prije 6. travnja 1941. ili će na njih prijeći na temelju naknadnog dovršenja diobenog postupka započelih prije 6. travnja 1941., kao i ona zemljišta koja su uzurpirana prije 6. travnja 1941. godine od strane bivših ovlaštenika (članak 2. stavci 1., 3. i 4.). Sam taj Zakon u članku 2. određuje što se sve smatra zemljišnom zajednicom.

Stoga, s obzirom da pobijana presuda nema razloga o istaknutim prigovorima tuženice tijekom prvostupanjskog postupka, sada ponovljenih u žalbi, ista je morala biti ukinuta na temelju odredbe članka 369. stavak 1. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13. i 28/13. - dalje u tekstu: ZPP). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-4705/13-2 od 28. travnja 2015.

**58. BRISANJE DRUŠTVENOG VLASNIŠTVA I UPIS PRAVA VLASNIŠTVA
- pretvorba komunalnih poduzeća
- ceste - javno dobro**

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-
UKNJIŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 361. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj 91/96)

Članak 365. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj 91/96)

Sentenca

Donošenjem Zakona o komunalnom gospodarstvu (stupio na snagu 9. lipnja 1995., primjena od 9. kolovoza 1995.) dovršena je pretvorba društvenih poduzeća, javnih poduzeća i drugih pravnih osoba s društvenim kapitalom koja su registrirana radi obavljanja komunalne djelatnosti.

Neovisno o tome predstavljaju li nekretnine cestu ili javnu površinu, odnosno nerazvrstanu cestu, u pogledu istih ne može doći do stjecanja vlasništva za korist predlagatelja, a ukoliko je došlo do promjene statusa nekretnine, tada je to

predlagatelj trebao dokazati odgovarajućom odlukom poglavarstva o takvoj promjeni ili eventualnom ukidanju statusa.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog postupka jest brisanje društvenog vlasništva na nekretninama i to zkčbr. 2172/1, zkčbr. 2172/2, zkčbr. 2173/1, zkčbr. 2173/2, zkčbr. 2180, zkčbr. 2182, zkčbr. 2183, zkčbr. 2278, zkčbr. 2279 i zkčbr. 2280, ranije upisane u zk.ul. 7. ko. Z.O., kao društveno vlasništvo s uknjiženim pravom korištenje za korist V. G. Z. te uknjižba prava vlasništva za korist predlagatelja. Polazeći od utvrđenja da je predlagatelj ispravama dostavljenim uz prijedlog dokazao da je sveopći pravni slijednik društvenog poduzeća koje je upisano kao nositelj prava korištenja, na nekretninama koje su predmet upisa, te ocjenjujući da je za upis prava vlasništva za korist predlagatelja u konkretnom slučaju ispunjene pretpostavke za upis iz čl. 361. i čl. 365. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj 91/96), sud prvog stupnja dopušta predloženi upis. Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje i djelomično preinačuje pobijano rješenje suda prvog stupnja.

„ U odnosu na zkčbr. 2172/1 oranica pov.2692 čhv, zkčbr. 2172/2 oranica pov. 6627 čhv ili 23839 čm, zkčbr. 2173/1 oranica pov 9633 čm zkčbr. 2180 livada pov. 325 čhv ili 1169 čm, zkčbr. 2278 oranica pov. 19882 čhv ili 71518 čm, zkčbr. 2279 oranica pov, 26590 ili 95649 čm, sve upisane u novi zk.ul. 13508. k.o. Z. O., pravilno je sud prvog stupnja primijenio materijalno pravo kada je dopustio zatraženi upis.

Naime, navedene nekretnine u času podnošenja prijedloga za upis (čl. 107. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07 - u daljnjem tekstu: ZZK) bile su upisane kao oranica i livada i uknjižene kao društveno vlasništvo s upisanim pravom korištenja za korist V. G. Z., pravnog prednika predlagatelja, kako to proizlazi iz isprava koje je predlagatelj dostavio uz prijedlog.

U odnosu na nekretnine označene kao livada i oranica, obzirom je predlagatelj uz prijedlog dostavio i Uvjerenje gradskog ureda za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, izgradnju Grada, graditeljsko, komunalne poslove i promet iz koje proizlazi da zemljište označeno kao zkčbr. 2172/1, zkčbr. 2172/2, zkčbr. 2173/1, zkčbr. 2180, zkčbr. 2278 i zkčbr. 2279., sve k.o. Zaprudski otok na dan stupanja na snagu Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“ broj 34/91) nalazilo unutar granica građevinskog područja Grada Zagreb-u obuhvatu Generalnog urbanističkog plana Grada Zagreba, dakle da se ne radi o poljoprivrednom već o neizgrađenom građevinskom zemljištu. Stoga je u tom dijelu sud prvog stupnja pravilno primijenio materijalno pravo, kada je dopustio upis prava vlasništva za korist predlagatelja, kao pravnog slijednika uknjiženog nositelja prava upravljanja.

Nisu osnovani žalbeni navodi žalitelja da je predlagatelj trebao dostaviti isprave da su predmetne nekretnine unesene u vrijednost društvenog kapitala u postupku pretvorbe, odnosno isprave kojima dokazuje da je proveo pretvorbu sukladno Zakonu o pretvorbi društvenih poduzeća, u smislu odredbe čl. 390. ZVDSP-a.

Pravni prednik predlagatelja V. G. Z. je pravna osoba koja se bavila komunalnom djelatnošću, a pretvorba komunalnih poduzeća vršila se na temelju Zakona o pretvorbi i organiziranju poduzeće s komunalnim djelatnostima („Narodne novine“ broj: 91/92, 14/93 70/93), odnosno na temelju Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“ broj: 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04 i 178/04), a ne na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća („Narodne novine“ broj: 19/91, 83/92, 94/93, 2/94 i 9/95).

Zakonom o komunalnom gospodarstvu izmijenjen je koncept pretvorbe poduzeća koja su obavljala komunalnu djelatnost. Navedeni zakon stupio je na snagu osmog dana od objave u „Narodnim Novinama“ (9. lipnja 1995.), a primijenio se tek 60 dana od objave (9. kolovoza 1995).

Odredbom čl. 31. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da društvenim kapitalom pravna osoba koje su registrirane za obavljanje komunalnih djelatnosti danom stupanja na snagu tog zakona postao je zajedničko vlasništvo jedinica lokalne samouprave organiziranih na području bivše općine prema sjedištu pravne osobe.

Nadalje, prema čl. 34. st. 1. toč. 4. Zakona o komunalnom gospodarstvu, danom stupanja na snagu tog zakona stavljen je izvan snage Zakon o pretvorbi i organiziranju poduzeća u komunalnim djelatnostima.

Iz navedenog proizlazi da je zakonodavac donošenjem Zakona o komunalnom gospodarstvu smatrao dovršenim pretvorbu društvenih poduzeća, javnih poduzeća i drugih pravnih osoba s društvenim kapitalom koja su registrirana radi obavljanja komunalne djelatnosti.

Međutim, dopuštenjem upisa prava vlasništva za korist predlagatelja i u odnosu na u na zkčbr. 2173/2 cesta Trnje pov. 1050 čm, zkčbr. 2182 put pov. 367 čhv ili 1319 čm, zkčbr. 2183 put pov. 468 čhv ili 1684 čm i zkčbr. 2280 seoski put pov. 579 čhv ili 2082 čm, u zemljišnoj knjizi u času podnošenja prijedloga za upis, upisane kao cesta i put, došlo je do pogrešne primijene materijalnog prava.

To iz razloga jer je u odnosu na navedene nekretnine, koje predstavljaju cestu, put (i seoski put) bio je potrebno nedvojbeno utvrditi jesu li iste po svojoj namjeri i položaju cesta ili javna površina, odnosno nerazvrstana cesta. Ukoliko je nekretnina po svom položaju i namjeni cesta tada je ista, sukladno odredbi Zakona o cestama („Narodne novine“ broj 180/04) javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. Ukoliko je pak, predmetna nekretnina javna površina ili nerazvrstana cesta u smislu Zakona o komunalnom gospodarstvu ista je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu jedinica lokalne samouprave.

Dakle, neovisno o tome predstavljaju li navedene nekretnine cestu ili javnu površinu, odnosno nerazvrstanu cestu, u pogledu istih ne može doći do stjecanja vlasništva za korist predlagatelja, a ukoliko je došlo do promjene statusa nekretnine, tada je to predlagatelj trebao dokazati odgovarajućom odlukom poglavarstva o takvoj promjeni ili eventualnom ukidanju statusa. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-242/11-1 od 21. travnja 2015.

59. ZABILJEŽBA PRIVREMENE MJERE - kazneni postupak

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO-VRSTE I PREDMET UPISA-ZABILJEŽBA

Zakonsko kazalo

Članak 271. st. 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" br. 152/08, 76/09, 80/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13 i 152/14)

Članak 84. st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine" br. 112/12 i 25/13)

Članak 108. stavak 2. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine" br. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08 i 126/10)

Sentenca

S obzirom da je pobijani upis odredio sud koji vodi kazneni postupak u kojemu je odredio privremene mjere osiguranja, kao nadležno tijelo, te kako je isti upis bio provediv s obzirom na stanje zemljišne knjige budući da je navedenim rješenjem zabilježba zabrane otuđenja i opterećenja određena upravo na predmetnoj nekretnini u vlasništvu protustranke, to je, sukladno odredbi čl. 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama, valjalo dopustiti predmetni upis.

Kratki tekst odluke

„ Predmet ovog postupka je upis zabilježbe privremene mjere zabrane otuđenja i opterećenja na nekretninama, pobliže opisanim u izreci, na temelju rješenja Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj Kio-I-370/11 od 4. veljače 2013. Pobijanim rješenjem suda prvog stupnja dopuštena je zabilježba zabrane otuđenja i opterećenja. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijano rješenje suda prvog stupnja.

„ Naime, odredbom čl. 271. st. 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" br. 152/08, 76/09, 80/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13 i 152/14) propisano je da se na prijedlog državnog odvjetnika u kaznenom postupku prema odredbama koje vrijede za ovršni postupak mogu odrediti privremene mjere osiguranja oduzimanja imovinske koristi.

Odredbom čl. 84. st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine" br. 112/12 i 25/13, u daljnjem tekstu: OZ) propisano je da će sud, čim donese rješenje o ovrsi, po službenoj dužnosti zatražiti da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba ovrhe, a koja odredba se sukladno odredbi čl. 290. OZ-a na odgovarajući način primjenjuje na osiguranje tražbine.

S obzirom da je pobijani upis odredio sud koji vodi kazneni postupak u kojemu je odredio privremene mjere osiguranja, kao nadležno tijelo u smislu odredbe čl. 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine" br. 91/96, 68/98, 137/99,

114/01, 100/04, 107/07, 152/08 i 126/10, u daljnjem tekstu: ZZK) te kako je isti upis bio provediv s obzirom na stanje zemljišne knjige budući da je navedenim rješenjem zabilježba zabrane otuđenja i opterećenja određena upravo na predmetnoj nekretnini u vlasništvu protustranke, to je sud prvog stupnja dopustio predmetni upis pravilnom primjenom odredbe čl. 108. st. 2. ZZK-a.

U žalbi protustranka ističe da je u kaznenom postupku protiv rješenja o provođenju istrage u odnosu na toč. 3. izreke (kojim joj se stavlja na teret kazeno djelo protiv službene dužnosti - zlouporaba položaja i ovlasti iz čl. 337. st. 1., 3. i 4. Kaznenog zakona) podnijela žalbu. Navodi da postupak po predmetnoj žalbi nije riješen. Smatra da još nije donesena odluka o osnovanosti sumnje da je počinila kazeno djelo koje joj se stavlja na teret budući da rješenje o provođenju istrage nije postalo pravomoćno pa da je stoga bespredmetno u ovoj fazi postupka odlučivati o zabilježbi privremene mjere zabranom otuđenja i opterećenja sve do okončanja kaznenog postupka koji se vodi kod Županijskog suda u Zagrebu pod poslovnim brojem Kio-370/11.

Ovakvi žalbeni navodi protustranke nisu od utjecaja za odlučivanje o dopustivosti provedbe rješenja Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj Kio-I-370/11 od 4. veljače 2013. te ne dovode u sumnju zakonitost i pravilnost pobijanog rješenja. **Ovo iz razloga što se, sukladno odredbi čl. 108. st. 2. ZZK-a, zemljišnoknjižni sud ograničava na ispitivanje je li upis odredilo za to nadležno tijelo te je li upis provediv s obzirom na stanje zemljišne knjige, dok glede ostalih pretpostavki odlučuje onaj sud koji je odredio upis.**

Pored navedenog valja naglasiti kako za dopustivost provedbe navedenog rješenja nije potrebno da je isto postalo pravomoćno, a sve u smislu odredbe čl. 84. st. 1. OZ-a u vezi sa čl. 290. OZ-a. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-6322/13-4 od 24. ožujka 2015.

60. ZAJEDNIČKA PRIČUVA

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO- SUVLASNIŠTVO- ZAJEDNIČKA PRIČUVA-FIDUCIJARNI
PRIJENOS VLASNIŠTVA

Zakonsko kazalo

Članak 89. st. 1. i 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 90/10, 143/12 i 152/14)

Članak 90. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 90/10, 143/12 i 152/14)

Članak 34. st. 4. i 5. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 90/10, 143/12 i 152/14)

Sentenca

Obveza plaćanja zajedničke pričuve i nadalje tereti dužnika/fiducijanta/potonjeg vlasnika/ nekretnine budući da je pravo vlasništva preneseno pod uvjetom, odnosno za slučaj da tražbina o dospijeću ne bude namirena s obzirom da je kroz vrijeme trajanja osiguranja ili ispunjenja roka fiducijar /prethodni vlasnik/ dužan propustiti fiducijantu /potonjem vlasniku/ služiti se i raspolagati nekretninom koja je predmet osiguranja, izuzev za namirenje tražbine.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskom presudom ukinut je u cijelosti platni nalog kojim je bilo naloženo tuženiku isplatiti tužiteljima iznos zajedničke pričuve zbog promašene pasivne legitimacije jer tuženik nije vlasnik poslovnog prostora, a time niti obveznik plaćanja predmetnog iznosa na ime pričuve, budući da je Sporazumom o prijenosu prava vlasništva nekretnine ugovoreno fiducijarno vlasništvo istog poslovnog prostora s zajedničkim dijelovima i uređajima poslovnog objekta u kojem se tuženik nalazi u korist Grada Zagreba. Županijski sud u Zagrebu dijelom preinačuje odluku suda prvog stupnja.

„Naime, fiducijarni prijenos vlasništva nekretnine radi osiguranja (fiducia cum creditore) jest upotreba prava vlasništva nekretnine za realno osiguravanje vjerovnikove tražbine na temelju valjanog pravnog posla sklopljenog između potonjeg vlasnika (fiducijanta) i prethodnog vlasnika (fiducijara) s relativnim učinkom među ugovornim strankama i apsolutnim učinkom prema trećima (vjerovnik /fiducijar prijenosom postaje vlasnikom nekretnine).

Međutim, isto tako točno jest da je vlasništvo fiducijara (vjerovnika/prethodnog vlasnika) uvjetno, da se njegova sudbina veže uz sudbinu tražbine, namirenje koje se nekretninom osigurava, da uvjet ima dvostruko djelovanje (negativni/raskidni i suspenzivni/ pozitivni), da je pravo čekanja nastupanja uvjeta ili ispunjena roka imovinsko pravo potonjeg vlasnika (fiducijanta) stvarnopravnog karaktera uz koje se, dok ono traje, veže obveza fiducijanta /potonjeg vlasnika/ na plaćanje pričuve, a ne fiducijara /vjerovnika/prethodnog vlasnika/, s obzirom da je kroz vrijeme trajanja osiguranja ili ispunjenja roka fiducijar /prethodni vlasnik/ dužan propustiti fiducijantu /potonjem vlasniku/ služiti se i raspolagati nekretninom koja je predmet osiguranja, izuzev za namirenje tražbine i da se dužnost plodoužitelja, koji pravni položaj ima fiducijar /prethodni vlasnik/ za vrijeme trajanja osiguranja (članak 34. stavak 4. i 5. ZVDSF-a) na snižavanje troškova i tereta veže za uporabu i iskorištavanje stvari (članak 205. stavak 1/2. i stavak 5. ZVDSF-a).“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-6538/15-2 od 18. srpnja 2016.

61. STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA GRAĐENJEM

Nomenklatura prava

STVARNO PRAVO-PRAVO VLASNIŠTVA-STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA
GRAĐENJEM-DRUŠTVENO VLASNIŠTVO

Zakonsko kazalo

Članak 24. st. 1. Zakona o osnovnim vlasničkopravnim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91)

Članak 88. Zakona o športu („Narodne novine“ broj: 60/92, 69/92, 25/93, 11/94 i 77/95)

Sentenca

Nisu ispunjene pretpostavke za stjecanje prava vlasništva građenjem na tuđem zemljištu odnosno dijelu predmetne oranice koje ja tada bila u društvenom vlasništvu, budući da su prednici tužitelja znali odnosno morali znati da grade na zemljištu u društvenom vlasništvu.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog postupka je utvrđenje prava vlasništva građenjem na društvenom vlasništvu. Sud prvog stupnja odbio je tužbeni zahtjev pozivom na čl. 24. st. 1. Zakona o osnovnim vlasničkopravnim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja u tom dijelu.

„Ovo iz razloga jer sve da su pravni prednici prvo i drugo tužitelja ranije eventualno nešto izgradili na zemljištu-dijelu predmetne oranice tada u društvenom vlasništvu, oni su znali odnosno morali znati da grade na zemljištu u društvenom vlasništvu. Nadalje je utvrđeno da je prije Univerzijade koja je održana 1988., sve do tada izgrađeno srušeno a za potrebe Univerzijade da je izgrađeno sve novo. Dakle, prvo i drugo tužitelji neosnovano se pozivaju na navedene dokaze jer njihovi pravni prednici sve da su financirali neku gradnju uoči Univerzijadu 1988., nisu to mogli učiniti sa svrhom stjecanja (su)vlasništva predmetnih nekretnina.

Naime, u pogledu stjecanja vlasništva građenjem na tuđem zemljištu imaju se primijeniti odredbe zakona važećeg u vrijeme kada je završena gradnja a predmetna gradnja je završena uoči Univerzijade koja je održana 1988.

U članku 24. stavku 1. tada važećeg Zakona o osnovnim vlasničkopravnim odnosima koji je preuzet kao zakon Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 53/91), propisano je :

Osoba koja može biti nosilac prava vlasništva, a koja izgradi zgradu ili drugu građevinu (građevinski objekt) na zemljištu na koje drugi ima pravo vlasništva (graditelj), stječe pravo vlasništva i na zemljištu na kojem je izgrađen građevinski objekt, a i na zemljište koje je neophodno za redovnu upotrebu toga građevinskog objekta, ako nije znala niti je mogla znati da gradi na tuđem zemljištu, a vlasnik zemljišta je znao za gradnju i nije se odmah usprotivio.

Kako u predmetnom slučaju nisu ispunjene navedene pretpostavke za stjecanje prava vlasništva građenjem na tuđem zemljištu, to je presudom tužbeni zahtjev, istaknut na utvrđenje da su tužitelji stekli pravo vlasništva građenjem po njihovim pravnim prednicima, pravilno odbijen kao neosnovan.

Konačno, kako se nesporno radi o športskim objektima izgrađenim na nekretninama koje su bile u društvenom vlasništvu s upisanim pravom korištenja športskih organizacija to su one u međuvremenu, po samom zakonu postale vlasništvo ovdje tuženika Grada Zagreba, s obzirom da se nalaze na njegovom području.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-2522/13-2 od 24. siječnja 2017.

---

2. OBVEZNO PRAVO

62. MEDIJI

- tisak

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-ODŠTETNO PRAVO-NAKNADA NEMATERIJALNE ŠTETE

Zakonsko kazalo

Članak 22. st. 2. Zakona o medijima („Narodne novine“ broj: 59/04)

Članak 40. st 3. Zakona o medijima („Narodne novine“ broj: 59/04)

Sentenca

Zahtjev za objavu ispravka sporne informacije mora sadržavati adresu podnositelja kako bi se na nedvojben način identificirala osoba na koju se svaki pojedini zahtjev za objavu ispravka informacije odnosi od drugih osoba istog imena i prezimena koje sa svakim pojedinim slučajem nemaju nikakve veze.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja odbačena je tužba tužitelja zaprimljena dana 26. rujna 2006. (toč. I. izreke), te je naloženo tužitelju naknaditi tuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 11.570,00 kn (toč. II. izreke). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Tijekom postupka utvrđeno je da prije podnošenja tužbe tužitelj od tuženika sukladno članku 40. stavak 3. Zakona o medijima („Narodne novine“ broj: 59/04, dalje: ZM) nije na pravilan način zatražio od nakladnika objavljivanje ispravka sporne informacije odnosno isprike nakladnika kada ispravak nije moguć, a koja radnja tužitelja prema odredbi članka 22. stavak 2. ZM predstavlja procesnu pretpostavku za vođenje postupka protiv nakladnika radi naknade nematerijalne štete. Naime, tužiteljev zahtjev za ispravak koji je podnio glavnom uredniku u pisanoj formi, nema naznačenu adresu podnositelja.

Prema stajalištu ovog suda bitno je da zahtjev za objavu ispravka sporne informacije sadrži adresu podnositelja kako bi se na nedvojben način identificirala osoba na koju se svaki pojedini zahtjev za objavu ispravka informacije odnosi od drugih osoba istog imena i prezimena koje sa svakim pojedinim slučajem nemaju nikakve veze.

Kako zahtjev za ispravak informacije mora sadržavati sve podatke da se po njemu može postupati i na navedenu formalno pravnu pretpostavku sud prvog stupnja pazi po službenoj dužnosti, to je sud prvog stupnja pravilnom primjenom članka 22. st. 2. i članka 40. stavak 3. ZM odlučio kao u izreci pobijanog rješenja, a suprotna žalbena razlaganja nisu od utjecaja na pravilnost i zakonitost pobijane odluke.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžn-16/14-2 od 20. svibnja 2014.

63. KOMUNALNA DJELATNOST

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-IZVANUGOVORNE OBVEZE-STJECANJE BEZ OSNOVE

Zakonsko kazalo

Članak 3. st. 9. Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“ broj: 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04 i 178/04)

Članak 21. stavak 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“ broj: 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04 i 178/04)

Sentenca

Budući da davanje poslovnih prostora na tržnici u zakup ne predstavlja komunalnu djelatnost tržnice na malo u smislu odredbe čl. 3. st. 9. Zakona o komunalnom gospodarstvu, već se radi o redovitoj tržišnoj djelatnosti tuženika, to tuženiku za povišenje visine zakupnine nije bila potrebna prethodna suglasnost nadležnog tijela jedinice lokalne samouprave u smislu odredbe čl. 21. st. 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev tužitelja radi utvrđenja da je tuženik u razdoblju od studenog 2004. godine do prosinca 2006. neosnovano povisio cijene korištenja poslovnog prostora koji se nalazi na Tržnici Kažotićev trg u Zagrebu, te zahtjev radi isplate iznosa od 32.382,00 kn, koji je iznos tužitelj u utuženom razdoblju isplatio tuženiku na osnovi tako povišenih cijena korištenja navedenog prostora.

Sud prvog stupnja pobijanom je odlukom odbio tužbeni zahtjev u cijelosti, utvrđujući kako davanje poslovnih prostora u zakup ne predstavlja komunalnu djelatnost, slijedom čega tuženiku za povećanje visine zakupnine predmetnog poslovnog prostora nije bila potrebna suglasnost Gradskog poglavarstva Grada Zagreba u smislu odredbi čl. 21. Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“ broj: 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04 i 178/04 – dalje: ZKG). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Budući da davanje poslovnih prostora na tržnici u zakup ne predstavlja komunalnu djelatnost tržnice na malo u smislu odredbe čl. 3. st. 9. ZKG, već se radi o redovitoj tržišnoj djelatnosti tuženika, to tuženiku za povišenje visine zakupnine nije bila potrebna prethodna suglasnost nadležnog tijela jedinice lokalne samouprave u smislu odredbe čl. 21. st. 1. ZKG.

Stoga je sud prvog stupnja pravilno utvrdio kako se u konkretnom slučaju nije radilo o neosnovanom povećanju visine zakupnine predmetnog poslovnog prostora, dok je zahtjev radi isplate iznosa od 32.382,00 kn na ime razlike između ranije utvrđene zakupnine i kasnije povišenog iznosa zakupnine odbio pravilnom primjenom odredbe čl. 210. Zakona

o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01), ispravno utvrdivši kako navedeni iznos tuženik nije stekao bez osnove. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-8452/11-3 od 13. svibnja 2014.

64. OVRŠNA ISPRAVA – PARNIČNI POSTUPAK - ugovor o namirenju i osiguranju novčane tražbine

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORI

Zakonsko kazalo

Članak 298. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/08, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09 i 153/09)

Članak. 301. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/08, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09 i 153/09)

Članak 54. st. 1. Zakona o javnom bilježništvu („Narodne novine“ broj: 78/93, 29/94, 162/98, 16/07, 75/09)

Sentenca

Obzirom da Ugovor o namirenju i osiguranju novčane tražbine ne sadrži izjavu dužnika kojom se dozvoljava prisilno izvršenje na cjelokupnoj imovini tuženika, to je tužitelj pravilno postupio kada je pokrenuo predmetni parnični postupak, jer bez pravomoćne presude kojom se nalaže isplata dosuđenog iznosa tužitelj ne bi mogao zatražiti provođenje ovrhe na drugoj imovini tuženika, niti njegovo pravo na neposredno pokretanje ovršnog postupka na drugoj imovini tuženika proizlazi iz predmetnog ugovora o namirenju i osiguranju novčane tražbine.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskom presudom naloženo je tuženiku platiti tužitelju 70 000 Eura sa zateznim kamatama tekućim od 17. prosinca 2012. do isplate (toč. I. izreke), odbijen je tužbeni zahtjev za isplatu daljnjih 70 000 Eura sa zateznim kamatama (toč. II. izreke) i određeno je da svaka stranka snosi svoj trošak postupka (toč. III. izreke). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Žalbenim navodima tuženik ne osporava da je dužan tužitelju platiti 70 000 Eura, ali smatra da nije bilo razloga i potrebe za vođenje ovog parničnog postupka jer je tužitelj isplatu mogao ostvariti neposredno u ovršnom postupku, na temelju javnobilježničke isprave, ugovora o namirenju i osiguranju tražbine od 26. srpnja 2007. Iznesenim žalbenim navodima pravilnost pobijane odluke nije dovedena u pitanje.

Naime, ugovor o namirenju i osiguranju novčane tražbine sadrži izjavu obveznika o tome da se na temelju tog akta može radi ostvarenja dužne činidbe, nakon dospjelog obveze, neposredno provesti prisilno izvršenje samo na nekretnini koja je predmet osiguranja (zaloga) prema tom ugovoru (čl. 298. u vezi s čl. 301. Zakona o

vlasništvu i drugim stvarnim pravima / „Narodne novine“ broj: 91/96, 68/08, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09 i 153/09 i čl. 54. st. 1. Zakona o javnom bilježništvu / „Narodne novine“ broj: 78/93, 29/94, 162/98, 16/07, 75/09). **Odnosno taj ugovor ne sadrži izjavu dužnika kojom se dozvoljava prisilno izvršenje na cjelokupnoj imovini tuženika. Zbog toga je tužitelj pravilno postupio kada je pokrenuo predmetni parnični postupak, jer bez pravomoćne presude kojom se nalaže isplata dosuđenog iznosa tužitelj ne bi mogao zatražiti provođenje ovrhe na drugoj imovini tuženika, niti njegovo pravo na neposredno pokretanje ovršnog postupka na drugoj imovini tuženika proizlazi iz ugovora o namirenju i osiguranju novčane tražbine od 26. srpnja 2007.**

Nadalje, nisu osnovani žalbeni navodi ni u dijelu kojim se pobija odluka suda prvog stupnja u odluci o zateznim kamatama. Ovo jer, kako pravilno utvrđuje i sud prvog stupnja, a nije sporno ni u žalbenoj fazi, tuženik svoju obvezu plaćanja iznosa od 70 000 Eura nije izvršio do datuma navedenog u čl. 3. Ugovora o namirenju o osiguranju novčane tražbine, zbog čega je dužan tužitelju platiti kamatu tekuću od podnošenja tužbe do isplate (čl. 29. st. 1. u vezi s čl. 183. st. 2. Zakona o obveznim odnosima / „Narodne novine“ broj: 35/05 i 41/08). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-6321/13-2 od 29. listopada 2013.

65. TELEFONSKI IMENICI

Nomenklatura prava OBVEZNO PRAVO-UGOVORI

Zakonsko kazalo

Članak 143. st. 2. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01)

Sentenca

Ugovorna odredba koja predviđa dužnost plaćanja iznosa uvećanog za 100 posto u slučaju zakašnjenja pretjerano je stroga prema tuženiku (čl. 143. st. 2. Zakona o obveznim odnosima).

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev za isplatu iznosa od 10.736,00 kuna sa zateznom kamatom od 26. siječnja 2001. na ime isporučenih telefonskih registra za 1999. godinu. Pobijanom presudom ukinut je u cijelosti platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu odluku suda prvog stupnja.

„ Tijekom prvostupanjskog postupka nije bilo sporno da su stranke 22. srpnja 1998. sklopile ugovor radi isporuke telefonskih registara te da je 1999. tuženik registre i dobio, a slijedom čega da je postojala obveza tuženika podmiriti njihovu cijenu.

Sud prvog stupnja izveo je sve po strankama predložene dokaze i njihovom ocjenom (čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 – dalje: ZPP) utvrdio činjenično stanje odlučno za donošenje pravilne i zakonite odluke o tužbenom zahtjevu. Tako je, u bitnom, utvrđeno da je tuženik podmirio predmetnu obvezu virmanom od 8. studenog 2000. budući da je na istom navedena oznaka 1159/99, a što se isključivo nalazi na predračunu od 10. rujna 1999. te da je isti evidentno izdan za 1999. godinu budući da tražbine tužitelja od kasnijih godina nisu još mogle doći na naplatu.

Prvostupanjski sud je, također, pravilno utvrdio i da je ugovorna odredba koja predviđa dužnost plaćanja iznosa uvećanog za 100 posto u slučaju zakašnjenja pretjerano stroga prema tuženiku, pa odbivši primijeniti istu, pravilno je primijenio i materijalno pravo i to odredbu čl. 143. st. 2. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01).

Stoga je valjalo odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi pobijanu presudu radi čega je odlučeno kao u izreci po odredbi čl. 368. st. 2. ZPP-a. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-7740/10-2 od 23. travnja 2014.

66. UGOVOR O OSIGURANJU

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-OSIGURANJE-OSTALO-OSIGURANJE U CESTOVNOM I ŽELJEZNIČKOM PRIJEVOZU-OSIGURANJE ODGOVORNOSTI

Zakonsko kazalo

Članak 322. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05)

Sentenca

Polica koja se odnosi na prava i osiguranje od nezgode na motociklu prestaje važiti kada je motocikl za koji je zaključena otuđen, a prema Dopunskim uvjetima za osiguranje vozača, putnika i radnika pri upravljanju i vožnji motornim i drugim vozilima od posljedica nesretnog slučaja novi vlasnik nema prava po Polici, time da se može se govoriti o ništavoj ugovornoj odredbi, odnosno nemoralnim i nezakonitim uvjetima osiguranja, budući je istima kod otuđenja vozila predviđeno osiguranikovo pravo na povrat neiskorištenog dijela premije, a prednik tužitelja je mogao svoja daljnja prava zaštititi sklapanjem neke druge police.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev tužitelja prema tuženiku radi isplate osigurane svote po Polici osiguranja od automobilske odgovornosti broj od 3. lipnja 2006. (dalje: Polica). Presudom suda prvog stupnja pod toč. I. izreke odbijen je tužbeni zahtjev kojim je tuženik dužan svakom od tužitelja isplatiti iznos 25.000,00 kn sa zateznom kamatom

tekućom od 23. kolovoza 2007. pa do isplate te naknaditi im prouzročene parnične troškove sa zateznom kamatom od presuđenja pa do isplate, dok je pod toč. II. izreke tužiteljima naloženo naknaditi tuženiku parnični trošak u iznosu 2.460,00 kn. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje presudu suda prvog stupnja.

„ Prvostupanjski sud temelji svoju odluku na utvrđenju kako je polica koja se odnosi na prava i osiguranje od nezgode na motociklu prestala važiti jer je motocikl za koji je zaključena otuđen, a prema čl. 6. st. 4. Dopunskih uvjeta za osiguranje vozača, putnika i radnika pri upravljanju i vožnji motornim i drugim vozilima od posljedica nesretnog slučaja (dalje: Dopunski uvjeti) novi vlasnik nema prava po Polici.

Pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da je, budući je došlo do promjene vlasnika motorkotača, predmetna polica koja se odnosi na prava i osiguranje od nezgode prestala važiti na temelju čl. 6. st. 4. Dopunskih uvjeta.

Suprotno žalbenim navodima tužitelja, ne može se govoriti o ništavoj ugovornoj odredbi, odnosno nemoralnim i nezakonitim uvjetima osiguranja, budući je istima kod otuđenja vozila predviđeno osiguranikovo pravo na povrat neiskorištenog dijela premije, a prednik tužitelja je mogao svoja daljnja prava zaštititi sklapanjem neke druge police. Pri tome treba napomenuti žaliteljima da se u konkretnom slučaju radi o osiguranju osobe, vezanom za vlasnika vozila, a ne vezanom za vozilo, kako to žalitelji navode u žalbi.

Iz navedenih razloga valjalo je, na temelju odredbe čl. 368. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 i 25/13 – dalje: ZPP), žalbu tužitelja odbiti kao neosnovanu i potvrditi presudu suda prvog stupnja.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžn-1986/11-2 od 17. lipnja 2014.

67. ODGOVORNOST ZA ŠTETU PUTNICE

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-OSIGURANJE-OSTALO-OSIGURANJE U CESTOVNOM I ŽELJEZNIČKOM PRIJEVOZU-OSIGURANJE ODGOVORNOSTI

Zakonsko kazalo

Članak 697. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05, 41/08 i 125/11)

Članak 22. st. 2. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu Zakona o obveznim osiguranjima u prometu („Narodne novine“ broj: 151/05, 36/09 i 76/13)

Sentenca

U okolnostima kada je tužiteljica nastradala kao putnik u autobusu koji je, nesporno, bio obvezno osiguran kod tuženika pasivno je legitimiran osiguratelj

autobusa u kojem je tužiteljica nastradala kao putnica. Točno je da je tužiteljici za štetu odgovoran tuženik kao prijevoznik u smislu čl. 697. st. 1. Zakona o obveznim odnosima, međutim upravo je navedeno odlučno za pasivnu legitimaciju tuženika kao osiguratelja tog prijevoznika od odgovornosti za štetu nanесenu tužiteljici kao putnici u autobusu.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je naknada štete iz prometne nezgode u kojoj je dana 20. lipnja 2010. nastradala tužiteljica kao putnik u autobusu ZET-a osiguranog kod tuženika. Presudom suda prvog stupnja naloženo je tuženiku platiti tužiteljici iznos od 13.000,00 kn i iznos od 728,00 kn sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom te je tužiteljici dosuđen parnični trošak u iznosu od 11.950,00 kn s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom (točka 1. izreke). U točki II. izreke je odbijen preostali tužbeni zahtjev tužiteljice u visini 3.500,00 kn s naslova neimovinske štete i u visini 26,00 kn s naslova tuđe pomoći i njege. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ U odnosu na žalbene navode tuženika valja reći da je sud prvog stupnja pravilno zaključio o postojanju pasivne legitimacije tuženika kao osiguratelja autobusa u kojem je tužiteljica nastradala kao putnica. Naime, pasivna legitimacija tuženika nije promašena u okolnostima kada je tužiteljica nastradala kao putnik u autobusu koji je, nesporno, bio obvezno osiguran kod tuženika. Pri tom valja reći da je točan navod tuženika da je tužiteljici za štetu odgovoran tuženik kao prijevoznik u smislu čl. 697. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05, 41/08 i 125/11 – dalje: ZOO), te da je upravo to odlučno za pasivnu legitimaciju tuženika kao osiguratelja tog prijevoznika od odgovornosti za štetu nanесenu tužiteljici kao putnici u autobusu.

U smislu odredbe čl. 22. st. 2. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu („Narodne novine“ broj: 151/05, 36/09. i 76/13.) su ugovorom o osiguranju pokrивene i štete zbog smrti, tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja putnika u vozilu u kojem je prouzročena šteta. Ta se odredba odnosi na odgovornost tuženika kao osiguratelja u odnosu na sve putnike u vozilu neovisno od toga radi li se o putniku u autobusu ili putniku u nekom drugom prijevoznom sredstvu kao i neovisno o tome je li kupljena karta za prijevoz. Utoliko su neosnovani navodi tuženika da tužiteljica nije bila treća osoba u smislu navedene odredbe, jer da je kupnjom karte postala stranka ugovora o prijevozu zbog čega je za naknadu štete pasivno legitimiran i odgovoran isključivo prijevoznik.

U odnosu na žalbene navode tuženika o podijeljenoj odgovornosti valja reći da je pravilno sud prvog stupnja zaključio da nema doprinosa nastaloj šteti na strani tužiteljice i to iako nije proveden, po tuženiku, predloženi dokaz kombiniranim prometnim sudsko medicinskim vještačenjem. To iz razloga jer je doista notorna činjenica da u autobusu kao sredstvu javnog gradskog prijevoza nema sigurnosnih pojaseva. Nadalje iz razloga jer je sud prvoga stupnja pravilno ocijenio i prihvatio iskaz tužiteljice i njene kćeri iz kojeg proizlazi da se tužiteljica držala za rukohvat u trenutku nezgode. Pri tom valja reći da tuženik niti ne tvrdi niti dokazuje da su se u autobusu nalazili sigurnosni pojasevi, a nejasan je i žalbeni navod tuženika o pravilnom držanju za rukohvat. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžn-2251/13-2 od 22. srpnja 2014.

68. NAKNADA ŠTETE – TERET DOKAZA

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-ODŠTETNO PRAVO-ODGOVORNOST PO OSNOVI KRIVNJE-
OPĆENITO-PRESUMIRANA KRIVNJA

Zakonsko kazalo

Članak. 154. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05 i 41/08)

Članak 155. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05 i 41/08)

Članak. 223. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 28/13)

Sentenca

U okolnostima nespornih činjenica da su u kući tužiteljice boravili pripadnici hrvatske vojske, na tuženiku je teret dokazivanja da je šteta nastala bez njegove krivnje (čl. 154. st. 1. Zakona o obveznim odnosima), dok je na tužiteljici teret dokaza u odnosu na pretrpljenu štetu (čl. 155. Zakona o obveznim odnosima).

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev za isplatu iznosa od 56.770,25 kn s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, s osnova naknade štete uzrokovane boravkom pripadnika hrvatske vojske u kući u S. Pobjanom presudom prvostupanjskog suda odbijen je tužbeni zahtjev tužiteljice. Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje i djelomično preinačuje pobijanu presudu.

„ Neprihvatljiv je zaključak prvostupanjskog suda da je teret dokaza, u odnosu na odgovornost za predmetnu štetu, bio na tužiteljici.

Prema odredbi čl. 154. st. 1. ZOO-a, tko drugome uzrokuje štetu, dužan je naknaditi je ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje. U smislu naprijed navedene odredbe, vrijedi načelo presumirane krivnje.

Slijedom navedenoga, u konkretnom slučaju, u okolnostima nespornih činjenica da su u kući tužiteljice boravili pripadnici hrvatske vojske, temeljem rješenja o određivanju ratne lokacije Ureda za obranu općine Zadar od 22. ožujka 1993. godine i to do 1995. godine, na tuženiku je bio teret dokazivanja da je šteta nastala bez njegove krivnje. Po ocjeni ovoga drugostupanjskog suda, to tuženik nije dokazao.

Na tužiteljici je bio teret dokaza, u odnosu na pretrpljenu štetu (čl. 155. ZOO-a). Po ocjeni ovoga drugostupanjskog suda, tužiteljica je štetu dokazala.

Međutim, šteta nije dokazana po pojedinim utuženim stavkama, konkretno, poimence navedenim predmetima po vrsti, količini, stupnju istrošenosti, što je, po redovnom tijeku stvari, bilo teško dokazivo. Slijedom navedenoga, po ocjeni ovoga drugostupanjskog suda, tužiteljici pripada pravo na naknadu štete, po osnovi čl. 223. st. 1. ZPP-a. Prema odredbi čl. 223. st. 1. ZPP-a, ako se utvrdi da stranci pripada pravo na naknadu štete, na novčanu svotu ili na zamjenjive stvari, ali se visina svote odnosno količina stvari ne može utvrditi ili bi se mogla utvrditi samo s nerazmjernim teškoćama, sud će o tome odlučiti prema slobodnoj ocjeni. Slijedom toga, sud zaključuje da tužiteljici pripada pravo na iznos od 50.000,00 kn, s osnova naknade štete za otuđene odnosno uništene pokretnine u kući u S.

Tužiteljici pripada i pravo na zakonsku zateznu kamatu na dosuđeni iznos naknade štete od dana donošenja prvostupanjske presude do isplate, po stopi određenoj čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05 i 41/08).

Slijedom navedenoga, po osnovi čl. 268. st. 1. i čl. 373. a Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 28/13 - dalje: ZPP), obzirom da tužiteljica nije dokazala odgovornost tuženice, odlučeno je kao u izreci ove drugostupanjske presude.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžn-2908/12-2 od 17. lipnja 2014.

69. POVREDA NA RADU

Nomenklatura prava

ODŠTETNO PRAVO-POSEBNI SLUČAJEVI ODGOVORNOSTI-ODGOVORNOST IZ RADNOG ODNOSA-ODGOVORNOST POSLODAVCA ZA ŠTETU UZROKOVANU RADNIKU

Zakonsko kazalo

Članak 102. Zakona o radu (Narodne novine, broj: 38/95, 54/95, 65/95, 17/01, 82/01, 114/03, 30/04 i 137/04)

Članak 15. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine" broj: 59/96, 94/96, 114/03, 100/04 i 86/08)

Članak 1045. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj: 35/05)

Članak 1063. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj: 35/05)

Sentenca

Obzirom da je tijekom postupka je utvrđeno da je tužitelj u trenutku nastanka štetnog događaja bio zaposlen kod tuženika na radnom mjestu perača, a da mu je neposredno nadređeni naložio da sa jednog vozila skine gumu i da ju postavi na drugo vozilo, prilikom kojeg radnog zadatka se tužitelj povrijedio, iz čega je vidljivo da tužitelj nije bio osposobljen za promjenu guma na vozilima, niti je isto spadalo u opis njegovog radnog mjesta, ne postoje pretpostavke koje bi imale za posljedicu doprinos tužitelja vlastitom ozljeđivanju.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev za naknadu neimovinske štete nastale tužitelju povredom na radu 1. listopada 2008., na način da je prilikom izvršavanja radnog zadatka mijenjanja rezervne gume na kamionu pao u grabu tj. otvoreni prostor u servisnoj radionici. Prvostupanjskom presudom tuženiku je naloženo isplatiti tužitelju iznos od 27.400,00 kn i nadoknaditi mu troškove parničnog postupka u iznosu od 11.577,00 kn, sve sa zatraženim zateznim kamatama. Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje (u odnosu na osnov) i djelomično preinačuje (u odnosu na visinu) pobijanu prvostupanjsku presudu.

„ Sud prvog stupnja je, polazeći od objektivne odgovornosti tuženika za štetu koju je tužitelj pretrpio uslijed ozljeđivanja na radu, na temelju odredbe čl. 102. Zakona o radu (Narodne novine, broj: 38/95, 54/95, 65/95, 17/01, 82/01,114/03, 30/04 i 137/04– pročišćeni tekst- dalje: ZR) i čl. 15. Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine" broj: 59/96, 94/96, 114/03, 100/04 i 86/08- dalje: ZZR), a u vezi s odredbama čl. 1045. st. 1. i čl. 1063. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 35/05, dalje ZOO), utvrdio da nema doprinosa tužitelja vlastitom ozljeđivanju, odnosno da tuženik nije dokazao postojanje zakonskih uvjeta za oslobođenje tuženika od odgovornosti za štetu (djelomično ili u potpunosti).

Kako je u postupku utvrđeno da je tužitelj nastradao na radu kod tuženika, to na temelju odredaba čl. 102. ZR i 15. ZZR, poslodavac odgovara radniku za štetu koju on pretrpi na radu po načelu objektivne odgovornosti, a prema općim propisima obveznog prava. U konkretnom slučaju, poslodavac je dužan nadoknaditi štetu radniku zbog povrede ako ne dokaže da je šteta nastala iz razloga koji ga oslobađaju odgovornosti (viša sila, radnja i djelovanje treće osobe i krivnja radnika). U skladu s odredbom čl. 15. ZZR, teret dokaza ovih pretpostavki je na poslodavcu, dakle, na tuženiku.

Krivnja radnika, kao osnova za isključenje odgovornosti poslodavca za štetu, postoji u slučaju kada radnik izvršavajući radne zadatke nije postupao s pažnjom koju bi upotrijebio naročito pažljiv i savjestan radnik.

Na temelju rezultata raspravljanja pravilno je sud prvog stupnja zaključio da u konkretnom slučaju tuženik nije uspio dokazati postojanje navedenih pretpostavki koje bi imale za posljedicu i doprinos tužitelja vlastitom ozljeđivanju. Naime, tijekom postupka je utvrđeno da je tužitelj u trenutku nastanka štetnog događaja bio zaposlen kod tuženika na radnom mjestu perača, a da mu je neposredno nadređeni D. M. naložio da sa jednog vozila skine gumu i da ju postavi na drugo vozilo, prilikom kojeg radnog zadatka se tužitelj povrijedio. Naime, iz istog je vidljivo da tužitelj nije bio osposobljen za promjenu guma na vozilima, niti je isto spadalo u opis njegovog radnog mjesta, pa nije osnovan žalbeni navod tuženika da je o činjenici da je graba u servisu bila nepokrivena, tužitelj trebao prije poduzimanja danog zadatka upozoriti poslodavca u skladu sa čl. 77. ZZR.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžr-1705/12-2 od 3. lipnja 2014.

70. ODGOVORNOST ZA ŠTETU REPUBLIKE HRVATSKE

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-ODŠTETNO PRAVO-POSEBNI SLUČAJEVI ODGOVORNOSTI
– ODGOVORNOST DRŽAVE - ZA NEZAKONIT ILI NEPRAVILAN RAD SUDACA

Zakonsko kazalo

Članak 55. stavak 1. Zakona o državnom odvjetništvu ("Narodne novine", broj: 75/95 i 36/98)

Članak. 83. stavak 1. Zakona o državnom odvjetništvu ("Narodne novine", broj: 51/01, 58/06, 16/07, 20/07 i 146/08)

Članak 67. Stavak 1. Zakona o sudovima ("Narodne novine", broj: 3/94, 100/96, 131/97, 129/00, 101/03, 17/04 i 141/04)

Članak 106. st. 1. Zakona o sudovima ("Narodne novine", broj: 150/05, 16/07 i 113/08)

Članak 13. Zakona o sustavu državne uprave ("Narodne novine", broj: 75/93, 92/96, 48/99, 15/00, 127/00, 59/01, 190/03 i 199/03)

Članak 480. st. 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj: 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02 i 143/02)

Članak. 200. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 112/99 i 88/01)

Sentenca

Samo podnošenje kaznene prijave i vođenje kaznenog postupka koji je pravomoćno dovršen oslobađajućom presudom nisu osnova za naknadu štete, dok pravomoćna oslobađajuća presuda sama po sebi automatski ne znači da je postupak proveden nezakonito, odnosno da je nepravilno vođen.

Za postojanje javnopravne odgovornosti tuženice nije bitna namjera s kojom je postupak vođen, odnosno da je postupak vođen zato da se tužitelj ponizi, povrijedi, te ga se na taj način šikanira, već je potrebno utvrditi gore navedene pretpostavke za odgovornost tuženice, a koja odgovara po načelu uzročnosti, a ne krivnje.

Dugotrajnost postupka ne daje tužitelju pravo na naknadu štete jer se zaštita zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku ostvaruje u posebnom postupku, a ne u parničnom postupku radi naknade štete.

Ne postoji posebna zakonska osnova za dosuđivanje nematerijalne štete zbog neosnovanog vođenja kaznenog postupka, jer su pravno priznati oblici nematerijalne štete samo oni koje određuje zakon, a u smislu odredbi čl. 200. Zakona o obveznim odnosima.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog spora je zahtjev tužitelja za naknadu štete zbog vremena provedenog u pritvoru, zbog neosnovanog vođenja kaznenog postupka, duševnih boli zbog smanjenja životnih aktivnosti, straha te za duševne bolove zbog povrede ugleda, časti, dostojanstva i slobode. Pobijanom prvostupanjskom presudom naloženo je tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 6.650,00 kn zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 18. veljače 2010. godine pa do isplate u roku od 15 dana, dok je s preostalom dijelom tužbenog zahtjeva tužitelj odbijen (zahtjev u iznosu od 235.000,00 kn sa zateznom kamatom od 25. siječnja 2008., zahtjev za isplatu zateznih kamata na iznos od 6.650,00 kn od 25. siječnja 2008. do 17. veljače 2010.). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje prvostupanjsku presudu.

„ Za postojanje javnopravne odgovornosti tuženice za naknadu štete u smislu gore citiranih odredbi (čl. 55. st. 1. Zakona o državnom odvjetništvu ("Narodne novine", broj: 75/95 i 36/98), čl. 83. st. 1. Zakona o državnom odvjetništvu ("Narodne novine", broj: 51/01, 58/06, 16/07, 20/07 i 146/08), čl. 67. st. 1. Zakona o sudovima ("Narodne novine", broj: 3/94, 100/96, 131/97, 129/00, 101/03, 17/04 i 141/04), čl. 106. st. 1. Zakona o sudovima ("Narodne novine", broj: 150/05, 16/07 i 113/08), čl. 13. Zakona o sustavu državne uprave ("Narodne novine", broj: 75/93, 92/96, 48/99, 15/00, 127/00, 59/01, 190/03 i 199/03)) u konkretnom slučaju trebaju biti kumulativno ispunjene tri pravne pretpostavke i to nezakoniti ili nepravilni rad državnog odvjetnika ili suca, postojanje štete koja je zbog toga nastala tužitelju i uzročna veza između nezakonitog ili nepravilnog rada državnog odvjetnika ili suca i nastale štete tužitelju, pri čemu tužitelj treba dokazati da je nastala šteta posljedica nezakonitog ili nepravilnog rada suca ili državnog odvjetnika, odnosno da šteta ne bi nastala da njega nije bilo.

Pravilan je stoga zaključak prvostupanjskog suda da samo podnošenje kaznene prijave i vođenje kaznenog postupka koji je pravomoćno dovršen oslobađajućom presudom nisu osnova za naknadu štete. Pritom je važno naglasiti, imajući u vidu gore navedene pretpostavke za naknadu štete da je pogrešno stajalište prvostupanjskog suda da bi pravo na naknadu štete imao tužitelj ukoliko bi se utvrdilo da su postupci protiv njega pokretani i vođeni upravo zato da ga ponize, povrijede odnosno da ga se na taj način šikanira, a na što osnovano u žalbi ukazuje i tužitelj. Naime, za postojanje javnopravne odgovornosti tuženice nije bitna namjera s kojom je postupak vođen, odnosno da je postupak vođen zato da se tužitelj ponizi, povrijedi, te ga se na taj način šikanira, već je potrebno utvrditi gore navedene pretpostavke za odgovornost tuženice, a koja odgovara po načelu uzročnosti, a ne krivnje.

Također, pravomoćna oslobađajuća presuda sama po sebi automatski ne znači da je postupak proveden nezakonito, odnosno da je nepravilno vođen.

Nadalje, činjenica da je kazneni postupak trajao šest godina odnosno dugotrajnost postupka ne daje tužitelju pravo na naknadu štete, a na čemu inzistira i u žalbi, jer se zaštita zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku ostvaruje u posebnom postupku, a ne u parničnom postupku radi naknade štete.

Prema odredbi čl. 480. st. 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj: 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02 i 143/02, dalje: ZKP) pravo na naknadu štete pripada osobi koja je bila u pritvoru, a nije došlo do pokretanja kaznenog postupka ili je postupak obustavljen pravomoćnim rješenjem, ili je pravomoćnom presudom oslobođena optužbe, ili je optužba odbijena. Za neosnovano lišenje slobode tužitelju je naknada štete za 19 provedenih dana u pritvoru pravomoćno dosuđena. **Dakle, ZKP je, u glavi XXX, kao pravno priznati oblik naknade štete predvidio samo naknadu za neutemeljeno pritvaranje i neosnovanu osudu, te je tužitelju zbog neutemeljenog pritvaranja, odnosno lišenje slobode dosuđena naknada štete, dok isti nije neosnovano osuđen, pa je stoga pravomoćno dosuđena naknada štete posve i u skladu s odredbom čl. 25. st. 4. Ustava Republike Hrvatske.**

Ne postoji posebna zakonska osnova za dosuđivanje nematerijalne štete zbog neosnovanog vođenja kaznenog postupka, jer su pravno priznati oblici nematerijalne štete samo oni koje određuje zakon, a u smislu odredbi čl. 200. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 112/99 i 88/01, dalje: ZOO 53/91), a koji se primjenjuje na temelju odredbe čl. 1163. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 35/05 i 41/08, dalje: ZOO 35/05), pa stoga tužitelj neosnovano smatra da mu pripada naknada štete za duševne boli zbog neosnovanog vođenja kaznenog postupka, jer se vođenje kaznenog postupka protiv osumnjičenika ne može smatrati protupravnom štetnom radnjom.

Osim toga, naknada za neutemeljeno pritvaranje predstavlja naknadu za jedinstveni vid štete u kojoj su obuhvaćene sve štetne posljedice nematerijalne štete vezane za neosnovano pritvorenog proistekle iz neosnovane povrede slobode, pa dakle i duševne boli zbog povrede ugleda, slobode i prava osobnosti oštećenika, smanjenja životnih aktivnosti i straha, pa stoga pogrešno tužitelj smatra da bi trebalo naknadu određivati posebno i prema tim okolnostima.

Pravilno je stajalište prvostupanjskog suda da na ovaj pravni odnos valja primijeniti odredbe ZOO 53/91, a ne odredbe ZOO 35/05 koji je bio na snazi u vrijeme pravomoćnosti oslobađajuće presude. Naime, šteta koju je tužitelj pretrpio nije nastala pravomoćnošću oslobađajuće presude, već pokretanjem kaznenog postupka protiv tužitelja, a koji je pokrenut za vrijeme važenja ZOO 53/91, a donošenjem pravomoćne oslobađajuće presude tužitelj u skladu s odredbom čl. 480. st. 1. t. 1. ZKP dolazi u procesnu situaciju da može pokrenuti postupak radi naknade štete, te mu od tog trenutka i teku zastarni rokovi. Naime, zastara naknade štete ne teče za vrijeme trajanja kaznenog postupka, jer je za ostvarivanje prava na naknadu štete, a ne nastanak štete, što su različiti pojmovi, mjerodavna pravomoćnost oslobađajuće presude, odnosno dostava iste okrivljeniku. Stoga se odgovornost tuženice i pravno priznati oblici štete prosuđuju prema odredbama ZOO 53/91 koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja kaznenog postupka.

Dakle, neovisno o tome što je kod tužitelja došlo do smanjenja životnih aktivnosti, što je pretrpio strah i povrijeđeni su mu čast, dostojanstvo i ugled, a što je u

postupku pravilno utvrdio prvostupanjski sud, nisu ispunjene pretpostavke za odgovornost tuženice, jer u postupku nije dokazan nepravilan ili nezakonit rad suca ili državnog odvjetnika, pa stoga nema ni odgovornosti tuženice u smislu odredbi čl. 13. st. 1. Zakona o sustavu državne uprave. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-1204/11-2 od 21. listopada 2014.

71. ODGOVORNOST ZA ŠTETU - psi lualice

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-ODŠTETNO PRAVO-ODGOVORNOST PO OSNOVI KRIVNJE

Zakonsko kazalo

Članak 17. stavak 8. Zakona o veterinarstvu ("Narodne novine", broj: 70/97, 105/01 i 172/03)

Članak 174. stavak 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99)

Sentenca

Za naknadu materijalne štete koju su počinili psi lualice kao opasne stvari odgovaraju I tuženik Općina Lobor i III tuženik V. S. d.o.o. sa kojom je I tuženik Općina Lobor zaključila ugovor o obavljanju veterinarsko-higijeničarske službe po principu presumirane krivnje, pa stoga teret dokaza da su štetu počinili psi čiji su vlasnici poznati, a ne psi lualice leži na tuženicima.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog spora je zahtjev tužitelja za naknadu materijalne štete iz štetnog događaja od 27. listopada 2004. godine, kada su tri psa nepoznatih vlasnika, odnosno psi lualice ušli u ograđeni prostor, odnosno farmu nojeva te usmrtili i ozlijedili nojeve, tako da je ukupno smrtno stradalo i naknadno uginulo kao posljedica ozljeđivanja ukupno devetnaest nojeva.

Prvostupanjski sud na temelju provedenog dokaznog postupka smatra utvrđenim da II tuženik Županija Krapinsko-zagorska nije pasivno legitimirana u ovome predmetu budući da način postupanja s psima lualicama propisuje predstavničko tijelo općine, a ne županije, pa je u odnosu na navedenog tuženika odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan.

U odnosu na I tuženika Općinu Lobor i III tuženika V. S. d.o.o. prvostupanjski sud je odbio tužbeni zahtjev uz obrazloženje da iako iz rezultata dokaznog postupka proizlazi da je tužitelju zbog napada na nojeve nastala šteta, nije dokazano da su tužiteljeve nojeve napali psi lualice, odnosno psi bez vlasnika, pa nije došlo do propusta u zbrinjavanju pasa od strane navedenih tuženika, a da teret dokaza da se radilo o psima lualicama leži na tužitelju. Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje prvostupanjsku presudu u

odnosu na II. tuženika, dok u odnosu na I. i III. tuženika djelomično ukida presudu i predmet vraća na ponovno suđenje.

„ Pravilno je prvostupanjski sud primijenio materijalno pravo kada je odbio tužbeni zahtjev u odnosu na II tuženika Županiju Krapinsko-zagorsku. Naime, čl. 17. st. 8. Zakona o veterinarstvu ("Narodne novine", broj: 70/97, 105/01 i 172/03) propisano je da način postupanja s psima lualicama propisuje predstavničko tijelo općine, odnosno grada, tj. lokalne samouprave, a ne i županija, tj. jedinica regionalne samouprave. Hvatanje i zbrinjavanje pasa lualica sastavni je dio komunalne djelatnosti jedinica lokalne samouprave (općine, grada), pa stoga II tuženik Županija Krapinsko-zagorska nije odgovorna za nastalu štetu.

Osnovano u žalbi tužitelj ističe da je pas lualica opasna stvar, ali da I tuženik Općina Lobor i III tuženik V. S. d.o.o., sa kojom je I tuženik Općina Lobor zaključila ugovor o obavljanju veterinarsko-higijeničarske službe odgovaraju po principu presumirane krivnje, a ne po principu objektivne odgovornosti iz čl. 174. st. 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99, dalje: ZOO 53/91), pa da stoga teret dokaza da su štetu počinili psi čiji su vlasnici poznati, a ne psi lualice leži na tuženicima.

Dakle, kako I tuženik Općina Lobor i III tuženik V. S. d.o.o. odgovaraju po principu presumirane krivnje, a prvostupanjski sud svoju odluku o odgovornosti navedenih tuženika temelji na pogrešnom zaključku o teretu dokazivanja, odnosno da tužitelj nije dokazao da su mu je šteta nanescna od strane pasa lualica, a nije sporno da je šteta tužitelju nastala od pasa, pa je teret dokaza da psi imaju poznate vlasnike na navedenim tuženicima.

I tuženik Općina Lobor se obvezala hvatati pse lualice, te je sa III tuženikom V. S. d.o.o. zaključila ugovor o obavljanju veterinarsko-higijeničarske službe, kojim ugovorom ovu obvezu preuzima i III tuženik V. S. d.o.o.

U konkretnom slučaju pogrešan zaključak prvostupanjskog suda o teretu dokazivanja i odgovornosti tuženika bez obzira na krivnju je stoga od utjecaja na konačnu odgovornost I tuženika Općine Lobor i III tuženika V. S. d.o.o. na odgovornost tužitelju za nastalu štetu. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-1263/11-2 od 21. listopada 2014.

72. PRIJEBOJ

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-PRESTANAK OBVEZA-OSTALI NAČINI PRESTANKA OBVEZA-PRIJEBOJ (KOMPENZACIJA)

Zakonsko kazalo

Članak 195. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/05 i 41/08)

Članak 196. st. 2. Zakon o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/05 i 41/08)

Sentenca

Kako je u vrijeme davanja izjave o prijebodu u skladu s odredbom čl. 196. st. 2. Zakona o obveznim odnosima tužitelj imao pravomoćnom presudom određenu novčanu tražbinu prema tuženici, i to znatno višu od novčane protutražbine tuženice prema tužitelju temeljem presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske kojom su (djelomično) preinačene presude Županijskog suda i Općinskog suda u Splitu, to su postojale opće pretpostavke za prebijanje tražbine tužitelja s protutražbinom tuženice prema odredbi čl. 195. Zakona o obveznim odnosima, pa je do prijeboda došlo na zakonom predviđeni način; time da podnošenje izvanrednog pravnog lijeka (revizije, koja je kasnije i odbijena) nije bila od značaja za dospelost tužiteljeve tražbine.

Kratki tekst odluke

Predmet spora jeste zahtjev za utvrđenje da je nedopuštena ovrha određena rješenjem o ovrsi, pobliže navedenim u izreci, uz tvrdnju tužitelja da je njegova obveza prema tuženici prestala prijebodom (kompenzacijom). Prvostupanjskom presudom utvrđeno je da je predmetna ovrha nedopuštena. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu.

„ Suprotno navodima žalbe, pravilno prvostupanjski sud zaključuje da je do prijeboda došlo na zakonom predviđeni način, davanjem izjave o prijebodu u skladu s odredbom čl. 196. st. 2. ZOO, jer je u to vrijeme tužitelj imao pravomoćnom presudom određenu novčanu tražbinu prema tuženici, i to znatno višu od novčane protutražbine tuženice prema tužitelju temeljem presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske kojom su (djelomično) preinačene presude Županijskog suda i Općinskog suda u Splitu, pa su postojale opće pretpostavke za prebijanje tražbine tužitelja s protutražbinom tuženice prema odredbi čl. 195. ZOO.

Stoga podnošenje izvanrednog pravnog lijeka (revizije, koja je kasnije i odbijena) nije bila od značaja za dospelost tužiteljeve tražbine, kako to pogrešno smatra žalba.

Slijedom svega izloženog valjalo je žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu, radi čega je odlučeno kao u izreci po odredbi čl. 368. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-6375/13-2 od 21. listopada 2014.

73. ORTAKLUK

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORI-UGOVORI O UDRUŽIVANJU-ORTAKLUK

Zakonsko kazalo

Članak 647.a Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 112/99 i 88/01)

Članak 647. t. stavak 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 112/99 i 88/01)

Članak 647. š. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 112/99 i 88/01)

Sentenca

Kako iz ugovora o ulaganju proizlazi da je prednik tužiteljica uložio određene novčane iznose te činidbe u vidu pružanja usluga tuženiku kao sportašu, a ulog tuženika kao sportaša je specifični sportski rad, a sve u cilju postizanja daljnje koristi za prednika tužiteljica te tuženika odnosno ostvarivanje transfera tuženika u inozemstvo i ostvarivanje dobiti za obje ugovorne stranke, tj. prednika tužiteljica i tuženika, to navedeni ugovori imaju karakter ugovora o ortakluku iz čl. 647.a Zakona o obveznim odnosima.

Međutim, uložena sredstva prednika tužitelja nisu obveze koje je ortaštvo imalo prema predniku tužiteljica, a niti ono što bi predniku tužiteljica po obračunu trebalo pripasti, obzirom da prema odredbama ugovora o ulaganju do vraćanja duga dolazi tek u slučaju realizacije transfera tuženika u inozemstvo, a što se do smrti prednika tužiteljice nije dogodilo.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog spora je zahtjev I. i II. tužiteljica za vraćanjem uložениh sredstava po ugovorima o ulaganju od 21. veljače 2001. i 25. srpnja 2002., a koji su zaključeni između njihovog pokojnog prednika D. P. i tuženika. Pobijanom presudom prvostupanijskog suda odbijen je tužbeni zahtjev tužiteljica. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu prvostupanijsku presudu.

„U postupku je utvrđeno:

- da su prednik tužiteljica D. P. i tada mladb. tuženik zastupan po roditeljima dana 21. veljače 2001. zaključili ugovor o ulaganju te istog dana i ugovor o posredovanju i zastupanju, a koji ugovor je sastavni dio ugovora o ulaganju, te 25. srpnja 2002. prednik tužiteljica i tuženik osobno zaključili ugovor o ulaganju,

- da je navedenim ugovorima ugovoreno da će prednik tužiteljica voditi brigu oko karijere tuženika kao nogometaša do realizacije transfera u inozemstvo i biti mu na raspolaganju radi zadovoljenja svih njegovih potreba kao profesionalnog nogometaša i pružati mu maksimalnu pomoć i podršku u medijskoj i marketinškoj prezentaciji, kao i njegovoj promociji, pružati sveobuhvatnu pravnu i financijsku pomoć u smislu poreznog i financijskog savjetovanja kao i da će mu osigurati svu potrebnu kompletnu medicinsku i

eventualnu rehabilitacijsku pomoć kao i uključiti nogometaša u individualan, prilagođen dobi, trenažni proces,

- da će nakon realizacije nogometaša u inozemstvo nogometaš isplatiti zastupniku do tada uložena sredstva te 15% od ukupne visine ostvarenih prihoda nogometaša,
- da je prednik tužiteljica preminuo prije realizacije transfera tuženika, te
- da su ugovorne stranke ispunjavale obveze ugovorene ugovorom o ulaganju, a da tužiteljice nisu nastavile s ispunjenjem obveza prema navedenim ugovorima.

Na temelju tako provedenog dokaznog postupka prvostupanjski sud je zaključio da je osnovni cilj i svrha ugovora bio transfer tuženika u inozemstvo, s time da transfer u inozemstvo predstavlja odgodni uvjet u odnosu na obvezu tuženika da vrati uložena sredstva uvećana za 15% ukupne visine ostvarenih prihoda, odnosno da je tuženik u obvezi vratiti uložena sredstva uvećana za dio zarade od transfera pod uvjetom da do istoga dođe, a kako do transfera nije došlo, da nije nastala obveza tuženika da vrati uložena sredstva, a da se uvjet nije ostvario radi okolnosti na koje stranke nisu mogle utjecati, pa je stoga odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Iz navedenih ugovora o ulaganju proizlazi da je prednik tužiteljica uložio određene novčane iznose te činidbe u vidu pružanja usluga tuženiku kao sportašu, a ulog tuženika kao sportaša je specifični sportski rad, a sve u cilju postizanja daljnje koristi za prednika tužiteljica te tuženika odnosno ostvarivanje transfera tuženika u inozemstvo i ostvarivanje dobiti za obje ugovorne stranke, tj. prednika tužiteljica i tuženika. Ovi ugovori obzirom na vrijeme njihova sklapanja nisu bili uređeni posebnim propisima, niti su bili nazvani posebnim nazivom (neimenovani ugovori), no ugovorne stranke su ih mogle sklapati u skladu s općim pravilima ugovornog prava.

Navedeni ugovori, po stajalištu ovog suda imaju karakter ugovora o ortakluku iz čl. 647.a Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 112/99 i 88/01, dalje: ZOO 53/91). Ugovorom o ortakluku se uzajamno obvezuju dvije ili više osoba uložiti svoj rad i/ili imovinu radi postizanja zajedničkom cilja, a temeljem čl. 647.b st. 1. ZOO 53/91 imovinu ortakluka čine uloženi ortaka (glavnica) te imovina stečena poslovanjem ortakluka s tim da po st. 3. istog članka imovina ortakluka zajednička je imovina ortaka (zajedničko vlasništvo).

Odredbom čl. 647.t st. 1. ZOO 53/91 propisano je da ortaka prava i obveze u pravilu ne prelaze na njegove nasljednike, a po st. 3. istoga članka ako su ugovorom o ortakluku izrijekom obuhvaćeni nasljednici ortaka, obvezni su, ako prihvate nasljedstvo, nastaviti ortakluk. **Iz navedenog jasno slijedi da je osnovno pravilo da ortaka prava i obveze ne prelaze na nasljednike ortaka, a niti iz priloženih ugovora o ulaganju ne proizlazi da su ugovorom o ortakluku izrijekom obuhvaćeni i nasljednici pokojnog D. P., ovdje tužiteljice, a što znači da je u skladu s čl. 647.š st. 1. alineja peta ZOO 53/91 ortakluk prestao smrću jednog od dva ortaka, odnosno smrću prednika tužiteljica, D. P.**

Odredbom čl. 647.t st. 2. ZOO 53/91 propisano je da nasljednici ortaka, ako se ortakluk ne bi s njima nastavio, a u konkretnom slučaju se nije nastavio, ovlašteni su zahtijevati

polaganje računa i njihovo podmirenje do dana ostaviteljeve smrti, ali i obvezni podmiriti ono što je ostavitelj dugovao ortakluku, što znači da je **posljednji ortak u ortaštvu dužan podmiriti obveze koje je ortaštvo imalo prema umrlom ortaku i ono što bi mu po obračunu u ortaštvu trebalo pripasti, pri čemu u obračun treba uzeti u obzir i obveze umrlog ortaka prema ortaštvu. Uložena sredstva prednika tužitelja nisu obveze koje je ortaštvo imalo prema predniku tužiteljica, a niti ono što bi predniku tužiteljica po obračunu trebalo pripasti, jer prema odredbama ugovora o ulaganju do vraćanja duga dolazi tek u slučaju realizacije transfera tuženika u inozemstvo, a što se do smrti prednika tužiteljice nije dogodilo.** “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-5292/12-2 od 21. listopada 2014.

74. CESIJA

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-PROMJENA VJEROVNICA ILI DUŽNIKA-PROMJENA VJEROVNICA-USTUPANJE POTRAŽIVANJA UGOVOROM (CESIJA)

Zakonsko kazalo

Članak 436. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96 i 112/99)

Članak 438. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96 i 112/99)

Članak 440. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96 i 112/99)

Sentenca

Kako su u konkretnom slučaju ugovorne stranke ugovora o cesiji tužitelj (cesionar) i cedent, ne može se smatrati ponudom, dostavljanje primjerka predmetnoga ugovora o cesiji, od strane tuženika (cesusa) tužitelju.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev za isplatu iznosa od 46.400,00 kn s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, s osnova ugovora o cesiji od 2. rujna 1998. godine. Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu odluku suda prvog stupnja.

„ Prvostupanjski sud temelji svoju odluku na zaključku da tužitelj nije dokazao postojanje tražbine od 80.000,00 kn, slijedom toga niti da postoji daljnje dugovanje tuženika, preko podmirenog iznosa od 62.587,32 kn.

U konkretnom slučaju, tuženik (cesus) je istaknuo prigovor visini cedirane tražbine, uz tvrdnju da je, povodom istoga prigovora cedentu (M.E. d.o.o.), suglasno s njime utvrdio visinu potraživanja u iznosu od 62.587,32 kn, na koju okolnost je priložio ugovor o cesiji od 2. rujna 1998. godine, a prema kojem ugovoru je tražbinu tužitelju u cjelosti podmiriti.

Žalbeni navodi tužitelja svode se na ponovljeni prigovor da je navedenom izmjenom visine tražbine u istome ugovoru o cesiji, doveden u zabludu od strane tuženika, te da tuženikovo dostavljanje primjerka ugovora o cesiji na iznos od 80.000,00 kn, putem telefaksa, treba smatrati ponudom za sklapanje toga ugovora, sukladno odredbama ZOO-a, a koju ponudu je tužitelj prihvatio.

Na ovakove žalbene navode treba odgovoriti da je zabluda, kao mana volje, zakonski razlog za poboynost ugovora, sukladno odredbi čl. 111. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 112/99 - dalje: ZOO)

Pobojni (relativno ništavi) ugovori, ne mogu se s uspjehom pobijati iznošenjem prigovora u parnici. Oni imaju pravne učinke i obvezuju ugovorne strane sve dok ih sud, na zahtjev (tužbu) jedne od stranaka, konstitutivnom presudom ne poništi.

Povodom drugog žalbenog prigovora treba reći da su ugovorne stranke ugovore o cesiji cesionar, u konkretnom slučaju tužitelj i cedent, u konkretnom slučaju M.E. d.o.o. iz Z, a sukladno odredbi čl. 436. st. 1. ZOO-a.

Slijedom toga, u konkretnom slučaju, ne može se smatrati ponudom, dostavljanje primjerka predmetnoga ugovora o cesiji, od strane tuženika (cesusa) tužitelju. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-765/13-2 od 28. listopada 2014.

75. RENTA - zastara

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-OPĆI DIO-PRESTANAK OBVEZNOPRAVNOG ODNOSA-ZASTARA

Zakonsko kazalo

Članak 376. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01)

Članak 377. Zakona o obveznim odnosima("Narodne novine", broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01)

Sentenca

Zastara naknade štete s osnove izgubljene zarade koja nastaje sukcesivno prosuđuje se prema odredbi čl. 376. ili 377. Zakona o obveznim odnosima.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskom presudom je u stavku I. tuženiku naloženo da tužitelju plati 72.179,13 kn sa pripadajućom zateznom kamatom koja na pojedine iznose izgubljene zarade koji dospijevaju u vremenu od 16. rujna 2000. do 16. siječnja 2010. teče sve do isplate.

Stavkom II. je naloženo tuženiku da tužitelju plati rentu s naslova izgubljene zarade na iznos od 584,94 kn pa nadalje, počevši od 1. siječnja 2010. do isplate sa pripadajućom zateznom kamatom. Stavkom III. izreke je tuženiku naloženo da tužitelju naknadi parnični trošak od 35.042,50 kn sa pripadajućom zateznom kamatom od presuđenja do isplate. Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje i djelomično preinačuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ U ovom sporu tužitelj potražuje od tuženika, koji odgovora za štetnika, naknadu materijalne štete kao razliku u zaradi između plaće koju bi ostvarivao kao zaposlenik poduzeća U. d.o.o. V. G. da nije bilo šetnog događaja i naknade za bolovanje koja mu je isplaćivana od stradavanja do 31. ožujka 2004. kada je umirovljen. Od 1. travnja 2004. do 16. siječnja 2010. zahtijeva razliku između mirovine i potencijalne plaće, a od 1. siječnja 2010. pa nadalje traži rentu od 584,94 kn mjesečno.

Sporno je je li nastupila zastara potraživanja s obzirom na ponovljeni prigovor tuženika da se radi o povremenom potraživanju. Žalitelj smatra da je došlo do zastare samog prava u smislu odredbe čl. 373. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01, dalje ZOO) prema kojoj samo pravo iz kojega proistječu povremena potraživanja zastarijeva za pet godina računajući od dospelosti najstarijeg neispunjenog potraživanja poslije kojeg dužnik nije vršio davanja. Prema odredbi čl. 373. st. 2. ZOO, kada zastari pravo iz kojega proistječu povremena potraživanja vjerovnik gubi pravo ne samo da zahtijeva buduća povremena davanja nego i povremena davanja koja su dospjela prije te zastare.

Suprotno navodima tuženika zastara naknade štete s osnove izgubljene zarade koja nastaje sukcesivno prosuđuje se prema odredbi čl. 376. ili 377. ZOO, jer rentni odštetni zahtjevi nisu povremena potraživanja u smislu čl. 373. ZOO, već se radi o naknadi štete koja mjesečno dopijeva i samo zbog toga ne gubi izvorni odštetni karakter. Naime, zastara zahtjeva za naknadu štete cijeni se prema odredbi čl. 376. st. 1. ZOO bez obzira na to zahtjeva li se naknada za već nastalu štetu ili za štetu za koju je po redovnom tijeku stvari izvjesno da će sukcesivno nastajati u budućnosti, kao i bez obzira na to zahtjeva li se naknada buduće štete u obliku novčane rente ili u jednokratnom iznosu. Stoga, izgubljena zarada ne predstavlja povremeno potraživanje kako to žalitelj tvrdi, pa u ovom slučaju ne dolazi do zastare samog prava zahtijevati rentu u smislu čl. 373. st. 1. i 2. ZOO.

Sud prvog stupnja je odbio prigovor zastare pozivom na odredbu čl. 377. ZOO i prihvatio tužbeni zahtjev nakon što je utvrdio da nije vođen kazneni postupak protiv štetnika jer je državno odvjetništvo iz razloga svrsishodnosti odlučilo ne pokretati kazneni postupak protiv mlađeg punoljetnog počinitelja. Utvrdivši da je riječ o kaznenom djelu iz odredbe čl. 272. st. 1. i 2. KZ (jer nije propustio vozilo kojim je dolazio tužitelj iz suprotnog smjera već je na raskrižju zadržao smjer kretanja ravno, zbog čega je tužitelj teško tjelesno povrijeđen), zaključio je da od šetnog događaja 13. kolovoza 2000. do 21. srpnja 2006. kad je podnesena tužba nije protekao dulji zastarni rok od 6 godina predviđen za kazneno gonjenje.

Utemeljeno žalitelj prigovara da se dulji zastarni rok iz odredbe čl. 377. ZOO primjenjuje kada je kazneni postupak dovršen osuđujućom presudom. Je li šteta počinjena kaznenim djelom parnični sud je ovlašten utvrđivati samo u slučaju kad su postojale određene procesne smetnje za kazneni progon prema odgovornoj osobi (npr. smrt počinitelja), što ovdje nije slučaj jer je ODO odustao od progona iz razloga svrhovitosti (mlada punoljetna osoba). Stoga se kazneni postupak nije niti mogao provesti i sud prvog stupnja nije bio ovlašten utvrđivati da je šteta uzrokovana kaznenim djelom i zastaru procijeniti po odredbi čl. 377. ZOO.

Stoga se prigovor zastare prosuđuje u smislu čl. 376. st. 1. i 2. ZOO prema kojoj odredbi potraživanje naknade štete zastarijeva za tri godine od kad je oštećenik doznao za štetu i za osobu koja je štetu počinila, a u svakom slučaju za pet godina od kad je šteta nastala.

Polazeći od navoda tuženika da je najstarije dospjelo a neplaćeno potraživanje nastalo u kolovozu 2000., a kako je tužba podnesena sudu 21. srpnja 2006. za zaključiti je da su zastarjeli svi mjesečni obroci tri godine prije podnošenja tužbe odnosno do srpnja 2003. Naime, kako nema zahtjeva unutar razdoblja od veljače 2003. do veljače 2004. je valjalo uz preinačenje (čl. 373. toč. 3. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 28/13, dalje ZPP) odbiti potraživanja koja dopijevaju od 16. rujna 2000. do 16. veljače 2003. što odgovara iznosu od 18.080,07 kn, a za preostalih 54.099,06 kn potvrditi pobijanu odluku primjenom odredbe čl. 368. st. 1. ZPP (sve toč. I izreke).

U odnosu na zahtjev za isplatu novčane rente zbog gubitka zarade (stavak II. izreke) je uočeno da je „počam od 1. siječnja 2010.“ dva puta suđen isti iznos od 584,94 kn, budući da je suđen i stavkom I. izreke, zbog čega je odbijen zahtjev s početkom od 1. siječnja 2010. u stavku II izreke, tako da obveza tuženika teče od 1. veljače 2010. pa nadalje. Stoga je primjenom odredbe čl. 373. toč. 3. i čl. 368. st. 1. ZPP odlučeno kao u izreci. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžn-1539/12-2 od 16. prosinca 2014.

76. KOMUNALNA NAKNADA

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORNI ODNOSI-UGOVOR O ZAKUPU

Zakonsko kazalo

Članak 84. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06)

Članak 20. stavak 5. Zakona o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine", broj: 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04)

Sentenca

Kako je Ugovorom o zakupu poslovnih prostorija ugovoreno između tuženika kao zakupodavca i S. R. kao zakupnika da se zakupnik obvezuje pored zakupnine i

najamnine snositi i 75% ostalih troškova poslovanja i to troškove električne energije, komunalne usluge, investicijskog i tekućeg održavanja zgrade, tuženik je dužan snositi samo 25% naknade za komunalne usluge u koju spada i potrošnja vode, jer je u ostalom dijelu obvezu plaćanja prenio na zakupnika koji je u spornom razdoblju bio korisnik prostora o čemu je tužitelj imao saznanje.

Kratki tekst odluke

Presudom suda prvog stupnja prihvaćen je zahtjev za isplatu zajedničke komunalne naknade u iznosu 3.903,17 kn i potrošnje vode u iznosu 14.512,02 kn - ukupno 18.415,19 kn za 2006. (toč. I. izreke), dok je odbijen tužbeni zahtjev za isplatu troškova pričuve u iznosu od 49.281,56 kn (toč. II. izreke). Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje i djelomično preinačuje presudu suda prvog stupnja u pobijanom dijelu pod toč. I. izreke.

„ Osnovano tuženik u žalbi navodi da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14 - dalje: ZPP) jer je izreka presude proturječna razlozima.

Naime, prvostupanjski sud je utvrdio kao nespornu činjenicu da je tuženik sklopio ugovor o zakupu poslovnog prostora 6. ožujka 1998. sa S. R. koji sastoji od ugostiteljskog objekta i mini marketa u prizemlju zgrade te skladišnog i garažnog mjesta u podrumu, pa unatoč tome, uz zaključak da je troškove komunalne naknade i troškove vode dužan plaćati korisnik, plaćanje ovih troškova pod točkom I izreke nalaže tuženiku.

Polazeći od ovlaštenja iz odredbe čl. 373.a. ZPP, ovaj drugostupanjski sud, unatoč postojanju bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st.2. t. 11. ZPP, ocjenjuje da s obzirom da bitne činjenice među strankama nisu sporne, da su ispunjeni uvjeti za donošenje presude primjenom navedene odredbe.

Budući da je nesporno da je tuženik 6. ožujka 1998. sklopio ugovor o zakupu poslovnog prostora sa S. R. koji sastoji od ugostiteljskog objekta i mini marketa u prizemlju zgrade te skladišnog i garažnog mjesta u podrumu, a to je ujedno i cjelokupni poslovni prostor kojega tuženik ima u poslovnom tornju Z. kako to proizlazi iz popisa suvlasnika poslovnog tornja Z. koji je sastavni dio Međuvlasničkog ugovora od 18. prosinca 1997.

Prema odredbi čl. 84. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06 - dalje ZVDS) suvlasnik na čijem je suvlasničkom dijelu uspostavljeno vlasništvo određenoga posebnoga dijela nekretnine održava taj dio o svome trošku te snosi sve javne obveze i terete u svezi s vlasništvom toga dijela, ako nije što drugo zakonom određeno (st. 1.), a stavkom 2. propisano je kad dužnik obveze na povremena davanja za komunalne usluge u svezi s uporabom nekog posebnoga dijela nekretnine (naknade zbog trošenja električne energije, plina, toplinske energije, odvoza otpada i sl.) nije neka druga osoba, suvlasnik na čijem je suvlasničkom

dijelu uspostavljeno vlasništvo toga posebnoga dijela nekretnine duguje te naknade dobavljačima odnosno davateljima usluga, dok je stavkom 3. propisano ako je dužnik obveze iz stavka 2. ovoga Zakona osoba koja posebni dio nekretnine rabi ili iskorištava na temelju najma, zakupa ili drugoga ugovora sa suvlasnikom na čijem je suvlasničkom dijelu uspostavljeno vlasništvo toga posebnoga dijela, taj suvlasnik jamči dobavljaču za ispunjenje te obveze.

Odredbom čl. 20. st. 5. Zakona o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine", broj: 26/03-pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04) komunalnu naknadu plaća u naseljima s uređenim građevinskim zemljištem vlasnik stambenog, poslovnog prostora i građevinskog zemljišta ili korisnik kada je to ugovorom vlasnik prenio na korisnika.

Odredbom čl. 6. Ugovora o zakupu poslovnik prostorija od 6. ožujka 1998. ugovoreno je između tuženika kao zakupodavca i S. R. kao zakupnika da se zakupnik obvezuje pored zakupnine i najamnine iz čl. 5. snositi i 75% ostalih troškova poslovanja i to troškove električne energije, komunalne usluge, investicijsko i tekuća održavanja zgrade.

Prema tome tuženik je dužan snositi samo 25% naknade za komunalne usluge u koju spada i potrošnja vode, jer je u ostalom dijelu obvezu plaćanja prenio na zakupnika koji je u spornom razdoblju bio korisnik prostora o čemu je tužitelj imao saznanje jer se u presudi od 20. prosinca 2004. u kojoj je odlučivano o plaćanju zajedničke pričuve i komunalija za razdoblje od listopada do prosinca 2002. godine, sud poziva na navedeni ugovor o zakupu između tuženika i S. R.

Stoga je tuženik dužan platiti s osnove zajedničkih komunalnih usluga 25 % iznosa 3.903,17 kuna što iznosi 975,79 kn i s osnove potrošene vode iznos 3.628,00 kn, koji iznos predstavlja 25 % iznosa 14.512,02 kune.

Slijedom navedenog valjalo je djelomično odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu za iznos 4.603,79 kn, a preinačiti i odbiti tužbeni zahtjev za iznos 13.811,14 kn. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-4452/13-2 od 23. prosinca 2014.

77. ODGOVORNOST IZVOĐAČA RADOVA

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORNI ODNOSI-UGOVOR O GRAĐENJU

Zakonsko kazalo

Članak 620. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 53/91, 73/91, 3/94,7/96 i 112/99)

Članak 641. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 53/91, 73/91, 3/94,7/96 i 112/99)

Sentenca

Naručitelj nema pravo unaprijed tražiti naknadu budućih troškova za otklanjanje nedostataka, odnosno naručitelj bi mogao postaviti novčani zahtjev u visini troškova otklanjanja nedostataka samo ukoliko bi sam otklonio nedostatke.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev tužitelja za naknadu troškova na otklanjanu nedostataka u iznosu od 153.086,14 kn, koji predstavljaju vrijednost radova koje je potrebno izvršiti da bi se sanirale posljedice nekvalitetno izvedenih radova na objektu tužitelja. Naime, tužitelj svoj zahtjev temelji na tvrdnji da je između njega i tuženika sklopljen usmeni ugovor o građenju, koji ugovor je u pretežnom dijelu realiziran, budući je tuženik obavio naručene radove (s nedostacima), dok je tužitelj uredno isplatio ugovorene iznose. Presudom suda prvog stupnja odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Naime, tužitelj svoje potraživanje u ovom postupku temelji na tvrdnji da je između stranaka sklopljen usmeni ugovor o građenju, slijedom čega potraživanje temelji na odgovornosti za nedostatke iz ugovora o građenju, i to u visini troškova koje bi tužitelj imao za uklanjanje nedostataka (iznos do 153.086,14 kn), a koji nisu uklonjeni.

Naručitelj koje je uredno obavijestio izvođača da izvršeni rad ima neki nedostatak može zahtijevati od izvođača da ovaj u primjerenom roku otkloni nedostatak, a ima pravo i na naknadu štete koju trpi zbog toga. Ako otklanjanje nedostataka zahtjeva pretjerane troškove izvođač može odbiti izvršiti otklanjanje nedostataka, ali u tom slučaju naručitelj ima pravo po svom izboru na sniženje naknade ili raskid ugovora i naknadu štete (čl. 616. i čl. 618. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99 – dalje: ZOO).

U situaciji kada izvršeni posao ima nedostatak zbog kojega djelo nije neupotrebljivo, naručitelj je dužan dopustiti izvođaču da ukloni nedostatke, pri čemu mu može za to odrediti primjeren rok. Tek ako nedostaci ne budu uklonjeni, naručitelj može po svom izboru, izvršiti otklanjanje nedostataka na račun izvođača ili sniziti naknadu ili raskinuti ugovor, a u svakom slučaju ima pravo na naknadu štete (čl. 620. ZOO-a u svezi čl. 641. ZOO-a).

Dakle, iz sadržaja navedenih odredbe proizlazi da naručitelj nema pravo unaprijed tražiti naknadu budućih troškova za otklanjanje nedostataka, odnosno da bi naručitelj mogao postaviti novčani zahtjev u visini troškova otklanjanja nedostataka samo ukoliko bi sam otklonio nedostatke. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžn-2324/14-2 od 25. studenog 2014.

78. OBNOVA KUĆE - povrat sredstava

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-OPĆI DIO-UČINCI OBVEZA

Zakonsko kazalo

Članak 262. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, br. 53/91., 73/91., 111/93., 3/94., 107/95., 7/96., 91/96., 112/99.)

Članak 17. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, br. 53/91., 73/91., 111/93., 3/94., 107/95., 7/96., 91/96., 112/99.)

Sentenca

Budući da se tuženik ugovorom o obnovi u ratu oštećene obiteljske kuće obvezao neposredno nakon završetka radova, najdulje u roku od 30 dana od dana provedenog tehničkog pregleda objekta useliti zajedno sa svojim članovima domaćinstva u predmetnu kuću, obnovljenu prema tom ugovoru, i u istoj prebivati najmanje deset godina, a, u slučaju neispunjenja navedene obveze, izvršiti povrat svih sredstava utrošenih za obiteljsku kuću, dok je tuženik unutar navedenog roka unutar deset godina otuđio predmetnu kuću na način da ju je prodao, a nije dokazao da bi za to imao posebno dopuštenje od tužiteljice za takvo otuđenje, to je tuženik dužan ispuniti svoju obvezu i izvršiti povrat sredstava utrošenih za obnovu kuće u smislu navedenog ugovora.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog postupka je zahtjev tužiteljice za isplatu utuženog iznosa s obzirom da je s tuženikom sklopila ugovor o obnovi u ratu oštećene obiteljske kuće, gdje je sukladno tom ugovoru, kuća doista i obnovljena, tehnički pregledana, a tuženik je protivno odredbi članka 7. stavak 1. ugovora, dana 18. svibnja 2005. godine bez suglasnosti tužiteljice prodao predmetnu kuću J. L.J. i Z. T., pa potražuje povrat utrošenih sredstava. Presudom suda prvog stupnja prihvaćen je tužbeni zahtjev tužiteljice. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Prvostupanjski sud prihvatio je tužbeni zahtjev tužiteljice jer je utvrdio da su stranke sklopile navedeni ugovor o obnovi u ratu oštećene obiteljske kuće na naznačenoj adresi, da je tuženik otuđio predmetnu kuću ugovorom o kupoprodaji od 18. svibnja 2005. godine, da su stranke ugovorile člankom 7. stavak 1. i da se tuženik obvezuje neposredno nakon završetka radova, najdulje u roku od 30 dana od dana provedenog tehničkog pregleda objekta useliti zajedno sa svojim članovima domaćinstva u predmetnu kuću, obnovljenu prema tom ugovoru, i u istoj prebivati najmanje deset godina (stavak drugi), a da će tuženik biti u obvezi izvršiti povrat svih sredstava utrošenih za obiteljsku kuću, koja je predmet tog ugovora, u slučaju neispunjenja prethodne obveze iz stavka prvog. Kako nije sporno da je tuženik unutar navedenog roka unutar deset godina otuđio predmetnu kuću na način da ju je prodao, a nije dokazao da bi za to imao posebno dopuštenje od tužiteljice za takvo

otuđenje, to sud prvog stupnja zaključuje da je tuženik dužan ispuniti svoju obvezu i izvršiti povrat sredstava utrošenih za obnovu kuće u smislu navedenog ugovora i u smislu odredbe članka 262. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, br. 53/91., 73/91., 111/93., 3/94., 107/95., 7/96., 91/96., 112/99. – dalje: ZOO) i članka 17. ZOO.

Nadalje, taj sud ne prihvaća kao relevantne istaknute prigovore vezane uz razloge otuđenja predmetne kuće, a s obzirom na visinu iznosa koje tužiteljica potražuje, u prvostupanjskom postupku je utvrdio da je tužiteljica utrošila upravo onaj iznos koji se potražuje po tužbenom zahtjevu tužiteljice.

Do tog utvrđenja sud prvog stupnja došao je pravilnom ocjenom dokaza u smislu odredbe članka 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13. i 28/13. - dalje u tekstu: ZPP), pa tako i pravilnom ocjenom vještačkog nalaza i mišljenja vještaka građevinske struke, kojeg je taj sud pravilno cijenio, obzirom na njegovu pravilnost i obrazloženost. Na istaknute primjedbe tuženika vještak je naznačio da je vještačenje izvedeno temeljem dokumentacije u kojoj je obračun radova izveden prema procedurama uobičajenim u procesu obnove ratom oštećenih objekata, da je izvoditelj ispostavio situaciju za izvedene radove, a područni nadzor ovjerio pod materijalnom i krivičnom odgovornošću da su predmetni radovi doista izvedeni. Stoga, žalbeni navodi kojima tuženik, sadržajno, ističe relativno bitnu povredu odredaba parničnog postupka vezanu uz ocjenu dokaza i kojima ističe žalbeni razlog nepotpuno i nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja predstavljaju vlastitu ocjenu, koja je bez realne podloge u rezultatima postupka, pa se ti žalbeni prigovori ne mogu prihvatiti. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-6582/12-4 od 21. lipnja 2014.

79. UGOVOR O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORNI ODNOSI-UGOVOR O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU

Zakonsko kazalo

Članak 116. stavak 6. Zakona o nasljeđivanju (Narodne novine, br. 48/03 i 163/03)

Sentenca

Primatelj uzdržavanja može prenijeti na davatelja uzdržavanja i buduću imovinu.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev tužiteljice za isplatu iznosa sa svih štednih, tekućih i drugih depozita koji glase na ime sada pokojnog A. K. sa kamatama po viđenju ili ugovorenim kamata do dana 29. rujna 2008. godine, a nadalje sa zateznim kamatama. Presudom suda

prvog stupnja prihvaćen je tužbeni zahtjev tužiteljice. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Polazeći od utvrđenja da su tužiteljica i pokojni A. K. dana 3. travnja 2004. godine zaključili Ugovor o doživotnom uzdržavanju, da je tuženik odbio tužiteljici isplatiti sredstva pokojnog A. K. koje je imao položene kod tuženika na računima i štednim ulozima, da je protiv rješenja Javnog bilježnika o neprovođenju ostavinskog postupka iza pokojnog A. K., zakonska nasljednica pokojnog podnijela prigovor, zbog čega je u konačnosti upućena u parnicu, a koju tužbu radi raskida ugovora o doživotnom uzdržavanju je ista potom povukla, te je ostavinski postupak okončan na način da je odlučeno da se neće provoditi ostavinska rasprava, sud prvog stupnja zaključuje da je ugovorom o doživotnom uzdržavanju A. K. raspolagao cjelokupnom svojom imovinom u korist tužiteljice, te nalaže tuženiku isplatu novčanih sredstava (poblize označenih u izreci prvostupanjske odluke) sa zateznim kamatama od dana kada je tužiteljica kao vjerovnik pozvala tuženika kao dužnika na ispunjenje svoje obveze.

Osnovni je prigovor tuženika tijekom prvostupanjskog postupka i u žalbi, da tužiteljica ne može s uspjehom temeljem ugovora o doživotnom uzdržavanju potraživati sva novčana sredstva, već samo ona koja su bila imovina A. K. u trenutku sklapanja ugovora s tužiteljicom, a ne i ona stečena nakon toga, odnosno ona imovina koju je imao u trenutku smrti.

Ugovorom o doživotnom uzdržavanju od 3. ožujka 2014. godine A. K. je tužiteljici ostavio svu svoju pokretnu i nepokretnu imovinu, novac i druge dragocjenosti (stavak II.), a ona se obvezala primatelja uzdržavanja uzdržavati sve do njegove smrti, svakodnevno brinuti o njegovoj prehrani, zdravlju, odijevanju, liječenju, a po njegovoj smrti i posljednjem ispraćaju, sve o svom trošku, te da se ista tako obvezuje brinuti i o supruzi primatelja uzdržavanja (stavak I.).

S obzirom na nastanak pravnog odnosa između stranaka tog ugovora, relevantna je odredba članka 116. Zakona o nasljeđivanju (Narodne novine, br. 48/03. i 163/03.), a s obzirom na sadržaj ugovora između stranaka potpisnica ugovora, stavak I. ugovora, relevantna je odredba članka 6. tog članka koja glasi: "Kao ugovori o doživotnom uzdržavanju smatraju se i ugovori kojima je uz obećanje nasljedstva poslije smrti ugovorena zajednica života ili zajednica imanja, ili da će jedan ugovornik čuvati i paziti drugog, obrađivati mu imanje i poslije smrti ga sahraniti, ili što drugo u istu svrhu", čime neosnovano tuženik ističe navedeni prigovor. Prema toj odredbi, primatelj uzdržavanja može prenijeti na davatelja uzdržavanja i buduću imovinu. Ukoliko netko tvrdi da je vlasnik određenih spornih novčanih sredstava koja su predmet tužbenog zahtjeva, kao nasljednik, može zahtijevati od tužiteljice predaju istih.

Radi navedenog, kako je činjenično stanje pravilno i potpuno utvrđeno, te kako je na isto pravilno primijenjeno materijalno pravo, odluka suda prvog stupnja je potvrđena, kao i u dijelu odluke o trošku, sve temeljem odredbe članka 368. stavak 1. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07.,

84/08., 123/08., 57/11., 148/11. i 25/13. - dalje u tekstu: ZPP), a žalba tuženika je odbijena kao neosnovana.

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-8368/13-2 od 9. prosinca 2014.

80. UGOVOR O DOSMRTNOM UZDRŽAVANJU

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORNI ODNOSI-UGOVOR O DOSMRTNOM UZDRŽAVANJU

Zakonsko kazalo

Članak 99. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91., 73/91., 11/93., 3/94., 7/96., 91/96., 112/99., 88/01.)

Članak 103. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91., 73/91., 11/93., 3/94., 7/96., 91/96., 112/99., 88/01.)

Sentenca

Za valjanost ugovora o dosmrtnom uzdržavanju kojim je raspolagano nekretninama potreban je pisani oblik, ali ne i formalni uvjeti koji važe za ugovore o doživotnom uzdržavanju te se za takav ugovor primjenjuju načela općeg imovinskog prava, odnosno ugovor ima učinak i obveze koje se temelje na takvom ugovoru te se izvršavaju onako kako to odgovara suglasnoj volji stranaka izraženoj u ugovoru.

Kratki tekst odluke

Predmet prijepora je zahtjev tužitelja, brata tuženika, kojim predlaže utvrditi ništavim Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju kojega su 28. siječnja 2004. zaključili tužitelj, kao davatelj uzdržavanja i majka stranaka, F. P., kao primateljica uzdržavanja. Ovo zbog toga što taj Ugovor ne odgovara strogom zakonskom propisu jer mu nedostaje jasna izjava primateljice uzdržavanja po kojoj ona daje dio svoje imovine, uz uvjet da ju davatelj uzdržavanja uzdržava do kraja njezina života, čime Ugovoru nedostaje bitan sastojak odnosno očitovanje jedne strane Ugovora o bitnom sadržaju pravnog posla.

Daljni predmet prijepora, postavljen u smislu odredbe članka 188. stavak 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/08., 123/08., 57/11., 25/13., 28/13., dalje u tekstu: ZPP), predstavlja zahtjev tužitelja za raskidom predmetnog Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju zbog neizvršenja jer tuženik kao davatelj uzdržavanja nije plaćao troškove režija, struje, plina i vode niti je podmirio troškove pogreba nakon smrti primateljice uzdržavanja.

Presudom suda prvog stupnja odbijeni su tužbeni zahtjev i eventualno kumulirani tužbeni zahtjev tužitelja. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Sud prvog stupnja je pravilno ocijenio kako Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju nije nasljednopravni ugovor već se valjanost takvog Ugovora prosuđuje prema odredbama Zakona o obveznim odnosima. Dakle, s obzirom da je sporni Ugovor sastavljen u propisanom obliku to je isti pravovaljan jer predstavlja ugovor o dosmrtnom uzdržavanju po pravnim pravilima imovinskog prava kojim se jedan ugovornik obvezuje doživotno uzdržavati drugog ugovornika, a drugi ugovornik izjavljuje da mu još za svojeg života ustupa u vlasništvo svu svoju imovinu ili jedan njegov dio. Prema tome, radi se o ugovoru u kojem nije bitan sastojak ugovora ustupanje u vlasništvo imovine uz uvjet primanja uzdržavanja, već se radi o ugovoru gdje prijenos prava vlasništva s primatelja uzdržavanja na davatelja uzdržavanja nije odgođen do smrti primatelja uzdržavanja već je izričito ugovoreno da nekretnine prelaze u vlasništvo davatelja uzdržavanja u trenutku zaključenja ugovora, što je ovdje i učinjeno u točki 5. Ugovora.

Tako je prvostupanjski sud pravilno ocijenio da je za valjanost ugovora o dosmrtnom uzdržavanju kojim je raspolagano nekretninama potreban pisani oblik ali ne i formalni uvjeti koji važe za ugovore do doživotnom uzdržavanju te da se za takav ugovor primjenjuju načela općeg imovinskog prava, odnosno ugovor ima učinak i obveze koje se temelje na takvom ugovoru te se izvršavaju onako kako to odgovara suglasnoj volji stranaka izraženoj u ugovoru.

S obzirom da je u ovom postupku na siguran način utvrđeno kako je Ugovor izvršen i tužitelj nije dokazao postojanje razloga navedenih u članku 103. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91., 73/91., 11/93., 3/94., 7/96., 91/96., 112/99., 88/01. - dalje u tekstu: ZOO), pravilno je prvostupanjski sud odlučio kada je prvi tužbeni zahtjev usmjeren na utvrđenje ništavosti Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju, odbio. Uz sve navedeno iz rezultata dokaznog postupka niti na koji način nije utvrđeno da bi prava volja stranaka bilo sklapanje ugovora o darovanju, već upravo Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju, pa nisu ostvareni žalbeni razlozi tužitelja u odnosu na prvi postavljeni tužbeni zahtjev.

Prvostupanjski sud nadalje odbija eventualno kumulirani tužbeni zahtjev tužitelja kojim traži raskid predmetnog Ugovora zbog njegovog neizvršenja a stoga što je provedenim dokazima utvrdio kako je tuženik uredno izvršavao sve svoje obveze određene u točki 3. Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju osim plaćanja potrošnje plina radi koje je došlo do ovrhe, ali taj novac je tuženik vratio primateljici uzdržavanja zbog čega joj nije nastala nikakva šteta uslijed provedene ovrhe a taj se propust ne može ocijeniti kao trajno neizvršavanje preuzetih obveza što sve ne predstavlja razloge za raskid predmetnog Ugovora.

Suprotno navodima žalbe prvostupanjski sud je pravilno utvrdio i dao valjane i opširne razloge za sva svoja utvrđenja koja govore u prilog činjenici da je tuženik uredno izvršavao obveze preuzete Ugovorom o dosmrtnom uzdržavanju pri čemu je valjano ocijenio i činjenicu da je tužitelj platio jedan mjesec boravka primateljice uzdržavanja u domu, a koja činjenica, međutim, ne predstavlja neispunjavanje tuženikove obveze iz Ugovora.

Uz navedeno, kod ugovora o dosmrtnom uzdržavanju davatelj uzdržavanja dobiva naplatu za uzdržavanje u pravilu odmah po sklapanju tog ugovora, što znači da primatelj uzdržavanja odmah ispunjava svoju obvezu odnosno prenosi na davatelja uzdržavanja svoju imovinu prije nego što je davatelj uzdržavanja ispunio svoju obvezu i ta imovina često služi kao glavica za ispunjavanje obveze uzdržavanja te je tako davatelj uzdržavanja dužan voditi računa o pravilnom gospodarenju tom imovinom kako se ne bi dogodilo da njom olako raspolaze. Do ovoga međutim nije došlo s obzirom na razloge koje je pravilno ocijenio i utvrdio prvostupanjski sud kako u odnosu na ovrhu za neplaćene troškove plina, tako i troškove pogreba primateljice uzdržavanja. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-5086/12-2 od 30. rujna 2014.

81. POSREDNIČKA NAKNADA

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORNI ODNOSI-POSREDOVANJE

Zakonsko kazalo

Članak 813. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj: 53/91, 73/91, 11/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01)

Članak 825. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj: 53/91, 73/91, 11/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01)

Sentenca

Da bi posrednik, pozivajući se na naloge o posredovanju na temelju zaključenih ugovora o posredovanju, a u odnosu na istu nekretninu i s prodavateljem i s kupcem imao pravo na cijelu posredničku naknadu, to pravo mora biti izričito ugovoreno sa svakom stranom. Kako tuženica ovo pravo nije imala izričito ugovoreno, to joj pripada pravo zahtijevati od svake strane samo ½ dijela od ugovorene posredničke naknade, a ne i punu naknadu.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev 1. i 2. tužitelja za isplatu posredničke naknade koju su dana 21. lipnja 2005. isplatili tuženici, u ispunjenju odredbe čl. 3. odnosno 4. Ugovora o posredovanju od 20. lipnja 2005. Ovu isplatu traže zbog toga što su posredovanjem tuženice 21. lipnja 2005. sklopili Predugovor o kupoprodaji nekretnine za koju im je Zagrebačka banka d.d. odbila kreditiranje s obzirom da kupljena nekretnina nije sagrađena u skladu sa građevinskom dozvolom. Zbog toga traže povrat posredničke naknade isplaćene tuženici budući da ona nije postupala s pažnjom dobrog gospodarstvenika te joj ne pripada naknada za posredovanje. Presudom suda prvog stupnja pod toč. I. izreke naloženo je tuženici isplatiti tužiteljima svotu od 13.884,50 kn sa kamatama tekućim od 21. lipnja 2005. do isplate. Pod toč. II. izreke odbijen je preostali dio tužbenog zahtjeva tužitelja za isplatom svote od 13.884,50 kn sa pripadajućim kamatama od 21. lipnja 2005. do isplate. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Prvostupanjski sud, ocjenom Ugovora te iskaza stranaka, svjedoka i dokumentacije koja prileži spisu ocjenjuje da je tuženica postupala s pažnjom dobrog gospodarstvenika jer je u tri navrata dovela tužitelje u stan prodavatelja, provjerila stanje u zemljišnim knjigama sukladno njezinoj dužnosti iz čl. 2. Ugovora, predala dokumentaciju procjeniteljima i izvijestila tužitelje o činjenicama da je prodavatelj i stvarni vlasnik stana upisan u zemljišnim knjigama te da predmetni stan nema tereta, kao i da je izvatku upisana zabilješka kako stan nema uporabnu dozvolu. Činjenicu što tužitelji nisu dobili kredit od strane banke zbog nepodobnosti nekretnine za upis hipoteke ocjenjuje diskrecijskom ocjenom banke za koju ocjenu odgovornost ne može snositi tuženica zbog čega utvrđuje da je trenutkom sklapanja Ugovora za koji je posrednik posredovao, tuženica stekla pravo na proviziju sukladno odredbi čl. 8. Ugovora i čl. 813. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91., 73/91., 11/93., 3/94., 7/96., 91/96., 112/99., 88/01., dalje u tekstu: ZOO).

Međutim, kako je tuženica od 1. i 2. tužitelja kao kupaca te od prodavatelja naplatila punu posredničku naknadu na koju nema pravo prema odredbi čl. 825. st. 1. ZOO nalaže tuženici isplatiti tužiteljima polovicu posredničke naknade odnosno svotu od 13.884,50 kn dok sa preostalim dijelom tužbenog zahtjeva, u istoj svoti, odbija tužbeni zahtjev.

Kako se tuženica, uz nalaženje osobe koja bi s tužiteljima pregovarala o sklapanju Ugovora, obvezala pregledati nekretninu i definirati prodajnu cijenu, valjanost dokumentacije o nekretnini, sastaviti predugovor i ugovor o prodaji, kompletirati dokumentaciju za procjenu nekretnine u svezi s prijavom poreza te po ovlaštenju posredovati između nalogodavca i prodavatelja u svezi predaje nekretnine u posjed i isplate prodajne cijene, pravilno je prvostupanjski sud ocijenio kako tuženica nije niti preuzela obvezu, niti mogla utjecati na mogućnost kreditiranja tužitelja.

S obzirom da je tuženica stekla pravo na naknadu temeljem odredbe čl. 823. st. 1. ZOO te odredbe čl. 4. Ugovora, tužitelji neosnovano traže vraćanje posredničke naknade zbog postupanja posrednika suprotno odredbama Ugovora.

Provedenim dokazima je nadalje utvrđeno kako je tuženica dobila nalog za posredovanje glede iste nekretnine i od tužitelja i prodavatelja nekretnine, Đ. D., te je od prodavatelja i od kupaca naplatila punu posredničku naknadu.

Da bi posrednik, pozivajući se na naloge o posredovanju na temelju zaključenih ugovora o posredovanju, a u odnosu na istu nekretninu i s prodavateljem i s kupcem imao pravo na cijelu posredničku naknadu, to pravo mora biti izričito ugovoreno sa svakom stranom.

Tuženica ovo pravo nije imala izričito ugovoreno i zbog toga joj na temelju odredbe čl. 825. st. 1. ZOO pripada pravo zahtijevati od svake strane samo ½ dijela od ugovorene posredničke naknade, a ne i punu naknadu. “

Početak tijeka kamata dosuđen je sukladno odredbi čl. 214. ZOO budući da je tuženica nesavjestan stjecatelj te je, slijedom svega navedenog valjalo odbiti žalbe 1. i 2. tužitelja te

tuženice kao neosnovane i potvrditi prvostupanjsku presudu temeljem odredbe čl. 368. st. 1. ZPP. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-3159/12-2 od 23. rujna 2014.

82. UGOVOR O DJELU

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORNI ODNOSI-UGOVOR O DJELU

Zakonsko kazalo

Članak 619. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj: 35/05 i 41/08)

Sentenca

Ugovor o pružanju trenerskih usluga i stručnih konzultacija predstavlja ugovor o djelu, a ne ugovor o radu.

Kako je ugovor raskinut voljom naručitelja, odlukom o prestanku važenja ugovora, te kako su se ugovoreni poslovi trebali obavljati do roka do kojeg je ugovor sklopljen, pa je time ugovor raskinut prije nego što je djelo dovršeno, dok tuženik nije dokazao da je predmetni ugovor raskinut zbog neispunjenja obveza od strane tužitelja, a niti je dokazao da bi od naknade valjalo umanjiti iznose troškova koje tužitelj nije imao, a koje bi imao da ugovor nije raskinut, ili da je ostvario zaradu na drugoj strani, odnosno da je namjerno propustio ostvariti zaradu, to je tuženik u obvezi isplatiti utužene iznose.

Tekst odluke

Predmet spora u ovom postupku je zahtjev tužitelja za utvrđenje da odluka o prestanku važenja ugovora o radu od 15. veljače 2008. godine nije dopuštena i da radni odnos tužitelja nije prestao s danom 1. svibnja 2008. godine te zahtjev za isplatu neisplaćenih plaća. Pobijanom presudom naloženo je tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 31.200,00 EUR s pripadajućim zateznim kamatama pobliže opisanim u izreci pod točkom I. prvostupanjske odluke. Odbijen je dio zahtjeva tužitelja na utvrđenje da odluka o prestanku važenja ugovora o radu od 15. veljače 2008. godine nije dopuštena i da radni odnos tužitelja nije prestao s danom 1. svibnja 2008. godine (točka II. izreke). Ujedno je naloženo tuženiku naknaditi tužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 16.532,50 kuna sa zateznim kamatama od presuđenja do isplate (točka III. izreke). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje presudu suda prvog stupnja u pobijanom dijelu pod toč. I. izreke i pod toč. III. izreke.

„ Tako je taj sud utvrdio da je između stranaka sklopljen ugovor o djelu (o pružanju trenerskih usluga i stručnih konzultacija), a ne ugovor o radu, te da su stranke odredbom članka 24. stavak 1. ugovorile da mogu odustati od ugovora, slijedom čega odbija zahtjev tužitelja na utvrđenje. Nadalje, polazeći od sadržaja odredbe članka 619. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 35/05. i

41/08. - dalje: ZOO) koja regulira raskid ugovora o djelu voljom naručitelja na način da sve dok naručeno djelo nije dovršeno, naručitelj može raskinuti ugovor kad god hoće, ali je u tom slučaju dužan isplatiti izvođaču ugovorenu naknadu umanjenu za iznos troškova koje ovaj nije imao, a koje bi inače imao da ugovor nije raskinut, a i za iznos zarade što ju je ostvario na drugoj strani ili što ju je namjerno propustio ostvariti, prvostupanjski sud nalaže isplatu utuženih iznosa. Pri tome je taj sud utvrdio da je ugovor raskinut voljom naručitelja, odlukom o prestanku važenja ugovora, da su se ugovoreni poslovi trebali obavljati do roka do kojeg je ugovor sklopljen, pa da je time ugovor raskinut prije nego što je djelo dovršeno, da tuženik nije dokazao da je predmetni ugovor raskinut zbog neispunjenja obveza od strane tužitelja, a niti da je dokazao da bi od naknade valjalo umanjiti iznose troškova koje tužitelj nije imao, a koje bi imao da ugovor nije raskinut, ili da je ostvario zaradu na drugoj strani, odnosno da je namjerno propustio ostvariti zaradu.

Žalitelj u žalbi ističe da tužitelj nije izvršio djelo onako kako je ugovoreno i po pravilima posla, pa da nema pravo zahtijevati naknadu pa ni za djelomično obavljanje posla, a da je u postupku nesporno da tužitelj od svibnja 2008. godine nije pružao uslugu odnosno da nije obavljao nikakav posao za tuženika, te da mu zbog toga nije dužan platiti neodrađeni posao.

Time žalitelj ističe drugačiju ocjenu dokaza i pravnu kvalifikaciju nastalog pravnog odnosa, koja je u odnosu na pravnu ocjenu suda prvog stupnja pogrešna, s obzirom na pravilno utvrđeno činjenično stanje podvedeno pod sadržaj odredbe članka 619. ZOO. Obveze tužitelja definirane su odredbom članka 4. ugovora, a tuženik nije dokazao da se, u smislu odredbe članka 598. ZOO tužitelj nije držao uvjeta ugovora i uopće da nije radio kako je trebalo, te da nije postupio po zahtjevu tuženika.

Stoga, kako ovaj, drugostupanjski, sud prihvaća činjenično stanje utvrđeno po sudu prvog stupnja i po njemu primijenjeno materijalno pravo, to temeljem odredbe članka 375. stavak 5. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11. i 25/13. - dalje u tekstu: ZPP), koja određuje da ako se presudom žalba odbija, u obrazloženju presude drugostupanjski sud neće posebno obrazlagati presudu u slučaju da prihvaća činjenično stanje utvrđeno prvostupanjskom presudom, kao i primjenu materijalnog prava, to u odnosu na te žalbene razloge ovaj sud nije posebno obrazlagao presudu, pa se žalitelj temeljem navedene odredbe upućuje na razloge prvostupanjske presude.

Odluka o troškovima postupka zakonita je kako po osnovi (članak 154. stavak 1. ZPP), tako i po visini troškova (članak 155. ZPP) koji su odmjereni i istoj žalitelj posebno ne prigovara.

Radi navedenog presuda prvog stupnja u pobijanom dijelu je potvrđena temeljem odredbe iz članka 368. stavak 1. ZPP. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžr-1492/14-2 od 4. studenog 2014.

83. OPASNA DJELATNOST

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO- IZVANUGOVORNI ODNOSI-ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Zakonsko kazalo

Članak 1063. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05 i 41/08, dalje: ZOO).

Sentenca

Zbog same činjenice da je u trgovačkom centru tuženika došlo do pojedinačnog incidenta - fizičkog napada na tužitelja od strane drugog kupca, ne može, zbog postojanja mogućnosti nastanka takvog ili sličnog incidenta, kao niti radi činjenice što se u trgovačkom centru nalazi veći broj kupaca, djelatnost tuženika podvesti pod povećanu opasnost u redovitom tijeku odvijanja i načina obavljanja njegove djelatnosti, u kojem slučaju bi tuženik odgovarao po principu uzročnosti za štetu koja je tom prilikom nastala, u smislu odredbe čl. 1063. Zakona o obveznim odnosima.

Kratki tekst odluke

Presudom suda prvog stupnja naloženo je tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 9.000,00 kn sa zateznim kamatama od dana donošenja prvostupanjske presude do isplate te nadoknaditi mu parnične troškove u iznosu od 8.687,24 kn (točka I. izreke), dok je odbijen dio tužbenog zahtjeva u iznosu od 1.000,00 kn (točka II. izreke). Županijski sud u Zagrebu preinačuje presudu suda prvog stupnja u pobijanom dijelu pod toč. I. izreke i u tom dijelu odbija tužbeni zahtjev tužitelja.

„ Pošavši od utvrđenja da je tužitelj u štetnom događaju od 19. lipnja 2006. ozlijeđen u poslovnom prostoru – trgovačkom centru tuženika, na način da je od nepoznate osobe zadobio nekoliko udaraca šakom po glavi, a da tuženik, unatoč organiziranoj zaštitarskoj službi, nije spriječio napadača da se udalji, čime bi tuženik otklonio odgovornost prema tužitelju, sud prvog stupnja je zaključio da tuženik, obzirom da je trgovačka djelatnost koja se odvija u velikom poslovnom prostoru (zbog velike mogućnosti krađa, oružanih pljački blagajni, brojnosti kupaca i eventualnih fizičkih sukoba) opasna djelatnost, odgovara tužitelju za štetu zbog povrede prava osobnosti i u slučaju kada je šteta nastala štetnom radnjom neke treće osobe, kao u konkretnom slučaju, a tuženik se ne može osloboditi odgovornosti jer zaštitar zaštitarske službe nije zadržao niti identificirao počinitelja, te je stoga djelomično prihvatio zahtjev tužitelja i dosudio pravičnu novčanu naknadu za pretrpljenu neimovinsku štetu u iznosu od 9.000,00 kn.

Izloženi zaključak suda prvog stupnja o postojanju objektivne odgovornosti tuženika za štetu koju trpi tužitelj ne može se prihvatiti jer u ovom prijeporu nije utvrđeno da je povreda prava osobnosti tužitelja na tjelesno i duševno zdravlje u adekvatnoj uzročno posljedičnoj vezi s djelatnošću tuženika koja bi imala karakter opasne djelatnosti.

Da bi se određena djelatnost smatrala opasnom djelatnošću u smislu propisa o odgovornosti za štetu potrebno je da ta djelatnost, u njezinu redovitu tijeku, već po samoj njezinoj prirodi i načinu obavljanja, stvara povećanu opasnost i ugrožava zdravlje ljudi i njihovu imovinu, što zahtijeva povećanu pažnju osoba koje tu djelatnost obavljaju.

Ovaj sud drugog stupnja smatra da se zbog same činjenice da je u trgovačkom centru tuženika došlo do pojedinačnog incidenta - fizičkog napada na tužitelja od strane drugog kupca, ne može, zbog postojanja mogućnosti nastanka takvog ili sličnog incidenta, kao niti radi činjenice što se u trgovačkom centru nalazi veći broj kupaca, djelatnost tuženika podvesti pod povećanu opasnost u redovitom tijeku odvijanja i načina obavljanja njegove djelatnosti, u kojem slučaju bi tuženik odgovarao po principu uzročnosti za štetu koja je tom prilikom nastala, u smislu odredbe čl. 1063. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05 i 41/08 - dalje: ZOO).

Odgovornost bi eventualno mogla biti u propustu oko organiziranja zaštitarske službe, zbog čega je došlo do možebitnog propuštanja da se utvrdi identitet napadača ili istoga zadrži do dolaska djelatnika policije. Međutim, tužitelj nije odgovornost tuženika temeljio na krivnji, niti je istu dokazao, već na objektivnoj odgovornosti koja bi proizlazila iz obavljanja opasne djelatnosti, a koja u konkretnom slučaju ne postoji jer se ne radi o opasnoj djelatnosti tuženika.

S obzirom na navedeno, zahtjev tužitelja ukazuje se u cijelosti neosnovanim pa je valjalo pravilnom primjenom materijalnog prava iz čl. 1063. ZOO njegov zahtjev za naknadu štete u cijelosti odbiti (čl. 373. st. 2. i 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08. 123/08, 57/11 i 25/13). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžn-607/14-2 od 5. veljače 2015.

84. ORTAKLUK

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORNI ODNOSI-UGOVORI O UDRUŽIVANJU-ORTAKLUK

Zakonsko kazalo

Članak 1. i 2. Zakona o načinu primjene pravnih propisa donesenih prije 6. travnja 1941. („Narodne novine“, broj 73/91)

Paragraf 1215. Općeg građanskog zakonika

Sentenca

Nakon prestanka ugovora o ortakluku, bez obzira na razlog njegova prestanka, tj. neovisno o tome je li ortakluk prestao raskidom, istupom ili isključenjem ortaka,

smrću kojeg od njih, nemogućnosti daljnjeg ispunjenja obveza ili iz bilo kojeg drugog razloga, uvijek slijedi dioba zajedničke ortačke imovine (zajedničkog vlasništva) utvrđenjem suvlasništva stranaka.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog spora je zahtjev tužitelja za utvrđenjem suvlasništva predmetne nekretnine s osnove podjele imovine ortakluka te obveza tuženice da trpi upis prava suvlasništva tužitelja u zemljišnim knjigama. Presudom suda prvog stupnja utvrđeno je da zajedničku ortačku imovinu stranaka predstavljaju nekretnine pobliže označene u izreci pobijane presude, pri čemu je tužitelj suvlasnik istih u omjeru 23,57/100 dijela, a tuženica u omjeru 76,43/100 dijela te je tuženica dužna trpjeti upis tužitelja kao suvlasnika u navedenom omjeru u zemljišnim knjigama (točka I. izreke), dok je odbijen dio tužbenog zahtjeva da se tužitelj utvrdi suvlasnikom nekretnina iz točke I. izreke preko dosuđenog omjera od 23,57/100 dijela do zatraženih ½ dijela (točka II. izreke). Ujedno je odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka (točka III. izreke). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Naime, prema odredbama paragrafa 1205. do 1215. Općeg građanskog zakonika (dalje: OGZ) koji se primjenjuje u konkretnom slučaju na temelju odredbi čl. 1. i 2. Zakona o načinu primjene pravnih propisa donesenih prije 6. travnja 1941. („Narodne novine“, broj 73/91) pravilno je sud prvog stupnja, na temelju utvrđenih činjenica, izvršio diobu zajedničke ortačke imovine u trenutku prestanka ortakluka stranaka raskidom ugovora.

Prema pravnom pravilu iz par. 1175. OGZ, „ortakluk postaje pogodbom“ (dakle, sklapanjem ugovora) „po kojoj dvije ili više osoba pristaju na to, da ulože samo svoj trud, ili i svoje stvari radi zajedničke koristi“, a prema par. 1183. OGZ, uložena imovina ortaka je zajednička vlasnost - drugim riječima, zajednička imovina ortaka.

Nakon prestanka ugovora o ortakluku (ukinuće ortakluka - u smislu par. 1205.-1215. OGZ), bez obzira na razlog njegova prestanka, tj. neovisno o tome je li ortakluk prestao raskidom, istupom ili isključenjem ortaka, smrću kojeg od njih, nemogućnosti daljnjeg ispunjenja obveza ili iz bilo kojeg drugog razloga, uvijek iza toga („iza ukinuća ortakluka“ - par 1215. OGZ) slijedi dioba zajedničke ortačke imovine.

Slijedom izloženog, o zajedničkoj imovini stranaka, stečenoj ortačkim poslovanjem do prestanka ortakluka, valjano je odlučeno upravo primjenom pravnog pravila iz par. 1215. OGZ, dakle diobom zajedničke imovine (zajedničkog vlasništva) utvrđenjem suvlasništva stranaka, a kako je to pravilno odlučio i sud prvog stupnja.

Naposljetku, i odluka o troškovima postupka pravilna je u pogledu osnove (čl. 154. st. 2. Zakona o parničnom postupku /„Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11 i 25/13, dalje: ZPP/) budući da su stranke podjednako uspjele u sporu, a koji omjer uspjeha nije izmijenjen niti ovom presudom, pa

su neosnovani i žalbeni navodi objiju stranka koji se odnose na odluku suda prvog stupnja o parničnim troškovima. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-2934/14-2 od 15. listopada 2014.

85. ODGOVORNOST BROKERA

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORNI ODNOSI-UGOVOR O NALOGU

Zakonsko kazalo

Članak 763. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj 35/05.)

Članak 765. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj 35/05.)

Sentenca

Budući da tužitelj ne tvrdi da je šteta nastala iz razloga koji bi se mogli podvesti pod ugovornu odredbu koja se odnosi na oslobođenje od odgovornosti tuženika (Brokera) u situaciji kada isti povjeri izvršavanje naloga tužitelja (Klijenta) trećim osobama, već tvrdi da je šteta nastala iz razloga nepostupanja po preuzetim ugovornim obvezama tuženika - povjeravanja izvršavanja transakcije trećoj osobi u mjeri i opsegu potrebnom za ispunjenje obveze preuzete ugovorom, gdje su treće osobe institucije tržišta vrijednosnih papira u Republici Makedoniji, valja raspraviti da li je tuženik prilikom izvršavanja ugovora u svemu pazio na interes klijenta te je li postupao s pažnjom dobrog gospodarstvenika.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskom presudom odbijen je zahtjev tužitelja za isplatu 139.232,99 kuna sa zatraženim zateznim kamatama (točka I. izreke). Ujedno je odbijen zahtjev tuženika za naknadu troškova postupka (točka II. izreke). Županijski sud u Zagrebu ukida presudu suda prvog stupnja u pobijanom dijelu pod toč. I. izreke i u tom dijelu predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovni postupak.

„ Tužitelj tužbeni zahtjev u ovoj pravnoj stvari temelji na činjeničnoj osnovi iz koje bi proizlazilo da potražuje naknadu štete nastalu povredom ugovorene obveze preuzete po tuženiku, i to Ugovora o obavljanju brokerskih usluga (dalje: Ugovor) kojim se tuženik obvezao izvršavati transakcije s vrijednosnim papirima na financijskim tržištima Republike Makedonije, prema nalogu tužitelja, putem treće osobe - ovlaštenog brokera po vlastitom izboru tuženika. Kako da je tužitelj tuženiku dao nalog za prodaju dionica na tom tržištu, a tuženik u periodu od 13. prosinca 2007. godine do 28. siječnja 2008. godine iste nije provodio, već tek s danom 29. siječnja 2008. godine, to, s obzirom da je, po tvrdnji tužitelja, u tom razdoblju cijena predmetnih dionica pala u odnosu na vrijeme danog naloga, tužitelj potražuje naknadu štete u visini razlike u cijeni.

Sud prvog stupnja odbija tužbeni zahtjev tužitelja uz obrazloženje da su stranke ugovorile isključenje odgovornosti tuženika za slučaj radnji trećih osoba, pa kako da se nalozi

tužitelja nisu mogli izvršavati zbog zabrane poslovanja izrečene banci u trgovanju vrijednosnim papirima (izabranog brokera po tuženiku), a s kojom zabranom trgovanja da je tužitelj bio upoznat od strane tuženika, te kako da tuženik nije mogao utjecati na poslovanje te banke, da je isključena odgovornost tuženika, te uz obrazloženje da taj sud nije našao da bi tuženik postupao protivno nekoj drugoj preuzetoj ugovornoj obvezi.

U žalbi tužitelj u bitnom tvrdi da tuženik naloge u navedenom periodu nije izvršavao iz razloga što nije osigurao usluge ovlaštenog brokera na Makedonskoj burzi, jer je ranije angažiranim posredniku na makedonskom tržištu izrečena zabrana trgovanja, pa da tužitelj nije niti došao u situaciju da mu netko izvršava naloge, te da se odredba ugovora na koju se sud poziva odnosi na anomalije u izvršenju naloga treće osobe – posrednika, a ne na propuste samog tuženika, a da se tuženikova odgovornost za štetu temelji na tome što nije ispunio svoju obvezu osiguravši drugog posrednika koji bi izvršavao naloge umjesto suspendiranog.

Sporna odredba Ugovora glasi: "1.4. Obzirom da će, Broker, slijedom iznesenog u prethodnim stavcima ovog članka, povjeriti izvršavanje naloga Klijenta trećim osobama, Broker ne preuzima odgovornost za neuredno, nepravovremeno ili nekvalitetno, cjelovito i/ili parcijalno izvršenje istih, s čime je Klijent, koji je upoznat i svjestan ulagačkih, valutnih, političkih i drugih rizika na tamošnjem tržištu, izričito suglasan, te se u slučaju anomalija pri izvršenju naloga, odriče prava na naknadu štete ili drugih potraživanja od strane Brokera."

S obzirom na sadržaj navedene odredbe, osnovano žalitelj prigovara da se ista odnosi na oslobodenje od odgovornosti tuženika (Brokera) u situaciji kada isti povjeri izvršavanje naloga tužitelja (Klijenta) trećim osobama. Tužitelj ne tvrdi da je šteta nastala iz razloga koji bi se mogli podvesti po navedenu ugovornu odredbu, već tvrdi da je šteta nastala iz razloga nepostupanja po prezetim ugovornim obvezama tuženika - povjeravanja izvršavanja transakcije trećoj osobi u mjeri i opsegu potrebnom za ispunjenje obveze preuzete ugovorom, gdje su treće osobe institucije tržišta vrijednosnih papira u Republici Makedoniji.

Prema odredbi članka 9. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj 35/05. - dalje: ZOO), sudionik u obveznom odnosu dužan je ispuniti svoju obvezu i odgovoran je za njezino ispunjenje, prema odredbi članka 763. (stavak 1.) ZOO ugovorom o nalogu obvezuje se i ovlašćuje nalogoprimac poduzimati za račun nalogodavca određene poslove, prema odredbi članka 765. stavak 1. ZOO nalogoprimac je dužan izvršiti nalog prema primljenim uputama s pažnjom dobrog gospodarstvenika, odnosno dobrog domaćina, ostajući u njegovim granicama i u svemu skrbiti o interesima nalogodavca i njima se rukovoditi, a ako (stavak 3.) nalogodavac nije dao određene upute o poslu koji treba obaviti, nalogoprimac je dužan, rukovodeći se interesima nalogodavca, postupiti kao dobar gospodarstvenik, odnosno dobar domaćin, a ako je nalog bez naknade, kako bi u istim okolnostima postupio u vlastitoj stvari.

Prema odredbi članka 767. ZOO, nalogoprimac je dužan izvršiti nalog osobno (stavak 1.), on može povjeriti izvršenje naloga drugome samo ako mu je nalogodavac to dopustio ili

ako je na to primoran okolnostima (stavak 2.), a (stavak 3.) u tim slučajevima on odgovara samo za izbor zamjenika i za upute koje mu je dao.

Nadalje, prema odredbi članka 342. stavak 1. ZOO, vjerovnik u obveznom odnosu ovlašten je od dužnika zahtijevati ispunjenje obveze, a dužnik je dužan ispuniti je savjesno u svemu kako ona glasi, a kad dužnik ne ispuni obvezu ili zakasni s njezinim ispunjenjem, vjerovnik ima pravo zahtijevati i popravljavanje štete koju je zbog toga pretrpio (stavak 2.). Dužnik se oslobađa odgovornosti za štetu ako dokaže da nije mogao ispuniti svoju obvezu, odnosno da je zakasnio s ispunjenjem obveze zbog vanjskih, izvanrednih i nepredvidivih okolnosti nastalih poslije sklapanja ugovora koje nije mogao spriječiti, otkloniti ili izbjeći (članak 343. ZOO).

I Zakonom o tržištu vrijednosnih papira (Narodne novine, broj 84/02. i 138/06.) i samim ugovorom određeno je da se prilikom izvršavanja ugovora u svemu pazi na interes klijenta te postupa s pažnjom dobrog gospodarstvenika.

Je li tuženik na navedeni način postupao, sud prvog stupnja nije raspravio, zbog čega je činjenično stanje nepotpuno utvrđeno (odredba članka 355. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11. i 25/13. - dalje: ZPP). Zbog navedenog presuda je morala biti ukinuta, u pobijanom dijelu, i predmet vraćen na ponovno suđenje temeljem odredbe članka 370. ZPP. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-5005/13-2 od 13. siječnja 2015.

86. NAKNADA ŠTETE **- uzročno posljedična veza**

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-IZVANUGOVORNI ODNOSI-ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Zakonsko kazalo

Članak 173. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99, 129/00 i 88/01)

Sentenca

Od više mogućih uzroka koji mogu biti u bližoj ili daljnjoj vezi s nastalom štetom uzima se u obzir onaj koji je pravno relevantan jer je adekvatan i tipičan. Tipičan je onaj uzrok koji redovno dovodi do određene štete, za koju životno iskustvo pokazuje da uzrokuje određene štetne posljedice. Time se isključuju svi događaji koji su na određeni način ušli u kompleks uzroka koji su prethodili šteti, ali nisu tipični za nastanak takve štete.

U konkretnoj situaciji pravno relevantan, adekvatan uzrok štete na vozilu tužitelja je izgled neodržavane ograde, a koja ograda je trebala biti održavana po I. i II.

tuženiku, pa nije relevantno što je uzrok slijetanja vozila tužitelja s ceste činjenica da je istrčala životinja ili da je on trznuo volanom zbog umora, iz razloga što protupravnost u postupanju I. i II. tuženika prekida eventualnu protupravnost u postupanju tužitelja.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev tužitelja za naknadu materijalne štete na vozilu kojeg je vlasnik, nastale u nezgodi dana 19. srpnja 2002. godine. Prvostupanjskom presudom naloženo je tuženicima isplatiti tužitelju iznos od 33.360,08 kuna sa zateznim kamatama tekućim od 2. listopada 2012. godine pa do isplate, kao i nadoknaditi tužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 11.790,00 kn, također sa zatraženim zateznim kamatama tekućim od presuđenja pa do isplate. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Sud prvog stupnja temelji svoju odluku na zaključku da neovisno o tome je li do štetnog događaja došlo iz razloga što je vozač zbog umora trznuo volanom ili zato što mu je na cestu izletjela životinja, da je šteta na vozilu tužitelja nastala iz razloga što na mjestu izlijetanja vozila sa ceste nije bila odgovarajuća zaštitna ograda, već je ista bila prekinuta u duljini od četiri metra i sa završetkom koji nije bio zakošen prema tlu, radi čega je došlo do prodiranja ograde u unutrašnjost vozila. Naime, iz provedenog dokaznog postupka, posebice nalaza i mišljenja prometnog vještaka, proizlazi da u situaciji da se zaštitna ograda kolnika pružala kontinuirano uz desnu stranu kolnika, naletom na ogradu kolnika došlo bi do struganja prednjeg desnog i bočnog desnog dijela vozila o zaštitnu ogradu kolnika, dok je u konkretnom slučaju došlo do prodiranja ograde u unutrašnjost vozila, te bi to prodiranje ograde u unutrašnjost vozila bilo izbjegnuto i u slučaju da je otvoreni završetak zaštitne ograde kolnika bio zakošen prema tlu.

Pravilan je zaključak suda prvog stupnja da nije relevantno što je uzrok slijetanja vozila tužitelja s ceste – je li činjenica da je istrčala životinja ili da je on trznuo volanom zbog umora, iz razloga što protupravnost u postupanju I. i II. tuženika prekida eventualnu protupravnost u postupanju tužitelja. Uzrok štete koja se dogodila na vozilu tužitelja je opisani izgled ograde. Dakle, izgled ograde i oštećenja na vozilu koja su nastala su u neposrednoj uzročnoj vezi, kao što je i propust tuženika u pravilnom održavanju ceste, s obzirom na opisanu ogradu, u neposrednoj uzročnoj vezi sa štetom. Od više mogućih uzroka koji mogu biti u bližoj ili daljnjoj vezi s nastalom štetom uzima se u obzir onaj koji je pravno relevantan jer je adekvatan i tipičan. Tipičan je onaj uzrok koji redovno dovodi do određene štete, za koju životno iskustvo pokazuje da uzrokuje određene štetne posljedice. Time se isključuju svi događaji koji su na određeni način ušli u kompleks uzroka koji su prethodili šteti, ali nisu tipični za nastanak takve štete. Upravo ponašanje vozača tužitelja je ušlo u kompleks uzroka koji su prethodili šteti, ali to ponašanje nije tipično za nastanak konkretne štete. Da se zaštitna ograda kolnika pružala kontinuirano uz desnu stranu kolnika, naletom na ogradu kolnika, kao što je utvrđeno u postupku, došlo bi samo do struganja prednjeg desnog i bočnog desnog dijela vozila o zaštitnu ogradu kolnika, ali bez prodiranja ograde u unutrašnjost vozila.

Dakle, došlo je do prekida uzročno-posljedične veze pa je pravno relevantan, adekvatan uzrok štete na vozilu tužitelja opisani izgled pravilno neodržavane ograde, a koja ograda je trebala biti održavana po I. i II. tuženiku. Pored toga, osim što tuženici odgovaraju po načelu krivnje zbog neodržavanja ceste, jer je utvrđeno da je tako opisana ograda postojala duže vrijeme, slijedom čega je objektivno bilo moguće postaviti adekvatnu ogradu (u kontinuitetu ili sa zakošenim krajem prema tlu), ograda opisanog izgleda, s tim svojim osobinama, predstavlja opasnu stvar za koju I. tuženik odgovara kao imatelj stvari i osoba koja ju je dužna nadgledati, a II. tuženik odgovara kao osoba koja ju je također dužna nadgledati, sve u smislu članka 176. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99, 129/00 i 88/01).

Stoga, kako je šteta nastala u vezi s opasnom stvari (odredba čl. 173. ZOO), to je odgovornost i objektivna, dakle odgovara se na temelju same činjenice da je šteta nastupila, bez obzira na krivnju, a sama uzročna veza kod objektivne odgovornosti mora postojati između opasne stvari i nastanka štete, što konkretno i jest slučaj. Opasna stvar je svaka ona pokretna ili nepokretna stvar koja čini povećanu opasnost prouzročenja štete za okoliš u kojem se nalazi njezinim postojanjem, osobinama ili nedostacima. Štetnik se može osloboditi odgovornosti dokazivanjem da je šteta prouzročena višom silom, krivnjom samog oštećenika ili treće osobe, ali ne i dokazivanjem da nije kriv što se šteta dogodila. Ove egzomercijske razloge tuženici nisu dokazali jer šteta nije nastala niti višom silom, niti se u ponašanju samog oštećenika nalaze elementi njegove krivnje, niti je nastala postupanjem treće osobe, jer opisani izgled ograde nije nastao krivnjom samog oštećenika odnosno treće osobe.

Radi navedenoga, pogrešno žalitelji tvrde da nedostatak metalne ograde nije u uzročnoj vezi s ovim događajem, nego da je to isključivo način, brzina vožnje i premorenost vozača. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžn-967/13-2 od 3. veljače 2013.

87. DIALER

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORNI ODNOSI-UGOVORI O USLUGAMA

Zakonsko kazalo

Članak 42. stavak 2. i 3. Zakona o telekomunikacijama („Narodne novine“, broj: 122/03, 158/03, 177/03, 60/04 i 70/05)

Sentenca

Kako je predmetni trošak nastao djelovanjem "dialera", odnosno na način da se korisnik telekomunikacijskih usluga bez svog znanja i odobrenja spojio na internet preko modemskih ulaza koji se nalaze u inozemstvu, što je imalo za posljedicu

povećanje cijene korištenja usluga, dok tužitelj nije dokazao da je tuženiku omogućio primjerenu zaštitu od zlouporaba i prijevара u javnoj telekomunikacijskoj mreži, odnosno da nije poduzeo sve mjere, a koje je prema odredbi čl. 42. st. 2. Zakona o telekomunikacijama bio dužan poduzeti, a kako bi se spriječila svaka moguća zlouporaba od strane treće osobe, to za navedeni trošak ne postoji obveza tuženika prema tužitelju.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog postupka jest zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 23.770,04 kn na ime naknade za pruženu telekomunikacijsku uslugu. Presudom suda prvog stupnja djelomično je održan na snazi na snazi platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi i djelomično je ukinut platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi i to za iznos koji se odnosi na trošak nastao zbog djelovanja tzv. „dialera“. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje presudu suda prvog stupnja u pobijanom dijelu kojim je ukinut platni nalog.

„ Odredbom čl. 42. st. 2. Zakona o telekomunikacijama (Narodne novine, broj: 122/03., 158/03., 177/03., 60/04. i 70/05. - dalje: ZT) propisano je kako davatelji javnih telekomunikacijskih usluga moraju osigurati korisnicima svojih usluga primjerenu zaštitu od zlouporaba i prijevара u javnoj telekomunikacijskoj mreži, dok je čl. 42. st. 3. ZT-a propisano da korisnici javnih telekomunikacijskih usluga nisu dužni snositi troškove koje je korisnicima usluga ili davateljima usluga prouzročila treća osoba u slučajevima iz čl. 42. st. 2. ZT-a.

Imajući u vidu navedene odredbe, te činjenicu da je do predmetnog troška došlo dakle djelovanjem "dialera", odnosno na način da se korisnik telekomunikacijskih usluga bez svog znanja i odobrenja spojio na internet preko modemskih ulaza koji se nalaze u inozemstvu, što je imalo za posljedicu povećanje cijene korištenja usluga, kao i da tužitelj tijekom postupka nije dokazao da je tuženiku omogućio primjerenu zaštitu od zlouporaba i prijevара u javnoj telekomunikacijskoj mreži, odnosno da nije poduzeo sve mjere, a koje je prema odredbi čl. 42. st. 2. ZT-a bio dužan poduzeti, a kako bi se spriječila svaka moguća zlouporaba od strane treće osobe, pravilno je sud prvog stupnja primijenio materijalno pravo kada je zaključio da ne postoji obveza tuženika prema tužitelju za dio računa u iznosu od 23.024,58 kn.

Stoga žalitelji navodi kojima osporava zakonitost i pravilnost pobijane presude tvrdnjom da sud nije uzeo u obzir činjenicu da je tužitelj svoje korisnike obavještavao napatkom na poleđini računa, te putem medija i Interneta, ukazujući im na problem „dialera“, nisu od utjecaja na pravilnost i zakonitost pobijane odluke. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-7677/11-2 od 24. veljače 2015.

88. OZLJEDA NA RADU

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORNI ODNOSI-UGOVOR O OSIGURANJU

Zakonsko kazalo

Članak 963. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99)

Sentenca

Kako je tužitelj po polici od odgovornosti isplatio oštećeniku naknadu, u iznosu koji u ovom postupku potražuje od tuženika, potrebno je utvrditi na temelju kojih je podataka i odredbi Općih uvjeta za osiguranje imovine i Uvjeta za osiguranje od izvanugovorne (javne) odgovornosti, koji čine sastavni dio osiguranja od odgovornosti iz djelatnosti, isplaćena naknada.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 71.500,00 kn, koji iznos je tužitelj po polici od odgovornosti isplatio oštećeniku T. Š. Sud prvog stupnja prihvaća zahtjev tužitelja u cijelosti. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijanu presudu i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

„ Naime, kako to i utvrđuje sud prvog stupnja, iz stanja spisa proizlazi da u upravnom postupku ozljeda na radu T. Š. nije priznata kao ozljeda na radu, a slijedom toga niti prava iz obveznog osiguranja za slučaj ozljede na radu. Nadalje, iz podataka navedenih u prijavi štete od odgovornosti, koja je od strane osiguranika Z. H. d.o.o., P. Z. C. dostavljena osiguratelju, ovdje tužitelju proizlazi da se povreda radnika T. Š. dogodila na radnom mjestu, ali nema veze s radnim procesom niti su mogli imati utjecaj na nju već je drugi radnik iz neslane šale crijevom komprimiranog zraka počinio nezgodu T. Š. Naime, niti samo oštećenik T. Š., saslušan kao svjedok ne spori da mu ozljeda zadobivena u navedenom štetnom događaju nije priznata kao povreda na radu.

Tuženik je tijekom postupka, između ostalog osporavao i osnov za regresno potraživanje tužitelja, jer se ne radi o povredi na radu.

Dakle, na tužitelju je teret dokaza da se radi o osiguranom slučaju, odnosno tužitelj treba dokazati činjenice koje su pravna osnova njegove tužbe.

Prema odredbi čl. 2. Uvjeta za osiguranje od izvanugovorne (javne) odgovornosti predmet osiguranja je građansko-pravna izvanugovorna odgovornost (javna) za štetu zbog smrti, povreda tijela ili zdravlja, te oštećenja ili uništenja stvari treće osobe (st. 1. tog članka), pri čemu je tim osiguranjem pokrivena isključivo izvanugovorna (javna) odgovornost osiguranika, koja proizade iz obavljanja njegove registriranje djelatnosti, vlasništva, posjedovanja ili određenog svojstva stvari, te pravnog odnosa. Nadalje, odredbom čl. 4. navedenih Uvjeta propisani su rizici isključenja od osiguranja.

Kako Uvjeti za osiguranje od izvanugovorne (javne) odgovornosti čine sastavni dio ugovora o osiguranju, to je bilo potrebno utvrditi odlučne okolnosti u pogledu nastupa osiguranog slučaja, odnosno na temelju kojih je podataka i odredbi Općih

uvjeta za osiguranje imovine i Uvjeta za osiguranje od izvanugovorne (javne) odgovornosti, koji čine sastavni dio osiguranja od odgovornosti iz djelatnosti po polici isplaćena oštećenom T. Š. naknada u ukupnom iznosu, koji tužitelj u ovom postupku potražuje od tuženika.

Pri tome je za ukazati na odredbu čl. 963. st. 4. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99), kojom odredbom su regulirane iznimke od pravila o prijelazu osiguranikovih prava prema odgovornoj osobi na osiguratelja (subrogaciji), a prema kojoj odredbi pravo na isplatu naknade iz osiguranja ne prelaze na osiguratelja ako je štetu prouzročila osoba koja je radnik osiguranika (tuženik je nesporno djelatnik osiguranika - Z. H., d.o.o., P. Z. C.), osim ako je ta osoba štetu uzrokovala namjerno, a o kojoj odredbi sud prvog stupnja nije vodio računa.

Slijedom navedenog, kako je propušteno utvrditi i raspraviti činjenice odlučne za ovaj spor te kako pobijana presuda nema razloga o navedenim odlučnim činjenicama za primjenu materijalnog prava, to je sud prvog stupnja takvim postupanjem počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točka 11. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 i 25/13 – dalje: ZPP).

Stoga je primjenom odredbe čl. 369. st. 1. ZPP-a pobijanu presudu valjalo ukinuti i vratiti sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-5306/14-2 od 27. siječnja 2015.

89. OZLJEDA NA RADU - odgovornost

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-IZVANUGOVORNI ODNOSI-ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Zakonsko kazalo

Članak 4. stavak 1. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, broj: 59/96, 94/96, 114/03, 100/04, 86/08, 116/08 i 75/09)

Članak 5. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, broj: 59/96, 94/96, 114/03, 100/04, 86/08, 116/08 i 75/09)

Članak 12. stavak 2. i 4. Zakona o radu („Narodne novine“, broj: 149/09)

Članak 1100. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05)

Sentenca

S obzirom da je tuženik kao obrtnik angažirao Z. K. za obavljanje rada za njega, tuženik je poslodavac u smislu čl. 4. Zakona o zaštiti na radu u svezi s čl. 12. st. 2. i 4. Zakona o radu te je odgovoran za štetu koja je nastala, neovisno o tome što tuženik i Z. K. nisu imali sklopljen ugovor o radu u pisanom obliku, a i pored toga što je Z. K. bio umirovljen u trenutku stradavanja.

Kratki tekst odluke

Predmet spora jest zahtjev tužiteljica za naknadu štete zbog smrti bliske osobe odnosno supruga I. tužiteljice i oca II, III i IV tužiteljice. Tužiteljice naknadu štete potražuju od tuženika, svaka u iznosu od po 220.000,00 kn, tvrdeći da je Z. K. stradao za vrijeme rada kod tuženika. Prvostupanjski sud prihvatio je tužbeni zahtjev utvrđujući da je Z. K. zaista radio za tuženika, a tijekom kojeg rada je smrtno stradao. Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje i djelomično preinačuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Pravilno je sud prvog stupnja utvrdio da je Z. K. radio kod tuženika u trenutku stradavanja. Naime, iz provedenog dokaznog postupka, a kako je to utvrdio i sud prvog stupnja, proizlazi da je Z. K. tijekom dužeg razdoblja po pozivu tuženika u više navrata radio kod tuženika bez sklapanja ugovora o radu u pisanom obliku, s tim da je u trenutku stradavanja radio na podizanju OSB ploča na terasi zgrade, a u obavljanju koje radnje je sudjelovao i sam tuženik koji je ugovorom preuzeo obvezu izvođenja radova na toj zgradi.

Tvrdnja tuženika da Z. K. nije bio u radnom odnosu kod tuženika slijedom čega on ne bi bio odgovoran za nastalu štetu nije osnovana jer prema odredbi čl. 4. st. 1. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“ br. 59/96, 94/96, 114/03, 100/04, 86/08, 116/08 i 75/09), koji je bio na snazi u vrijeme nastanka štetnog događaja, u smislu toga Zakona poslodavac je svaka fizička ili pravna osoba koja zapošljava jednog ili više radnika i koji je u skladu s općim propisima radnog zakonodavstva odgovoran za osiguranje uvjeta za rad radnika na siguran način.

S druge strane, prema čl. 5. Zakona o zaštiti na radu, u smislu toga Zakona, osobe koje obavljaju posao za poslodavca su radnici, volonteri, učenici i studenti koji kod poslodavca rad obavljaju na temelju posebnog propisa, osobe koje poslove obavljaju za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili odgojne mjere, osobe koje poslove obavljaju osobnim radom.

Dakle, s obzirom da je tuženik kao obrtnik angažirao Z. K. za obavljanje rada za njega, tuženik je poslodavac u smislu čl. 4. Zakona o zaštiti na radu u svezi s čl. 12. st. 2. i 4. Zakona o radu („Narodne novine“ br. 149/09) te je odgovoran za štetu koja je nastala, neovisno o tome što tuženik i Z. K. nisu imali sklopljen ugovor o radu u pisanom obliku, a i pored toga što je Z. K. bio umirovljen u trenutku stradavanja.

Slijedom navedenoga, sud prvog stupnja pravilno je utvrdio da tužiteljicama imajući u vidu odredbu čl. 1101. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/05) po osnovi neimovinske štete pripada pravo na pravičnu novčanu naknadu.

Međutim, ne u visini kako je to utvrdio sud prvog stupnja. S obzirom na sve relevantne okolnosti, tužiteljicama pripada po osnovi pravične novčane naknade iznos od po 150.000,00 kn svakoj od tužiteljica, a ne po 220.000,00 kn kako je to dosudio sud prvog stupnja.

Zbog navedenoga je prvostupanjska presuda u pogledu glavnog zahtjeva tužiteljica djelomično potvrđena, a djelomično preinačena (čl. 368. st. 1. i čl. 373. t. 3. Zakona o parničnom postupku - dalje u tekstu ZPP, „Narodne novine“ br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 i 25/13). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžn-360/15-2 od 31. ožujka 2015.

90. NEIMOVINSKA ŠTETA **- nastavak postupka**

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-IZVANUGOVORNI ODNOSI-POPRAVLJANJE ŠTETE

Zakonsko kazalo

Članak 215.b stavak 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/08., 123/08., 57/11., 25/13., 28/13.)

Članak 1105. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05., 41/08., 63/08., 125/11.)

Sentenca

Kako je oštećenik podnio tužbu radi naknade neimovinske štete, to se ne radi o pravima koja ne prelaze na nasljednike zbog čega nema mjesta primjeni obustavi postupka u smislu odredbe čl. 215. b stavak 1. Zakona o parničnom postupku.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem je pod točkom I. izreke obustavljen parnični postupak u ovoj pravnoj stvari u odnosu na dio tužbenog zahtjeva kojim se traži naknada neimovinske štete. Pod točkom II. izreke je nastavljen postupak u istoj pravnoj stvari u odnosu na dio tužbenog zahtjeva koji se odnosi na naknadu imovinske štete, dok je pod točkom III. izreke odlučeno kako rokovi koji su zbog prekida postupka prestali teći počinju za zainteresiranu stranku teći u cijelosti iznova, od dana kada joj bude dostavljen prijepis tog rješenja. Županijski sud u Zagrebu preinačuje prvostupanjsko rješenje u pobijanom dijelu pod točkom I. izreke i nastavlja postupak u odnosu na dio tužbenog zahtjeva kojim se traži naknada neimovinske štete.

„ Pobijanim dijelom prvostupanjskog rješenja je obustavljen parnični postupak u ovoj pravnoj stvari, a primjenom odredbe članka 215.b stavak 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/08., 123/08., 57/11., 25/13., 28/13., dalje u tekstu: ZPP) prema kojoj odredbi se postupak obustavlja kada umre stranka u postupku o pravima koja ne prelaze na njezine nasljednike.

Iako prvostupanjsko rješenje ne sadrži razloge zbog kojih taj sud utvrđuje da naknada neimovinske štete predstavlja pravo koje ne prelazi na nasljednike, u ovom je predmetu

valjalo odlučiti primjenom odredbe članka 373.a stavak 3. ZPP u svezi odredbe članka 381. ZPP budući da je bitne činjenice moguće utvrditi na temelju isprava i izvedenih dokaza koji se nalaze u spisu.

Tako je moguće utvrditi da je u ovoj pravnoj stvari prednik tužiteljice podnio tužbu za naknadu neimovinske štete dana 21. lipnja 2013. te da je preminuo 16. listopada 2013.

Temeljem odredbe članka 1105. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05., 41/08., 63/08., 125/11.), tražbina naknade neimovinske štete prelazi na nasljednika ako je oštećenik podnio pisani zahtjev ili tužbu.

Kako je oštećenik podnio tužbu radi naknade neimovinske štete u ovoj pravnoj stvari, to se ne radi o pravima koja ne prelaze na nasljednike (članak 215.b stavak 1. ZPP) zbog čega je pobijani dio prvostupanjske odluke donesen pogrešnom primjenom označene odredbe ZPP.

Zbog toga je, temeljem odredbe članka 380. točka 3. ZPP, valjalo uvažiti žalbu tužiteljice, preinačiti prvostupanjsko rješenje u pobijanom dijelu pod točkom I. izreke te odlučiti sukladno odredbi članka 215. stavak 1. ZPP i u odnosu na dio tužbenog zahtjeva kojim se traži naknada neimovinske štete. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžn-2599/14-3 od 10. ožujka 2015.

91. ZASTARA

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-OPĆI DIO-PRESTANAK OBVEZNOPRAVNOG ODNOSA-ZASTARA

Zakonsko kazalo

Članak 376. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99)

Sentenca

Potraživanje u pogledu naknade za protuzakonito oduzeto zemljište dospjelo je 1998. kada su tužiteljice saznale za štetu, štetnika i opseg štete (oduzimanje zemljišta), zbog čega je, a imajući u vidu da je tužba podnesena 26. listopada 2011. rok zastare istekao bitno prije podnošenja tužbe.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskom presudom odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev kojim tužiteljice od tuženika zahtijevaju isplatu iznosa od 352.225,00 kuna sa zateznim kamatama tekućim od 12. studenoga 2009. do isplate i naknadu troškova parničnog postupka sa zateznom kamatom tekućom od 19. listopada 2012. do isplate (točka I. izreke) te je naloženo tužiteljicama naknaditi tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 12.500,00 kuna

(točka II. izreke). Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje i djelomično preinačuje pobijanu presudu suda prvoga stupnja (na način da tužiteljicama nalaže naknaditi tuženiku daljnji trošak parničnog postupka u iznosu od 1.250,00 kuna).

„ Predmet ovog parničnog postupka je zahtjev tužiteljica za isplatu naknade u vrijednosti deposediranog zemljišta. Sud prvoga stupnja tužbeni je zahtjev odbio kao neosnovan zaključivši da je tužba podnesena po proteku zastarnog roka iz čl. 376. st. 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99, dalje: ZOO).

U odnosu na žalbu tužiteljica valja reći da je sud prvoga stupnja pravilno primijenio materijalno pravo kada je radi zastare u cijelosti odbio tužbeni zahtjev. Naime, pravilno je sud prvoga stupnja utvrdio da tužiteljice zbog prenamijene oduzetog zemljište do koje je došlo još 1998. više ne mogu zahtijevati povrat stvari, odnosno posjed sporne nekretnine. Time je njihovo potraživanje u pogledu naknade za protuzakonito oduzeto zemljište kao odštetni zahtjev dospjelo 1998. jer su te godine tužiteljice saznale za štetu, štetnika i opseg štete zbog čega je u trenutku podnošenja tužbe u ovo predmetu (26. listopada 2011.) rok zastare istekao bitno prije podnošenja tužbe.

Na temelju rečenog odlučeno je kao pod I. izreke (čl. 368. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/08., 123/08., 57/11., 25/13., 28/13., dalje: ZPP).

Osnovano međutim žalbom tuženik ukazuje na nepravilnost odluke glede zahtjeva tuženika za naknadu troškova nastalih sastavljanjem podnesaka od 29. veljače 2012. i 14. svibnja 2012. Naime, radi se o podnescima kojima se tuženik, u skladu sa svojim procesnim pravima, očituje na navode koje iznose tužiteljica i kojim objašnjava razloge osnovanosti prigovora zastare. Takvi su podnesci potrebni za vođenje postupka, ali, s obzirom da ne ulaze u krug podnesaka za koje se priznaje puna naknada (Tbr. 8/1 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, "Narodne novine" 148/09 i 142/12, dalje: Tarifa) i bez obzira na činjenicu da se radi o obrazloženim podnescima, tuženiku za sastav istih pripada naknada prema Tbr. 8/3 Tarife ili 500,00 kuna za svaki navedeni podnesak, što uvećano za pripadajući PDV iznosi 1.250,00 kuna (II. izreke) čl. 380. točka 3. ZPP.

Županijski sud u Zagrebu poslovni broj Gž-2998/13-2 od 18. ožujka 2015.

92. IZDATAK ZA DRUGOG - zastara

Nomenklatura prava

**OBVEZNO PRAVO-IZVANUGOVORNI ODNOSI-STJECANJE BEZ OSNOVE-
IZDATAK ZA DRUGOG**

Zakonsko kazalo

Članak 218. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99)

Članak 371. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99)

Sentenca

U situaciji kada je tužitelj izvršio isplatu troškova liječenja umjesto tuženika (isplata za drugog), pri čemu je zadržao pravo zahtijevati isplatu tih troškova od tuženika se, primjenjuje se opći zastarni rok od pet godina.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog parničnog postupka regresni je zahtjev tužitelja prema tuženiku radi isplate iznosa od 70.217,88 kuna sa zateznim kamatama, a koji iznos predstavlja troškove plaćene za liječenje osiguranika tužitelja koji su stradali u štetnom događaju od 18. srpnja 2003. koji je skrivio osiguranik tuženika (čl. 110. st. 1. u vezi s čl. 115. st. 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju, Narodne novine 94/01, 88/02, 149/02, 117/03, 30/04 i 177/04, dalje: ZZO). Prvostupanjskom presudom odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijanu presudu i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovni postupak.

„ Sud prvoga stupnja u cijelosti je odbio tužbeni zahtjev u bitnome obrazlažući svoj zaključak nastupanjem zastare potraživanja (trogodišnji zastarni rok), pri čemu se sud pozvao na odredbe čl. 81., čl. 91. i čl. 93. ZZO u vezi s odredbom čl. 376. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99, dalje: ZOO).

Navedeni zaključak suda nije pravilan. Naime, točno je da je odredbom čl. 121. ZZO (ne u smislu čl. 93. ZZO, kako pogrešno navodi sud prvoga stupnja) propisano da potraživanja naknade štete u smislu tog Zakona zastarijevaju u istekom rokova određenih ZOO-om. Međutim, pogrešno sud pri tome zaključuje da je naknada štete iz ZZO istovjetna pojmu štete iz ZOO i da zbog toga zastaru treba računati u skladu s odredbom čl. 376. ZOO. Ovo jer je u konkretnom slučaju tužitelj u smislu odredbi ZZO u vezi s čl. 218. ZOO izvršio isplatu troškova liječenja umjesto tuženika (isplata za drugog) pri čemu je zadržao pravo u skladu s odredbom čl. 110. st. 1. u vezi s čl. 115. ZZO tužbenom zahtijevati isplatu tih troškova od tuženika. Zbog toga se, prema pravnom shvaćanju ovoga suda, koje je u skladu sa shvaćanjem Ustavnog suda Republike Hrvatske koje je izraženo u odlukama U-III-5230/08 od 22. veljače 2012. i U-III-3787/11 od 11. srpnja 2012. i drugima, u konkretnom slučaju primjenjuje opći zastarni rok iz čl. 371. ZOO (pet godina).

S obzirom da tužitelj tužbenim zahtjevom potražuje isplatu za plaćanja učinjena u periodu od 28. studenoga 2003., kada je plaćen najstariji utuženi iznosa na dalje, a tužba je podnesena 30. travnja 2008. to je cjelokupni zatraženi iznos tužitelj tužbom zatražio unutar zastarnog roka od 5 godina.

Kako time zbog pogrešnog pravnog pristupa sud nije utvrđivao ostale činjenice o kojima ovisi (ne)osnovanost tužbenog zahtjeva, vezano uz prigovore tuženika u odnosu na visinu zahtjeva i (su)odgovornost valjalo je na temelju čl. 370. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/08., 123/08., 57/11., 25/13., 28/13.) odlučiti kao u izreci.

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžn-2845/13-2 od 24. ožujka 2015.

93. REGRESNI ZAHTJEV

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-IZVANUGOVORNI ODNOSI-ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Zakonsko kazalo

Članak 91. stavak 1. Zakonu o osiguranju ("Narodne novine", broj:9/94, 20/97, 48/97, 50/99, 116/99)

Članak 178. stavak 4. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 112/99)

Sentenca

Tužitelj kao osiguratelj koji obavlja poslove osiguranja autoodgovornosti ima pravo na regres prema HUO za isplaćeni iznos trećoj oštećenoj osobi kojoj je šteta nanescena u sudaru između neosiguranog vozila i vozila osiguranika tužitelja, razmjerno krivnji neosiguranog vozača.

Okolnost da se oštećena nije obratila sa odštetnim zahtjevom HUO u smislu odredbe čl. 91. st. 1. Zakona o osiguranju nego osiguratelju vozila u kojemu je bila putnik, ne isključuje pravo na regres od HUO.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je regres stranog osiguratelja tužitelja W. G. V. iz Njemačke (za isplaćenu štetu trećoj osobi iz obveznog osiguranja od autoodgovornosti njegovog osiguranika) prema HUO. Prvostupanjskom presudom je odbijen zahtjev tužitelja za isplatu 27.500,00 € sa pripadajućom zateznom kamatom na iznose navedene u izreci uz obvezu tužitelja da tuženiku naknadi parnični trošak od 19.375,00 kn sa zateznom kamatom od presuđenja do isplate. Županijski sud u Zagrebu preinačuje pobijanu presudu suda prvog stupnja na način da prihvaća tužbeni zahtjev tužitelja.

„ Prema odredbi čl. 91. st. 1. Zakonu o osiguranju ("NN", br. 9/94, 20/97, 48/97, 50/99, 116/99, dalje: ZO) oštećena osoba kojoj je šteta nanescena uporabom vozila čiji se vlasnik, odnosno korisnik nije osigurao od automobilske odgovornosti podnosi odštetni zahtjev HUO. Prema st. 2. iste odredbe obradu i isplatu takvih šteta HUO može povjeriti svome članu, koji je obvezan štetu obraditi i isplatiti na teret Garancijskog fonda. Ako HUO ili njegov član ne isplati naknadu štete u roku od 60 dana od dana podnošenja odštetnog

zahtjeva s potrebnom dokumentacijom, oštećena osoba može podnijeti tužbu protiv HUU. Stavak 3. dalje propisuje da zavodi za mirovinsko i invalidsko te zdravstveno osiguranje, potom društva za osiguranje koja se bave (obveznim i dobrovoljnim) zdravstvenim, mirovinskim ili sličnim osiguranjima i imovinskim osiguranjima, na temelju ovoga članka, nemaju pravo na naknadu štete.

Prvostupanjski sud je odbio tužbeni zahtjev pozivom na odredbu čl. 91. st. 3. ZO uz obrazloženje da je tužitelj društvo za osiguranje koje se bavi osiguranjem od automobilske odgovornosti i prema citiranoj odredbi čl. 91. st. 3. ZO nema pravo na regres prema tuženom HUU, jer je šteta nastala uporabom vozila čiji se vlasnik nije osigurao od auto odgovornosti.

Navedeno shvaćanje suda nije pravilno.

Prema odredbi čl. 178. st. 4. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 112/99 - dalje: ZOO) imaoci motornih vozila odgovaraju solidarno za štetu koju pretrpe treće osobe, te je oštećena mogla podnijeti odštetni zahtjev bilo kojem imaocu odnosno osiguratelju vlasnika vozila ili HUU koji odgovara za neosigurani traktor (čl. 91. st. 1. ZO). Radi se o regresnoj parnici iz zakonske, a ne ugovorne obveze.

Okolnost da se oštećena nije obratila sa odštetnim zahtjevom HUU u smislu odredbe čl. 91. st. 1. ZO nego osiguratelju vozila u kojemu je bila putnik, ne isključuje pravo na regres od HUU. Naime, stavak 3. iste odredbe ne odnosi na obvezno osiguranje od autoodgovornosti iz čl. 82. ZO, već na druge vrste imenovanih osiguranja i zahtjeva koji iz toga proizlaze („zavodi za mirovinsko i invalidsko te zdravstveno osiguranje, potom društva za osiguranje koja se bave (obveznim i dobrovoljnim) zdravstvenim, mirovinskim ili sličnim osiguranjima i imovinskim osiguranjima“). Dakle, odredba čl. 91. st. 3. ZO isključuje pravo na regresne zahtjeve navedenih zavoda i osiguratelja koji ne odgovaraju za sudionike prometne nezgode.

Kad je tužitelj platio oštećenoj osobi nematerijalnu štetu temeljem ugovora o obveznom osiguranju iz autoodgovornosti kao solidarni obveznik (čl. 178. st. 4. ZOO), za isplaćeni iznos ima pravo regresa prema tuženiku kao osiguravatelju vozila kojim je šteta skrivljena (čl. 423. st. 1. ZOO).“

Županijski sud u Zagrebu poslovni broj Gžn-1525/13-2 od 8. travnja 2015.

94. ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-IZVANUGOVORNI ODNOSI-ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Zakonsko kazalo

Članak 1070. stavak 3. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj: 35/05, 41/08)

Članak 229. stavak 2. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (Narodne novine broj: 105/04, 142/06)

Sentenca

Kako je sin tužitelja, kojemu je bilo povjereno vozilo na upravljanje, dao predmetno vozilo na upravljanje trećoj osobi - tuženici znajući da ista nema vozačku dozvolu i da je bila pod utjecajem alkohola, to je isključivo odgovoran za nastanak štetnog događaja.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog spora je naknada imovinske štete za oštećeni osobni automobil u vlasništvu tužitelja, a kojim automobilom je tuženica 13. siječnja 2012. upravljala pod utjecajem alkohola i bez vozačke dozvole, te uslijed nepropisne vožnje prouzročila prometnu nezgodu u kojoj je nastala šteta na vozilu od 14.664,43 kn prema priloženim računima. Presudom suda prvog stupnja prihvaćen je tužbeni zahtjev tužitelja. Županijski sud u Zagrebu preinačuje pobijanu presudu suda prvog stupnja na način da odbija tužbeni zahtjev tužitelja.

„ Tuženica je priznala da je upravljala navedenim vozilom i da nije imala vozački ispit i da je bila pod utjecajem alkohola, ali se ne smatra obveznom za naknadu štete za oštećenje na tom vozilu. To iz razloga što je istu nagovorio sin tužitelja M. K. da upravlja navedenim osobnim automobilom koji je znao da nema položen vozački ispit i da je u društvu s njim konzumirala alkoholna pića.

Sud prvog stupnja smatra da postoji solidarna odgovornost tuženice prema odredbi čl. 1107. st. 1. Zakona o obveznim odnosima skupa sa sinom tužitelja M. K., jer su isti doprinijeli nastanku štete, pa tuženica da može prema odredbi čl. 1109. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj: 35/05, 41/08 - dalje: ZOO-a) od solidarnog dužnika tražiti naknadu onoga što je platila za njega, ali da to nije predmet ovog postupka.

Takvo pravno stajalište prvostupanjskog suda ne prihvaća ovaj sud, jer prema odredbi čl. 1070. st. 2. ZOO-a pored neovlaštenog korisnika i solidarno s njim odgovara i vlasnik motornog vozila, ako je svojom krivnjom ili krivnjom osoba koja su se trebale brinuti o vozilu, omogućio neovlašteno korištenje vozila. Šteta nije nastala u odnosu na treće osobe već u odnosu na tužitelja koji osobno nije dao ovlaštenje da tuženica upravlja navedenim vozilom, a niti je ista član njegovog obiteljskog kućanstva (st. 3. čl. 1070. ZOO-a).

Kako je tužitelj kao vlasnik navedeno vozilo predao na upravljanje svom sinu M. K. to je isti izravno odgovoran za štetu koja je nastala na istom vozilu u prometnoj nezgodi, jer je bez ovlaštenja vlasnika-tužitelja povjerio na upravljanje vozilo iako mu je bilo poznato da tuženica nema vozačku dozvolu i da je skupa s njim konzumirala alkoholna pića.

Prema odredbi čl. 229. st. 2. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (Narodne novine broj: 105/04, 142/06) propisano je da vlasnik, odnosno osoba kojoj je vozilo povjereno ne smije dati vozilo na upravljanje osobi koja nema pravo upravljati vozilom ili osobi koja u organizmu ima alkohola.

Slijedom iznesenog osnovan je prigovor promašene pasivne legitimacije u odnosu na tuženicu, jer je za štetni događaj isključivo odgovoran sin tužitelja M. K. koji nije smio dati povjereno vozilo tužitelja trećoj osobi-tuženici znajući da ista nema vozačku dozvolu i da je bila pod utjecajem alkohola. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžn-2506/12-2 od 3. ožujka 2015.

95. UGOVOR O OSIGURANJU

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORNI ODNOSI-UGOVOR O OSIGURANJU

Zakonsko kazalo

Članak 913. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99, 129/00 i 88/01)

Sentenca

Budući da je ugovor o osiguranju prestao prije podnošenja prijedloga za ovrhu, neosnovano je potraživanje tužitelja radi isplate neplaćenih obroka premije.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev tužitelja prema tuženiku radi isplate iznosa od 16.654,88 kn na ime dospjele, a neplaćene premije za policu osiguranja. Presudom suda prvog stupnja odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Odredbom čl. 913. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99, 129/00 i 88/01, u daljnjem tekstu: ZOO) propisano je da u slučaju ako je ugovoreno da se premija plaća prilikom sklapanja ugovora, obveza osiguratelja da isplati naknadu ili svotu određenu ugovorom počinje idućeg dana od dana uplate premije. Odredbom čl. 913. st. 4. istog Zakona propisano je da u svakom slučaju ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu ako premija ne bude plaćena u roku od godine dana od dospelosti.

Imajući u vidu da je tužitelj dostavio presliku police za osiguranje poduzetnika, obrtnika i zanatlija te izvadak iz poslovnih knjiga iz kojeg proizlazi da je tuženik kao obveznik plaćanja po navedenoj polici u cijelosti platio prvi i drugi obrok te djelomično treći, zatim činjenične navode tužitelja koji su u skladu s dokazima koje je priložio u spis ovog predmeta, kao i navode tuženika istaknute tijekom postupka (prvotno je tvrdio da je

ugovor o osiguranju prestao sporazumom stranaka, da bi potom promijenio svoje činjenične navode ističući da se ne sjeća da li je s tužiteljem zaključio ugovor o osiguranju niti da li je nešto plaćano po tom osiguranju), ovaj sud je zaključio da je između stranka bio sklopljen ugovor o osiguranju.

Iz preslike police za osiguranje poduzetnika, obrtnika i zanatlija i izvatka iz poslovnih knjiga tužitelja razvidno je da je treći obrok dospio 22. studenog 1999., četvrti obrok 22. siječnja 2000., peti obrok 22. ožujka 2000. te šesti obrok 22. svibnja 2000.

S obzirom da navedeni obroci premije nisu plaćeni u roku od godine dana od dana njihovog dospijeca, a imajući u vidu da je prijedlog za ovrhu, koji se sada smatra tužbom, podnesen 11. studenog 2002., ovaj sud je primjenom odredbe čl. 913. st. 4. ZOO-a utvrdio da je u konkretnom slučaju predmetni ugovor o osiguranju prestao po samom zakonu prije podnošenja prijedloga za ovrhu. Prestankom ugovora o osiguranju prestala je obveza tuženika kao ugovaratelja osiguranja glede plaćanja premije osiguranja.

Budući da je predmetni ugovor o osiguranju prestao prije podnošenja prijedloga za ovrhu, neosnovano je potraživanje tužitelja radi isplate neplaćenih obroka premije.“

Županijski sud u Zagrebu poslovni broj Gž-1629/14-2 od 10. ožujka 2015.

96. KOMUNALNA DJELATNOST - TRŽIŠNA DJELATNOST

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORNI ODNOSI-UGOVOR O ZAKUPU

Zakonsko kazalo

Članak. 3. stavak 1. toč. 10. Zakona o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine" br. 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04 i 178/04)

Članak. 3. stavak 11. Zakona o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine" br. 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03., 82/04, 110/04 i 178/04)

Sentenca

Davanje u zakup poslovnih prostorija na tržnici ne predstavlja komunalnu djelatnost – tržnice na malo, već tu djelatnost tuženik obavlja kao svoju redovitu tržišnu djelatnost.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev tužitelja (zakupoprirnca) za utvrđenje da je neosnovano povišenje cijena od strane tuženika kao zakupodavca za razdoblje od studenog 2004. do prosinca 2006., kao i zahtjev za isplatu iznosa od 17.913,60 kn na ime neosnovanog povišenja cijena usluga, a koje tužitelj temelji na činjeničnoj osnovi iz koje bi proizlazilo

da je tuženik (zakupodavac). Presudom suda prvog stupnja prihvaćen je tužbeni zahtjev tužitelja. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

" Tijekom prvostupanjskog postupka među strankama nije sporno da je tuženik tužitelju u utuženom razdoblju povišio cijenu za korištenje predmetnog poslovnog prostora.

Međutim, sporno je li davanje u zakup poslovnog prostora na tržnici, kojom upravlja tuženik, komunalna djelatnost – tržnice na malo, u smislu čl. 3. st. 1. toč. 10. Zakona o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine" br. 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03- pročišćeni tekst, 82/04, 110/04 i 178/04, u daljnjem tekstu: ZKG) te je li tuženik, kao zakupodavac, isporučitelj komunalne usluge koji bi, pri svakoj promjeni cijena odnosno tarife svojih usluga, bio prethodno dužan pribaviti suglasnost Poglavarstva G. Z.

Tužitelj je vlasnik ugostiteljskog obrta koji je zakupio poslovni prostor na tržnici V. površine 18.66 m². Tužitelj je tuženiku, kao upravitelju navedene tržnice, do listopada 2004. na ime zakupnine plaćao 60,00 kn/m². Od studenog 2004. tuženik je povišio cijenu zakupnine na 100,00 kn/m², a koju je zadržao sve do prosinca 2006.

Odredbama čl. 3. st. 1. toč. 10. i čl. 3. st. 11. ZKG-a propisano je da su komunalne djelatnosti, između ostalih, tržnice na malo te da se pod tržnice na malo razumijeva upravljanje i održavanje prostora i zgrada izgrađenih na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojima se u skladu s tržišnim redom pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima. Dakle, iz sadržaja citiranih zakonskih odredbi razvidno je da davanje u zakup poslovnih prostorija ne predstavlja komunalnu djelatnost, već tu djelatnost tuženik obavlja kao svoju redovitu tržišnu djelatnost.

Iako je tužitelj u pravu kada tvrdi da se predmetni poslovni prostor nalazi na zemljištu u vlasništvu G. Z., kao jedinice lokalne samouprave, valja istaknuti da se u tome prostoru ne pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima, tako da je sud prvog stupnja pravilno postupio kada je zaključio da davanje konkretnog poslovnog prostora u zakup ne predstavlja komunalnu djelatnost, već tržišnu djelatnost pa da tuženik prije povišenja cijene zakupnine za isti nije bio dužan pribaviti suglasnost Gradskog poglavarstva G. Z., čime posljedično tuženik nije neosnovano izdao račune u spornom razdoblju u kojima je obračunata viša cijena zakupnine. Stoga je sud prvog stupnja pravilno postupio kada je tužbeni zahtjev odbio. "

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-11874/11-2 od 21. travnja 2015.

97. POSLJEDICE NEISPUNJENJA UGOVORA

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-OPĆI DIO-PRESTANAK OBVEZNOPRAVNOG ODNOSA-RASKID UGOVORA

Zakonsko kazalo

Članak 361. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 35/05, 41/08 i 125/11)

Članak 362. stavak 3. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 35/05, 41/08 i 125/11)

Članak 368. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 35/05, 41/08 i 125/11)

Sentenca

Kada je ugovor raskinut vjerovnik ne može tražiti ispunjenje glavne obveze, niti može zahtijevati isplatu ugovorne kazne koja je ugovorena za slučaj zakašnjenja s ispunjenjem.

Kratki tekst odluke

Pobijanom presudom suda prvog stupnja u točki I. izreke naloženo je tuženiku isplatiti tužiteljici iznos od 754.664,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom od dospjeća svakog pojedinog mjesečnog iznosa od po 716,00 kn, počevši od 1. studenoga 2008. do isplate, sve u roku 15 dana. Pod točkom II. izreke naloženo je tuženiku naknaditi tužiteljici parnični trošak u iznosu od 34.767,42 kn, u roku 15 dana. Županijski sud u Zagrebu preinačuje pobijanu presudu suda prvog stupnja na način da odbija tužbeni zahtjev tužitelja.

„ Odredbom čl. 361. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 35/05, 41/08 i 125/11 – dalje: ZOO) propisano je kad je ispunjenje obveze u određenom roku bitan sastojak ugovora, pa dužnik ne ispuni obvezu u tom roku, ugovor se raskida po samom zakonu.

Sukladno odredbi čl. 362. st. 1. ZOO kad ispunjenje obveze u određenom roku nije bitan sastojak ugovora, dužnik zadržava pravo da i nakon isteka roka ispuni svoju obvezu, a vjerovnik da zahtijeva njezino ispunjenje. Ako dužnik ne ispuni obvezu u naknadnom roku, nastupaju iste posljedice kao i u slučaju kad je rok bitan sastojak ugovora (čl. 362. st. 3. ZOO).

U konkretnom slučaju je u čl. 2. ugovora od 3. rujna 2008. bio određen rok od 30 dana od dana potpisivanja ugovora za izvođenje radova izmjene krovišta na obiteljskoj kući tužiteljice, što znači da je ugovoren rok za ispunjenje obveze do 3. listopada 2008. Aneksom ugovora sklopljenim dana 20. listopada 2008. tužiteljica je tuženiku ostavila naknadni rok za za dovršetak ugovorenih radova do 1. studenoga 2008.

Budući da tuženik nije izvršio ugovorene radove niti u naknadnom roku za ispunjenje, ugovor je temeljem odredaba čl. 361. st. 1. i 362. st. 3. ZOO raskinut po samom zakonu.

Odredbom čl. 368. st. 1. ZOO propisano je da su raskidom ugovora obje strane oslobođene svojih obveza, osim obveze na naknadu štete.

S obzirom da je ugovor raskinut po samom zakonu, tuženik je oslobođen svojih obveza na izvršenje radova na izmjeni krovništva na obiteljskoj kući, pa slijedom toga i na plaćanje ugovorne kazne (penala) za kašnjenje sa završetkom radova. Naime, raskidom ugovora prestala je svrha u koju je ugovorna kazna bila ugovorena (sredstvo osiguranja ispunjenja obveze iz ugovora). Budući da u situaciji kada je ugovor raskinut vjerovnik ne može tražiti ispunjenje glavne obveze, to ne može niti zahtijevati isplatu ugovorne kazne koja je ugovorena za slučaj zakašnjenja s ispunjenjem, a o takvom slučaju je riječ u ovom sporu.

Sukladno odredbama čl. 368. st. 1. i 2. ZOO tužiteljica bi imala pravo potraživati naknadu eventualne štete te vraćanje danog, ali takav zahtjev nije postavila, dok je zahtjev za isplatom iznosa od 754.664,00 kn na ime ugovorne kazne, odnosno deseterostruko većeg iznosa od ugovorene cijene za izvođenje radova na izmjeni krovništva na obiteljskoj kući, neosnovan.

Stoga je pravilnom primjenom materijalnog prava valjalo preinačiti pobijanu presudu i odbiti tužbeni zahtjev. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžn-1327/14-2 od 28. travnja 2015.

98. ISPLATA OSIGURANE SVOTE

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORNI ODNOSI-UGOVOR O OSIGURANJU

Zakonsko kazalo

Članak 679. Pomorskog zakona

Članak 22. stavak 2. Pravilnika za osiguranje jahte

Članak 322. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99, 129/00, 88/01, 35/05, 41/08, 63/08 i 125/11)

Sentenca

Neosnovan je prigovor da su ništetne odredbe Pravilnika za osiguranje jahte prema kojima tužitelj gubi pravo na isplatu cjelokupnog iznosa osigurane svote iako je uredno ispunjavao svoju obvezu plaćanja premije koju je plaćao obzirom na iznos osigurane svote jer da su u suprotnosti sa odredbama Pomorskog zakonika. Naime, odredbe Pomorskog zakonika predviđaju da osigurana svota nije ujedno i ugovorena vrijednost osiguranog predmeta te da će se ako je osigurana svota veća od ugovorene odnosno stvarne vrijednosti osiguranog predmeta pri likvidaciji štete uzeti u obzir samo ugovorena odnosno stvarna vrijednost osiguranog predmeta, a upravo to proizlazi iz Pravila osiguranja. Dakle, navedene odredbe Pravilnika za osiguranje nisu u suprotnosti sa odredbama Pomorskog zakonika, niti su te odredbe

Zakonika prisilne naravi da bi bile razlog ništetnosti u smislu čl. 322. st. 1. Zakona o obveznim odnosima.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjski sud je odbio tužbeni zahtjev za naknadu štete u iznosu od 30.000,00 € protuvrijednosti u kunama koju je tužitelj trpio zbog krađe brodice osigurane policom pomorskog kaska na osiguranu svotu od 60.000,00 € za razdoblje od 21. srpnja 2006. do 20. srpnja 2007. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„Prvostupanjski sud je uz obrazloženje da je tuženik tužitelju po polici isplatio iznos od 30.000,00 € prilikom likvidacije štete u mirnom postupku, da je vještak procijenio vrijednost brodice na iznos od 29.750,00 € za brodicu staru 15 godina, s trupom u plavoj boji uz električno sidreno vitlo GPS i ekosonder, dakle s opremom koju je brodica imala u vrijeme sklapanje police osiguranja, da je tužitelj dodatnu opremu ugradio u brodicu nakon što su stranke zaključile policu osiguranja, pa mu se naknada troška za tu opremu ne priznaje. Stoga pozivajući se na odredbu čl. 679. Pomorskog zakona i čl. 22. st.2. Pravilnika za osiguranje jahte, zaključuje da tužitelju ne pripada pravo na isplatu osigurane svote veće od 30.000,00 € i odbija tužbeni zahtjev za isplatom daljnjeg iznosa od 30.000,00 €.

Prvostupanjski sud odbija prigovor tužitelja o ništetnosti odredbi Pravilnika za osiguranje jahte prema kojim tužitelj gubi pravo na isplatu cjelokupnog iznosa osigurane svote iako je uredno ispunjavao svoju obvezu plaćana premije koju je plaćao obzirom na iznos osigurane svote, budući te odredbe nisu u suprotnosti sa odredbama Pomorskog zakonika, jer te odredbe predviđaju da osigurana svota nije ujedno i ugovorena vrijednost osiguranog predmeta, te da će se ako je osigurana svota veća od ugovorene odnosno stvarne vrijednosti osiguranog predmeta pri likvidaciji štete uzeti u obzir samo ugovorena odnosno stvarna vrijednost osiguranog predmeta, a upravo to proizlazi iz Pravila osiguranja.

Temeljem nalaz i mišljenja vještaka Z. T. je utvrđeno da je vrijednost predmetnog plovila ukoliko se uzme u obzir dodatna oprema koja se sastoji od bowth thruster, klima mitsubishi, radar i tikovina, onda bi vrijednost predmetnog plovila iznosila 31.250,00 eura, a ukoliko se isključi ta dodatna oprema onda iznosila 29.750,00 €. Kako je prvostupanjski sud utvrdio daje tužitelj dodatnu opremu ugradio nakon što su stranke policu zaključile, onda je pravilno zaključio da dodatna oprema nije pokrivena predmetom policom i stoga vrijednost predmeta plovila utvrđena je pravilno u iznosu od 29.750,00 € bez dodatne opreme.

Neosnovano žalitelj ustraje na prigovoru da su odredbe Pravila osiguranja ništetne, jer u suprotnosti sa odredbama Pomorskog zakonika, jer te odredbe zakonika nisu prisilne naravi da bi bile razlog ništetnosti u smislu čl. 322. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99, 129/00, 88/01, 35/05, 41/08, 63/08 i 125/11.).

Pravilno se prvostupanjski sud u svojoj oduci pozvao na odredbe čl. 697. Pomorskog zakonika i čl. 22. st. 2. Pravilnika za osiguranje jahte, stoga je i žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava neosnovan. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžn-2139/13-2 od 19. svibnja 2015.

99. PRAVO RETENCIJE

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-OPĆI DIO-POJAČANJE OBVEZNOPRAVNOG ODNOSA-PRAVO ZADRŽANJA

Zakonsko kazalo

Članak 165. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine, broj: 91/96, 68/98, 137/99 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14)

Članak 41. stavak 4. Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme komunističke vladavine (Narodne novine, broj: 92/96, 39/99, 42/99, 92/99, 43/00, 131/00, 27/01, 34/01, 65/01, 118/01, 118/01, 80/02, 81/02)

Sentenca

S obzirom da je tuženik zno da je tužiteljica vlasnica predmetne nekretnine, da nema valjanu pravnu osnovu držati je u posjedu, da se zahtjevu tužiteljice niti nije suprotstavio uvjetima i posljedicama u smislu retencije određene člankom 41. stavkom 4. Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme komunističke vladavine, dužan je tužiteljici naknaditi sve koristi koje je imao za vrijeme svojeg posjedovanja nekretnine, pa i one koje bi nekretnina tužiteljice dala da nije bila zanemarena.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskom presudom naloženo je tuženiku isplatiti tužiteljici iznos od 121.893,33 kn s pripadajućim zateznim kamatama na pojedine iznose, poblize označenim u izreci, dok je zahtjev tužiteljice za isplatu daljnjeg iznosa od 63.330,00 kn odbijen kao neosnovan. Županijski sud u Zagrebu preinačuje pobijanu presudu suda prvog stupnja na način da tužiteljici dosuđuje daljnji iznos od 63.330,0 kn.

„ Iz rezultata raspravljanja i stanja spisa u bitnome proizlazi da je pravomoćnom odlukom upravnog tijela od 18. veljače 2005. tužiteljica stekla vlasništvo na poslovnom prostoru u Z., B. 11, površine 123 čm (dalje u tekstu: nekretnina), da je tuženik i nakon prestanka Ugovora o zakupu sklopljenim s G. Z. po sili zakona (15. listopada 2006.) nastavio posjedovati istu nekretninu sve do, kako sam navodi, kraja 2008., kada je ista nekretnina po odluci tužiteljice predana u posjed H. D. D., da bi prema izračunu stalnog sudskog vještaka financijske struke korist od posjedovanja iste nekretnine od 10. lipnja 2006. do travnja 2008. iznosila 185.223,33 kn ili 10.555,00 kn/mjesečno, da tuženik kroz predmetno razdoblje nije plaćao tužiteljici naknadu za korištenje nekretnine, da nije obavijestio tužiteljicu da će se koristiti pravom retencije, niti pokretao sudski postupak

radi trpljenja namirenja svojih novčanih ulaganja u nekretninu, a niti osporavao tužiteljčine navode da je uplaćena jamčevinom od 21.000,00 kn uračunata u plaćanje zakupnine G. Z. za razdoblje koje nije predmet ovog spora.

Iste rezultate raspravljanja cijenio je sud prvog stupnja po odredbi članka 1120. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 35/2005., 41/2008., dalje u tekstu: ZOO-a) i odlučio je na naveden način, jer da tuženik nije dužan platiti tužiteljici naknadu za korištenje nekretnine od 1. listopada 2007. do 31. ožujka 2008. (63.330,00 kn) s obzirom da je kroz to vrijeme, kao bivši zakupnik, imao pravo retencije prema odredbi članka 41. stavku 4. Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme komunističke vladavine (Narodne novine, broj: 92/1996., 39/1999., 42/1999., 92/1999., 43/2000., 131/2000., 27/2001., 34/2001., 65/2001., 118/2001., 118/2001., 80/2002., 81/2002., dalje u tekstu: Zakon o naknadi), već samo od listopada 2006. do 30. rujna 2007. (121.893,33 kn) odnosno za listopada 2006. - 5.788,33 kn, a nadalje zaključno s rujnom 2007. od po 10.555,00 kn/mjesečno, napominjući da tuženik nije niti osporavao navode tužiteljice vezano za plaćenu jamčevinu od 21.000,00 kn (odbijena po G. Z. od prvih zakupnina u korist G. Z.) i da prigovor zastare nije osnovan s obzirom da je prijedlog za ovrhu podnesen 5. rujna 2008., a najstarije potraživanje tužiteljice da je dospjelo u listopadu 2006.

S obzirom da nekretnina tužiteljice nije izgubila identitet, to se na predmetni obveznopравни odnos stranaka ima primijeniti odredba članka 165. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine, broj: 91/1996., 68/1998., 137/1999. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/2000., 114/2001., 79/2006., 141/2006., 146/2008., 38/2009., 153/2009., 143/2012., 152/2014., dalje u tekstu: ZVDSP-a) prema kojoj je nepošten posjednik tuđe stvari, osim predaje stvari i naknade svih šteta koje su na njoj nastale, dužan naknaditi vlasniku i sve koristi koje je imao za vrijeme svojeg posjedovanja, pa i one koje bi stvar dala da ih nije zanemario, a ne odredba članka 1120. ZOO-a s obzirom da ista kao jedan od oblika stjecanja bez osnove (članak 1111. ZOO-a) u svojoj podlozi podrazumijeva nemogućnost vraćanja stvari (primjerice stvar promijenila identitet, iz gospodarskih razloga vraćanje nije opravdano, stvar korištenjem prestala postojati), što očito nije slučaj u konkretnoj parnici.

Nadalje, nije pravno održivo niti stajalište prvostupanjskog suda da tuženik zbog zakonom osiguranog prava zadržanja nekretnine radi namirenja uloženi sredstava u istu (članak 41. stavak 4. Zakona o naknadi) ne bi bio u obvezi naknaditi tužiteljici koristi koje je imao za vrijeme svog posjedovanja nekretnine za razdoblje od 1. listopada 2007. do 31. ožujka 2008. (63.330,00 kn ili od po 10.555,00 kn/mjesečno). To stoga, što uvjeti i posljedice prava retencije ne podrazumijevaju samo dospjelu tražbinu, već i obavijest o korištenju tim pravom, i zahtjev na trpljenje namirenja sudskih putem, što očito nije slučaj u konkretnom predmetu, s obzirom da se tuženik nije niti suprotstavio tražbini tužiteljice uvjetima i posljedicama u smislu zakonske retencije kakva je i ona predviđena odredbom članka 41. stavak 4. Zakona o naknadi (obavijestio tužiteljicu o korištenju pravom retencije, a niti sudskim putem zahtijevao namirenje svojih novčanih tražbina od tužiteljice iz

nekretnine tužiteljice koju je posjedovao između ostalog i u razdoblju od 1. listopada 2007. do 31. ožujka 2008.).

Stoga, s obzirom da je tuženik od listopada 2006. do 31. ožujka 2008. znao da je tužiteljica vlasnica predmetne nekretnine, da nema valjanu pravnu osnovu držati je u posjedu, da se zahtjevu tužiteljice niti nije suprotstavio uvjetima i posljedicama u smislu retencije određene člankom 41. stavkom 4. Zakona o naknadi, dužan je tužiteljici naknaditi sve koristi koje je imao za vrijeme svojeg posjedovanja nekretnine, pa i one koje bi nekretnina tužiteljice dala da nije bila zanemarena (članak 165. stavak 1. ZVDSP-a), odnosno ukupan iznos od 185.223,33 kn s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama na svaki dospjeli, a neisplaćeni mjesečni iznos, prema zahtjevu tužiteljice (kasnije utuženim dospijecom), a zbog čega se i žalbeni navodi tuženika ukazuju irelevantni.

U prilog neosnovanosti prigovora zastare svakako valja imati u vidu odredbu članka 165. stavka 2. ZVDSP-a prema kojoj vlasnikovo traženje iz stavka 1. članka 165. ZVDSP-a, a što jest slučaj u konkretnoj parnici, kako je naprijed navedeno, zastarijeva u roku od tri godine od dana kad mu je stvar predana, odnosno da je tužiteljica prema navodima tuženika stupila u posjed nekretnine krajem 2008., a predmetni postupak pokrenula 1. rujna 2008. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-4046/13-2 od 12. svibnja 2015.

100. STJECANJE BEZ OSNOVE -uporaba tuđe stvari u svoju korist

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-STJECANJE BEZ OSNOVE-UPORABA TUĐE STVARI U SVOJU KORIST-ZASTARA

Zakonsko kazalo

Članak 1120. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05 i 41/08)

Članak 225. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05 i 41/08)

Sentenca

Obveza vraćanja stečenog bez osnove nastaje i kod uporabe tuđe stvari u svoju korist (čl. 1120. ZOO) ako su tuženici isporučivane usluge (zamjena vodomjera, isporuka vode i odvodnja), koje je upotrijebila za svoju korist i za to nije plaćala nikakvu naknadu.

Kratki tekst odluke

Presudom suda prvog stupnja djelomično je održan na snazi platni nalog kojim je naloženo tuženici tužitelju isplatiti komunalne usluge opskrbe pitkom vodom i odvodnje za nekretninu tuženice, dok je većim dijelom isti ukinut zbog, po stavu prvostupanjskog

suda, osnovanog prigovora zastare. Županijski sud u Zagrebu ukida odluku suda prvog stupnja u dijelu kojim je ukinut platni nalog.

„Pogrešno sud prvog stupnja utvrđuje da nema osnove za prihvaćanje tužbenog zahtjeva s osnova stjecanja bez osnove iz čl. 1111. ZOO, budući da obveza vraćanja stečenog bez osnove nastaje i kod uporabe tuđe stvari u svoju korist (čl. 1120. ZOO).

Kako je tuženica postala nasljeđivanjem vlasnica nekretnine Šenkovec, Harmica, II. odvojak Bregovite 4, 2008. godine, međutim nije prijavila promjenu vlasništva tužitelju i među njima nije zaključen nikakav pravni posao, a tužitelj je u utuženom razdoblju isporučivao svoje usluge tuženici (zamjena vodomjera, isporuka vode i odvodnja), a ona ih upotrijebila za svoju korist i za to nije plaćala nikakvu naknadu, to je tuženica u obvezi naknaditi tužitelju kao isporučitelju vrijednosti postignute koristi po propisima o stjecanju bez osnove.

Potraživanje stečenog bez osnove zastarjeva u roku od pet godina (čl. čl. 225. ZOO), pa kako se najstarije potraživanje odnosi na svibanj 2010. s dospijećem 15. svibnja 2010., a ovršni prijedlog (sada: tužba) je podnesen 30. rujna 2011., to nije došlo da zastarijevanja potraživanja tužitelja.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-5590/15-2 od 11. studenog 2016.

101. UGOVOR O DOPUNSKOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVORI-RASKID UGOVORA-OPĆI UVJETI

Zakonsko kazalo

Članak 342. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08 i 78/15)

Sentenca

U slučaju kada je ugovor o osiguranju prestao raskidom, istekom roka od 90 dana od dospijeća prve neplaćene premije, više ne postoji obveza tuženice u pogledu plaćanja premija osiguranja, pa tužitelj nema pravo na premije koje se odnose na razdoblje nakon raskida ugovora već bi samo imao pravo na premije koje su dospjele za vrijeme trajanja ugovora.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev za isplatu iznosa s osnove neplaćenih premija osiguranja na temelju Ugovora o dopunskom zdravstvenom osiguranju prije i nakon raskida ugovora. Pobjijanom presudom ukinut je u cijelosti platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobjijanu odluku suda prvog stupnja.

„Suprotno žalbenim navodima, pravilno je sud primijenio materijalno pravo prilikom donošenja presude u ovoj pravnoj stvari.

Polazeći od odredbe čl. XI. st. 1. Općih uvjeta ugovora o dopunskom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj 118/09, dalje: Opći uvjeti) prvostupanjski sud je zaključio da je predmetni ugovor o osiguranju prestao raskidom, istekom roka od 90 dana od dospijeca prve neplaćene premije - dana 9. lipnja 2010. te da od tada više ne postoji obveza tuženice u pogledu plaćanja premija osiguranja, pa tužitelj nema pravo na premije koje se odnose na razdoblje nakon raskida ugovora već bi imao samo na premije koje su dospjele za vrijeme trajanja ugovora. Međutim, kako tužitelj nije dokazao visinu i dospijec svog potraživanja i za razdoblje do 9. lipnja 2010. (čl. 221.a ZPP), sud prvog stupnja zaključio je da nisu ispunjeni uvjeti za primjenu odredbe čl. 342. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj: 35/05; 41/08, 125/11 i 78/15) i odbio je tužbeni zahtjev u cijelosti.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-7400/15-2 od 27. siječnja 2017.

102.UGOVOR O JAMSTVU

Nomenklatura prava

OBVEZNO PRAVO-UGOVOR O JAMSTVU-OSLOBOĐENJE JAMCA OD OBVEZE-GUBITAK ZALOŽNOG PRAVA

Zakonsko kazalo

Članak. 1012. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01)

Sentenca

Svrha odredbe čl. 1012. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01) jest spriječiti vjerovnika (tužitelja) da se odrekne neke stvari ili prava na račun jamaca, kojima se osigurava tražbina prema glavnom dužniku i time oteža ili onemogućí regresno pravo jamaca prema glavnom dužniku.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev za isplatu iznosa s osnove Ugovora o kreditu prema solidarnim jamcima. Pobijanom presudom prvostupanjskog suda odbijen je tužbeni zahtjev. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu.

„U članku 1012. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj : 53/91., 73/91., 3/94., 7/96., 112/99. i 88/01.) koji glasi :

Ako vjerovnik napusti zalog ili koje drugo pravo kojim je bilo osigurano ispunjenje njegova potraživanja ili ga izgubi svojom nepažnjom i tako onemogućí prijelaz tog prava

na jamca, ovaj se oslobađa svoje obveze prema vjerovniku za onoliko za koliko bi mogao dobiti vršenjem tog prava.

Cilj navedene odredbe je da se spriječi vjerovnika (tužitelja) da se odrekne neke stvari ili prava na račun jamaca, kojima se osigurava tražbina prema glavnom dužniku i time oteža ili onemogućí regresno pravo jamaca prema glavnom dužniku.

Jamac se ne oslobađa svoje obveze ako vjerovnik dokaže da mu je zalog ili drugo pravo nestalo bez njegove krivnje.

Tužitelj kao vjerovnik to nije dokazao.

Nastavno, jamac se ne oslobađa svoje obveze za onoliko za koliko vjerovnik dokaže da jamac za toliko ne bi mogao dobiti vršenjem tog prava.

Tužitelj, kao vjerovnik niti to nije dokazao.

Štoviše, osnovom rezultata dokaznog postupka sud je zaključio upravo suprotno odnosno da bi prvo i drugo tuženi kao solidarni jamci, vršenjem tog prava mogli dobiti ispunjenje cijele obveze koje su time oslobođeni.

Svi suprotni navodi žalbe bez pravnog su uporišta.

Zbog toga je presudom tužbeni zahtjev odbijen kao neosnovan, pravilnom primjenom materijalnog prava.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-457/17-2 od 14. ožujka 2017.

---

3. RADNO PRAVO

103. TROŠKOVI PRIJEVOZA

Nomenklatura prava

RADNO PRAVO-OSTVARIVANJE PRAVA I OBVEZA IZ RADNOG ODNOSA

Zakonsko kazalo

Članak 49. st. 2. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike („Narodne novine“, broj 92/04)

Članak 52. st. 6. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike („Narodne novine“, broj 92/04)

Sentenca

Tužitelj kao državni službenik ima pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla međumjesnim javnim prijevozom, u visini stvarnih izdataka cijene mjesečne karte, no međutim ne bi imao pravo na naknadu troškova međumjesnog prijevoza za kalendarski mjesec u kojem nije radio niti jedan dan (neovisno o razlozima).

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev tužitelja (zapolesnika tuženice) za isplatu razlike troškova prijevoza na posao i s posla na relaciji Sisak-Zagreb-Sisak u razdoblju od veljače 2003. do rujna 2005. i to razlike između iznosa mjesečne međugradske karte u punom iznosu i isplaćenog iznosa koji je razmjeran tužiteljevu prisustvu na radu određenog mjeseca. Prvostupanjskom presudom naloženo je tuženici isplatiti tužitelju iznos od 3.990,57 kn sa zateznim kamatama (toč. I. izreke), nadoknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.843,75 kn sa zateznim kamatama (toč. II. izreke) te je odbijen zahtjev tuženice za nadoknadu troškova parničnog postupka (toč. III. izreke). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje presudu suda prvog stupnja.

„ Pravilnom se ukazuje ocjena prvostupanjskog suda da tužitelj kao državni službenik ima pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla međumjesnim javnim prijevozom, u visini stvarnih izdataka cijene mjesečne karte.

Pritom valja reći da tužitelj ne bi imao pravo na naknadu troškova međumjesnog prijevoza za kalendarski mjesec u kojem nije radio niti jedan dan (neovisno o razlozima), što nije slučaj u konkretnoj situaciji.

Stoga tužitelju, suprotno žalbenim navodima, pripada pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla međumjesnim javnim prijevozom u visini stvarnih izdataka te je tuženica dužna platiti tužitelju utuženi iznos koji se odnosi na razliku između onog

iznosa koji tužitelju pripada po osnovi troškova međumjesnog prijevoza (sukladno čl. 49. st. 2. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike – "Narodne novine" 3/02 – dalje: KU/02 i čl. 52. st. 6. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike – "Narodne novine" broj 92/04 – dalje: KU/04), te iznosa koji je tuženica u spornom razdoblju isplatila tužitelju po toj osnovi. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžr-660/11-2 od 2. srpnja 2014.

104. PRAVA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA

Nomenklatura prava

RADNO PRAVO-OSTVARIVANJE PRAVA I OBVEZA IZ RADNOG ODNOSA

Zakonsko kazalo

Članak 164. Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“ broj: 102/98)

Članak 216. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 53/91, 103/96)

Članak 269. stavak 2. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 53/91, 103/96)

Sentenca

Tek kad se akt poništava, onda se izvan snage stavlja sam akt i sve one pravne posljedice koje je akt proizveo, jer poništavanje djeluje *ex tunc* (unatrag). Ako se akt ukida, to znači da se akt stavlja izvan snage na način da njegovo daljnje pravno djelovanje više nije moguće, tj. ukidanje djeluje *ex nunc* (ubuduće), dok pravne posljedice proizvedene do trenutka ukidanja ostaju na snazi.

Tužitelj nema pravo potraživati razliku iznosa koji se ogleda u razlici između onih iznosa koje je primio tuženik temeljem privremenog rješenja i konačnog rješenja, dok se isplaćeni iznosi akontacije ne mogu podvesti pod pojam onih nepripadno primljenih iznosa koje imaju u vidu odredbe čl. 164. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Kratki tekst odluke

Pobijanom presudom naloženo je tuženiku-protutužitelju G.G. (dalje u tekstu: tuženik) isplatiti tužitelju-protutuženiku Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, (dalje u tekstu: tužitelj) iznos od 114.222,58 kuna s zatraženom kamatom tekućom od 30. rujna 2003. godine do isplate (točka I. izreke). Odbijen je zahtjev tuženika, kao protutužitelja, kojim on traži naknadu štete u iznosu od 114.222,58 kuna, također sa zatraženom kamatom od 30. rujna 2003. godine pa do isplate (točka II.). Županijski sud u Zagrebu preinačuje pobijanu presudu suda prvog stupnja na način da odbija tužbeni zahtjev tužitelja.

„ Pogrešno je pravno shvaćanje suda prvog stupnja da je tužitelju novčano davanje isplaćeno u svoti većoj od pripadajuće. Tuženiku je isplaćeno ono novčano davanje koje je bilo i određeno privremenim rješenjem tužitelja. Prema Zakonu o općem

upravnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 103/96) – privremeno rješenje donosi se ako prema okolnostima slučaja je neophodno potrebno prije okončanja postupka donijeti rješenje kojim se privremeno uređuju sporna pitanja ili odnosi, te se takvo rješenje donosi na podlozi podataka koji postoje u trenutku njegovog donošenja i u takvom rješenju mora biti izričito naznačeno da je ono privremeno. Rješenjem o glavnoj stvari, koje se donosi po okončanju postupka, ukida se privremeno rješenje doneseno u tom postupku (čl. 216. Zakona o općem upravnom postupku). Nadalje, ukidanjem rješenja ne poništavaju se pravne posljedice koje je rješenje već proizvelo, već se onemogućava daljnje proizvođenje pravnih posljedica ukinutog rješenja (čl. 269. st. 2. Zakona o općem upravnom postupku). **Stoga tuženiku pripada pravo na mirovinu u visini kako je utvrđeno privremenim rješenjem, a sam tužitelj nema pravnu osnovu zahtijevati razliku jer samo privremeno rješenje je pravomoćno i nije poništeno. Tek kad se akt poništava, onda se izvan snage stavlja sam akt i sve one pravne posljedice koje je akt proizveo, jer poništavanje djeluje *ex tunc* (unatrag). Ako se akt ukida, to znači da se akt stavlja izvan snage na način da njegovo daljnje pravno djelovanje više nije moguće, tj. ukidanje djeluje *ex nunc* (ubuduće), dok pravne posljedice proizvedene do trenutka ukidanja ostaju na snazi.**

Time je pogrešan zaključak suda prvog stupnja da utuženi iznos predstavlja nepripadno primljeni iznos, odnosno da je taj iznos stečen bez osnove. To zato što postoji pravom predviđena osnova, a to je ovdje odluka nadležnog državnog tijela o pravu na naknadu plaće zbog nezaposlenosti, odnosno o određivanju predujma invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad. Pri tome je postupak za prevođenje prava na temelju preostale radne sposobnosti pokrenut po službenoj dužnosti, te je pravo na temelju preostale radne sposobnosti prevedeno u pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad. Sama vrijednost mirovine u momentu donošenja privremenog rješenja nije bila poznata jer su nedostajali podaci o plaći i stažu, te je počevši od 1. siječnja 1999. godine određena isplata predujma, tj. 50% svote privremene naknade koja je osiguraniku isplaćena na dan 31. prosinca 1998. godine.

Odlukom tužitelja nije utvrđeno da tuženiku ne pripada pravo na isplatu invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad nego je odlukom tuženika (od 10. svibnja 2002. godine) određena visina te invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad. Tek da je tim rješenjem od 10. svibnja 2002. godine utvrđen veći iznos mirovine tuženiku no što je privremenim rješenjem određena, u tom slučaju izvršio bi se obračun i tuženik bi imao pravo potraživati razliku. Kao što je rečeno, **tužitelj nema pravo potraživati razliku iznosa koji se ogleda u razlici između onih iznosa koje je primio tuženik temeljem privremenog rješenja i konačnog rješenja od 10. svibnja 2002. godine. Isplaćeni iznosi akontacije ne mogu se podvesti pod pojam onih nepripadno primljenih iznosa koje imaju u vidu odredbe čl. 164. Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“ broj: 102/98).**“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-2884/13-2 od 3. lipnja 2014.

105. OTKAZ UGOVORA O RADU

Nomenklatura prava

RADNO PRAVO-UGOVOR O RADU-PRESTANAK UGOVORA O RADU-NAČINI PRESTANKA UGOVORA O RADU-OTKAZ-VRSTE OTKAZA-IZVANREDNI OTKAZ

Zakonsko kazalo

Članak. 108. st. 1. Zakona o radu („Narodne novine“, br. 149/09)

Sentenca

Psihičko stanje (u konkretnom slučaju depresija kao psihička bolest) koje se navodi kao ona osobito važna činjenica na strani tužitelja zbog koje nastavak radnog odnosa nije moguć, ne može biti razlog za izvanredni otkaz, jer takav najteži oblik prestanka ugovora o radu poslodavac može donijeti samo u slučaju teške povrede radne obveze zbog koje nastavak radnog odnosa nije moguć.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je sudska zaštita prava iz radnog odnosa zahtjevom za utvrđenje nedopuštenosti izvanrednog otkaza ugovora o radu kojeg je tuženik dao tužitelju svojom Odlukom od 14.12.2012. i nedatirane Odluke tuženika kojom je odbijen tužiteljev zahtjev za zaštitu prava, kao i zahtjev za vraćanje na rad i priznanje svih prava iz radnog odnosa, te naknadu troškova nastalih tužitelju povodom zahtjeva za zaštitu prava. Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijanu presudu prvostupanjskog suda i predmet vraća na ponovno suđenje.

Svoju odluku o dopuštenosti spornog izvanrednog otkaza sud prvog stupnja temelji na zaključku da ukupno zdravstveno stanje (teška depresija, jaki napadi panike i alkoholiziranost) onemogućava tužitelja u obavljanju njegovih poslova službenog vozača veleposlanika, pa da je tuženik imao opravdan razlog za izvanredni otkaz u smislu odredbe čl. 108. st. 1. Zakona o radu („Narodne novine“, br. 149/09 – dalje: ZR). Zato odbija tužbeni zahtjev, kao i protutužbeni zahtjev koji je postavljen u slučaju utvrđenja da je otkaz nezakonit.

Naime, psihičko stanje (u konkretnom slučaju depresija kao psihička bolest) koje se navodi kao ona osobito važna činjenica na strani tužitelja zbog koje nastavak radnog odnosa nije moguć, ne može biti razlog za izvanredni otkaz, jer takav najteži oblik prestanka ugovora o radu poslodavac može donijeti samo u slučaju teške povrede radne obveze zbog koje nastavak radnog odnosa nije moguć.

Tužitelj je, međutim, kako to proizlazi iz stanja spisa, u postupku tvrdio da na dan 5. rujna 2011., ni mjesecima prije toga nije konzumirao **alkohol**, dok je u e-mail poruci od 10. rujna 2011., na koju se niži sud poziva, sestra tužitelja obavijestila je tuženika da je

nalaz alkotestiranja učinjen prilikom prijema tužitelja u psihijatrijsku bolnicu 6. rujna 2011. pokazao da nije bio pod utjecajem alkohola. Svjedok P. opisao je u svom iskazu jednu neugodnu situaciju kada je tužitelj bio pod utjecajem alkohola (no, ne navodi se kada!), te je naveo da je tužitelj mnogo puta bio opomenut zbog alkohola i neurednog oblačenja, time da je šest mjeseci izvanrednog otkaza bio na liječenju od alkohola.

S obzirom da se ugovor o radu u smislu odredbe čl. 108. st. 2. ZR može izvanredno otkazati samo u roku od petnaest dana od dana saznanja za činjenicu na kojoj se izvanredni otkaz temelji, izostalo je utvrđenje nižeg suda je li u odnosu na tu povredu izvanredni otkaz dan u zakonskom roku od petnaest dana od saznanja poslodavca za nju. Zato pobijana presuda u tom dijelu nema jasne i valjane razloge, a i činjenično stanje u tom je dijelu ostalo nepotpuno utvrđeno.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžr-2214/13-2 od 10. lipnja 2014.

106. DJELATNA VOJNA OSOBA - prekovremeni rad

Nomenklatura prava

**RADNO PRAVO-RADNO VRIJEME TE ODMORI I DOPUSTI-RADNO VRIJEME-
PREKOVREMENI RAD**

Zakonsko kazalo

Članak 97. stavak 1. i 5. Zakona o službi u oružanim snagama Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 33/02, 58/02, 175/03, 136/04 i 76/07)

Članak 81. stavak 1. Zakona o radu („Narodne novine“ broj: 38/95, 54/95, 65/95, 17/01, 82/01, 114/03, 123/03, 142/03, 30/04 i 137/04)

Sentenca

Rad duži od 30 dana tijekom kalendarske godine ne isključuje njegovo pravo na plaću za ukupan prekovremeni rad.

Usmeno davanje naloga tužitelju da prekovremeno radi, bez pisanog naloga ne isključuje pravo tužitelja da primi plaću za svoj rad.

Odvojena prava (tužitelj je bio angažiran na poslovima protupožarne za što mu je posebno plaćeno, te je primao i borbeni dodatak) ne isključuju pravo tužitelja na isplatu razlike plaće za prekovremeni rad, rad noću, subotom, nedjeljom i blagdanom.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev tužitelja, kao djelatne vojne osobe na isplatu razlike bruto plaće po osnovi dodatka na plaću za prekovremeni rad, rad noću, subotom i nedjeljom i blagdanima u razdoblju od 1. ožujka 2001. do 31. prosinca 2003. Utvrdivši da je tužitelj u okviru svog radnog mjesta radio prekovremeno, noću, subotom, nedjeljom i blagdanima

da mu za taj rad pripada pravo na plaću sud prvog stupnja prihvatio je tužbeni zahtjev. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Pravilno je prvostupanjski sud na temelju uvjerljivih, i u bitnom suglasnih iskaza saslušanih svjedoka i tužitelja utvrdio da je tužitelj u spornom razdoblju radio kao pilot, zapovjednik eskadrile aviona i da je osim redovnog rada, odradio i veliki broj prekovremenih sati, te da je radio noću, u smjenama, subotom, nedjeljom i blagdanom.

Na navode žalbe da je evidencija prekovremenih sati tužitelja nerealna i da tužitelj nije mogao raditi toliki broj prekovremenih sati valja odgovoriti da činjenica trajanja prekovremenog rada koji je dulji od 30 radnih dana tijekom kalendarske godine ne može utjecati na obvezu tuženika da plati tužitelju kao svom radniku plaću za njegov prekovremeni rad. Ovo zato jer rad duži od 30 radnih dana tijekom kalendarske godine nije posljedica protupravnog ponašanja tužitelja kao radnika, jer poslodavac utvrđuje potrebe za radom i nalaže rad, te tužitelj ne može snositi posljedice takve protupravnosti. **Stoga rad duži od 30 dana tijekom kalendarske godine ne isključuje njegovo pravo na plaću za ukupan prekovremeni rad.**

Osim toga, postupanje tužitelju nadređenih osoba koje su nalagale prekovremeni rad bilo je suprotno čl. VI. Odluke ministra od 4.7.2002., jer je za prekovremeni rad morao postojati pisani nalog. **No, usmeno davanje naloga tužitelju da prekovremeno radi, bez pisanog naloga ne isključuje pravo tužitelja da primi plaću za svoj rad sukladno kogentnim zakonskim odredbama iz čl. 97. st. 1. i 5. Zakona o službi u oružanim snagama Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 33/02, 58/02, 175/03, 136/04 i 76/07 – dalje: ZSOSRH i čl. 81. st. 1 Zakona o radu („Narodne novine“ broj: 38/95, 54/95, 65/95, 17/01, 82/01, 114/03, 123/03, 142/03, 30/04 i 137/04 – dalje: ZR).**

Kako tuženica nije dokazala da bi se u konkretnom slučaju radilo o radu iz odredbe čl. 97. st. 1. ZSOSRH, a nije dokazala ni da tužitelj ne bi ostvario pravo na povećanu plaću za prekovremeni rad ako je bilo moguće organizirati preraspodjelu radnog vremena i ako je dežurstvo kao poseban uvjet rada vezan za kontinuirano obavljanje poslova i zadaća iz čl. 6. ZSOSRH, to su neutemeljeni navodi žalbe da tužitelj nema pravo na naknadu plaće za rad noću, prekovremeni rad, te rad subotom, nedjeljom i blagdanom.

Tvrdnje tuženice da je tužitelj za prekovremeni rad i rad noću imao pravo na slobodne dane nema uporište u izloženim propisima, već se jedino analognom primjenom KU ima tumačiti da tužitelj umjesto uvećanja plaće po osnovi prekovremenog rada ima pravo zahtijevati korištenje jednog ili više slobodnih radnih dana. Tuženica međutim, osim tvrdnji da je „očito da je tužitelj koristio slobodne dane“, osnovanost tih tvrdnji nije dokazala.

Isto tako, tuženica nije dokazala da je bila organizirana preraspodjela radnog vremena, i da je tužitelj radio prekovremeno samo u okviru dežurstva kao posebnih uvjeta rada vezanih za kontinuirano obavljanje poslova i zadaća, a u kojem slučaju ne bi postojalo pravo na povećanu plaću za prekovremeni rad u smislu odredbe čl. 97. st. 6. i 7. ZSOSRH. Pri tome valja istaći da tuženica ne navodi niti jednu odluku kojom bi upravo

spomenuta dežurstva, kao posebni uvjeti rada, bili predviđeni kao dežurstva vezana za kontinuirano obavljanje poslova i zadaća.

U odnosu na u žalbi ponovljene prigovore da je II. tužitelj bio angažiran na poslovima protupožarne zaštite i da mu je to posebno plaćeno, te da je primao i borbeni dodatak, pa da stoga nema pravo na povećanu plaću za prekovremeni rad, žalitelju valja ponoviti da se radi o odvojenim pravima koja ne isključuju pravo tužitelja na isplatu razlike plaće za prekovremeni rad, rad noću, subotom, nedjeljom i blagdanom, kako je to pravilno i utvrdio sud prvog stupnja.

Slijedom iznijetog, temeljem odredbi čl. 368. st. 2. ZPP žalbu tuženice odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžr-323/14-3 od 13. svibnja 2014.

107. PLAĆANJE DOPRINOSA ZA OBVEZNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

Nomenklatura prava

RADNO PRAVO-PLAĆE

Zakonsko kazalo

Članak 43. st. 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“ broj: 75/93)

Članak 3., 6., 7. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj 109/93)

Članak 3. Odluke o obveznicama, osnovicama i visini sredstava za zdravstvenu zaštitu i drugim pravima iz zdravstvenog osiguranja („Narodne novine“ broj 53/91)

Članak 3. Odluke o osnovicama, stopama i načinu obračuna i plaćanja sredstava za ostvarivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja („Narodne novine“ broj 26/94)

Članak 3. Pravilnika o načinu obračunavanja i plaćanja poreza na dohodak od nesamostalnog rada („Narodne novine“ broj 113/93)

Sentence

Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje predstavljaju naknade koje ulaze u plaću odnosno predstavljaju osnovicu za plaćanje doprinosa.

Kratki tekst odluke

Presudom suda prvog stupnja odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 78.669,90 kn sa zateznom kamatom od 27. svibnja 1995. do isplate, iznosa od 208.870,10 kn i naknaade pamičnog troška. Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje presudu suda prvog stupnja, u dijelu kojim je tužbeni zahtjev odbijen za iznos odd 208.870,10 kn, te djelomično preinačuje presudu na način da tuženiku nalaže da isplati tužitelju iznos od 78.669,90 kn sa zateznom kamatom od 27. svibnja 1995.

„ Tužitelj tvrdi da su postojale nepravilnosti u obračunu i uplati doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, kako je to detaljno obrazloženo u zapisniku o izvršenoj kontroli od 26. svibnja 1995.

Imajući u vidu obrazloženi zapisnik o propustima tuženika u obračunu i plaćanju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, koji se temelji na činjenicama utvrđenom iz obračuna i poslovnih knjiga, prvostupanjski je sud pogrešno primjenio odredbe čl. 43. st. 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“ broj: 75/93), čl. 3. 6., 7. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj 109/93), t. 3. Odluke o obveznicama, osnovicama i visini sredstava za zdravstvenu zaštitu i drugim pravima iz zdravstvenog osiguranja („Narodne novine“ broj 53/91), čl. 3. Odluke o osnovicama, stopama i načinu obračuna i plaćanja sredstava za ostvarivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja („Narodne novine“ broj 26/94) i čl. 3. Pravilnika o načinu obračunavanja i plaćanja poreza na dohodak od nesamostalnog rada („Narodne novine“ broj 113/93) zaključivši da se radi o naknadama koje ne ulaze u plaću i ne predstavljaju osnovicu za plaćanje doprinosa. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-6082/13-2 od 3. lipnja 2014.

108. ZAŠTITA DOSTOJANSTVA RADNIKA

Nomenklatura prava

RADNO PRAVO-ZAŠTITA RADNIKA-ZAŠTITA NA RADU-ZAŠTITA ŽIVOTA, ZDRAVLJA I PRIVATNOSTI RADNIKA-ZAŠTITA DOSTOJANSTVA RADNIKA

Zakonsko kazalo

Članak 5. st. 5. Zakona o radu ("Narodne novine", br. 38/95, 54/95, 65/95, 17/01, 82/01, 114/03, 123/03, 142/03, 30/04, 137/04, 68/05, 149/09 i 61/11)

Sentenca

Odluka o reorganizaciji i ukidanju Odjela i radnog mjesta tužitelja, pozivanje na sastanak kako bi mu se priopćila odluka, davanje mu vremena u vidu nekoliko slobodnih radnih dana, nisu okolnosti koje bi upućivale na zaključak da je poslodavac postupao prema tužitelju na način koji narušava njegovo dostojanstvo ili ga uznemirava.

Kratki tekst odluke

Predmetnom tužbom tužitelj zahtijeva sudsku zaštitu od daljnjeg uznemiravanja na radnom mjestu i pravičnu novčanu naknadu zbog povrede prava osobnosti uznemiravanjem na radnom mjestu, koji zahtjev temelji na činjeničnoj osnovi: da je obavljao poslove pomoćnika koordinatora za istraživanje tržišta; da mu je dana 24. ožujka 2009. godine na neformalan način priopćeno da ne mora dolaziti na posao slijedeća tri dana iz razloga navodno nove reorganizacije tuženika; da mu je dana 25. ožujka 2009. godine prilikom pokušaja registracije dolaska na posao na automatu magnetska kartica bila nevažeća i pokušalo ga se fizički nadgledati; da mu je prilikom dolaska na radno mjesto onemogućen pristup svim njegovim dosadašnjim poslovima; da je takvo nekorektno ponašanje tuženika kulminiralo prema njemu donošenjem odluke o otkazu s ponudom izmijenjenog ugovora o radu. Pobijanom presudom prvostupanjskog

suda odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje prvostupanjsku presudu.

„ Sud prvog stupnja nakon provedenog postupka ocjenjuje da odluka o reorganizaciji i ukidanju Odjela i radnog mjesta tužitelja, pozivanje na sastanak kako bi mu se priopćila odluka, davanje mu vremena u vidu nekoliko slobodnih radnih dana, nisu okolnosti koje bi upućivale na zaključak da je poslodavac postupao prema tužitelju na način koji narušava njegovo dostojanstvo ili ga uznemirava. Nadalje, tužitelj u postupku nije dokazao svoje tvrdnje da mu je odluka o otkazu saopćena na uznemiravajući način, niti je dokazao da bi dana 25. ožujka 2009. prilikom pokušaja registracije svog dolaska na rad, njegova magnetska kartica bila nevažeća, niti da mu je zabranjen rad na radnom mjestu prilikom njegova dolaska na rad.

Prvostupanjski sud temeljem navedenih utvrđenja zaključuje da poslodavac s ovim postupanjem nije narušio dostojanstvo tužitelja, nije bilo diskriminirajuće, pa je pozivom na odredbu čl. 5. st. 5. Zakona o radu ("Narodne novine", br. 38/95, 54/95, 65/95, 17/01, 82/01, 114/03, 123/03, 142/03, 30/04, 137/04, 68/05, 149/09 i 61/11 - dalje: ZR), odbio tužbeni zahtjev.

S takvom ocjenom prvostupanjskog suda, suglasan je ovaj drugostupanjski sud, budući utvrđene okolnosti ne upućuju na zaključak da je postupanje tuženika prilikom otkazivanja ugovora o radu s ponudom izmijenjenog ugovora tužitelju vrijeđalo dostojanstvo tužitelja (čl. 5. st. 5. ZR). Stoga niti zahtjev za pravičnu naknadu nije osnovan.

Prema odredbi čl. 368. st. 1. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 28/13, dalje: ZPP), na koje u smislu čl. 365. st. 2. ZPP drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je odbiti žalbu tužitelja kao neosnovanu i potvrditi presudu suda prvog stupnja kao zakonitu i pravilnu. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžr-702/13-2 od 17. lipnja 2014.

109. PLAĆA

Nomenklatura prava RADNO PRAVO-PLAĆE

Zakonsko kazalo

Članak 6. Zakona o plaćama u javnim službama („Narodne novine“, br. 27/01)

Članak 7. stavak 3. Zakona o radu („Narodne novine“ broj: 149/09 i 61/11)

Sentenca

Obzirom da je Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama u primjeni od 1. ožujka 2013., te kako su čl. 6. Zakona o plaćama u javnim službama utvrđena radna mjesta za službenike i namještenike, tako da se pojedina radna mjesta i stručni uvjeti za raspored na radna mjesta utvrđuju posebnim zakonom i uredbom Vlade, to je pobijana Odluka o plaći tuženika, koju je tuženik donio 11.3.2013., a primjenjuje se od 1.3.2013. u skladu sa citiranom Uredbom i čl. 6. Zakona o plaćama u javnim službama.

Kako je pravo tužiteljice drugačije određeno upravo Zakonom o plaćama u javnim službama, to nema primjene povoljnijeg prava.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev za utvrđenje da Odluka o plaći tuženika izdana tužiteljici 11. ožujka 2013. nije dopuštena; i za utvrđenje da je na snazi Odluka o plaći tuženika kojom je utvrđeno da je tužiteljica zaposlena na radnom mjestu I. vrste-viši asistent (znanstveni novak) sa koeficijentom službenosti poslova 1,65, i da se tuženiku naloži da tužiteljici naknadi parnični trošak. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Sud prvog stupnja pravilno zaključuje da je pobijanom Odlukom o plaći koeficijent složenosti poslova izračunat u skladu sa Zakonom o plaćama u javnim službama („Narodne novine“, br. 27/01 – dalje: ZPJS) i da se Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama („Narodne novine“, br. 25/13 – dalje: Uredba) direktno primjenjuje na tužiteljicu bez obveze potpisivanja novog ugovora o radu.

Žaliteljica u žalbi ponavlja prigovor istican i tijekom postupka da nije bilo osnove za retroaktivno donošenje i primjenu Odluke o plaći koju je tuženik donio 11.3.2013., a primjenjuje se od 1.3.2013. godine, jer joj na taj način nije dana mogućnosti da kao radnica sudjeluje i bude obaviještena o donošenju te Odluke. Iznijeti žalbeni navodi nisu osnovani iz razloga što je Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama („Narodne novine“, br. 25/13) u primjeni od 1. ožujka 2013. (čl. 59. Uredbe), a kako su čl. 6. ZPJS utvrđena radna mjesta za službenike i namještenike, tako da se pojedina radna mjesta i stručni uvjeti za raspored na radna mjesta utvrđuju posebnim zakonom i uredbom Vlade, pravilno je utvrdio sud prvog stupnja da je pobijana Odluka o plaći tuženika u skladu sa citiranom Uredbom i čl. 6. ZPJS.

Pogrešno žaliteljica smatra da je pobijana Odluka o plaći tuženika protivna odredbi čl. 7. st. 3. Zakona o radu („Narodne novine“ broj: 149/09 i 61/11). Citirana zakonska odredba, naime, propisuje da u situaciji kada je neko pravo iz radnog odnosa različito uređeno ugovorom o radu, pravilnikom o radu ili zakonom, da se na radnika primjenjuje najpovoljnije pravo, ukoliko tim ili drugim zakonom nije drugačije određeno, a u predmetnom slučaju, to je pravo drugačije određeno upravo ZPJS. Zato se na tužiteljicu ima primijeniti citirana Uredba i koeficijent

složenosti poslova tužiteljinog radnog mjesta od 1,60, kako je to i utvrdio niži sud, dok se suprotna žalbena izlaganja tužiteljice ne mogu prihvatiti.

Zbog iznijetih razloga, nije u pravu žaliteljica da se imao primijeniti Dodatak Sporazuma o osnovici za plaću u javnim službama od 26.11.2011., kao za nju povoljnije pravo, a kojim je ugovorena zabrana smanjenja razine plaće, a time i koeficijenta složenosti poslova.

Slijedom iznijetog, valjalo je temeljem odredbe čl. 368. st. 1. ZPP žalbu tužiteljice odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžr-310/14-2 od 10. lipnja 2014.

110. PLAĆA

Nomenklatura prava
RADNO PRAVO-PLAĆE

Zakonsko kazalo

Članak 7. stavak 3. Zakona o radu („Narodne novine“ broj: 149/09, 61/11, 82/12 i 73/13)

Članak 3. Zakona o plaćama u javnim službama („Narodne novine“ broj: 27/01 i 39/09)

Sentenca

U vrijeme zaključenja Ugovora o radu više nije ni bio na snazi Zakon o plaćama službenika i namještenika u javnim službama, već Zakon o plaćama u javnim službama, koji je stupio na snagu 30. ožujka 2001., pa je očitom omaškom u pisanju Ugovora o radu pogrešno naveden naziv propisa, što nije od pravnog utjecaja u ovoj pravnoj stvari, jer se na tužitelja kao djelatnika javne ustanove tada primjenjivao upravo Zakon o plaćama u javnim službama.

Kako su pitanja plaća službenika i namještenika u javnim službama uređena upravo Zakonom o plaćama u javnim službama, na temelju kojeg je donesena Uredba, a na temelju Uredbe Odluka o plaći tužitelja, to nema ni primjene povoljnijeg prava.

Kratki tekst odluke

Presudom suda prvog stupnja odbijen je tužbeni zahtjev koji tužitelj traži da se utvrdi da nije dopuštena Odluka o plaći od 5. ožujka 2013. koju je tuženika izdao tužitelju, kao i da se utvrdi da je na snazi Odluka o plaći tuženika od 27. travnja 2010. kojom je određeno da je tužitelj zaposlen na radnom mjestu znanstveni suradnik pa mu se utvrđuje koeficijent složenosti poslova 1,90. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Pobijanom Odlukom o plaći od 5. ožujka 2013. smanjen je tužitelju koeficijent sa 1,90 na 1,843. temeljem Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama («Narodne novine“ broj: 25/13-dalje; Uredba), koja je donesena na

temelju članka 6. stavka 2. i članka 7. stavka 1. Zakona o plaćama u javnim službama („Narodne novine“ broj: 27/01 i 39/09-dalje ZPJS).

Pravilno je prvostupanjski sud ocijenio da je tuženik donošenjem Odluke o plaći od 27. ožujka 2013. postupio u skladu sa svojim zakonskim obavezama i plaću tužitelja uskladio sa Uredbom od 1. ožujka 2013.

Na navode žalitelja da stranke nisu ni ugovorile primjenu ZPJS, a niti općenito primjenu zakona koji regulira isplatu plaća u javnim službama, već Zakon o plaćama službenika i namještenika u javnim službama („Narodne novine“ broj:74/94-dalje;ZPSN) koji nema nikakve veze sa navedenom Uredbom, valja odgovoriti da u vrijeme zaključenja Ugovora o radu više nije ni bio na snazi ZPSN, već ZPJS, koji je stupio na snagu 30. ožujka 2001., pa je očitom omaškom u pisanju Ugovora o radu pogrešno naveden naziv propisa, što nije od pravnog utjecaja u ovoj pravnoj stvari, jer se na tužitelja kao djelatnika javne ustanove tada primjenjivao upravo ZPJS.

Navodi žalitelja da je sud trebao uzeti uvid u Pravilnik o radu tuženika radi utvrđenja na koji način i u kojem iznosu je tim aktom određena plaća tužitelju i osporavanje zaključka prvostupanjskog suda o nemogućnosti primjene povoljnijeg prava (članak 7. stavak 3. Zakona o radu, "Narodne novine» broj: 149/09, 61/11, 82/12 i 73/13 - dalje ZR), nisu prihvaćeni, jer je člankom 3. ZPJS propisano da se na pitanja plaća službenika i namještenika u javnim službama koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju opći propisi o radu, odnosno u skladu sa njima sklopljeni kolektivni ugovori. A, kako su navedena pitanja o plaći uređena upravo ZPJS, na temelju kojeg je donesena Uredba, a na temelju Uredbe Odluka o plaći tužitelja, to nema ni primjene povoljnijeg prava, kako je to pravilno ocijenio prvostupanjski sud.

Iz navedenih razloga, valjalo je žalbu tužitelja odbiti kao neosnovanu i pobijanu presudu potvrditi na temelju odredbe čl. 368.st.1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11-proč.tekst, 25/13, 28/13). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžr-274/14-2 od 8. srpnja 2014.

111. HRVATSKA POŠTA
- menadžeri

Nomenklatura prava
RADNO PRAVO-PLAĆE

Zakonsko kazalo

-

Sentenca

Odluka o utvrđivanju plaće i drugih primanja predsjednika i članova uprave trgovačkih društava Vlade Republike Hrvatske od 11. srpnja 2009. odnosi se na sve rukovodeće kadrove odnosno menadžerske strukture (toč. III. Odluke) pa tako i na tužiteljicu kao izvršnu direktoricu Sektora riznice koja predstavlja rukovodeći kadar, dok je njezin status određen odredbama Ugovora o pravima i obvezama izvršne direktorice koji predstavlja menadžerski ugovor.

Kratki tekst odluke

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužiteljice za isplatu razlike plaće za razdoblje od prosinca 2009. do kolovoza 2012. godine zbog, kako navodi, neosnovane uskrate dijela iznosa neto plaće od strane tuženika. Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužiteljice. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje prvostupanjsku presudu.

„Prvostupanjski sud je utvrdio:

- da je tužiteljica bila u radnom odnosu kod tuženika temeljem Ugovora o pravima i obvezama izvršne direktorice Sektora riznice od 01. prosinca 2009., a Odlukom Uprave tuženika od 09. prosinca 2009. godine, broj HP2/4-4563/09, je imenovana na mjesto izvršne direktorice Sektora,
- da iz Ugovora o pravima i obvezama izvršne direktorice Sektora riznice u članku 11. proizlazi da se mjesečna plaća radnika kao i ostala prava na primitke utvrđuju Odlukom uprave HP od 9.12.2009. godine, s time da radnik ostvaruje pravo na bonus nagrađivanje za dobro izvršenje preuzetih obveza pod uvjetima i u visini koje određuje Uprava poslodavca posebnom odlukom.
- da je temeljem Sporazuma o prestanku Ugovora o pravima i obvezama izvršne direktorice Sektora riznice s danom 19. kolovoza 2012. prestao radni odnos kod tuženika,
- da je Vlada Republike Hrvatske 11. srpnja 2009. godine donijela Odluku o utvrđivanju plaće i drugih primanja predsjednika i članova uprave trgovačkih društava.

Prvostupanjski sud smatra da se Odluka o utvrđivanju plaće i drugih primanja predsjednika i članova uprave trgovačkih društava Vlade Republike Hrvatske odnosi na sve rukovodeće kadrove odnosno menadžerske strukture, jer to proizlazi iz točke III. Odluke, stoga tužiteljica kao izvršna direktorica Sektora riznice predstavlja rukovodeći kadar na koji se primjenjuje Odluka Vlade Republike Hrvatske od 11. srpnja 2009. Smatra da je Ugovor o pravima i obvezama izvršne direktorice menadžerski ugovor, te se tužiteljica ne može pozivati na povoljnije pravo za nju, jer je to protivno svrsi menadžerskog ugovora.

Žaliteljica ističe da je Ugovor o pravima i obvezama izvršne direktorice ugovor o radu temeljem kojeg se ona nalazi u radnom odnosu, te smatra da se na ovaj slučaj primjenjuju odredbe Zakona o radu i da joj je tuženik dužan isplatiti razliku plaće.

Pravilno prvostupanjski smatra da je tužiteljici kao izvršnoj direktorici Sektora riznice kao rukovodećem kadru za utuženo razdoblje isplaćena plaća sukladno članku 11. Ugovora i Odluke tuženika od 09. prosinca 2009., a umanjena Odlukama

Vlade Republike Hrvatske, koje se na nju kao rukovodećem kadru primjenjuju, jer je njen status određen odredbama menadžerskog ugovora.

Temeljem navedenog utvrđenja, prvostupanjski sud donosi pravilan zaključak po kojem tužiteljici ne pripada pravo na isplatu razlike plaće za utuženo razdoblje.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžr-480/14-2 od 16. rujna 2014.

112. ZASTARA

Nomenklatura prava

-

Zakonsko kazalo

Članak 379. Zakona o obveznim odnosima/91 (članak 233. Zakona o obveznim odnosima/05)

Članak 372 Zakona o obveznim odnosima/91 (članak 226 Zakona o obveznim odnosima/05)

Sentenca

U situaciji kada je, rješenje od 12. prosinca 1997., provedenom revizijom i davanjem suglasnosti, postalo pravomoćno i ovršno dana 28. listopada 1999., to je tužitelj stekao pravo zahtijevati isplatu svih iznosa dospjelih do tada i u odnosu na taj dio tražbine vrijedi zastarni rok od deset godina, dok ona koja dospijevaju ubuduće zastarijevaju u roku tri godine.

Budući je rješenje proglašeno ništavim presudom Upravnog suda, tada je podnošenjem tužbe Upravnom sudu došlo do prekida zastarnog roka (čl. 338. Zakona o obveznim odnosima/91, odnosno čl. 241. Zakona o obveznim odnosima/05) u odnosu na one tražbine koje do podnošenja tužbe prvostupanjskom sudu nisu zastarjele, jer se ne može prekinuti zastarni rok koji je već protekao.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je tužbeni zahtjev za isplatu osobne invalidnine i posebnog dodatka za razdoblje od 01. siječnja 1995. do 01. prosinca 2010. koje pravo na isplatu je tužitelju priznato rješenjem Ministarstva obrane, kojim je tužitelju priznat status ratnog vojnog invalida IV. grupe. Presudom suda prvog stupnja u točki 1. izreke je odbijen zahtjev tužitelja radi isplate iznosa od 340.942,26 kn za razdoblje od 01. siječnja 1995. do 01. prosinca 2010. s pripadajućim zateznim kamatama od dospijeca svakog pojedinog iznosa navedenog u izreci presude, kao i sa zahtjevom za naknadu troška parničnog postupka s pripadajućom kamatom. U točki 2. izreke je tuženici dosuđen parnični trošak. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijanu presudu suda prvog stupnja i predmet vraća na ponovno suđenje.

„ Kako u konkretnom slučaju na rješenju od 12. prosinca 1997. postoji potvrda Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata da je revizija provedena i da je dana suglasnost na to rješenje, tada je nepravilan zaključak prvostupanjskog suda da rješenje od 12. prosinca 1997. nije pravomoćno i ovršno te da tužitelj nema osnovu za svoje potraživanje.

Nadalje, za sada, se ne može prihvatiti zaključak prvostupanjskog suda u odnosu na istaknuti tuženikov prigovor zastare. U smislu odredbe čl. 379. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 112/99 i 88/01 - ZOO/91, a koju odredbu sada sadrži čl. 233 Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", br. 35/05, 41/08 i 125/11 - dalje: ZOO/05) proizlazi da sve tražbine koje su utvrđene pravomoćnom sudskom odlukom ili odlukom drugoga nadležnog tijela javne vlasti, zastarijevaju za deset godina, pa i ona za koje zakon inače predviđa kraći rok zastare. Međutim, da sva povremena potraživanja koja proistječu iz takvih odluka i dospijevaju ubuduće zastarijevaju u roku predviđenom za zastaru povremenih potraživanja. Dakle, u roku tri godine osnovom odredbe čl. 372 ZOO/91. odnosno čl. 226 ZOO/05.

U situaciji kada je, rješenje od 12. prosinca 1997., provedenom revizijom i davanjem suglasnosti, postalo pravomoćno i ovršno dana 28. listopada 1999., to je tužitelj stekao pravo zahtijevati isplatu svih iznosa dospjelih do tada i u odnosu na taj dio tražbine vrijedi zastarni rok od deset godina, dok ona koja dospijevaju ubuduće zastarijevaju u roku tri godine.

Budući je rješenje od 24. travnja 2007. proglašeno ništavim presudom Upravnog suda, tada je podnošenjem tužbe Upravnom sudu došlo do prekida zastarnog roka (čl. 338. ZOO/91, odnosno čl. 241. ZOO/05) u odnosu na one tražbine koje do podnošenja tužbe prvostupanjskom sudu nisu zastarjele, jer se ne može prekinuti zastarni rok koji je već protekao.

Kako je za ocjenu osnovanosti prigovora zastare važno utvrditi kada je podnesena tužba Upravnom sudu, a o tome nema dokaza u spisu, to je temeljem odredbe čl. 370. ZPP valjalo odlučiti kao u izreci ove drugostupanjske odluke.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-7240/13-3 od 1. srpnja 2014

113. ŠTETA – MEĐUNARODNI ELEMENT

Nomenklatura prava

-

Zakonsko kazalo

Članak 35. Sporazuma o socijalnom osiguranju sklopljenog između bivše SFRJ i Bundest Republik BDR

Članak 28. st. 1. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima

Sentenca

Odredba čl. 35. Sporazuma o socijalnom osiguranju sklopljenog između bivše SFRJ i Bundest Republik BDR koji je Republika Hrvatska preuzela zaključkom Sabora („Narodne novine“ broj: 53/91 – dalje: Sporazum) primjenjuje se samo na prijelaz prava oštećene osobe na nositelja osiguranja, a ne i za ovdje sporno pitanje opsega štete, za koje je mjerodavno hrvatsko pravo, sukladno odredbi čl. 28. st. 1. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima.

Kratki tekst odluke

Pobijanom presudom suda prvog stupnja naloženo je tuženicama da tužitelju isplate iznos od 10.,090,32 EUR u protuvrijednosti u kunama sa zateznom kamatom na pojedine iznose kako je to pobliže navedeno u izreci, kao i da mu naknade parnični trošak u iznosu od 12.101,99 kn. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijanu presudu suda prvog stupnja i predmet vraća na ponovno suđenje.

„ Nije sporno da je u prometnoj nezgodi dana 16. svibnja 2007. stradao osiguranik tužitelja M. P., da je osiguranik I. tuženika, ovdje II. tuženik J. M. pravomoćnom kaznenom presudom proglašen krivim zbog izazivanja ove prometne nezgode, da tužitelj kao nositelj socijalnog i mirovinskog osiguranja isplaćuje obiteljsku mirovinu supruzi i djetetu osiguranika. U postupku je nesporna i suodgovornost pokojnih M. P. za štetni događaj u omjeru od 25%.

Odredbom čl. 35. Sporazuma o socijalnom osiguranju sklopljenog između bivše SFRJ i Bundest Republik BDR koji je Republika Hrvatska preuzela zaključkom Sabora („Narodne novine“ broj: 53/91 – dalje: Sporazum) prema kojoj osoba koja prema pravnim propisima jedne države ugovornice treba da dobije za naknadu štete koja je nastala na području druge države ugovornice a prema njezinim propisima ima pravo na naknadu štete od treće osobe tada ovo pravo na naknadu prelazi na nosioca prve države ugovornice prema pravnim propisima koji važe za njega.

Suprotno shvaćanju prvostupanskog suda, prema ovoj odredbi propisi SR Njemačke primjenjuje se samo na prijelaz prava oštećene osobe na nositelja osiguranja, a ne i za ovdje sporno pitanje opsega štete, za koje je mjerodavno hrvatsko pravo, sukladno odredbi čl. 28. st. 1. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima („Narodne novine“, broj: 53/91).

Zbog pogrešnog pravnog stava prvostupanijski sud nije utvrdio odlučne činjenice glede visine zahtjeva tužitelja, naime da li zahtijevani iznosi predstavljaju njegovu stvarnu štetu. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-30/13-2 od 10. lipnja 2014.

114. PREKID RADA

Nomenklatura prava

RADNO PRAVO-UGOVOR O RADU-PRESTANAK UGOVORA O RADU-NAČINI PRESTANKA UGOVORA O RADU-OTKAZ-VRSTE OTKAZA-IZVANREDNI OTKAZ

Zakonsko kazalo

Članak 130. stavak 3. i 5. Zakona o radu ("Narodne novine", broj: 149/09, 61/11 i 82/12)

Sentenca

Okolnost da je tužiteljica obavijestila poslodavca o tome da je zatražila sudsku zaštitu, kao i o činjenici da prekida rad (iako ga faktički nije prekidala zbog toga što je zbog bolovanja bila odsutna s posla) ne čini neopravdanim njezin izostanak nakon isteka bolovanja. Naime, iako je njezina obavijest bila preuranjena, nije zbog toga bez učinka u času prestanka bolovanja, imajući u vidu da Zakon o radu ne propisuje rok u kojem je radnik dužan prekinuti rad nakon pokretanja spora. Ovo stoga što odredba čl. 130. st. 5. Zakona o radu daje radniku pravo na prekid rada pod uvjetovan da je tražio zaštitu pred sudom i u roku od 8 dana od prekida rada o tome obavijestio poslodavca. Stoga tužiteljčin izostanak s posla nije neopravdan samo zbog toga što ga ponovljeno nije obavijestila o prekidu rada odnosno zakašnjelo dostavila doznake.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskom presudom je odbijen zahtjev tužiteljice za utvrđenje nedopustivosti izvanrednog otkaza ugovora o radu uz vraćanje na radno mjesto. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijanu presudu i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

„ Zahtjev tužiteljice temelji se na tvrdnji da nije bila obvezna nastaviti sa radom nakon što je zaključila bolovanje 18. lipnja 2012. jer je 26. travnja 2012. podnijela tužbu radi utvrđenja i zabrane diskriminacije, o čemu je (kao i o tome da prekida rad) obavijestila poslodavca u smislu odredbe čl. 130. st. 3. i 5. Zakona o radu ("Narodne novine", br. 149/09, 61/11 i 82/12, dalje ZR).

Navedeni zahtjev je sud prvog stupnja odbio zaključivši u bitnome da je neopravdano izostala s posla u vremenu od 19. lipnja do 12. srpnja 2012. i da su ostvarene sve pretpostavke za izvanredno otkazivanje ugovora o radu (čl. 108. ZR), jer je na osnovu izvedenih dokaza utvrdio da se nakon bolovanja od 19. ožujka do 18. lipnja 2012. nije vratila na rad, a da je „doznake o bolovanju“ dostavila poslodavcu (tek) 27. lipnja 2012. a ne (već) 18. lipnja 2012. (kako je tvrdila) odnosno sa zakašnjenjem ih predala neovlaštenoj osobi za primanje dokumenata (konobaru I. Z., umjesto tajnici T. D.); da je o podnesenoj tužbi radi zaštite dostojanstva obavijestila poslodavca 27. travnja 2012., kao i da prekida rad, iako je u to vrijeme bila na bolovanju, a prije toga se nije obratila povjerenici tuženika za zaštitu dostojanstva.

Navedene činjenice uglavnom nisu sporne, već je ostalo dvojbeno pitanje je li njezin izostanak s posla u spornom vremenu opravdan zbog toga što je podnijela tužbu i obavijestila da prekida rad, te od kakvog je utjecaja okolnost da prethodno nije dostavila pritužbu poslodavcu vezanu za zaštitu dostojanstva radnika (čl. 130. st. 3. ZR).

Okolnost da je tužiteljica obavijestila poslodavca (o tome da je zatražila sudsku zaštitu, kao) i o činjenici da prekida rad (iako ga faktički nije prekidala zbog toga što je zbog bolovanja bila odsutna s posla) ne čini neopravdanim njezin izostanak nakon isteka bolovanja. Naime, iako je njezina obavijest bila preuranjena, nije zbog toga bez učinka u času prestanka bolovanja, imajući u vidu da ZR ne propisuje rok u kojem je radnik dužan prekinuti rad nakon pokretanja spora. Ovo stoga što odredba čl. 130. st. 5. ZR daje radniku pravo na prekid rada pod uvjetovan da je tražio zaštitu pred sudom i u roku od 8 dana od prekida rada o tome obavijestio poslodavca. Stoga tužiteljčin izostanak s posla nije neopravdan samo zbog toga što ga ponovljeno nije obavijestila o prekidu rada odnosno zakašnjelo dostavila doznake.

S pravom prigovara žaliteljica da ima pravo na prekid rada i bez prethodne pritužbe poslodavcu ako postoje okolnosti zbog kojih nije opravdano očekivati da će poslodavac zaštititi njezino dostojanstvo, pod uvjetom da je postupila sukladno daljnjim uvjetima propisanim odredbom čl. 130. st. 5. ZR, što se dokazuje u parnici radi zabrane diskriminacije.

Budući da razlozi kojima sud opravdava svoju odluku nisu pravilni a nema razloga (ni utvrđenja) o odlučnim činjenicama odnosno pretpostavkama za izvanredni otkaz, je primjenom odredbe čl. 369. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 28/13) valjalo ukinuti presudu i predmet vratiti istom sudu na ponovno suđenje, kako bi se u nastavku postupka otklonila ukazana povreda i donijela nova i zakonita odluka. “

Županijski sud u Zagrebu poslovni broj Gžr-675/14-2 od 2. prosinca 2014.

115. RAVNATELJ ŠKOLE

Nomenklatura prava

RADNO PRAVO-UGOVOR O RADU-PRESTANAK UGOVORA O RADU-NAČINI PRESTANKA UGOVORA O RADU—SUDSKI RASKID UGOVORA O RADU

Zakonsko kazalo

Članak 126. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08. i 86/09.)

Članak 12. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 92/10.)

Članak 117. stavak 1. Zakona o radu (Narodne novine, br. 149/09. i 61/11. – dalje: ZR)

Sentenca

Trenutak prestanka ugovora o radu na radnom mjestu ravnatelja nije istoznačan pojmu prestanka radnog odnosa, već je isti potrebno cijeliti u smislu ugovora stranaka i posljedično pitanja mogućnosti obuhvaćanja odnosa stranaka radnopravnim režimom.

Kratki tekst odluke

Pobijanom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja na utvrđenje da je nezakonita i nedopuštena odluka Školskog odbora tuženika od 9.2.2012. godine nazvana "obavijest o prestanku ugovora o radu" od 17.2.2004. godine i aneksa ugovora o radu od 15.2.2008. godine, te da prema tome radni odnos tužitelja nije prestao, zatim zahtjev za sudskim raskidom ugovora o radu s danom 11. studenog 2012. godine te zahtjev za naknadu štete u iznosu od 107.774,19 kuna sa zatraženim zateznim kamatama. Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje i djelomično preinačuje pobijanu presudu.

„ Pošavši od sadržaja odredbe članka 12. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 92/10.) koja određuje:

"1) Osoba imenovana za ravnatelja školske ustanove sukladno odredbama Zakona o osnovnom školstvu (Narodne novine, br. 59/90., 26/93., 27/93., 29/94., 7/96., 59/01., 114/01. i 76/05.), Zakona o srednjem školstvu (Narodne novine, br. 19/92., 26/93., 27/93., 50/95., 59/01., 114/01. i 81/05.) i Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08. i 86/09.), koja se na dan stupanja na snagu ovog Zakona zatekne na dužnosti ravnatelja, nastaviti će obnašati tu dužnost do isteka mandata, a najkasnije do stupanja na snagu odredbi članka 126. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

2) Osobi iz stavka 1. ovog članka istekom mandata, odnosno stupanjem na snagu odredbi članka 126. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, prestaje ugovor o radu protekom roka od četiri mjeseca od dana isteka mandata, odnosno stupanja na snagu odredbi članka 126. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

(3) Osobi iz stavka 1. ovog članka osim prava iz stavka 2. ovog članka, ne pripada niti jedno drugo pravo osnovom prestanka ugovora o radu na temelju ovog Zakona, drugog propisa ili kolektivnog ugovora."

taj sud zaključuje da je tužitelju ugovor o radu prestao protekom roka od 4 mjeseca od dana isteka mandata, kako je navedeno u pobijanoj obavijesti, te da tužitelj nema nikakvih drugih prava osnovom sklopljenog ugovora o radu, prema citiranoj odredbi, neovisno o činjenici što je ranijim ugovorom o radu tužitelju ugovoreno pravo rasporeda na druge poslove nakon otkaza ugovora o radu, jer da je to pravo ukinuto donošenjem citiranog Zakona, pa da tuženik nije u obvezi otkazati ugovor o radu jer da je on automatski prestao, niti da je imao obvezu rasporediti ga na druge poslove.

Točno je da je prema citiranoj odredbi ugovor o radu za radno mjesto ravnatelja, istekom mandata i označenog roka, prestao. Međutim, odredba stavka 3), koja određuje da ravnatelju, u pravnoj poziciji kao što je tužitelj, ne pripadaju prava osnovom prestanka ugovora o radu temeljem zakona, drugih propisa ili kolektivnih ugovora, ne znači

derogiranje odredbi ugovora i Zakona o radu (Narodne novine, br. 149/09. i 61/11. – dalje: ZR). Prava o kojima se govori u tom članku odnose se na prava osnovom prestanka ugovora o radu, kao što je otpremnina i sl.

Nakon što je tužitelju prestala dužnost ravnatelja tuženika, kao mandatni odnos, tužitelj ima radnopravni status kod tuženika u slučaju da je prije imenovanja na tu dužnost postojao njegov radni odnos zasnovan s tuženikom uz primjenu ZR.

Iz sadržaja ugovora o radu jasno proizlazi da je istim ugovoreno da kada prestane mandatni odnos tužitelja, da se ugovor o radu redovito otkazuje (članak IX. ugovora od 17. veljače 2004. godine), a da će se u slučaju redovitog otkaza tog ugovora radniku ponuditi ugovor o radu pod izmijenjenim uvjetima na drugom radnom mjestu u školi sukladno sa zakonom, propisima donesenim na temelju zakona i statutom škole (stavak X. ugovora).

Prestanak radnog odnosa treba promatrati upravo kroz sadržaj navedenog. Tuženik na navedeni način nije postupio. Stoga, osnovano žalitelj traži pravnu zaštitu da radni odnos nije prestao, pri čemu je njegov mandatni odnos je prestao.

Dakle, trenutak prestanka ugovora o radu na radnom mjestu ravnatelja nije istoznačan pojmu prestanka radnog odnosa, već je isti potrebno cijeliti u smislu ugovora stranaka i posljedično pitanja mogućnosti obuhvaćanja odnosa stranaka radnopravnim režimom. Tek da je tuženik ponudio tužitelju sklapanje izmijenjenog ugovora o radu kojeg da ovaj nije prihvatio, moglo bi se govoriti o prestanku radnog odnosa tužitelja kod tuženika, s obzirom na sadržaj ugovora o radu. U tom smislu, u radnopravnom je statusu nedopuštena obavijest o prestanku ugovora o radu, ne ulazeći u njenu dopuštenost s obzirom na njen dualitet u smislu obavijesti o prestanku mandatnog odnosa.

Sukladno odredbi članka 117. stavak 1. ZR, ako sud utvrdi da otkaz poslodavca nije dopušten, a radniku nije prihvatljivo nastaviti radni odnos, sud će na zahtjev radnika odrediti dan prestanka radnog odnosa i dosuditi mu naknadu štete u iznosu najmanje tri, a najviše osamnaest prosječnih mjesečnih plaća toga radnika isplaćenih u prethodna tri mjeseca, ovisno o trajanju radnoga odnosa, starosti te obvezama uzdržavanja koje terete radnika.

Između stranaka nije sporno da je tužiteljeva plaća 13.471,77 kuna u posljednja tri mjeseca brutto. U vrijeme prestanka radnog odnosa obaviješću tuženika tužitelj je imao osam godina radnog staža kod tuženika, četvero djece, od kojih dvoje punoljetnih bez zaposlenja i dvoje maloljetne.

Tužitelju pripada, s obzirom na to da se radi o naknadi štete, a ne o isplati plaće, neto plaća za zatraženih osam mjeseci, s obzirom na navedene prethodne relevantne okolnosti. Kada radnik postavlja zahtjev za isplatu plaće, tada takav zahtjev treba zatražiti u bruto iznosu u kojem su sadržani porezi i doprinosi, no kada se radi o zahtjevu za naknadu štete postavljenom uz zahtjev za sudski raskid ugovora o radu, tada radnik nema pravo tražiti

obračun naknade štete primjenom bruto plaće, jer bi tada neosnovano stekao i obračunate poreze i doprinose sadržane u tom bruto iznosu, na koje nema pravo. “

Županijski sud u Zagrebu poslovni broj Gžr-675/14-2 od 2. prosinca 2014.

116. ZAŠTITA PRAVA

Nomenklatura prava

RADNO PRAVO-OSTVARIVANJE PRAVA I OBVEZA IZ RADNOG ODNOSA

Zakonsko kazalo

Članak 129. stavak 4. Zakona o radu ("Narodne novine", br. 149/09., 61/11., 82/12. i 73/13.)

Sentenca

Ukoliko radnik želi da sud utvrdi da on ima zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme, tada radnik nije dužan izjavljivati zahtjev za zaštitu prava. Dovoljno je da u roku od petnaest dana od primitka obavijesti poslodavca o isteku vremena na koje je sklopljen ugovor o radu na određeno vrijeme, podnese tužbu protiv poslodavca.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem odbačena je tužba tužiteljice kao nepravovremena u točki I. izreke, te joj je naloženo tuženiku naknaditi trošak parničnog postupka u iznosu od 4.687,50 kn (točka II.). Županijski sud u Zagrebu ukida pobijano rješenje suda prvog stupnja.

„ Tužbeni zahtjev tužiteljice glasi na utvrđenje da su stranke sklopile ugovor na neodređeno vrijeme i da radni odnos tužiteljice kod tuženika nije prestao, slijedom čega ona traži i vraćanje na posao.

Sud prvog stupnja je pravnog shvaćanja da je tužiteljičino pravo iz radnog odnosa povrijeđeno sklapanjem ugovora o radu na određeno vrijeme od 6. ožujka 2013. godine, za kojeg ona smatra da je trebao biti sklopljen na neodređeno vrijeme. Stoga taj sud smatra da je za povredu svog prava tužiteljica saznala danom sklapanja tog ugovora - 6. ožujka 2013. godine - od kada da joj je počeo teći rok iz odredbe članka 129. stavak 1. i stavak 4. Zakona o radu ("Narodne novine", br. 149/09., 61/11., 82/12. i 73/13. – dalje: ZR), slijedom čega da je taj ugovor o radu trebala pobijati u zasebnom postupku, a rok za podnošenje tužbe da je počeo teći od dana sklapanja ugovora, a ne od trenutka kada je taj ugovor o radu istekao, odnosno od kada je tužiteljica objavljena s obveznih osiguranja.

Tužiteljici je dana 29. lipnja 2013. godine rečeno da joj radni odnos prestaje s danom 30. lipnja 2013. godine. Sukladno odredbi članka 129. stavak 4. ZR, ona nije trebala u svrhu zaštite povrede svojih prava obratiti se poslodavcu, već je mogla podnijeti direktno tužbu sudu u roku od 15 dana.

Ukoliko radnik želi da sud utvrdi da on ima zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme, tada radnik nije dužan izjavljivati zahtjev za zaštitu prava. Dovoljno je da u roku od petnaest dana od primitka obavijesti poslodavca o isteku vremena na koje je sklopljen ugovor o radu na određeno vrijeme, podnese tužbu protiv poslodavca.

Radnik može i bez prethodnog obraćanja poslodavcu zahtijevati sudsku zaštitu, ali to ne znači da on ne može prethodno zatražiti zaštitu od poslodavca. Ako on to učini, njegova tužba je dopuštena.

U ovoj pravnoj stvari tužiteljica zapravo tvrdi da odluka poslodavca nije zakonita, da odluka o otkazu ugovora o radu nije dopuštena, pa da bi time imala pravo na zaštitu da sud utvrdi da je u radnom odnosu temeljem određenog ugovora o radu te temeljem tog utvrđenja da odluka o otkazu ugovora o radu nije zakonita i zahtijeva vraćanje na posao. U takvoj situaciji radnik ima pravo tražiti da sud: 1) utvrdi da je s poslodavcem zaključio ugovor o radu, 2) da naloži poslodavcu da mu izda potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu određenog sadržaja koju će u suprotnom zamijeniti presuda, te 3) da određena obavijest poslodavca (o nepostojanju ili prestanku ugovora o radu i sl.) nije dopuštena. Iako je ovdje riječ o obavijesti, a ne o nekoj odluci poslodavca, radniku treba priznati pravo odnosno postojanje pravnog interesa u smislu odredbe članka 187. stavaka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11. i 25/13. - dalje: ZPP) da i tu obavijest osporava jer je njome poslodavac radnika isključio iz procesa rada i na temelju te obavijesti nastupaju slične pravne posljedice kao i kod otkaza.

Stoga je u kontekstu navedenog trebalo ocijenjivati pravovremenost tužbe tužiteljice, pa je zbog pogrešnog pravnog shvaćanja i posljedično neutvrđenih odlučnih činjenica, pobijano rješenje valjalo ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovni postupak. “

Županijski sud u Zagrebu poslovni broj Gžr-2116/14-2 od 4. studenog 2014.

117. MENTOR

Nomenklatura prava

RADNO PRAVO-OSTVARIVANJE PRAVA I OBVEZA IZ RADNOG ODNOSA

Zakonsko kazalo

Članak 79. Zakona o policiji ("Narodne novine", broj 129/00, 41/08, 76/09)

Članak 63. stavak 1. Zakona o državnim službenicima ("Narodne novine", broj: 92/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08)

Sentenca

Službenik može ostvariti pravo na naknadu za mentorski rad samo na temelju pisanog rješenja o imenovanju. Stoga službenik koji je privremeno obavljao poslove

mentora bez pisanog rješenja o imenovanju, nema pravo na isplatu naknade za mentorski rad za razdoblje prije donošenja takvog rješenja.

Kratki tekst odluke

Pobijanom presudom naloženo je tuženiku platiti tužitelju iznos od 3.126,88 kn sa pripadajućom zateznom kamatom, nadalje zateznu kamatu na bruto iznos od 3.141,28 kn od 1. svibnja 2009. do 13. siječnja 2011., kao i naknaditi mu parnične troškove u iznosu od 3.228,75 kn sa zateznom kamatom (točka I izreke). Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu parničnog troška u preostalom iznosu od 3.228,75 kn (točka II izreke) te je odbijen zahtjev tuženice za naknadu troška postupka u iznosu od 3.250,00 kn (točka III izreke). Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje i djelomično preinačuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Predmet spora je zahtjev za isplatom naknade za mentorski rad za razdoblje od 15. svibnja 2008. do 31. listopada 2008. na temelju odredbe čl.79. Pravilnika o školovanju, osposobljavanju, stručnom usavršavanju i specijalizaciji policijskih službenika "Narodne novine", br. 84/07) i čl. 6. Odluke Ministra unutarnjih poslova od 21. kolovoza 2007. te isplate zakonske zatezne kamate na bruto iznos od 3.141,28 kn, isplaćen sa zakašnjenjem po osnovi naknade za mentorski rad za razdoblje od 18. studenoga 2008. do 30. travnja 2009., tekuće od 1. svibnja 2009. do 13. siječnja 2011.

Donošenjem pobijane presude, kao niti postupka koji joj je prethodio, nisu počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. ZPP-a, na koje ovaj sud temeljem čl. 365. st. 2. ZPP-a pazi po službenoj dužnosti, međutim prvostupanjski sud je pogrešno primijenio relevantne materijalno-pravne odredbe utvrdivši da tužitelju pripada naknada za mentorski rad za utuženo razdoblje, pogrešno smatrajući da tužitelju pripada naknada za razdoblje prije donošenja rješenja od 18. studenoga 2008. kojim je tužitelj imenovan mentorom.

Naime, prema odredbi čl. 79. Zakona o policiji ("Narodne novine", broj 129/00, 41/08, 76/09) na položaj, prava i obveze i odgovornosti policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova primjenjuju se propisi o državnim službenicima, ako tim zakonom ili propisima donesenim na temelju njega nije drukčije određeno.

Odredbom čl. 63. st. 1. Zakona o državnim službenicima ("Narodne novine", broj: 92/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08) o rasporedu na radno mjesto te o drugim pravima i obvezama službenika, kao i prestanku državne službe odlučuje rješenjem čelnik tijela ili osoba koju on za to pisano ovlasti, a prema odredbi st. 3. toga članka to rješenje je upravni akt.

Samo na temelju tog rješenja službenik može ostvariti pravo na naknadu za mentorski rad. Stoga službenik koji je privremeno obavljao poslove mentora bez pisanog rješenja o imenovanju, nema pravo na isplatu naknade za mentorski rad za razdoblje prije donošenja takvog rješenja.

Kako je rješenje kojim je tužitelj imenovan mentorom doneseno od čelnika tijela (ravnatelja policije) tek 18. studenog 2011., prvostupanjski sud je pogrešno primijenio materijalno pravo kada je tužbeni zahtjev prihvatio za ranije razdoblje. Stoga je u tom dijelu valjalo temeljem odredbe čl. 373. toč. 3. ZPP-a odlučiti kao pod točkom I izreke.

U odnosu na dio tužbenog zahtjeva kojim se potražuje isplata zakonske zatezne kamate na bruto iznos od 3.141.28, a što se odnosi na naknadu za mentorski rad u razdoblju od 18. studenog 2008. do 30. travnja 2009. isplaćenu tužitelju sa zakašnjenjem, valja istaknuti da tijekom postupka utvrđeno da je tuženik navedeni iznos od 3.141,28 kn isplatio 13. siječnja 2011., te da među strankama nije sporan tijek tako zatražene zatezne kamate od 1. svibnja 2009. do 13. siječnja 2011., čime ovaj sud smatra pravilnom odluku kojom je prihvaćen zahtjev tužitelja za isplatom navedenoga, odnosno zatezne kamate na iznos od 3.141,28 kn tekuće od 1. svibnja 2009. do 13. siječnja 2011. Slijedom navedenoga u tom je dijelu žalbu tuženika valjao odbiti kao neosnovanu i temeljem odredbe čl. 368. st. 1. ZPP-a odlučiti kao pod točkom II izreke. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžr-323/12-2 od 19. studenog 2013.

118. PREDSTEČAJNA NAGODBA

Nomenklatura prava

RADNO PRAVO-OSTVARIVANJE PRAVA I OBVEZA IZ RADNOG ODNOSA

Zakonsko kazalo

Članak 70. st. 1. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi ("Narodne novine", br. 108/12, 144/12, 81/13 i 112/13)

Članak. 71. stavak 3. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi ("Narodne novine", br. 108/12, 144/12, 81/13 i 112/13)

Sentenca

Kako se u konkretnom slučaju radi o prioritetoj tražbini radnika, postupak predstečajne nagodbe na istu nije utjecao, pa nema mjesta prekidu postupka u smislu čl. 70. st. 1. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi.

Kratki tekst odluke

Pobijanim prvostupanjskim rješenjem nastavljen je postupak u ovoj pravnoj stvari (točka I. izreke). Nadalje, tim rješenjem određeno je da rokovi koji su zbog prekida postupka prestali teći počinju za zainteresiranu stranku teći u cijelosti iznova od dana kada joj sud dostavi rješenje o nastavljanju postupka (točka II. izreke). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijano rješenje suda prvog stupnja.

„ Prema odredbi čl. 70. st. 1. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi ("Narodne novine", br. 108/12, 144/12, 81/13 i 112/13 - dalje: ZFPIP) na prijedlog dužnika prekidaju se parnični, ovršni, upravni i postupci osiguranja nakon objave rješenja

o otvaranju postupka predstečajne nagodbe, pa je sukladno navedenom prvostupanjski sud rješenjem od 6. ožujka 2013. utvrdio prekid postupka.

Rješenjem FINA-e Klasa: UP-I/110/07/12-01/725, Ur. br.: 04-06-13-725-20 od 25. veljače 2013. otvoren je postupak predstečajne nagodbe nad tuženikom.

Međutim, odredbom čl. 3. t. 13. ZFPIPNa propisano je da su prioritetne tražbine, tražbine radnika i prijašnjih radnika dužnika nastale do dana otvaranja postupka predstečajne nagodbe, iz radnog odnosa u bruto iznosu, otpremnine do iznosa propisanog zakonom, odnosno kolektivnim ugovorom i tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, a odredbom čl. 71. st. 3. ZFPIPNa propisano je da postupak predstečajne nagodbe ne utječe na privilegirane tražbine.

Kako se u konkretnom slučaju radi o prioritetnoj tražbini radnika, postupak predstečajne nagodbe na istu nije utjecao, pa je neosnovano prvostupanjski sud postupio kada je i prekinuo postupak rješenjem od 6. ožujka 2013.

S obzirom na izneseno valjalo je temeljem čl. 380. t. 2. ZPP odbiti žalbu tuženika kao neosnovanu i potvrditi rješenje prvostupanjskog suda. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžr-2122/14-2 od 19. studenog 2014.

119. KAMATE NA BRUTO PLAĆU

Nomenklatura prava RADNO PRAVO-PLAĆE

Zakonsko kazalo

Članak 81. stavak 1. Zakona o radu ("Narodne novine" broj: 38/95, 54/95, 65/95, 17/01 i 82/01, dalje: ZR)

Članak 15. stavak 3. Zakona o porezu na dohodak ("Narodne novine", broj: 177/04, 73/08, 80/10, 114/11, 22/12, 144/12, 43/13, 120/13, 125/13, 148/13, 83/14 i 143/14)

Članak 17. stavak 3. Pravilnika o porezu na dohodak ("Narodne novine", broj: 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 79/13, 160/13 i 157/14)

Sentenca

Bruto plaća koja se isplaćuje po sudskoj presudi sve do trenutka isplate, u odnosu na porez na dohodak i prirez porezu na dohodak, nije u potpunosti dospjela na naplatu, odnosno u tom slučaju porez na dohodak i prirez porezu na dohodak dopijevaju na naplatu tek isplatom same plaće. Stoga je neosnovan zahtjev tužitelja za isplatu zatezних kamata na bruto iznos razlike plaće koje se odnose na porez na dohodak i prirez porezu na dohodak.

Kratki tekst odluke

Presudom suda prvog stupnja naloženo je tuženiku isplatiti tužitelju bruto iznos od 3.352,61 kn zajedno sa pripadajućim zateznim kamatama na pojedine iznose navedene u izreci (točka I izreke), naloženo je tuženiku naknaditi tužitelju parnični trošak u iznosu od 7.756,25 kn sa zateznim kamatama (točka II izreke), a odbijen je kao neosnovan zahtjev tuženika za naknadu parničnog troška (točka III izreke). Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje i djelomično preinačuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Predmet spora je zahtjev tužitelja za isplatom razlike plaće za 2002. godinu, s osnove neisplaćenih dodataka za prekovremeni rad, noćni rad, rad u neradne dane i blagdane, kao i rad u smjenama, sukladno odredbi čl. 53. Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama ("Narodne novine" broj 3/02, dalje: TKU).

Odlučujući o osnovanosti tužbenog zahtjeva, sud prvog stupnja utvrdio je da je tužitelj u utuženom razdoblju bio zaposlen kod tuženika kao djelatnik tehnike, te da je ovisno o potrebama poslova, radio noću, prekovremeno, u neradne dane i na blagdane. Utvrđeno je da su kod tuženika vođene dvostruke evidencije odrađenih sati za sve zaposlenike, i to tzv. zelena lista, koju je sastavljao voditelj radionice, odnosno ovlaštena osoba u odjelu tužitelja, koja evidencija odražava stvarno i faktično odrađene sate, i druga, tzv. crna lista koja je služila za obračun plaća, koja se sastavljala u tehničkoj direkciji te nije odražavala sve stvarno odrađeno radno vrijeme zaposlenika. Nadalje, sud prvog stupnja utvrdio je mjerodavnom evidenciju stvarno odrađenih sati koju su vodili voditelji odjela tuženika, imajući u vidu da su podatke u istu upisivale osobe nadređene tužitelju, koje su imale neposredan uvid u njegove stvarno odrađene sate.

U odnosu na visinu tužbenog zahtjeva valja navesti da je tijekom postupka provedeno financijsko vještačenje, te da je u nalazu i mišljenju financijskog vještaka, sastavljenom prema evidencijama iz tzv. zelenih lista utvrđeno potraživanje tužitelja u ukupnom bruto iznosu od 3.352,61 kn, a koje se odnosi na razliku pripadajuće bruto plaće za predmetno razdoblje i bruto plaće isplaćene tužitelju u istome razdoblju.

Odredbom čl. 81. st. 1. Zakona o radu ("Narodne novine" broj: 38/95, 54/95, 65/95, 17/01 i 82/01, dalje: ZR) propisano je da poslodavac kojeg obvezuje kolektivni ugovor ne smije radniku obračunati i isplatiti plaću u iznosu manjem od iznosa određenoga kolektivnim ugovorom.

Sukladno odredbi čl. 32. st. 1. TKU-a, puno radno vrijeme iznosi 40 sati tjedno, a raspoređeno je na pet dana u tjednu od ponedjeljka do petka, time da se za posebne poslove kolektivnim ugovorima službi može odrediti drukčiji dnevni ili tjedni raspored (st. 3.). Plaću zaposlenika čini osnovna plaća i dodaci na osnovnu plaću (čl. 49. st. 1. TKU-a), pa se osnovna plaća uvećava (na način propisan odredbom čl. 53. st. 1. TKU-a), za rad noću 40%, za prekovremeni rad 50%, za rad subotom 25%, za rad nedjeljom 35% i za smjenski rad 10%. Slijedom utvrđenja da se tuženik nije u utuženom razdoblju pridržavao rasporeda radnog vremena (čl. 32., čl. 49. i čl. 53. TKU-a) pravilno je sud prvog stupnja našao osnovanim zahtjev tužiteljice.

Međutim, pazeći po službenoj dužnosti na pogrešnu primjenu materijalnog prava, temeljem odredbe čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 28/13, dalje: ZPP), u odnosu na zatezne kamate na dosuđeni bruto iznos plaće, a s obzirom da se isti sastoji od neto plaće te doprinosa, poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, valja navesti da se u smislu odredbe čl. 15. st. 3. Zakona o porezu na dohodak ("Narodne novine", broj: 177/04, 73/08, 80/10, 114/11, 22/12, 144/12, 43/13, 120/13, 125/13, 148/13, 83/14 i 143/14) i čl. 17. st. 3. Pravilnika o porezu na dohodak ("Narodne novine", broj: 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 79/13, 160/13 i 157/14) zatezne kamate koje se na zakašnjele isplate plaća isplaćuju po sudskoj presudi, ne smatraju dohotkom i ne podliježu oporezivanju. Iz navedenoga proizlazi da bruto plaća koja se isplaćuje po sudskoj presudi sve do trenutka isplate, u odnosu na porez na dohodak i prirez porezu na dohodak, nije u potpunosti dospjela na naplatu, odnosno da u tom slučaju porez na dohodak i prirez porezu na dohodak dospijevaju na naplatu tek isplatom same plaće.

Slijedom svega navedenoga, žalbu tuženika kojom pobija odluku suda prvog stupnja o glavnoj stvari, zajedno sa pripadajućim zateznim kamatama, izuzev zateznih kamata na iznos poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, kao i odluku o parničnom trošku, temeljem odredbe čl. 368. st. 1. ZPP-a valjalo je odbiti kao neosnovanu i u tom dijelu potvrditi presudu suda prvog stupnja, a nadalje, temeljem odredbe čl. 373. t. 3. ZPP-a preinačiti odluku o zateznim kamatama dosuđenim na bruto iznos razlike plaće koje se odnose na porez na dohodak i prirez porezu na dohodak, i u tom dijelu zahtjev tužitelja odbiti kao neosnovan. “

Županijski sud u Zagrebu poslovni broj Gžr-1576/12-4 od 24. ožujka 2015.

120. PRIVREMENO UDALJENJE

Nomenklatura prava

RADNO PRAVO-SUDJELOVANJE RADNIKA U ODLUČIVANJU

Zakonsko kazalo

Članak 149. st. 10. Zakona o radu („Narodne novine“, broj: 149/09, 61/11, 82/12)

Sentenca

Budući da tuženik nije učinio vjerojatnim skrivljeno ponašanje tužiteljice, niti prije, a niti u vrijeme donošenja mjere udaljenja s posla, to takva odluka nije na zakonu utemeljena.

Kratki tekst odluke

Predmet spora jest zahtjev na utvrđenje nedopuštene tuženikove odluke od 19. ožujka 2013. o privremenom udaljenju tužiteljice s posla, isplatu naknada plaća/bruto za razdoblje od ožujka 2013. do veljače 2014. s zakonskim zateznim kamatama na svaki mjesečni iznos, tekućim od jedanaestog dana u mjesecu za protekli mjesec do isplate i parničnim

troškovima. Prvostupanjskom presudom odbijen je zahtjev tužiteljice. Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje i djelomično preinačuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„Nije sporno da je tuženik (poslodavac) dopisom od 1. ožujka 2013. zatražio od radničkog vijeća suglasnost vezano za namjeravano izvanredno otkazivanja ugovora o radu tužiteljici (radnici), da je radničko vijeće tuženika istu suglasnost uskratilo tuženiku dopisom od 6. ožujka 2013., da je tuženik pokrenuo parnicu protiv radničkog vijeća P. Z. C., Z. H. d.o.o. radi nadomještanja iste suglasnosti, da je nepravomoćnom presudom Općinskog radnog suda u Zagrebu, poslovni broj Pr-7733/2013-17 od 10. siječnja 2014. zahtjev tužitelja odbijen kao neosnovan, da je 19. ožujka 2013. tuženik donio predmetnu odluku o privremenom udaljenju tužiteljice s posla, a 4. prosinca 2013. odluku o redovitom otkazu ugovora o radu (osobno uvjetovani otkaz), tako da je tužiteljici temeljem izjave od 9. siječnja 2014. uz navedenu odluku o osobno uvjetovanom otkazu i dodatka odluci o osobnom uvjetovanom otkazu ugovora o radu od 9. siječnja 2014., radni odnos prestao 10. siječnja 2014., nakon čega je tužiteljica ostvarila pravo na mirovinu, niti visina predmetnih novčanih iznosa na ime naknade plaće za razdoblje od ožujka 2013. do veljače 2014. u bruto iznosima.

Polazeći od činjenice da poslodavac ima mogućnost donijeti odluku o privremenom udaljenju radnika/ce u situaciji kad je započeo postupak izvanrednog otkazivanja, kao što je to slučaj u konkretnom predmetu, a prije nego što je donio odluku o otkazu, zaključio je sud prvog stupnja da predmetni zahtjev tužiteljice na utvrđenje nije osnovan, a nastavno niti za isplatu naknada razlike u plaćama, i odlučio je na naveden način, pozivom na odredbu čl. 149. st. 10. Zakona o radu (Narodne novine, broj: 149/2009., 61/2011., 82/2012., dalje u tekstu: ZR/2009), napominjući da za predmetni postupak nije relevantna činjenica da je radni odnos tužiteljice prestao odlukom o osobno uvjetovanom otkazu, jer da se radi o događaju koji je uslijedio nakon podnošenja predmetne tužbe, a da sud procjenjuje opravdanost odluke o privremenom udaljenju obzirom na razdoblje kada je ista donesena.

Nadalje, točno jest da se mjerom iz odredbe čl. 149. st. 10. ZR/2009 štiti poslodavca od skrivljenog ponašanja radnika/ce. Međutim, s obzirom da tuženik niti u ovoj parnici, a niti u parnici poslovni broj Pr-7733/2013 nije učinio vjerojatnim skrivljeno ponašanje tužiteljice, niti prije, a niti u vrijeme donošenja mjere udaljenja s posla, to po ocijeni ovog suda ista nema uporište u naprijed navedenoj odredbi, a u prilog čega svakako valja imati u vidu i da je radni odnos tužiteljice kod tuženika prestao na temelju pravomoćne odluke o osobno uvjetovanom otkazu, što među stranka nije sporno.

Stoga je, sud prvog stupnja pogrešno primijenio odredbu čl. 149. st. 10 ZR/2009 (čl. 356/2. Zakona o parničnom postupku /Narodne novine, broj: 53/1991., 91/1992., 112/1999., 88/2001., 117/2003., 88/2005., 2/2007. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske 84/2008., 123/2008., 57/2011., 148/2011. - pročišćeni tekst, 25/2013., 28/2013., 89/2014./), a na što s razlogom ukazuje i tužiteljica.

Kako tuženikova odluka od 19. ožujka 2013. o privremenom udaljenju s posla nije na zakonu utemeljena, a visina razlike u naknadi plaće/bruto učinjena nespornom, to je tuženik

dužan isplatiti tužiteljici zahtijevane iznose (čl. 87. st. 3. ZR/2009) s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama (osim na iznos poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sadržanih u bruto plaći) na svaki mjesečni iznos, tekućim od jedanaestog dana u mjesecu za protekli mjesec do isplate (čl. 84. st. 3. ZR/2009 u vezi s čl. 29. st. 1., 2. 7. i 8. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 35/2005., 41/2008., dalje u tekstu: ZOO-a). Naime, prema odredbi čl. 45. st. 1., 2., 4. i 5. u vezi s čl. 14. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj: 177/2004., 73/2008., 114/2011., 22/2012., 144/2012., 43/2013., 120/2013., 125/2013., 148/2013., 83/2014., 143/2014.) i čl. 61. st. 1. i 9. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine, broj: 95/2005., 96/2006., 68/2007., 146/2008., 2/2009., 9/2009. - Ispravak, 146/2009., 123/2010., 137/2011., 61/2012., 79/2013., 157/2014.) plaćanje poreza i prireza dopijeva s isplatom primitka od nesamostalnog rada, tako da tužiteljica ne može ostvariti pravo na zakonske zatezne kamate za razdoblje kroz koje taj dio tražbine kao sastavni dio bruto plaće /naknade plaća/ nije niti dospio. “

Županijski sud u Zagrebu poslovni broj Gž R-2430/14-2 od 14. travnja 2015.

121. PREKLUZIVNI ROK

Nomenklatura prava

RADNO PRAVO-OSTVARIVANJE PRAVA I OBVEZA IZ RADNOG ODNOSA

Zakonsko kazalo

Članak 133. stavak 4. Zakona o radu („Narodne novine“, broj 137/04)

Sentence

Radnik koji je zahtijevao zaštitu svoga prava na način da je poslodavcu zahtjev za zaštitu prava uputio preporučenom pošiljkom putem pošte ne može snositi posljedice zbog toga što poslodavac koji je obaviješten o toj poštanskoj pošiljci nije podigao pošiljku. Naprotiv, u takvom slučaju, ako je radnik zahtjev za zaštitu prava uputio u zakonskom roku od 15 dana, tada se dan predaje pošte ima smatrati danom predaje zahtjeva poslodavcu kojem je pošiljka upućena te od prvog idućeg dana teče rok u kojem radnik ima pravo zahtijevati sudsku zaštitu.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskom presudom odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev kojim tužiteljica zahtjeva utvrditi nedopuštenom odluku o otkazu ugovora o radu od 22. studenoga 2006., kojim zahtjeva isplatu plaće u iznosu od 4.786,36 kuna sa zateznim kamatama tekućim na pojedine iznose od ukupno navedenog iznosa glavnice na način kako je navedeno u izreci te odluke i kojim zahtjeva isplatu otpremnine u iznosu od 4.876,36 kuna sa zateznim kamatama tekućim od 1. prosinca 2006. do isplate. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijanu presudu suda i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

„ Sud prvoga stupnja tužbeni je zahtjev odbio kao neosnovan u bitnome navodeći da je ocjenom provedenih dokaza utvrdio da je pobijana odluka tužiteljici dostavljena 22.

studenoga 2006., da je zahtjev za zaštitu prava tužiteljica podnijela 11. prosinca 2006. (čl. 133. st. 1. Zakona o radu, Nar. nov. 137/04, dalje: ZR), ali da s obzirom da je taj zahtjev vraćen tužiteljici s naznakom „obaviješten nije podigao“ uz činjenicu da tužiteljica dostavu nije ponovila čime poslodavac nije uredno obaviješten nije udovoljeno pretpostavci za pružanje sudske zaštite u smislu čl. 133. st. 4. ZR-a.

Pogrešno zaključuje sud prvoga stupnja, na temelju nesporne činjenice da je dostava zahtjeva za zaštitu prava vraćena s naznakom „obaviješten nije podigao“, da nisu ispunjene pretpostavke za pružanje sudske zaštite u smislu čl. 133. st. 4. ZR-a.

Ovo jer radnik koji je zahtijevao zaštitu svoga prava na način da je poslodavcu zahtjev za zaštitu prava uputio preporučenom pošiljkom putem pošte ne može snositi posljedice zbog toga što poslodavac koji je obaviješten o toj poštanskoj pošiljki nije podigao pošiljku. Naprotiv, u takvom slučaju, ako je radnik zahtjev za zaštitu prava uputio u zakonskom roku od 15 dana, tada se dan predaje pošte ima smatrati danom predaje zahtjeva poslodavcu kojem je pošiljka upućena te od prvog idućeg dana teče rok u kojem radnik ima pravo zahtijevati sudsku zaštitu (tako i Revr-762/07-2 od 19. ožujka 2008.).

Nadalje, ispitujući pobijanu odluku ocijenjeno je da je u postupku pred sudom prvoga stupnja počinjena povreda iz čl. 354. st. 2. točka 11. Zakona o parničnom postupku (Nar. nov. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/08., 123/08., 57/11., 25/13., 28/13., dalje: ZPP). Naime, obrazloženje presude nije razumljivo i proturječno je jer sud unatoč činjenici što tužiteljica tvrdi da odluku o otkazu nije primila 22. studenoga 2006., što isto navodi i tuženica u svom iskazu i što i iz odluke o otkazu ugovora o radu, bilješke sa strane, proizlazi da je dostava izvršena 28. studenoga 2006. (list 84. spisa) sud utvrđuje da je dostava izvršena upravo 22. studenoga 2006..

Kako zbog navedene povrede nije moguće ispitati pravilnost primijenjenog materijalnog prava jer zaključak o datumu dostave odluke o otkazu nije u skladu s provedenim dokazima, a o čemu ovisi i odluka u ovom sporu, valjalo je odlučiti kao u izreci (čl. 369. st. 1. ZPP).

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž R-345/14-2 od 21. travnja 2015.

122. NAKNADA ZA STANOVANJE

Nomenklatura prava

RADNO PRAVO-NAKNADA ZA STANOVANJE-DJELATNE VOJNE OSOBE (MORNARI)

Zakonsko kazalo

Članak 29. st. 1. Pravilnika o stambenom zbrinjavanju (Narodne novine, broj 131/13)

Članak 15. Pravilnika o službi na brodovima u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, broj: 5/14)

Članak 49. st. 2. Pravilnika o službi na brodovima u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, broj: 5/14)

Sentenca

Djelatnim vojnim osobama-mornarima ne pripada pravo na naknadu za stanovanje sukladno čl. 29. st. 1. Pravilnika o stambenom zbrinjavanju već se na njih primjenjuju odredbe Pravilnika o službi na brodovima u Oružanim snagama Republike Hrvatske, kao lex specialis, koji uređuje pitanje smještaja na brodu mornara, a koje odredbe ne predviđaju navedeno pravo.

Kratki tekst odluke

Riječ je o postupcima koje su pokrenule djelatne vojne osobe radi isplate naknade za stanovanje jer su u okviru Hrvatske ratne mornarice raspoređene zbog potrebe službe u mjesto koje je barem 50 km udaljeno od njihova mjesta stalnog stanovanja. Prvostupanjskom presudom naloženo je tuženiku isplatiti tužitelju iznos naknade za stanovanje. Županijski sud u Zagrebu preinačuje presudu suda prvog stupnja i odbija tužbeni zahtjev.

„Na brodovima na kojima ne postoje prikladni uvjeti za smještaj posade, zapovjedništvo plovne postrojbe osigurava smještaj na kopnu.

Dakle, u konkretnom slučaju potpuno je neodlučno da li je brod Oružanih snaga u smislu Zakona o obrani vojna lokacija ili nije, budući da je smještaj na brodu izričito predviđen gore navedenim Pravilnikom o službi na brodovima u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, broj: 5/14).

Prema gore citiranoj odredbi Pravilnika, relevantno je samo da li su na brodu postojali prikladni uvjeti za smještaj posade. Ukoliko nisu postojali prikladni uvjeti na predmetnom brodu za smještaj posade, tužitelj je, prema citiranoj odredbi čl. 49. st. 2. Pravilnika, imao pravo da mu se osigura smještaj na kopnu.

Međutim, citiranom odredbom Pravilnika nije propisana naknada u novcu koju propisuje Pravilnik o stambenom zbrinjavanju i na koji se poziva tužitelj. Prema shvaćanju ovog suda, u slučaju da zapovjedništvo plovne postrojbe ne osigura smještaj na kopnu, tužitelju ne pripada pravo na novčanu naknadu, jer takva posljedica nije propisana Pravilnikom o službi na brodovima u oružanim snagama Republike Hrvatske. Tužitelj bi eventualno u takvom slučaju imao pravo na naknadu štete koju je u takvim okolnostima pretrpio. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž R-452/16-3 od 19. svibnja 2017.

123. ISPLATA NAKNADE PLAĆE -izvanredni otkaz ugovora o radu

Nomenklatura prava

RADNO PRAVO-IZVANREDNI OTKAZ UGOVORA O RADU-VRAĆANJE NA RAD-ISPLATA NAKNADE PLAĆE

Zakonsko kazalo

Članak 159. st. 9., 10. i 11. Zakona o radu („Narodne novine“, broj: 93/14)

Sentenca

Tužitelj je zahtjev za zadržavanjem na poslu bio ovlašten postaviti u tužbi kojom osporava dopuštenost otkaza, a ne u samostalnoj tužbi nakon pravomoćnog okončanja postupka, slijedom čega tuženik nije bio u obvezi zadržati tužitelja na radu pa za tuženika nije nastala ni obveza plaćanja naknade plaće u smislu odredbe čl. 150. st. 10. ZR.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskom presudom naloženo je tuženiku isplatiti tužitelju mjesečnu naknadu koju bi ostvario da je radio kod tuženika, dok je rješenjem prvostupanjskog suda utvrđeno da je tužba povučena u dijelu u kojem tužitelj zahtijeva vraćanje na rad do pravomoćnog okončanja parničnog postupka u kojem se odlučuje o poništenju Odluke tuženika o izvanrednom otkazu. Županijski sud u Zagrebu preinačuje pobijanu presudu prvostupanjskog suda i odbija tužbeni zahtjev kao neosnovan.

„Tužbeni zahtjev kojim tužitelj traži vraćanje na rad u parnici u kojoj osporava dopuštenost izvanrednog otkaza nije identičan sa zahtjevom da ga poslodavac zadrži na radu do okončanja sudskog spora, a kako to pogrešno smatra prvostupanjski sud.

Da bi poslodavac, u slučaju protivljenja radničkog vijeća donošenju odluke o izvanrednom otkazu određenom radniku, bio dužan tog radnika vratiti i zadržati ga na radu do okončanja sudskog spora, tužitelj mora postaviti tužbeni zahtjev upravo onako kako to govori zakonska formulacija – da ga poslodavac zadrži na radu, slijedom čega se ne radi o zakonskoj obvezi poslodavca na zadržanje radnika na radu koja bi proizlazila iz same činjenice da je tužitelj pokrenuo spor radi utvrđenja nedopuštenosti izvanrednog otkaza te vraćanja na rad na određeno radno mjesto (na kojem je radio do donošenja odluke o izvanrednom otkazu). Naime, obveza zadržanja na radu (pod uvjetom da je tužitelj postavio upravo takav zahtjev u parnici) traje do okončanja radnog spora radi osporavanja odluke o otkazu, dok obveza vraćanja na rad nastaje za tuženika nakon pravomoćnog okončanja radnog spora, slijedom čega se radi o dva različita instituta, a tužitelj da bi ostvario pravo na zadržanje na radu, kao što je naprijed rečeno, mora postaviti takav izričiti zahtjev.

Iz podataka u spisu je vidljivo da je presudom Županijskog suda u Osijeku poslovni broj Gž R-405/15-2 od 1. listopada 2015. odbijena žalba tužitelja kao osnovana te je potvrđena presuda Općinskog suda u Dubrovniku, Stalna služba u Metkoviću, poslovni broj P-81/15 od 12. kolovoza 2015., a kojom je odbijen tužbeni zahtjev na poništenje, kao nezakonite i neosnovane Odluke tuženika o izvanrednom otkazu Ugovora o radu tužitelju od 12. prosinca 2014., kao i zahtjev za vraćanje na posao i nadoknadu parničnih troškova.

Tužitelj je zahtjev za zadržanjem na poslu bio ovlašten postaviti u tužbi kojom osporava dopuštenost otkaza, a on je u konkretnom slučaju to učinio podnošenjem samostalne tužbe dana 24. srpnja 2015., dakle nakon donošenja prvostupanjske odluke u radnom sporu u kojem je pobijao zakonitost Odluke o izvanrednom otkazu. Predmetnu tužbu je tuženik primio dana 26. studenoga 2015. (list 12 spisa), to jest nakon pravomoćnog okončanja sudskog postupka pod poslovnim brojem P-81/15, kada takvom zahtjevu nije više bio dužan udovoljiti.

Budući da tuženik u vrijeme primitka obavijesti o podnošenju tužbe radi zadržanja na poslu nije bio u obvezi zadržati tužitelja na radu jer je sudski spor radi otkaza okončan, to za tuženika nije nastala ni obveza plaćanja naknade plaće u smislu odredbe čl. 150. st. 10. ZR niti su bile ispunjene pretpostavke da bi tuženik tražio da ga se oslobodi obveze vraćanja na rad po čl. 150. st. 10. ZR. Stoga, suprotno stavu prvostupanjskog suda, tužitelju ne pripada pravo na naknadu bruto plaće u dosuđenom iznosu.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž R-1157/16-2 od 13. prosinca 2016.

---

4. GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO

4.1. Parnični postupak

124. NEDOPUŠTENOST OVRHE

- opći porezni zakon
- zastara

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK>PARNIČNI POSTUPAK

Zakonsko kazalo

Članak 92. Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, broj: 127/00, 86/01 i 150/02)

Sentenca

Obzirom da sud prvog stupnja nije dao pravilne razloge glede prigovora tuženika o nastupu apsolutne zastare, sukladno odredbi navedenog članka 92. Općeg poreznog zakona, koji propis je specijalni propis, to je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točka 11. Zakona o parničnom postupku, a odlučne činjenice glede tog prigovora s obzirom na sadržaj navedenog materijalno - pravnog propisa nisu utvrđene (odredba članka 355. Zakona o parničnom postupku).

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja kojim isti zahtijeva da se ovrha određena rješenjem o ovrsi Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj Ovr-3180/07 od 14. prosinca 2007. godine proglasi nedopuštenom (točka I. izreke). Ujedno je naloženo tužitelju nadoknaditi tuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 3.187,50 kuna (točka II. izreke). Županijski sud u Zagrebu ukida odluku suda prvog stupnja, te vraća predmet sudu na ponovno suđenje.

„ Odredba čl. 92. Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, broj: 127/00, 86/01 i 150/02 – dalje: OPZ određuje da apsolutni rok zastare prava poreznog tijela na utvrđivanje porezne obveze i kamata, pokretanje prekršajnog postupka, naplatu poreza, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni te prava poreznog obveznika na povrat poreza, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni, nastupa za šest godina računajući od dana kada je zastara počela prvi puta teći.

S obzirom na sadržaj navedene odredbe, osnovano žalitelj prigovara da sud prvog stupnja nije dao pravilne razloge glede prigovora tuženika o nastupu apsolutne

zastare, sukladno odredbi navedenog članka 92. OPZ. Taj propis je specijalni propis.

Radi navedenog, počinjena je bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točka 11. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br.: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11 – dalje: ZPP), a odlučne činjenice glede tog prigovora s obzirom na sadržaj navedenog materijalno-pravnog propisa nisu utvrđene (odredba članka 355. ZPP). Zbog toga je i činjenično stanje nepotpuno utvrđeno.

Slijedom navedenoga presudu je valjalo ukinuti i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovni postupak (odredba članka 369. stavak 1. ZPP i članka 370. ZPP), a u kojem postupku će sud prvog stupnja otkloniti ukazane povrede i upotpuniti činjenično stanje pod pretpostavkama iz članka 7. ZPP.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-8285/12-2 od 10. listopada 2013.

125. BENEFICIJAR OTPADNE VODE

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-PARNIČNI POSTUPAK-OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU-STRANKE-PARNIČNA SPOSOBNOST-LEGITIMACIJA

Zakonsko kazalo

Članak. 2. 1. Sporazuma o plaćanju i podmirenju u svezi s Uređajem za pročišćavanje otpadnih voda u Gradu Zagrebu

Članak 5. 1. Sporazuma o plaćanju i podmirenju u svezi s Uređajem za pročišćavanje otpadnih voda u Gradu Zagrebu

Sentenca

Sukladno odredbama čl. 2. 1. i čl. 5. 1. Sporazuma o plaćanju i podmirenju u svezi s Uređajem za pročišćavanje otpadnih voda u Gradu Zagrebu beneficijar je ovlašten primati uplate i prenositi ih na Depozitni račun otvoren kod depozitnog zastupnika, a ne i naplaćivati iste ne samo redovnim putem nego i prisilnim putem, pa i vođenjem sudskog postupka, pa tužitelj kao beneficijar nema aktivnu legitimaciju za pokretanje parničnog postupka protiv korisnika usluga koje pruža koncesionar radi naplate neplaćenih računa za komunalnu naknadu pročišćavanja otpadnih voda.

Kratki tekst odluke

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev za isplatu ukupnog iznosa od 8.691.415,44 kn na ime neplaćene komunalne usluge pročišćavanja otpadnih voda na području Grada Zagreba. Prvostupanjski sud zaključuje da je tužitelj aktivno legitimiran za vođenje ovog parničnog postupka, ali da nije dokazao da je tuženiku isporučio i pružio predmetnu komunalnu uslugu, slijedom čega ne može potraživati naknadu pa u cijelosti ukida platni

nalog sadržan u rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu odluku, ali ne iz razloga koje navodi prvostupanjski sud.

„ Tužitelj potražuje isplatu kao beneficijar prema Sporazumu o plaćanju i podmirenju u svezi s Uređajem za pročišćavanje otpadnih voda u Gradu Zagrebu (dalje: Sporazum), zaključenim 28. veljače 2003. između Grada Zagreba (dalje: davatelj koncesije), Zagrebačke otpadne vode d.o.o. (dalje: koncesionar), Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., prednika tužitelja, (dalje: beneficijar) i Zagrebačke banke d.d. (dalje: depozitni zastupnik).

S obzirom na sadržaj odredbe čl. 2. 1. i čl. 5. 1. Sporazuma, ne može se prihvatiti zaključak prvostupanjskog suda da tužitelj kao beneficijar ima aktivnu legitimaciju za pokretanje parničnog postupka protiv korisnika usluga koje pruža koncesionar radi naplate neplaćenih računa za komunalnu naknadu pročišćavanja otpadnih voda. To iz razloga jer iz navedenih odredbi jasno proizlazi da je beneficijar ovlašten primati uplate i prenositi ih na Depozitni račun otvoren kod depozitnog zastupnika, a ne i naplaćivati iste ne samo redovnim putem nego i prisilnim putem, pa i vođenjem sudskog postupka, kako to pogrešno zaključuje prvostupanjski sud.

Kako je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo u odnosu na aktivnu legitimaciju tužitelja, ali je pravilnom primjenom materijalnog prava trebalo jednako odlučiti o tužbenom zahtjevu, to je slijedom svega iznesenog i temeljem čl. 368 st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 28/13) valjalo odlučiti kao u izreci ove drugostupanjske odluke. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-6423/13-3 od 3. lipnja 2014.

126. NASLJEDIVANJE

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-PARNIČNI POSTUPAK-OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU-STRANKE-PARNIČNA SPOSOBNOST-LEGITIMACIJA

Zakonsko kazalo

–

Sentenca

Kako se ne radi izvorno o pravu tužitelja, već o nasljeđenom pravu iza njihovog pravnog prednika, tužitelji aktivnu legitimaciju mogu temeljiti isključivo na rješenju o nasljeđivanju i to samo u odnosu na tražbinu koja je bila predmet nasljeđivanja.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev za isplatu iznosa od 88.119,03 kn s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, s osnova obračunate zakonske zatezne kamate na nepravovremeno isplaćene iznose osobne invalidnine i posebnog doplatka za njihovog pravnog prednika, danas pok. M.M. Pobjianom presudom prvostupanijskog suda odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje prvostupanijsku presudu.

„ Po ocjeni ovoga drugostupanijskog suda, tužitelji nisu aktivno legitimirani za predmetni tužbeni zahtjev. Iz sadržaja dopunskog rješenja o nasljeđivanju proizlazi da su tužitelji proglašeni nasljednicima iza pok. M.M., u odnosu na zaostatke osobne invalidnine i posebnog dodatka hrvatskog ratnog vojnog invalida, koji se isplaćuju putem Ureda državne uprave u Istarskoj županiji, Služba za opću upravu i društvene djelatnosti, temeljem rješenja Ministarstva obrane Republike Hrvatske.

Dakle, predmet nasljeđivanja isključivo su zaostaci osobne invalidnine i posebnog dodatka, a ne i eventualna kamata na nepravovremeno isplaćene zaostatke.

Kako se ne radi izvorno o pravu tužitelja, već o nasljeđenom pravu iza njihovog pravnog prednika, tužitelji aktivnu legitimaciju mogu temeljiti isključivo na dopunskom rješenju o nasljeđivanju i to samo u odnosu na tražbinu koja je bila predmet nasljeđivanja.

Slijedom navedenoga, po osnovi čl. 368. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 28/13 - dalje: ZPP), odlučeno je kao u izreci ove drugostupanijske presude.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-5006/12-4 od 17. lipnja 2014.

127. PRESUMIRANO POVLAČENJE TUŽBE

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-PARNIČNI POSTUPAK-TUŽBA-POVLAČENJE TUŽBE

Zakonsko kazalo

Članak 295. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 i 25/13)

Članak 66. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 25/13)

Članak 102. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 25/13)

Sentenca

Pravna praznina ne može se popunjavati analogijom odredbe propisa koji se ne primjenjuje u određenoj pravnoj stvari, osobito u proceduralnim pitanjima.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja odlučeno je da se tužba u ovom predmetu smatra povučenom. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijano rješenje i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovni postupak.

„ Polazeći od odredbe čl. 295. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11. i 25/13. – dalje: ZPP), prvostupanjski sud donosi pobijano rješenje uz obrazloženje da na ročište za glavnu raspravu 30. lipnja 2014. nitko od stranaka nije pristupio. Pri tome obrazlaže da navedena odredba izmjenama i dopunama ZPP - novelom ZPP iz 2013. godine, nije predviđena kao odredba koja stupa odmah na snagu, ali da te odredbe novele ne predviđaju situaciju kada na ročište ne pristupi niti jedna od stranaka, kao što je konkretno, s obzirom da je navedenom novelom Zakona brisana odredba o mirovanju postupka. Zbog toga taj sud zaključuje da tu pravnu prazninu treba popuniti analognim tumačenjem odredbe članka 295. stavak 2. ZPP.

Odredba članka 295. ZPP izmijenjena je na način kako je citira sud prvog stupnja u pobijanom rješenju, odredbom članka 66. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, br. 25/13. – dalje ZID ZPP).

Prema prijelaznim i završnim odredbama ZID ZPP - članak 102. (stavak 1.) - postupci pokrenuti prije stupanja na snagu tog Zakona dovršit će se primjenom odredbi Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11. i 148/11.). Iznimno od te odredbe, odredbe članka 1., članka 2., članka 6., članka 10. do 17., članka 19., članka 21. do 30., članka 35. do 38., članka 41. do 50., članka 52., članka 53., članka 57., članka 61., članka 71., članka 73. do 79., članka 81., članka 82., članka 93., članka 95., članka 96. stavka 1. i 2., članka 97., članka 98. i članka 101. tog Zakona primjenjivat će se na postupke pokrenute prije stupanja na snagu toga Zakona (stavak 2.). Odredbe članka 9., članka 80. i članka 84. toga Zakona primjenjivat će se na postupke u kojima na dan stupanja na snagu toga Zakona nije donesena prvostupanjska odluka (stavak 3.).

Kako odredba članka 66. ZID ZPP nije naznačena kao odredba koja bi se primjenjivala iznimno od stavaka 1. i 3. članka 102. ZID ZPP, ona se primjenjuje na postupke koji nisu pokrenuti prije stupanja na snagu ZID ZPP.

Prema odredbi članka 103. ZID ZPP, taj Zakon stupa na snagu 1. travnja 2013.

Parnični postupak se pokreće podnošenjem tužbe, a u ovoj pravnoj stvari tužba je podnesena prije 1. travnja 2013. Time je postupak pokrenut prije stupanja na snagu ZID ZPP.

Posljedično je došlo do bitne povrede odredaba parničnog postupka iz odredbe članka 354. stavak 1. ZPP u svezi odredbe članka 102. ZID ZPP, a sve u svezi odredbe članka 381. ZPP, a na koju povredu se poziva tužitelj u žalbi, i koja nepravilna primjena odredbe tog Zakona je od utjecaja na donošenje zakonite i pravilne odluke.

Naime, pravna praznina ne može se popunjavati analogijom odredbe propisa koji se ne primjenjuje u određenoj pravnoj stvari, osobito u proceduralnim pitanjima. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-3226/15-2 od 2. lipnja 2015.

128. PRISTOJBA

Nomenklatura prava

**GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-PARNIČNI POSTUPAK-TROŠKOVI
PARNIČNOG POSTUPKA**

Zakonsko kazalo

Članak 172. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 28/13)

Članak 22. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 25/13)

Članak 102. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 25/13)

Članak 2. stavak 5. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći („Narodne novine“ broj: 62/08., 44/11., 81/11.)

Sentenca

Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći odlučivanje o oslobođenju od plaćanja sudskih pristojbi stavljeno je u nadležnost nadležnom uredu kod kojeg se pokreće postupak za odobravanje pravne pomoći podnošenjem zahtjeva.

U tom smislu izmijenjen je i čl. 172. Zakona o parničnom postupku (čl. 22. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku /„Narodne novine“ broj 25/13 – ZIDZPP/13, a koja odredba se, sukladno čl. 102. ZIDZPP/13, primjenjuje i na postupke pokrenute prije stupanja na snagu ZIDZPP/13).

Kratki tekst odluke

Rješenjem prvostupanjskog suda odbačen je zahtjev tuženika za oslobođenje od obveze plaćanja sudskih pristojbi u ovom postupku. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijano rješenje suda prvog stupnja.

„ Pobijanim prvostupanjskim rješenjem odbačen je prijedlog tuženika za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi zbog toga što sud nije ovlašten odlučivati o oslobođenju stranke od obveze plaćanja sudskih pristojbi, već je stranka dužna istodobno s podnošenjem pismena sudu dostaviti rješenje upravnog tijela kojim mu je odobrena besplatna pravna pomoć u vidu oslobođenja obveze plaćanja sudskih pristojbi ili dokaz da je do dana podnošenja pismena na koje se plaća pristojba, podnio zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći.

Pobijana je prvostupanjska odluka, nadalje, donesena pravilnom primjenom odredbe članka 172. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/08., 123/08., 57/11., 25/13., 28/13., dalje u tekstu: ZPP) gdje je propisano kako se pravo na oslobođanje od plaćanja troškova postupka i pravo na stručnu pravnu pomoć ostvaruje na način i uz uvjete propisane posebnim propisom, kojim se određuje besplatna pravna pomoć. Na ovaj je način, odredbom članka 22. Zakona o izmjenama i dopunama ZPP („Narodne novine“ broj 25/13., dalje u tekstu: ZIDZPP/13) izmijenjen članak 172. ZPP koji je predviđao mogućnost da sud oslobodi od plaćanja sudskih pristojbi stranku, uz uvjete propisane Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj 74/95., 57/96., 137/02., 125/11., 112/12., dalje u tekstu: ZSP).

Odredbom članka 102. ZIZPP/13 koje su preostale nakon redakcijskog pročišćavanja Zakona o parničnom postupku je propisano, u članku 102. stavak 2. tog Zakona kako se odredba članka 22. ZIDZPP/13 primjenjuje na postupke pokrenute prije stupanja na snagu ZIDZPP/13.

Dakle, neosnovan je žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava kojeg ističe tuženik navodeći kako je ovršni prijedlog podnesen 2010. godine te se na podneseni zahtjev za oslobođenje od obveze plaćanja sudskih pristojbi primjenjuje ZPP koji se primjenjivao u trenutku podnošenja ovršnog prijedloga.

S obzirom na navedeno, nakon stupanja na snagu Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći („Narodne novine“ broj: 62/08., 44/11., 81/11., dalje u tekstu ZBPP) se odredbe članka 172. ZPP primjenjuju samo u skladu sa odredbama tog Zakona.

Zbog toga je prvostupanjski sud pravilno odbacio prijedlog tuženika budući da je, prema odredbama ZBPP, odlučivanje o oslobođenju od plaćanja sudskih pristojbi stavljeno u nadležnost nadležnom uredu kod kojeg se pokreće postupak za odobravanje pravne pomoći podnošenjem zahtjeva, s time što je odredbom članka 2. stavak 5. ZBPP, izrijeком određeno da njegove odredbe, u pogledu oslobođenja od plaćanja sudskih pristojbi, imaju prednost u primjeni pred odredbama drugih posebnih propisa kojima se uređuju ta pitanja, a odredbom članka 53. stavak 1. ZBPP („Narodne novine“ broj: 143/13.) je propisano da će se postupci za odobravanje pravne pomoći pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti prema odredbama ZBPP. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-5882/13-3 od 10. ožujka 2015.

129. NEDOPUŠTENOST OVRHE

- porez
- zastara

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK>PARNIČNI POSTUPAK

Zakonsko kazalo

Članak 90. stavak 4. Općeg poreznog zakona ("Narodne novine", broj: 127/00, 86/01, 150/02)

Članak 92. Općeg poreznog zakona ("Narodne novine", broj: 127/00, 86/01, 150/02)

Sentenca

Zastara u poreznim stvarima regulirana je drugačije nego zastara u građanskim stvarima koje regulira Zakon o obveznim odnosima, jer u tim predmetima ne zastarijeva samo pravo, nego jedino mogućnost da se zahtijeva ispunjenje zastarjele obveze, dok u poreznim stvarima porezno tijelo gubi (apsolutno) pravo na naplatu navedenih obveza.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev za proglašenje nedopuštenom ovrhe (osiguranja) uz tvrdnju tužitelja da je nastupila apsolutna zastara naplate tražbina za naplatu kojih je ovrha (osiguranje) određeno. Presudom suda odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijanu presudu i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovni postupak.

„ Sud prvog stupnja svoju odluku temelji na zaključku da je neosnovana tvrdnja o nastupu zastare, s obzirom da je obveza tužitelja nastala donošenjem rješenja Republike Hrvatske, Ministarstva financija, Porezne uprave, Područnog ureda Zagreb od 17. siječnja 2005., a ovrha je pokrenuta prijedlogom za osiguranje podnesenim 28. srpnja 2010.

Takav zaključak za sada ne može prihvatiti ovaj drugostupanjski sud.

To zato, što bi se iz obrazloženja pobijane odluke moglo zaključiti da prvostupanjski sud smatra da je pokretanjem ovršnog postupka (postupka osiguranja) došlo do prekida zastarijevanja sukladno odredbama čl. 388. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99 - dalje: ZOO).

Međutim, odredbom čl. 92. Općeg poreznog zakona ("Narodne novine", broj: 127/00, 86/01, 150/02 – dalje: OPZ) određeno je da apsolutni rok zastare prava poreznog tijela, između ostaloga, na naplatu poreza, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni nastupa za šest godina računajući od dana kada je zastara prvi puta počela teći.

Prema odredbi čl. 90. st. 4. OPZ-a, zastara prava na naplatu poreza, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni počinje teći istekom godine u kojoj je porezno tijelo

utvrdilo poreznu obvezu, kamate, troškove ovrhe i novčanu kaznu, a u st. 6. navedenog zakonskog članka određeno je da ako tim Zakonom nije drugačije propisano na poreznu zastaru primjenjuje se Zakon o obveznim odnosima.

Iz navedenih odredbi, a imajući u vidu i odredbu čl. 24. st. 2. OPZ-a, prema kojoj prava iz porezno dužničkog odnosa prestaju zastarom, proizlazi da je zastara u poreznim stvarima regulirana drugačije, nego zastara u građanskim stvarima koje regulira ZOO, jer u tim predmetima ne zastarijeva samo pravo, nego jedino mogućnost da se zahtijeva ispunjenje zastarjele obveze (čl. 360. st. 1. ZOO-a), dok u poreznim stvarima porezno tijelo gubi (apsolutno) pravo na naplatu navedenih obveza. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-6944/13-2 od 9. prosinca 2014.

130. NEDOPUŠTENOST OVRHE - izvanknjižno vlasništvo

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK>PARNIČNI POSTUPAK

Zakonsko kazalo

Članak 84. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 112/12, 25/13, 93/14)

Članak 309. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 141/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14)

Članak 119. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 141/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14)

Članak 39. stavak 2. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/1998., 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13)

Članak 40. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/1998., 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13)

Sentenca

Stečeno pravo namirenja prvotuženika na predmetnim nekretninama ne može se isključiti niti ograničiti eventualnim tužiteljevim izvanknjižnim vlasništvom na istim nekretninama, s obzirom da neuknjiženi stjecatelj nekretnine ima samo naslov za stjecanje stvarnog prava na nekretnini i da se zbog toga niti ne može izdvojiti /excidere/ nekretnine na kojoj se ovrha provodi protiv drugotuženika kao gruntovnog vlasnika.

Kratki tekst odluke

Predmet spora jest tužiteljev zahtjev na utvrđenje nedopuštene ovrhe određene rješenjem Općinskog građanskog suda u Zagrebu, poslovni broj Ovr-3648/2010 od 13. veljače 2012. koja za predmet namirenja novčane tražbine prvotuženika H. L. K. d.o.o. ima

založene nekretnine upisane u zk. ul. br. 8137 k.o. V. N., i naknadu parničnih troškova s zakonskim zateznim kamatama. Presudom suda prvog stupnja odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje presudu suda prvog stupnja.

„ Naime, s obzirom da izvjesno jest da niti u trenutku stjecanja založnog prava na predmetnim nekretninama za korist prvotuženika H. L. K. d.o.o., a niti zabilježbe ovrhe poslovni broj Ovr-3648/2010 u zemljišnim knjigama, odnosno stečenog prava na namirenje novčane tražbine prvotuženika na predmetnim nekretninama, nije bilo upisano tužiteljevo pravo vlasništva niti pravo raspolaganja istom u zemljišnim knjigama, već drugotuženika trgovačko društvo, Š. P. d.o.o. (dužnika prvotuženika), to je pravilno sud prvog stupnja primijenio materijalno pravo kad je odbio predmetni tužbeni zahtjev.

To stoga, što se stečeno pravo namirenja prvotuženika H. L. K. d.o.o. na predmetnim nekretninama ne može isključiti niti ograničiti eventualnim tužiteljevim izvanknjižnim vlasništvom na istim nekretninama, s obzirom da neuknjiženi stjecatelj nekretnine ima samo naslov za stjecanje stvarnog prava na nekretnini i da se zbog toga niti ne može izdvojiti /excidere/ nekretnine na kojoj se ovrha provodi protiv drugotuženika trgovačko društvo, Š. P. d.o.o. kao gruntovnog vlasnika (čl. 84. Ovršnog zakona /Narodne novine, broj: 112/2012., 25/2013., 93/2014./, u vezi arg. 309. st. 1. i 2. čl. 114., čl. 115., čl. 119. – 121. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima /Narodne novine, broj: 91/1996., 68/1998., 137/1999. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/2000. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/2000., 141/2001., 79/2006., 141/2006., 146/2008., 38/2009., 153/2009., 143/2012., 152/2014., dalje u tekstu: ZVDSP-a/ čl. 30. - 33., čl. 39. st. 2., čl. 40. i čl. 45. Zakona o zemljišnim knjigama /Narodne novine, broj: 91/1996., 68/1998., 137/1999., 114/2001., 100/2004., 107/2007., 152/2008., 126/2010., 55/2013., 60/2013./). Osim toga, niti nedostatak dobre vjere se ne može predbaciti nikome samo iz razloga što nije istraživao izvanknjižno stanje nekretnine (čl. 122. st. 3. ZVDSP-a). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-7570/14-2 od 12. svibnja 2015.

131. NEDOPUŠTENOST OVRHE

- prijebaj

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK>PARNIČNI POSTUPAK

Zakonsko kazalo

Članak 200. stavak 1. točka 4. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 35/05 i 41/08)

Sentenca

S obzirom da tužitelj nije dokazao da je tuženikova tražbina prema njemu prestala i da ju je namirio mimo ovrhe te kako prijebaj nije izjavio u ovršnom postupku nego

tek u ovom postupku, a tražbina naknade štete nanescna oštećenjem zdravlja, koju tužitelj ima prema tuženiku, ne može prestati prijebom, neosnovan je tužbeni zahtjev tužitelja upravljcn na poglašenje nedopustivosti ovrhe.

Kratki tekst odluke

Presudom suda prvoga stupnja odbijen je tužbeni zahtjev upravljcn na proglašenje nedopustivosti ovrhe. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Kraj činjenice da tužitelj tijekom postupka nije dokazao da je tuženikova tražbina prema njemu prestala i da ju je namirio mimo ovrhe te da prijebom nije izjavio u ovršnom postupku nego tek u ovom postupku, u podnesku od 28.6.2012, a u smislu odredbe čl. 200. st. 1. toč. 4. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 35/05 i 41/08-dalje ZOO) tražbina naknade štete nanescna oštećenjem zdravlja, koju tužitelj ima prema tuženiku, ne može prestati prijebom, suprotno žalbenim navodima, pravilno je prvostupanjski sud primijenio materijalno pravo kada je odbio tužbeni zahtjev tužitelja zbog čega je temeljem odredbe čl. 368. st. 1 Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 28/13P odbijena žalba tužitelja kao neosnovana i potvrđena presuda suda prvog stupnja. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-1049/15-2 od 12. svibnja 2015.

132. ZASTOJ I PREKID ZASTARE

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-ZASTARA-PREKID ZASTARE-ZASTOJ ZASTARE

Zakonsko kazalo

Članak 186.a st. 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13)

Članak 241. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08 i 78/15)

Sentence

Podnošenjem zahtjeva za mirno rješenje spora, sukladno odredbi čl. 186.a st. 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13) dolazi do zastoja zastare, a koje vrijeme se ne uračunava u vrijeme zastare. Po prestanku zastoja zastara nastavlja teći, dok do prekida zastare dolazi tek podnošenjem tužbe sukladno odredbi čl. 241. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08 i 78/15).

Kratki tekst odluke

Predmet spora je naknada za prekovremeni rad s osnove Ugovora o rasporedu ugovornog diplomata na određeno vrijeme. Presudom suda prvog stupnja naloženo je tuženiku isplatiti tužitelju iznos 8.561,09 Eura u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate sa zateznom kamatom. Županijski sud u Zagrebu preinačuje presudu te odbija zahtjev tužitelja.

„Budući da pitanje zastare predmetnog potraživanja nije uređeno Zakonom o državnim službenicima, zastaru u konkretnom slučaju treba procijeniti na temelju odredbe čl. 135. Zakona o radu („Narodne novine“, broj: 149/09 - dalje ZR/09) kojom je propisano da ako ovim ili drugim zakonom nije drukčije određeno, potraživanje iz radnog odnosa zastarijeva za tri godine.

Budući da je zahtjev za mirno rješenje spora tužitelj podnio 23. prosinca 2009. na koji nije odgovoreno, to je sukladno odredbi čl. 186.a st. 3. ZPP došlo do zastoja zastare od 23. prosinca 2009. sve do 23. ožujka 2010. Navedeno vrijeme zastoja zastare ne računa se u vrijeme zastare. Zastara je ponovno počela teći s danom 24. ožujka 2010., a prekinuta je podnošenjem tužbe u ovom predmetu 1. travnja 2010. sukladno odredbi čl. 241. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 - dalje ZOO).

Budući da tužitelj tužbom traži isplatu za prekovremeni rad, rad subotom, nedjeljom i neradnim danima za 2006. u ukupnom iznosu 1.820,48 EUR u kunskoj protuvrijednosti, koje potraživanje je dospjelo najkasnije s danom 31. prosinca 2006., pa je do podnošenja tužbe protekao rok od tri godine. Naime zastara je tekla od 1. siječnja 2007. do 23. prosinca 2009. i od 24. ožujka do 1. travnja 2010.). Stoga je za potraživanje iz 2006. osnovan prigovor zastare.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž R-2135/14-2 od 12. siječnja 2017.

133. NADLEŽNOST SUDA RH – prema mjestu ispunjenja

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-NADLEŽNOST SUDA RH-MJESTO
ISPUNJENJA OBVEZE

Zakonsko kazalo

Članak 27. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13)

Članak 58. st. 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13)

Članak 55. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima („Narodne novine“, broj: 53/91 i 88/01)

Sentenca

Nadležnost suda u Republici Hrvatskoj za određenu vrstu sporova proizlazi i iz odredaba zakona o mjesnoj nadležnosti suda, odnosno tužitelj je ovlašten podnijeti tužbu sudu na čijem području se treba ispuniti obveza kada se ista ima ispuniti na području Republike Hrvatske protiv osobe koja u Republici Hrvatskoj nema opću mjesnu nadležnost u smislu odredbe čl. 58. st. 3. ZPP.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem odbačena je tužba pozivom na čl. 55. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja i određenim odnosima (Narodne novine, broj: 53/91, 88/01 - dalje: ZRSZ), obzirom da je tuženik pravna osoba sa sjedištem u inozemstvu, a tužitelj nije dokazao da bi tuženik u Republici Hrvatskoj imao svoje predstavništvo ili zastupništvo ili da je nekoj tvrtki u Republici Hrvatskoj povjereno obavljanje poslova tuženika. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijano rješenje i predmet vraća na ponovni postupak.

„Naime, sud prvog stupnja propustio je uzeti u obzir odredbu čl. 58. st. 3. ZPP kojom odredbom je propisano da se u sporovima protiv osobe koja u Republici Hrvatskoj nema opću mjesnu nadležnost, za obveze koje treba ispuniti u Republici Hrvatskoj, tužba može podnijeti sudu na čijem području tu obvezu treba ispuniti.

Ova se odredba primjenjuje u ovom slučaju obzirom da tuženik nema opću mjesnu nadležnost u Republici Hrvatskoj, a predmet spora je zahtjev za isplatu novčanog iznosa, koja novčana obveza se u smislu čl. 320. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 112/99 i 88/01 – dalje: ZOO) ispunjava u mjestu u kojem vjerovnik ima sjedište odnosno prebivalište, a u nedostatku prebivališta, boravište.

U ovom slučaju vjerovnik novčane tražbine jeste tužitelj i on ima prebivalište u Zagrebu, pa je slijedom toga mjesto ispunjenja te novčane obveze Zagreb.

Prema odredbi čl. 27. ZPP sud u Republici Hrvatskoj nadležan je za suđenje kada je njegova nadležnost u sporu s međunarodnim elementom izričito određena zakonom ili međunarodnim ugovorom, a ako u zakonu odnosno međunarodnom ugovoru nema izričite odredbe o nadležnosti suda u Republici Hrvatskoj za određenu vrstu sporova nadležan je za suđenje u toj vrsti sporova i kad njegova nadležnost proizlazi iz odredaba zakona o mjesnoj nadležnosti suda u Republici Hrvatskoj.

Prema tome, u smislu odredbe čl. 58. st. 3. ZPP za suđenje u ovoj pravnoj stvari postoji međunarodna nadležnost prvostupanjskog suda u Republici Hrvatskoj, zbog čega se pobijano rješenje ukazuje nepravilnim, pa je temeljem čl. 380. st. 3. ZPP isto valjalo ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na daljnji postupak.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-4077/16-2 od 19. siječnja 2017.

4.2. Izvanparnični postupak

134. UKIDANJE KLAUZULE PRAVOMOĆNOSTI I OVRŠNOSTI - javni bilježnik

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO – IZVANPARNIČNI POSTUPAK

Zakonsko kazalo

Članak 252. f. st. 1. Ovršnog zakona („ Narodne novine“ broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Članak 33. st. 6. Ovršnog zakona („ Narodne novine“ broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Sentenca

Kako je odredbom čl. 252. f. st. 1. OZ/08 bilo propisano da na rješenje o ovrsi javni bilježnik izdaje klauzulu pravomoćnosti i ovršnosti, te kako je odredbom čl. 33. st. 6. OZ/08 bilo propisano da o zahtjevu za ukidanje klauzule ovršnosti koju je izdao javni bilježnik odlučuje sud u izvanparničnom postupku i kako OZ-om ili Zakonom o javnom bilježništvu nije propisano da javni bilježnici ili neko drugo tijelo odlučuju o zahtjevu za ukidanje klauzule pravomoćnosti, to je o tom dijelu zahtjeva, zajedno s donošenjem odluke o zahtjevu o ukidanju klauzule ovršnosti odluku bio dužan donijeti sud.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem odbijen je zahtjev predlagatelja za ukidanje klauzule ovršnosti, koja je izdana na rješenje o ovrsi javnog bilježnika M.M. iz Zagreba, kao neosnovan (toč. I. izreke), a sud se oglasio stvarno nenadležnim za ukidanje klauzule pravomoćnosti i ovršnosti izdane na navedenom rješenju o ovrsi (toč. II. izreke). Županijski sud potvrđuje rješenje suda prvog stupnja u dijelu pod toč. I. izreke, dok ukida rješenje u dijelu pod toč. II. izreke i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovni postupak.

„ Točno je da sud nije proveo dokaz saslušanjem predlagatelja radi utvrđivanja istinitosti činjeničnih navoda iznesenih u prijedlogu za ukidanje klauzule pravomoćnosti i ovršnosti. Međutim, time u konkretnom slučaju nije počinjena apsolutno bitna povreda ZPP, već samo povreda iz čl. 354. st. 1. ZPP u vezi s čl. 220. st. 2. toga Zakona, koja nije bila od utjecaja na pravilnost pobijanog rješenja. Ovo jer predlagatelj osim svoga iskaza, nije predložio provođenje ni jednog drugog dokaza kojim bi bilo moguće provjeriti istinitost njegova iskaza (npr. materijalne dokaze – putne karte iz tog perioda za put na Kosovo, račune vezane uz gradnju kuće ili saslušanje svjedoka koji bi potvrdili činjenicu njegova izbjivanja u periodu kada je vršena dostava).

Stoga je, na temelju čl. 380. toč. 2. ZPP, odlučeno kao pod toč. I. izreke.

Pravilno sud nadalje navodi da je odredbom čl. 36. st. 6. važećeg OZ (ranije čl. 33. st. 6. Ovršnog zakona / „Narodne novine“ broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 – dalje: OZ/08) propisano da je sud stvarno nadležan odlučivati o zahtjevu za ukidanje potvrde ovršnosti koju je dao javni bilježnik izvan sudskog ovršnog postupka. Pogrešno međutim na temelju te odredbe zaključuje da sud nije stvarno nadležan za odlučivanje o zahtjevu za ukidanje pravomoćnosti na rješenju o ovrsi koje je doneseno pred javim bilježnikom.

Naime, prijedlog za donošenje rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave iz ovog predmeta podnesen je javnom bilježniku 17. veljače 2012. Zbog toga je o tom prijedlogu javni bilježnik odlučivao na temelju tada važećih odredaba OZ-a (čl. 252. a OZ/08, a sada važećeg OZ-a).

Kako je odredbom čl. 252. f. st. 1. OZ/08 (sada čl. 283. st. 1. OZ) bilo propisano da na rješenje o ovrsi javni bilježnik izdaje klauzulu pravomoćnosti i ovršnosti, kako je odredbom čl. 33. st. 6. OZ/08 (sada čl. 36. st. 6. OZ) bilo propisano da o zahtjevu za ukidanje klauzule ovršnosti koju je izdao javni bilježnik odlučuje sud u izvanparničnom postupku i kako OZ-om ili Zakonom o javnom bilježništvu nije propisano da javni bilježnici ili neko drugo tijelo odlučuju o zahtjevu za ukidanje klauzule pravomoćnosti, to je o tom dijelu zahtjeva, zajedno s donošenjem odluke o zahtjevu o ukidanju klauzule ovršnosti odluku bio dužan donijeti sud (čl. 1. u vezi s čl. 36. st. 6. OZ, odnosno čl. 1. u vezi s čl. 33. st. 6. OZ/08).

Stoga je, na temelju čl. 380. toč. 3. u vezi s čl. 19. st. 1. OZ/08 odnosno čl. 21. st. 1. OZ, odlučeno kao pod toč. II. izreke.

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-8333/13-2 od 13. ožujka 2014.

135. PRIZNANJE STRANE SUDSKE ODLUKE

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-IZVANPARNIČNI POSTUPAK-POJEDINI IZVANPARNIČNI POSTUPCI-PRIZNANJE I OVRHA STRANIH ODLUKA-PRIZNANJE STRANIH SUDSKIH OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 44. stavak 2. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim stvarima („Narodne novine“, broj: 53/91. /Službeni list SFRJ, broj: 43/82., 72/82)

Članak 86. stavak 1. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim stvarima („Narodne novine“, broj: 53/91. /Službeni list SFRJ, broj: 43/82., 72/82)

Članak 93. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim stvarima („Narodne novine“, broj: 53/91. /Službeni list SFRJ, broj: 43/82., 72/82)

Sentenca

Svojsstvo sudske odluke, odnosno odluke drugog tijela izjednačene sa sudskom odlukom samo po sebi nije jamstvo i eksteritorijalnog djelovanja, već su to njezini učinci na području države za koje se traži njezino priznavanje, o kojima se prosuđuje po pravu države priznanja (čl. 86. st. 1. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim stvarima).

Tako učinke predmetne odluke o raskinutom posvojenju koji bi nastupili u BiH, FBiH, ne bi bilo moguće priznati za područje Republike Hrvatske, s obzirom da se prema pravu Republike Hrvatske posvojenje ne može raskinuti.

Kratki tekst odluke

Predmet postupka jest priznavanje rješenja o nepotpunom posvojenju poslovni broj 05-02-13-130/13 od 8. listopada 2013., Službe stručnih, općih poslova i društvenih djelatnosti, Općine Usor u Zeničko dobojskom kantonu, Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: rješenje BiH, FBiH). Pobijanim prvostupanjskim rješenjem je odbijen prijedlog predlagatelja. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje prvostupanjsko rješenje.

„ Sud prvog stupnja je odbio predmetni prijedlog pozivom na odredbu čl. 86. st. 1. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim stvarima (Narodne novine, broj: 53/1991. /Službeni list SFRJ, broj: 43/1982., 72/1982., dalje u tekstu: ZRSZ-a) napominjući da se u delibacijskom postupku mogu priznavati samo sudske odluke, što da predmetna odluka nije, iz razloga što je nije donio sud BiH, FBiH već upravno tijelo općine Usor, BiH, FBiH.

Bez utjecaja su na zakonitost pobijanog rješenja žalbeni navodi predlagatelja. Ovo stoga, što je i pravilnom primjenom kolizijskih pravila trebalo jednako odlučiti o predlagateljevom zahtjevu za priznavanje rješenja BiH, FBiH.

Međutim, žalitelj ispušta iz vida da svojsstvo sudske odluke, odnosno odluke drugog tijela izjednačene sa sudskom odlukom samo po sebi nije jamstvo i eksteritorijalnog djelovanja, već njezini učinci na području države za koje se traži njezino priznavanje, o kojima se prosuđuje po pravu države priznanja (čl. 86. st. 1. ZRSZ-a).

Stoga je, za odluku po predmetnom prijedlogu odlučno mogu li se učinci rješenja BiH, FBiH o nepotpunom (raskidivom) posvojenju protezati i na područje Republike Hrvatske s obzirom da prema pravu Republike Hrvatske takvo posvojenje nije moguće (čl. 197. Obiteljskog zakona /Narodne novine, broj: 75/2014., 83/2014., dalje u tekstu: ObZ-a/, istovjetno čl. 143. Obiteljskog zakona /Narodne novine, broj: 116/2003., 17/2004., 136/2004., 107/2007., 57/2011., 61/2011., 25/2013., dalje u tekstu: ObZ-a/2003/), a time niti priznavanje odluke o eventualnom raskidu posvojenja što je prema pravnim propisima BiH, FBiH moguće, uključujući svakako i odredbu čl. 93. ZRSZ-a kojom se štiti status državljanina Republike Hrvatske, a u prilog čega svakako valja imati u vidu i da iz razloga promjenjivosti stranih pravnih propisa ne bi bilo u skladu niti s načelom

pravne sigurnosti da se o učincima strane odluke prosuđuje po pravu države u kojoj je odluka donesena.

Stajalište je ovog suda da se rješenju BiH, FBiH na području Republike Hrvatske ne mogu priznati učinci posvojenja, kako to zahtijeva predlagatelj. To iz razloga što učinke odluke o raskinutom posvojenju koji bi nastupili u BiH, FBiH, ne bi bilo moguće priznati za područje Republike Hrvatske, s obzirom da se prema pravu Republike Hrvatske posvojenje ne može raskinuti (čl. 2. Konvencije o zaštiti djece i suradnji u vezi s međudržavnim posvojenjem /Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj: 5/2013./, čl. 197. ObZ-a).

Nadalje, s obzirom da rješenje BiH, FBiH o nepotpunom posvojenju odstupa od prava Republike Hrvatske koje se primjenjuje na posvojenje (čl. 44. st. 2. ZRSZ-a, čl. 186. st. 3., čl. 197. st. 1. ObZ-a), to unatoč tome što je predlagatelj i državljanin Republike Hrvatske, nisu ispunjene pretpostavke za priznavanje rješenja BiH, FBiH niti u smislu odredbe čl. 93. ZRSZ-a. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-4694/14-2 od 17. listopada 2014.

136. UPIS U UPISNIK SUDSKIH I JAVNOBILJEŽNIČKIH OSIGURANJA TRAŽBINA VJEROVNICA NA POKRETNIM STVARIMA I PRAVIMA - zaključak o glavnom upisu

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO – IZVANPARNIČNI POSTUPAK

Zakonsko kazalo

Članak 16. stavak 1. Zakona o upisniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima („Narodne novine“, broj: 121/05)

Članak 26. stavak 1. Zakona o upisniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima („Narodne novine“, broj: 121/05)

Članak 335. stavak 3. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 112/12, 25/13 i 93/14)

Sentenca

Za valjanost upisa na temelju određene prethodne mjere, koja za predmet osiguranja ima poslovne udjele u trgovačkom društvu i kojom je sudskim rješenjem određena provedba upisom u Upisnik nije potrebna sudska potvrda da je predlagatelj osiguranja stekao založno pravo.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem odbijen je kao neosnovan prigovor predlagatelja podnesen protiv zaključka o glavnom upisu u Upisnik sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima (dalje u tekstu: Upisnik). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijano rješenje suda prvog stupnja.

„ Polazeći od činjenice da je osporavani upis naložio Općinski građanski sud u Zagrebu rješenjem od 14. ožujka 2014., zaključio je sud prvog stupnja da je upis kojem prigovara predlagatelj obavljen sukladno odredbi čl. 26. st. 1. Zakona o upisniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima (Narodne novine, broj: 121/2005., dalje u tekstu: ZU-a) i odbio kao neosnovan predlagateljjev prigovor napominjući da uvjet istog upisa nije potvrda o stjecanju založnog prava (čl. 16. st. 4. i 5. ZU-a), a niti pravomoćnost rješenja na temelju kojeg je upis određen, čija valjanost se niti ne može ispitivati povodom predlagateljjevog prigovora.

S obzirom da knjiga udjela u trgovačkim društvima nema značaj upisa u javnu knjigu (arg. čl. 6. st. 1. ZU-a), jer takva knjiga nema takav značaj, to se založna prava na poslovnom udjelu u trgovačkom društvu stječu upisom u Upisnik (čl. 6. st. 1. t. 1. ZU-a).

Pogrešno je stajalište žalitelja da bi za valjanost upisa na temelju određene prethodne mjere, koja za predmet osiguranja ima njegove poslovne udjele u trgovačkom društvu U. I. H. d.o.o., i kojom je određena provedba upisom u Upisnik (rješenje od 14. ožujka 2014.) bila potrebna sudska potvrda da je predlagatelj osiguranja stekao založno pravo.

To iz razloga, što se prema odredbi čl. 16. st. 1. ZU-a založno pravo na određenom predmetu ovrhe ili osiguranja, koje se prema odredbama ZU-a upisuje u Upisnik, stečeno ovrhom ili osiguranjem bez suglasnosti ovršenika, odnosno protivnika osiguranja, smatra stečenim na način i u vrijeme utvrđeno odredbama OZ-a.

U konkretnom slučaju to bi bila odredba čl. 335. st. 3. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 112/2012., 25/2013. i 93/2014. – dalje u tekstu: OZ-a) prema kojoj provedbom prethodne mjere predlagatelj stječe založno pravo na predmetu osiguranja i to uz uvjet da prethodna mjera bude opravdana (ispunjenim pretpostavkama za traženje ovrhe /arg. čl. 338. st. 2., čl. 339. OZ-a/). Stoga, Općinski građanski sud u Zagrebu niti nije mogao izdati potvrdu o stečenom založnom pravu, niti je ista bila potrebna za provedbu određene mjere osiguranja, s obzirom na nalog za provedbu u Upisniku, sadržan u izreci rješenja od 14. ožujka 2014. Osim toga, a primjera radi, izdavanja potvrde u smislu odredbe čl. 16. st. 3. ZU-a dolazilo bi u obzir kod pljenidbenog popisa pokretnina (arg. čl. 143. OZ-a) s tim da takav upis u Upisnik ne bi bio konstitutivan, već evidencijski.

U prilog neosnovanosti žalbenih navoda valja imati u vidu i odredbu čl. 24. ZU-a prema kojoj je predlagatelj uz prijedlog dužan priložiti sudske rješenje kojim se određuje osiguranje, odnosno javnobilježničku ispravu koja sadrži sporazum stranaka o osiguranju tražbine osnivanjem založnog prava ili prijenosom prava (st. 1.), odnosno ako se upis traži na pokretnini ili pravu koji su upisani u koju drugu javnu knjigu (primjerice motorna vozila) i izvadak iz te druge javne knjige ili ovjerene prijepise isprava kojima se prema pravilima kojima se uređuje vođenje tih drugih javnih knjiga dokazuje vlasništvo, odnosno pravo (st. 2.), i odredbu čl. 26. ZU-a prema kojoj se upis provodi na temelju

odluka ili isprava koje opravdavaju upis, osim ako se to ne bi protivilo postojećim upisima (st. 1.).

Nadalje, s obzirom da žalba u postupku osiguranja u pravilu ne djeluje suspenzivno vezano za provedbu rješenja (arg. čl. 11. st. 4., čl. 290. čl. 352. st. 3. OZ-a), to se i žalbeni navodi vezano za pravomoćnost rješenja kojim je određena mjera osiguranja ukazuju irelevantnim. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-1434/15-2 od 16. travnja 2015.

137. PRIZNANJE STRANE SUDSKE ODLUKE –ispravak odluke čije se priznanje traži

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-PRIZNANJE STRANE SUDSKE ODLUKE-
ISPRAVAK ODLUKE ČIJE SE PRIZNANJE TRAŽI

Zakonsko kazalo

Glava četvrta - Priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka - Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima („Narodne novine“, broj: 53/91 i 88/01)

Sentenca

Pitanje učinka sudske odluke je procesno pitanje za koje je mjerodavno pravo države odluke, slijedom čega sud priznanja u Republici Hrvatskoj nije ovlašten na ispravak presude suda iz Kraljevine Norveške vezano za pogreške u pisanju njegovog obiteljskog imena (prezimenam), već isključivo sud koji je odluku donio.

Kratki tekst odluke

Prvostupanijskim rješenjem odbačen je prijedlog za priznavanje presude Prizivnog suda Borgarting od 21. svibnja 2013. donesene u građanskoj parnici broj 12-110239ASD-BORG/02 /Kraljevina Norveška/ iz razloga što se ne može utvrditi istovjetnost osobe koja je navedena kao stranka u odluci čije se priznanje traži te osobe koja je podnijela prijedlog radi priznavanja navedene odluke. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijano rješenje.

„Naime, žalitelj ispušta iz vida da je pitanje učinka sudske odluke procesno pitanje za koje je mjerodavno pravo države odluke, što bi u konkretnom slučaju bilo procesno pravo Kraljevine Norveške, odnosno da sud priznanja u Republici Hrvatskoj nije ovlašten na ispravak presude suda iz Kraljevine Norveške vezano za pogreške u pisanju njegovog obiteljskog imena (prezimenam), kako to u biti predlaže žalitelj, već isključivo sud u Kraljevini Norveškoj koji je odluku donio.

Osim toga, i kada bi se priznali učinci odluke suda iz Kraljevine Norveške na način kako to zahtijeva predlagatelj, iste ne bi došli do izražaja u raznim procesnim i uopće životnim situacijama u Republici Hrvatskoj, a što je suprotno jednom od zahtijeva na koje mora odgovoriti postupak priznavanja stranih sudskih odluka.

S obzirom da donošenjem pobijanog rješenja i u postupku koji je prethodio nisu počinjene bitne povrede postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti (članak 381. u vezi s člankom 365. stavkom 2. ZPP-a i pravnim pravilom iz § 21. stavka 1. ZSVP-a), niti ostvaren žalbeni razlog nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene kolizijskih pravila, to je odlučeno kao u izreci (članak 380. točka 2. ZPP-a u vezi s pravnim pravilom iz § 21. stavka 1. ZSVP-a).“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-86/17-2 od 23. siječnja 2017.

138. PRIZNANJE STRANE SUDSKE ODLUKE – pretpostavke priznavanja

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-PRIZNANJE STRANE SUDSKE ODLUKE–
PRETPOSTAVKE

Zakonsko kazalo

Članak 3. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima („Narodne novine“, broj: 53/91 i 88/01)

Članak 21. Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske, Vlade Bosne i Hercegovine i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o pravnoj pomoći u građanskim i kaznenim stvarima (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj: 12/96 i 5/03)

Sentenca

U slučaju kada su pravila za priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka uređene međunarodnim ugovorom između država onda se na navedeni postupak primjenjuju odredbe tog ugovora odnosno pretpostavke koje su njime propisane, a ne odredbe Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima („Narodne novine“, broj: 53/91 i 88/01) u smislu čl. 3.

Kratki tekst odluke

Prvostupanijskim rješenjem priznata je presuda Općinskog suda u Derventi broj 84 0 P 045363 14 P od 18. lipnja 2015. (pravomoćno 31. kolovoza 2015.), kojom je određeno da će zajedničko dijete stranaka živjeti s majkom i naloženo protustranci plaćanje uzdržavanja. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijano rješenje.

„Nije ostvaren niti žalbeni razlog nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja (članak 355. ZPP-a u vezi s pravnim pravilom iz § 21. stavka 1. ZSVP-a), a niti pogrešne primjene

materijalnog prava (članak 356/2. ZPP-a u vezi s pravim pravilom iz § 21. stavka 1. ZSVP-a).

To stoga, što presuda čije se priznanje zahtjeva jest stekla svojstvo pravomoćnosti po zakonima Bosne i Hercegovine, Republike Srpske /31. kolovoza 2015./, u postupku za koji nije određena isključiva nadležnost suda u Republici Hrvatskoj, što u istoj pravnoj stvari, među istim strankama, nije bila donesena pravomoćna odluka u Republici Hrvatskoj, niti je u tijeku već prije započeta parnica u istoj pravnoj stvari i među istim strankama i što se priznanje ne protivi Ustavu Republike Hrvatske niti pravnom poretku, čime su se ispunili uvjeti za priznanje ugovoreni člankom 21. Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske, Vlade Bosne i Hercegovine i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o pravnoj pomoći u građanskim i kaznenim stvarima (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj: 12/1996., 5/2003., dalje u tekstu: Sporazum) u vezi s člankom 3. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim stvarima (Narodne novine, broj: 53/1991. /Službeni list SFRJ, broj: 43/1982., 72/1982./), kako je to pravilno odlučio i sud prvog stupnja.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-8302/16-2 od 23. prosinca 2016.

4.3. Ovršni postupak i postupak osiguranja

139. OSIGURANJE

- ovjereni zemljišnoknjižni izvadak

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO- OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OSIGURANJE

Zakonsko kazalo

Članak 82. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Članak 39. st. 1. i 3. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Članak 170. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Članak 170. a. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama („Narodne novine“, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Sentenca

Izvod iz zemljišnih knjiga, dostavljen uz prijedlog za osiguranje bez potpisa i pečata ovlaštene osobe, ne predstavlja javnu ispravu.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjski sud odbacio je prijedlog za osiguranje pozivom na odredbe čl. 82. st. 1. i čl. 39. st. 1. i 3. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 – dalje: OZ) u bitnome obrazlažući svoju odluku činjenicom da predlagatelj uz prijedlog za osiguranje nije dostavio zemljišnoknjižni izvadak u originalu, već neslužbenu verziju istog skinutu s internet stranice. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

„U odnosu na žalbene navode treba reći da je točno, kako to navodi predlagatelj osiguranja u žalbi, da je uz prijedlog za osiguranje dostavljen izvod iz zemljišnih knjiga dobiven sa interneta, kao i dokaz da je predlagatelj od zemljišno-knjižnog odjela zatražio izdavanje ovjerenog zemljišnoknjižnog izvoda uz molbu da taj izvadak bude dostavljen neposredno sucu zaduženom za ovaj predmet.

Međutim, kako izvod dostavljen uz prijedlog za osiguranje, bez potpisa i pečata ovlaštene osobe ne predstavlja javnu ispravu (čl. 170. i čl. 170. a. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama / „Narodne novine, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13), a do donošenja odluke o prijedlogu predlagatelja sudu nije dostavljen ovjereni izvod iz zemljišnih knjiga, sud prvog stupnja pravilno je postupio kada je odlučio kao u izreci pozivom na odredbe Ovršnog zakona navedene u pobijanom rješenju.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-1784/13-2 od 31. prosinca 2013.

140. OVRŠNI POSTUPAK **- kamate na bruto plaću**

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 45. st. 2. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj: 177/04, 73/08, 80/10 i 114/11)

Članak 67. st. 2. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08)

Sentenca

Činjenica da je ovršnom ispravom dosuđena zakonska zatezna kamata na cijeli bruto iznos plaće, čime navedena odluka u dijelu koji se odnosi na iznos predujma poreza i prireza porezu na dohodak nije u skladu s odredbom čl. 45. st. 2. Zakona o porezu na dohodak, predstavlja nedostatak koji je bilo moguće ukloniti samo u postupku iz kojeg potječe ovršna isprava, pa navedenu okolnost ovršno tijelo u ovoj fazi postupka nije ovlašteno ocjenjivati, niti ista okolnost čini ovrhu u ovom predmetu neprovedivom u smislu odredbe čl. 67. st. 2. OZ.

Kratki tekst odluke

Sud prvog stupnja pobijanom je odlukom obustavio ovršni postupak za iznos od 11.185,73 kn na ime zateznih kamata obračunatih na dio bruto iznosa plaće ovrhovoditeljice koji se odnosi na predujam poreza i prireza porezu na dohodak, a koji je iznos Financijska agencija zaplijenila u ovom ovršnom postupku sa računa ovršenika i prenijela na poseban račun suda. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja i predmet vraća sudu na ponovni postupak.

„ U obrazloženju navedene odluke sud prvog stupnja navodi kako obveza uplate predujma poreza i prireza na dohodak, sukladno odredbi čl. 45. st. 2. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj: 177/04, 73/08, 80/10 i 114/11- dalje: ZPD), dopijeva tek u trenutku isplate plaće, slijedom čega ovršenik, kao poslodavac i obveznik uplate poreza i prireza iz plaće ovrhovoditeljice kao radnice u smislu odredbe čl. 15. st. 1. ZPD, nikada nije niti došao u zakašnjenje. Slijedom navedenog, smatrajući kako ovrhu za navedeni iznos nije moguće provesti, budući da su sporne kamate obračunate i zaplijenjene suprotno važećim zakonskim propisima koji uređuju obračunavanje i plaćanje doprinosa iz plaće i poreza na dohodak, sud prvog stupnja je u navedenom dijelu obustavio ovrhu primjenom odredbe čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08- dalje: OZ).

U donošenju pobijane odluke sud prvog stupnja pogrešno je primijenio odredbe čl. 127. st. 5. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 139/10, 150/11, 154/11, 12/12, 70/12 i 80/12- dalje: OZ/10) i čl. 67. st. 2. OZ. Naime, u predmetnom postupku radi se o ovrsi radi naplate novčane tražbine po osnovi radnog odnosa koja je utvrđena u bruto iznosu, na temelju pravomoćne i ovršne presude suda prvog stupnja kao ovršne isprave.

Prema odredbi čl. 127. st. 5. OZ/10 sud prvog stupnja, kao ovršno tijelo, ovlašten je na temelju obračuna Porezne uprave iz čl. 127. st. 3. OZ/10 donijeti rješenje o namirenju, kojim rješenjem određuje dio naplaćenog iznosa koji se isplaćuje ovrhovoditelju, dio koji se isplaćuje poreznoj upravi, te dio koji se ima uplatiti na račun na koji se uplaćuje doprinos za individualnu kapitaliziranu štednju.

Međutim, navedena odredba, kao niti odredba čl. 19. st. 2. OZ na koju se sud prvog stupnja pogrešno poziva u obrazloženju pobijane odluke, ne ovlašćuju ovršno tijelo da preispituje pravilnost ovršne isprave, pa tako ni zakonitost odluke o zakonskom zateznoj kamati na dio dosuđenog iznosa, a kako je sud prvog stupnja postupio u donošenju pobijane odluke. Činjenica da je ovršnom ispravom dosuđena zakonska zatezna kamata na cijeli bruto iznos plaće, čime navedena odluka u dijelu koji se odnosi na iznos predujma poreza i prireza porezu na dohodak nije u skladu s odredbom čl. 45. st. 2. ZPD, predstavlja nedostatak koji je bilo moguće ukloniti samo u postupku iz kojeg potječe ovršna isprava. Stoga navedenu okolnost ovršno tijelo u ovoj fazi postupka nije ovlašteno ocjenjivati, niti ista okolnost čini ovrhu u ovom predmetu neprovedivom u smislu odredbe čl. 67. st. 2. OZ.

Slijedom navedenog, pravilnom primjenom odredbe čl. 127. st. 5. OZ/10 sud prvog stupnja bio je obavezan, sukladno priloženom obračunu Porezne uprave, odrediti dio naplaćenog iznosa koji se ima isplatiti po osnovi obveznih javnih davanja sukladno važećim propisima, dok je isplatu preostalog naplaćenog iznosa, u skladu s nalogom iz ovršne isprave, bio dužan odrediti ovrhovoditeljici, a kako je u konkretnom slučaju propustio postupiti. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-2663/14-2 od 10. lipnja 2014.

141. OVRŠNI POSTUPAK - OIB ovršenika

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 39. st. 3. i 4. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12 i 25/13)

Sentenca

U situaciji kada nedostaje samo podatak o osobnom identifikacijskom broju ovršenika nema mjesta odbačaju prijedloga za ovrhu, već su nadležni sud ili javni bilježnik navedeni podatak dužni pribaviti po službenoj dužnosti.

Neuspjeh nadležnog suda ili javnog bilježnika u pribavi navedenog podatka, iako bi eventualno mogao utjecati na mogućnost provedbe ovrhe u daljnjem tijeku postupka u smislu odredbe čl. 72. st. 2. Ovršnog zakona, ne predstavlja zakonom propisani razlog za odbačaj prijedloga za ovrhu sukladno odredbama čl. 39. st. 3. i 4. Ovršnog zakona.

Kratki tekst odluke

Sud prvog stupnja pobijanim je rješenjem odbacio prijedlog za ovrhu ovrhovoditelja na temelju odredbe čl. 39. st. 3. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12 i 25/13-dalje: OZ), budući da javni bilježnik nije uspio službenim putem utvrditi osobni identifikacijski broj ovršenika. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja i predmet vraća sudu na ponovni postupak.

„ Sukladno odredbi čl. 39. st. 4. OZ, upravo u situaciji kada nedostaje samo podatak o osobnom identifikacijskom broju ovršenika nema mjesta odbačaju prijedloga za ovrhu sukladno čl. 39. st. 3. OZ, već su nadležni sud ili javni bilježnik navedeni podatak dužni pribaviti po službenoj dužnosti.

Pritom valja napomenuti kako neuspjeh nadležnog suda ili javnog bilježnika u pribavi navedenog podatka, iako bi eventualno mogao utjecati na mogućnost provedbe ovrhe u daljnjem tijeku postupka u smislu odredbe čl. 72. st. 2. OZ, ne predstavlja zakonom propisani razlog za odbačaj prijedloga za ovrhu sukladno odredbama čl. 39. st. 3. i 4. OZ.

Stoga je utvrđeno kako za primjenu odredbe čl. 39. st. 3. OZ nisu bile ispunjene zakonom propisane pretpostavke, slijedom čega je sud prvog stupnja u donošenju pobijane odluke pogrešno primijenio materijalno pravo, a na što ovaj sud pazi po službenoj dužnosti sukladno čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11 i 25/13 – dalje: ZPP) u svezi sa čl. 381. ZPP, pa je valjalo, primjenom odredbe čl. 380. toč. 3. ZPP, u svezi sa čl. 21. st. 1. OZ, uvažiti žalbu ovrhovoditelja i ukinuti pobijano rješenje te predmet vratiti na ponovan postupak. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-2642/14-2 od 10. lipnja 2014.

142. OVRŠNI POSTUPAK - račun punomoćnika

Nomenklatura prava

**GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK
OSIGURANJA-OVRHA**

Zakonsko kazalo

Članak 95. st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/09, 123/08, 57/11, 148/11 i 25/13)

Sentenca

Prema čl. 95. st. 1. toč. 2. Zakona o parničnom postupku temeljem punomoći za vođenje parnice, odvjetnik je ovlašten stavljati i zahtjev za ovrhu, a kako iz priložene punomoćni proizlazi da je punomoćnik ovlašten i primati novac i novčane vrijednosti, to je temeljem takve punomoći moguće tražiti isplatu ovršne tražbine na račun punomoćnika ovrhovoditelja.

Kratki tekst odluke

Pobijanim rješenjem o ovrsi određena je ovrha na mirovini ovršenika te je ovrhovoditelju dosuđen trošak u iznosu 2.262,50 kn. Protiv rješenja o ovrsi žalbe su podnijelo ovršenik i ovrhovoditelj. Županijski sud u Zagrebu odbija žalbu ovršenika kao neosnovanu te potvrđuje rješenje o ovrsi.

„ Ovršenik pobija rješenje o ovrsi navodeći da mu uz rješenje o ovrsi nije dostavljena ovršna isprava te navodeći da smatra da uz prijedlog za ovrhu nije dostavljena valjana punomoć temeljem koje bi uplate trebale biti vršene na račun punomoćnika ovrhovoditelja.

Neosnovani su takvi žalbeni navodi ovršenika, jer je čl. 38. st. 1. OZ propisana dužnost dostavljanja rješenja o ovrsi ovrhovoditelju i ovršeniku, bez obveze dostavljanja ovršne isprave.

Nadalje, spisu prileži punomoć kojom ovrhovoditelj ovlašćuje punomoćnika da ga zastupa u parničnom postupku iz kojeg potječe ovršna isprava. Prema čl. 95. st. 1. toč. 2. ZPP temeljem punomoći za vođenje parnice, odvjetnik je ovlašten stavljati i zahtjev za ovrhu, a iz priložene punomoćni proizlazi da je punomoćnik ovlašten i primati novac i novčane vrijednosti zbog čega je temeljem takve punomoći moguće tražiti isplatu ovršne tražbine na račun punomoćnika ovrhovoditelja. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-5016/13-2 od 6. svibnja 2014.

143. OVRŠNI POSTUPAK**Nomenklatura prava**

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 56. stavak 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 173/03, 88/05, 121/05 i 67/08)

Sentenca

Obzirom da je žalitelj, a ne ovršenica, bio vlasnik nekretnine u vrijeme donošenja rješenja o ovrsi, to je žalitelj dokazao osnovanost svog prigovora javnom ispravom, pa je zbog toga trebalo postupiti po odredbi čl. 56. st. 2. Ovršnog zakona.

Kratki tekst odluke

Pobijanim rješenjem upućena je treća osoba A. d.o.o. u stečaju da u roku od 15 dana pokrene parnicu protiv stranaka radi proglašenja da nije dopuštena ovrha na nekretnini opisanoj u izreci – koja je predmet ovog ovršnog postupka, time da parnicu može pokrenuti i nakon proteka određenog roka, u kojem slučaju snosi troškove prouzročene prekoračenjem tog roka. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja i predmet vraća sudu na ponovni postupak.

„ Prvostupanjski sud je donio pobijano rješenje temeljem odredbe čl. 56. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 173/03, 88/05, 121/05 i 67/08 - dalje: OZ) a u svezi sa čl. 55. OZ. Osnovano žalitelj (treća osoba) u žalbi navodi da je pogrešno primijenjena navedena zakonska odredba.

Naime, prema podacima spisa na predmetnoj nekretnini temeljem podneska zaprimljenog 19. svibnja 2008. predbilježeno je pravo vlasništva u korist žalitelja, a iz rješenja istoga suda posl. broj: Z-46918/12 od 28. siječnja 2013. proizlazi da je predbilježba opravdana, pa se time pretvara u uknjižbu prava vlasništva i to od časa kada je prijedlog za predbilježbu bio podnesen (čl. 60. Zakona o zemljišnim knjigama, "Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 73/00, 114/01 i 100/04).

Iz navedenog slijedi da je žalitelj, a ne ovršenica, bio vlasnik nekretnine u vrijeme donošenja rješenja o ovrsi iz čega nastavno proizlazi zaključak da je žalitelj dokazao osnovanost svog prigovora javnom ispravom, pa je zbog toga trebalo postupiti po odredbi čl. 56. st. 2. OZ.

Stoga je valjalo pobijano rješenje ukinuti temeljem odredbe čl. 380. toč. 3. ZPP u svezi sa čl. 19. st. 1. OZ i predmet vratiti istom sudu na nastavak postupka. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-2499/14-2 od 10. lipnja 2014.

144. OVRŠNI POSTUPAK

- zamjena novčane kazne

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 16. st. 4. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 112/12 i 25/13)

Članak 43. Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 125/11 i 144/12)

Sentenca

Kako se radi zamjeni novčane kazne kaznom zatvora, dakle o materiji reguliranoj pravilima kaznenog prava, to je u konkretnom slučaju trebalo imati u vidu odredbe čl. 43. Kaznenog zakona, koje, suprotno čl. 16. st. 4. Ovršnog zakona, ne daju osnovu za zamjenu novčane kazne kaznom zatvora prije nego što osuđenik pristane na rad za opće dobro ili ga ne izvrši.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem odlučeno je da se ovršenici ukupan zbroj izrečenih novčanih kazni od 3.000,00 kn zamjenjuje kaznom zatvora u trajanju od 11 dana. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja i predmet vraća sudu na ponovni postupak.

„ Budući da ovršenica (majka) nije predala dijete ovrhovoditelju (ocu), kako je naloženo u rješenju o ovrsi od 6. studenoga 2012., niti je postupila sukladno rješenju kojim joj je izrečena zapriječena novčana kazna od 3.000,00 kn uz prijetnju novom kaznom od 5.000,00 kn ukoliko ne udovolji navedenom nalogu (čl. 345. Obiteljskog zakona - "Narodne novine", br. 116/03, 17/04, 136/04, 107/07, 57/11 i 61/11, u vezi sa čl. 262. i čl. 16. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 112/12 i 25/13, dalje: OZ), je sud prvog stupnja odlučio primjenom odredbe čl. 16. st. 4. OZ.

Odredba čl. 16. st. 4. OZ propisuje: ako fizička osoba kojoj je izrečena novčana kazna ne plati tu kaznu u roku koji je određen odlukom suda, ta će se kazna zamijeniti zatvorskom kaznom po pravilima kaznenoga prava o zamjeni novčane kazne zatvorskom kaznom.

Međutim, pobijana odluka kojom je novčana kazna od 3.000,00 kn zamijenjena kaznom zatvora u trajanju od 11 dana nije u skladu sa pravilima kaznenog prava, sadržanim u slijedećim odredbama čl. 43. Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 125/11 i 144/12, dalje KZ). Sadržaj citiranih odredbi čl. 43. st. 2. i 3. KZ ne daju osnovu za zamjenu novčane kazne kaznom zatvora prije nego što osuđenik pristane na rad za opće dobro ili ga ne izvrši.

Budući da je sud prvog stupnja zbog pogrešne primjene materijalnog prava propustio (utvrditi i) dati razloge o odlučnim činjenicama je valjalo ukinuti pobijanu odluku i predmet vratiti istom sudu na ponovan postupak (čl. 380. toč. 3. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 28/13). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-808/14-2

145. OVRŠNI POSTUPAK

- izjava o zapljeni
- karakter zadužnice

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 154. stavak 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj: 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Sentenca

U dijelu kojim se izjava ovršenice odnosi na njene račune očito je da postoji suglasnost ovršenice da se sredstva na njenim računima zapljene, međutim, na temelju takve suglasnosti ovrhovoditelj ne bi mogao provesti izvansudsku ovrhu jer nedostaje izjava ovršenice da daje suglasnost da se zaplijenjena sredstva izravno isplaćuju vjerovniku.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem odbačen je prijedlog ovrhovoditelja za privremenu pljenidbu štednih uloga ovršenika, podnesen na temelju izjave o zapljeni plaće. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja i predmet vraća sudu na ponovni postupak.

„ Izjava sa suglasnosti ovršenice za zapljenu plaće od 25. travnja 2007. sadrži i izjavu ovršenice da je suglasna da se "radi naplate svih dospjelih tražbina kreditora temeljem istog ugovora zapljene svi moji računi, kunski i devizni, otvoreni kod bilo koje banke ". S obzirom na ovakav sadržaj ovršne isprave, prvostupanjski sud je ocijenio da ovrhovoditelj ima mogućnost naplate svoje tražbine izvansudskom ovrhom, pa, s obzirom da se na postupak privremene pljenidbe štednih uloga nadovezuje postupak sudske ovrhe (članak 154. st. 5. Ovršnog zakona / "Narodne novine" broj: 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 - dalje: OZ) ocjenjuje da prijedlog za privremenu pljenidbu nije dopušten.

Pogrešan je zaključak prvostupanjskog suda da ovrhovoditelj ima mogućnost naplatiti svoju tražbinu izvansudskom ovrhom. Naime, u dijelu kojim se izjava ovršenice odnosi na njene račune očito je da postoji suglasnost ovršenice da se sredstva na njenim računima zapljene, međutim, na temelju takve suglasnosti ovrhovoditelj ne bi mogao provesti izvansudsku ovrhu jer nedostaje izjava ovršenice da daje suglasnost da se zaplijenjena sredstva izravno isplaćuju vjerovniku.

Naime, tek u slučaju da ovršenica ispravom na kojoj je javno ovjеровljen njen potpis dala suglasnost da se radi naplate tražbine određenog vjerovnika zapljene svi njeni računi koje ima kod banaka, te da se novac s tih računa u skladu s njenom izjavom sadržanoj u toj ispravi izravno isplaćuje vjerovniku, takva izjava bi imala pravni karakter zadužnice

(članak 183. stavak 1. OZ), a takva isprava imala bi učinak pravomoćnog rješenja o ovrši kojim se zapljenjena tražbina po računu prenosi na ovrhovoditelja radi naplate.

Dakle, predmetna izjava ne udovoljava uvjetima iz odredbe članka 183. stavak 1. OZ, pa predmetna izjava ovršenice od 25. travnja 2007. ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrši samo u odnosu na stalna novčana primanja ovršenice (članak 178. stavak 1. OZ).

Na drugim predmetima ovrhe, uključujući o račune, ovrhovoditelj može tražiti ovrhu na drugim predmetima ovrhe temeljem navedene izjave ali za te predmete ovrhe ovrhovoditelj ne raspolaže ispravom s učinkom rješenja o ovrši i ne može svoju tražbinu na drugim predmetima ovrhe, osim na stalnom novčanom primanju, naplatiti izvansudskim putem. Prema tome, u konkretnom slučaju ovrhovoditelj ima pravo predložiti donošenje rješenja kojim će privremeno zaplijeniti sve štedne uloge ovršenika (članak 154. stavak 2. OZ), dakako, ukoliko su za to ispunjene i sve ostale zakonske pretpostavke. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-3819/09-2 od 15. prosinca 2009.

146. OVRŠNI POSTUPAK

- **odgoda – izvansudska ovrha**
- **namirenje založnog vjerovnika**

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Čl. 337. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 146/08)

Sentenca

Obzirom da o tome postoji izričito pisano dopuštenje založnih dužnika, izvansudsko namirenje zalogom osigurane tražbine iz vrijednosti zaloga se provodi temeljem čl. 337. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

U postupku namirenja tražbine iz vrijednosti zaloga izvansudskim putem i to putem javne dražbe kod javnog bilježnika u smislu odredbe čl. 337. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima nema mjesta primjeni odredbe čl. 252.g. Ovršnog zakona.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjski sud je udovoljio prijedlogu ovršenika i donio rješenje kojim je odgodio ovrhu u ovoj pravnoj stvari do pravomoćnog okončanja parničnog postupka koji se vodi pred Trgovačkim sudom u Zagrebu po tužbi radi utvrđenja predanoj 3. rujna 2013. pri tome zaključivši da su ispunjeni uvjeti iz čl. 61. st. 1. toč. 4. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08), te primjenom

odredbe čl. 252.g. st. 5. tog zakona donosi pobijano rješenje. Županijski sud u Zagrebu preinačuje rješenje suda prvog stupnja na način da odbija prijedlog ovršenika za odgodu ovrhe.

„ Iz stanja spisa proizlazi da je javni bilježnik oglasio prvu javnu dražbu radi prodaje poslovnih udjela u postupku izvansudskog namirenja. **Izvansudsko namirenje zalogom osigurane tražbine iz vrijednosti zaloga se provodi temeljem čl. 337. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 146/08 – dalje: ZV) jer o tome postoji izričito pisano dopuštenje založnih dužnika u čl. 9. Sporazuma što u samom prijedlogu ne spore niti ovršenici.** Sukladno čl. 337. st. 3. ZV izvansudsko namirenje ostvaruje se putem javne dražbe.

Odredba čl. 252.g st. 5. OZ predviđa izvansudsku ovrhu, a koja pretpostavlja postojanje pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi donesenog od strane javnog bilježnika kojim je ovrha određena na tražbini po računu kod banke ili općenito na imovini ovršenika ili kojim je ovrha određena na stalnom novčanom primanju ili općenito na imovini ovršenika.

U konkretnom slučaju ne radi se o izvansudskoj ovrsi u smislu gore navedene zakonske odredbe, jer niti postoji pravomoćno i ovršno rješenje o ovrsi javnog bilježnika, a niti ovrhovoditelj zahtijeva svoje namirenje na način predviđen stavicima 1. i 2. citirane odredbe.

Ovrhovoditelj zahtijeva namirenje svoje tražbine iz vrijednosti zaloga izvansudskim putem i to putem javne dražbe kod javnog bilježnika u smislu odredbe čl. 337. ZV u kom postupku nema mjesta primjeni odredbe čl. 252.g. OZ na koju se prvostupanjski sud poziva.

Kako dakle ne egzistira postupak koji bi potpadao pod regulaciju Ovršnog zakona, to je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je usvojio prijedlog ovršenika za odgodu ovrhe, pa je valjalo temeljem odredbe čl. 380. t. 3. ZPP, a koji se primjenjuju temeljem čl. 21. st. 1. OZ, uvažiti žalbu ovrhovoditelja, preinačiti pobijano rješenje i prijedlog ovršenika odbiti. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-7483/13-7 od 20. svibnja 2014.

147. OVRŠNI POSTUPAK

- promjena predmeta i sredstva ovrhe
- ovrha nije određena općenito već na plaći

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 5. st. 3. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08)

Sentenca

Temeljem rješenja o ovrsi kojim je ovrha određena na plaći ovršenika, ovrhovoditelj nije mogao tražiti provedbu ovrhe na novčanoj tražbini ovršenika.

Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave u dijelu kojim se nalaže plaćanje ima svojstvo ovršne isprave (čl. 21. toč. 4. i čl. 54. st. 4. Ovršnog zakona), te na temelju tog dijela rješenja o ovrsi ovrhovoditelj ima pravo tražiti određivanje ovrhe.

Kratki tekst odluke

Rješenjem prvostupanjskog suda odbijen je prijedlog za promjenu predmeta i sredstva ovrhe, uz obrazloženje da ovrhovoditelj nije dokazao nemogućnost provedbe izvansudske ovrhe u smislu čl. 5. st. 3. OZ-a, a niti je zatražio od suda određivanje ovrhe na predmetu ovrhe na kojem se na temelju pravomoćnog rješenja o ovrsi koje je donio javni bilježnik ne može tražiti izvansudska ovrha. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja i predmet vraća sudu na ponovni postupak.

„Ovrhovoditelj je podnio prijedlog za ovrhu na novčanoj tražbini ovršenika, temeljem pravomoćnog rješenja o ovrsi javnog bilježnika kojim je, radi naplate iste novčane tražbine, određena ovrha na plaći ovršenika. Uz svoj prijedlog ovrhovoditelj je dostavio i potvrdu HZMO-a iz koje proizlazi da je ovršenik bio prijavljen na mirovinsko osiguranje do 29. veljače 2012., a da nakon tog datuma ne postoje podaci o svojstvu osiguranika u evidencijama Zavoda.

Na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi kojim je ovrha određena na stalnom novčanom primanju – kao u ovom slučaju, ovrhovoditelj može izravno zatražiti od poslodavca ili drugog isplatitelja stalnog novčanog primanja da mu isplati iznos kojim će se namiriti njegova tražbina radi čijeg je ostvarenja ovrha određena (čl. 252. g st. 2. OZ).

Stoga, pogrešno sud zaključuje da ovrhovoditelj nije dokazao da se izvansudska ovrha ne može provesti, obzirom ovršenik nije evidentiran u HZMO-u kao osiguranik nakon veljače 2012., slijedom čega ovrhovoditelj nije niti mogao zatražiti isplatitelja stalnog novčanog primanja isplatu ovršne tražbine.

Nadalje, temeljem rješenja o ovrsi kojim je ovrha određena na plaći ovršenika, protivno shvaćanju prvostupanjskog suda, ovrhovoditelj nije mogao tražiti provedbu ovrhe na novčanoj tražbini ovršenika, zbog čega određivanje ovrhe na novčanoj tražbini, ovrhovoditelj predlaže u ovom postupku.

Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave u dijelu kojim se nalaže plaćanje ima svojstvo ovršne isprave (čl. 21. toč. 4. i čl. 54. st. 4. OZ), te na temelju tog dijela rješenja o ovrsi ovrhovoditelj ima pravo tražiti određivanje ovrhe. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-4365/13-2 od 23. travnja 2014.

148. OVRŠNI POSTUPAK

- smrt ovršenika

- novi prijedlog za ovrhu

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 5. st. 3. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08)

Članak 252. h st. 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08)

Članak 32. st. 2. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 112/12)

Sentenca

Kada je ovršni postupak pokrenut ovršnim prijedlogom jer je ovršenica preminula, došlo je do prijenosa obveze univerzalnom sukcesijom u pravni položaj izvornog dužnika u smislu čl. 32. st. 2. Ovršnog zakona /12, pa se ne radi o prijedlogu koji bi se u smislu čl. 252. h st. 2. Ovršnog zakona smatrao prijedlogom za promjenu predmeta i sredstva ovrhe niti se osnovanost takvog prijedloga može ocjenjivati primjenom te odredbe, slijedom čega se ne radi niti o nastavku postupka pokrenutog pred javnim bilježnikom u smislu čl. 5. st. 3. Ovršnog zakona.

Kratki tekst odluke

Rješenjem prvostupanijskog suda odbijen je prijedlog za promjenu predmeta i sredstva ovrhe. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja i predmet vraća sudu na ponovni postupak.

„ Ovrhovoditelj je podnio prijedlog za ovrhu radi naplate svoje novčane tražbine na novčanoj tražbini ovršenika, temeljem pravomoćnog rješenja o ovrsi javnog bilježnika od 30. rujna 2010. kojim je radi naplate iste novčane tražbine određena ovrha općenito na imovini ovršenika.

Pobijano rješenje prvostupanijski sud je donio primjenom čl. 252. h Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08, dalje: OZ), uz obrazloženje da ovrhovoditelj nije dokazao nemogućnost provedbe izvansudske ovrhe u smislu čl. 5. st. 3. OZ-a, a niti je zatražio od suda određivanje ovrhe na predmetu ovrhe na kojem se na temelju pravomoćnog rješenja o ovrsi koje je donio javni bilježnik ne može tražiti izvansudska ovrha.

Prije svega treba istaknuti da je rješenjem o ovrsi javnog bilježnika ovrha određena općenito na imovini ovršenice N. M., a da je prijedlogom za ovrhu u ovoj ovršnoj stvari

predloženo određivanje ovrhe na novčanim tražbinama ovršenika I. D. i M. D., kao nasljednika iza N. M. Obzirom da je ovršenica N. M. preminula po ocjeni ovog suda očito je da se ovrha na računu kod banke, kao i na stalnom novčanom primanju preminule ovršenice ne može provesti pa ovrhovoditelj nije bio dužan dokazivati da to nije moguće.

Međutim, kako je ovrhovoditelj podnio "ovršni prijedlog" te pokrenuo ovaj ovršni postupak ovršnim prijedlogom, jer je ovršenica N. M. preminula, zbog čega je došlo do prijenosa obveze univerzalnom sukcesijom u pravni položaj izvornog dužnika u smislu čl. 32. st. 2. OZ/12, po ocjeni ovog suda ne radi se o prijedlogu koji bi se u smislu čl. 252. h st. 2. OZ smatrao prijedlogom za promjenu predmeta i sredstva ovrhe pa se ni osnovanost takvog prijedloga ne može ocjenjivati primjenom te odredbe, slijedom čega se ne radi niti o nastavku postupka pokrenutog pred javnim bilježnikom u smislu čl. 5. st. 3. OZ. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-4747/13-2 od 23. travnja 2014.

149. OVRŠNI POSTUPAK

- ovršna isprava ne sadrži izjavu

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 54. st. 6. Zakona o javnom bilježništvu („Narodne novine”. broj: 78/93 i 29/94)

Sentenca

Budući u Ugovoru nema i izričite izjave ovršenika kao korisnika kredita da pristaje da se na temelju tog akta neposredno provede ovrha na novčanim sredstvima, to je ostvaren žalbeni razlog iz odredbe čl. 46. st. 1. toč. 1. Ovršnog zakona.

Kratki tekst odluke

Pobijanim rješenjem o ovrsi određena je predložena ovrha pljenidbom i prijenosom novčane tražbine radi naplate. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje o ovrsi i odbija podneseni prijedlog za ovrhu kao neosnovan.

„ Osnovano se u žalbi navodi da ovršna isprava ne sadrži izjavu obveznika o tome da se na temelju tog akta može radi ostvarenja tražbine neposredno provesti ovrha na svim imovinskim pravima ovršenika, u konkretnom slučaju – pljenidbom novčanih sredstava po svim računima i oročenim novčanim sredstvima u svim bankama (čl. 54. st. 6. Zakona o javnom bilježništvu ("Narodne novine". broj: 78/93 i 29/94).

Naime, stranke su zaključile Ugovor o kreditu i člankom 9. tog ugovora radi osiguranja cjelokupne tražbine kreditora prema korisniku kredita, založni dužnici su založili suvlasnički dio nekretnine i suglasili se da se zasnjuje založno pravo u korist kreditora na

određenoj nekretnini, te se ovršenik kao korisnik kredita člankom 14. Ugovora suglasio da kreditor može neposredno na temelju ovog Ugovora zatražiti protiv njega ovrhu radi prisilne naplate bilo koje tražbine iz ovog Ugovora. Tome valja dodati da je člankom 15. Ugovora zasnovano založno pravo na tražbinama koje ovršenik ima s osnova svojih računa ili depozita otvorenih kod kreditora, te je sadržana ovršna klauzula koja se odnosi samo na založene tražbine kod ovrhovoditelja.

Budući u Ugovoru nema i izričite izjave ovršenika kao korisnika kredita da pristaje da se na temelju tog akta neposredno provede ovrha na novčanim sredstvima, to je ostvaren žalbeni razlog iz odredbe čl. 46. st. 1. toč. 1. OZ-a.

Zbog navedenog, valjalo je pobijano rješenje ukinuti na temelju čl. 380. toč. 3. ZPP-a, a u svezi s čl. 19. st. 1. OZ-a i podneseni prijedlog odbiti kao neosnovan. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-252/13-4 od 29. travnja 2014.

150. OVRŠNI POSTUPAK - vrijednost nekretnine

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 98. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08)

Članak 101. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08)

Sentenca

Nisu osnovani navodi žalitelja kojima osporava utvrđenu vrijednost nekretnina, jer je on pozvan na predjajam za predloženo vještačenje, čemu nije udovoljio zbog nedostatka financijskih sredstava, pa kako nije stavio ni neki drugi prijedlog, to je pravilno prvostupanjski sud prema podacima porezne uprave utvrdio vrijednost nekretnina i nakon provedenog drugog ročišta za dražbu pravilno donio pobijano rješenje o dosudi i odredio predaju nekretnine sukladno odredbi čl. 98. i 101. Ovršnog zakona.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem dosuđene su nekretnine kupcu-ovdje ovrhovoditelju, poblizje opisane pod točkom I izreke, uz obvezu kupca da uplati za nekretnine pod točkom II izreke u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti, dok se za nekretnine pod točkom III oslobađa od plaćanja kupovnine. Određen je upis prava vlasništva kao pod IV izreke, brisanje prava i tereta kao pod V izreke, a nakon ispunjenja pretpostavaka, kako je to pod točkom VI, time da će se nekretnine predati kupcu kako je to pod točkom VII i VIII uz objavu ovog rješenja

na oglasnoj ploči suda i nalog zemljišno-knjižnom odjelu da zabilježi u zemljišnim knjigama dosudu nekretnine pod točkom I izreke rješenja. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

„ Navodi žalitelja da je cijeli postupak provela sudska savjetnica, a ne potpisana sutkinja, pa da bi zbog toga pobijano rješenje bilo nezakonito, nisu prihvaćeni, jer se u ovršnom postupku na odgovarajući način primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 – proč. tekst i 25/13 - dalje: ZPP), pa tako i odredba čl. 13. ZPP-a prema kojoj su sudski savjetnici ovlašteni provoditi postupak, ocjenjivati dokaze i utvrđivati činjenice, a na temelju tako provedenog postupka i prijedloga, sudac donosi odluku.

Prema podacima u spisu založni vjerovnici su obaviješteni o postupku predmetne ovrhe, pa su navodi žalitelja o tome kada su obaviješteni o ovrsi, bez pravnog značenja.

Nisu osnovani ni navodi žalitelja kojima osporava utvrđenu vrijednost nekretnina, jer je on pozvan na predajam za predloženo vještačenje, čemu nije udovoljio zbog nedostatka financijskih sredstava, pa kako nije stavio ni neki drugi prijedlog, to je pravilno prvostupanjski sud prema podacima porezne uprave utvrdio vrijednost nekretnina i nakon provedenog drugog ročišta za dražbu pravilno donio pobijano rješenje o dosudi i odredio predaju nekretnine sukladno odredbi čl. 98. i 101. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 42/00 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 173/03, 194/03 – ispravak, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08 - dalje: OZ).

Stoga je žalba odbijena kao neosnovana i pobijano rješenje potvrđeno kao zakonito i pravilno temeljem odredbe iz čl. 380. toč. 2. ZPP-a u svezi sa čl. 19. st. 1. OZ-a. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-290/14-2 od 29. travnja 2014.

151. OVRŠNI POSTUPAK **- nije provedena pljenidba**

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 130. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Članak 133. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Sentenca

Budući da u predmetnom postupku (uredovanju) nije provedena pljenidba, niti procjena, kao niti oduzimanje pokretnina ovršenice, time nije bilo moguće provesti niti njihovu otpremu i smještaj, stoga je pogrešno sud prvog stupnja primijenio materijalno pravo iz odredbe čl. 133. a Ovršnog zakona kada je obustavio ovrhu u predmetnoj pravnoj stvari obzirom da na uredovanju ovrhovoditelj nije osigurao sve što je potrebno za otpremanje i smještaj pokretnina.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja obustavljena je ovrha određena rješenjem o ovrsi poslovni broj Ovrj-3797/10 od 3. rujna 2010., temeljem odredbe čl. 133.a st. 5. i 6. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08, dalje: OZ), budući da za vanjsko uredovanje od 25. kolovoza 2012. ovrhovoditelj nije osigurao sve što je potrebno za otpremu i smještaj pokretnina, niti je predložio odgodu istoga. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja i predmet vraća sudu na ponovni postupak.

„Budući da u predmetnom postupku, odnosno na uredovanju 25. kolovoza 2012. nije provedena pljenidba, pa tako niti procjena, kao niti oduzimanje pokretnina ovršenice, time nije bilo moguće provesti niti njihovu otpremu i smještaj, stoga je pogrešno sud prvog stupnja primijenio materijalno pravo iz odredbe čl. 133.a OZ-a kada je obustavio ovrhu u predmetnoj pravnoj stvari obzirom da na uredovanju održanom 25. kolovoza 2012. ovrhovoditelj nije osigurao sve što je potrebno za otpremanje i smještaj pokretnina.

Iz navedenih razloga, valjalo je temeljem odredbe čl. 380. toč. 3. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 28/13, dalje: ZPP), u vezi sa odredbom čl. 19. st. 1. OZ-a uvažiti žalbu ovrhovoditelja, ukinuti pobijano rješenje i predmet vratiti sud prvog stupnja na ponovan postupak. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-1214/13-2 od 23. travnja 2014.

152. OVRŠNI POSTUPAK - zadužnica u preslici

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 33. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Sentenca

Ovrha protiv dužnika na drugim predmetima ovrhe u smislu odredbe čl. 183. st. 7. Ovršnog zakona, može se tražiti kako na temelju izvornika ovršne isprave - zadužnice, tako i ovjerovljenog prijepisa - preslika zadužnica na kojima je javni bilježnik potvrdio da su to preslike izvornih isprava.

Kratki tekst odluke

U ovoj pravnoj stvari ovrhovoditelj je podnio prijedlog za ovrhu na temelju javnobilježnički ovjerovljenih - ovršnih isprava - zadužnica ovršenika i to na nekretninama u vlasništvu ovršenika, pljenidbom plaće i na pokretninama ovršenika. Prvostupanjski sud je odredio predloženu ovrhu pobijanim rješenjem. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje o ovrsi.

„ Ovrhovoditelj je prijedlogu priložio preslike zadužnica na kojima je javni bilježnik potvrdio da su to preslike izvornih isprava, a koje se u izvorniku nalaze kod ovrhovoditelja, pa prijedlog ovrhovoditelja sadrži propisanu ispravu koja je potrebna za provedbu ovrhe (čl. 33. st. 1. Ovršnog zakona, "Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08 – dalje: OZ).

Naime, odredbom čl. 183. st. 1. OZ propisano je da dužnik može ispravom na kojoj je javno ovjerovljen njegov potpis dati suglasnost da se radi naplate tražbine određenog vjerovnika zaplijene svi računi koje ima kod banaka te da se novac s tih računa, u skladu s njegovom izjavom sadržanom u toj ispravi, izravno isplaćuje vjerovniku. Takva isprava izdaje se u jednom primjerku i ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi kojim se zapljenjuje tražbina po računu i prenosi na ovrhovoditelja radi naplate. Stavkom 7. iste zakonske odredbe je propisano da takva isprava ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje se može tražiti ovrha protiv dužnika (i) na drugim predmetima ovrhe.

Prema tome, radi se o ovršnoj ispravi iz čl. 21. toč. 6. OZ, koja je ovršna i podobna za ovrhu i vjerovnik može birati kojim sredstvom će naplatiti svoju tražbinu, a ovrha se provodi sve dok se namirenje ne obavi u cijelosti.

Slijedom navedenog, pogrešno žalitelj smatra da samo izvornik zadužnice ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje bi se mogla tražiti ovrha protiv dužnika na drugim predmetima ovrhe u smislu odredbe čl. 183 .st. 7. OZ, jer je odredbom čl. 33. st. 1. OZ propisano da se ovršna isprava može priložiti i u ovjerovljenom prijepisu, što je ovrhovoditelj i učinio.

Slijedom navedenog, žalba je odbijena kao neosnovana i pobijano rješenje potvrđeno temeljem odredbe čl. 380. toč. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 111/99, 88/01, 117/03, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 - proć. tekst, 25/13 i 28/13) u svezi s čl. 19. st. 1. OZ. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-1918/14-2 od 29. travnja 2014.

153. OVRŠNI POSTUPAK

- ugovor o okvirnom iznosu zaduženja i osiguranju

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 29. st. 5. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 112/12)

Članak 39. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 112/12)

Sentenca

Kako čl. 1.1. ugovora o okvirnom iznosu zaduženja i osiguranju nije naznačeno koliko je trenutno dugovanje ovršenice, već do kojeg iznosa će ovrhovoditelj odobravati kredite, to je ovrhovoditelj prema čl. 29. st. 5. Ovršnog zakona (a prema čl. 1.3. istog ugovora stranke su ugovorile da će iznos iz poslovnih knjiga ovrhovoditelja biti dokaz o visini i dospijeću tražbine ovrhovoditelja), postupio zakonito te je uz prijedlog o ovrsi dostavio ovjereni izvod iz poslovnih knjiga kao dokaz o visini i dospijeću tražbine u kojem je točno određena visina novčane tražbine. Prema tome ovrhovoditelj je podnio ovršni prijedlog temeljem čl. 39. st. 1 Ovršnog zakona u vezi čl. 29. st. 5. Ovršnog zakona.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem odbacuje se prijedlog za ovrhu ovrhovoditelja od 4. listopada 2013., na temelju ovršne isprave, solemniziranog ugovora o okvirnom iznosu zaduženja i osiguranju, radi naplate novčane tražbine u iznosu od 582.825,51 kn sa zateznim kamatama. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja i predmet vraća sudu na ponovni postupak.

„ Prvostupanjski sud je pogrešno primijenio materijalno pravo i odbacio prijedlog za ovrhu jer da isti nije podnijen sukladno čl. 39 st. 1 i 3 Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 112/12 -dalje: OZ) tj. da nije ispravno naznačio tražbinu sukladno ovršnoj ispravi, ugovoru o okvirnom iznosu zaduženja i osiguranju, u kojem da je navedena tražbina u iznosu od 100.000 EUR u kunsnoj protuvrijednosti.

Točno je da je čl. 29 st. 5 OZ-a propisano da ako je prema ovršnoj ispravi vjerovnik ovlašten odrediti opseg ili vrijeme ispunjenja tražbine, vjerovnik će opseg ili vrijeme ispunjenja tražbine odrediti u prijedlogu za ovrhu. Kako čl. 1.1. ugovora o okvirnom iznosu zaduženja i osiguranju nije naznačeno koliko je trenutno dugovanje ovršenice, već do kojeg iznosa će ovrhovoditelj odobravati kredite, to je ovrhovoditelj prema čl. 29 st. 5 OZ-a, (a prema čl. 1.3. istog ugovora stranke su ugovorile da će iznos iz poslovnih knjiga ovrhovoditelja biti dokaz o visini i dospijeću tražbine ovrhovoditelja), postupio zakonito te je uz prijedlog o ovrsi dostavio ovjereni izvod iz poslovnih knjiga kao dokaz o visini i dospijeću tražbine u kojem je točno određena visina novčane tražbine. Prema tome ovrhovoditelj je podnio ovršni prijedlog temeljem čl. 39 st. 1 OZ-a u vezi čl. 29 st. 5 OZ-a.

Prema tome ispitujući pobijano rješenje u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354 st. 2 Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 28/13 - dalje: ZPP), kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud nalazi da je pobijano rješenje protivno zakonu, pa je valjalo isto ukinuti. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-7250/13-2 od 4. ožujka 2014.

154. OVRŠNI POSTUPAK

- rješenje o namirenju
- trošak

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 106. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05)

Članak 107. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05)

Sentenca

Prvenstveno se namiruju troškovi ovršnog postupka koji se tiču sudskih pristojbi i plaćenih predujmova za provedbu ovršnih radnji (čl. 106. st. 1. toč. 1. Ovršnog zakona), a troškovi ovršnog postupka, osim navedenih koji se prvenstveno namiruju, namiruju se po istom redoslijedu kao i glavna tražbina (čl. 107. st. 5. Ovršnog zakona), koja se pak po odredbi čl. 107. st. 1. Ovršnog zakona namiruje nakon tražbina iz čl. 106. Ovršnog zakona. Međutim niti jedna od navedenih odredbi ne predviđa namirenja i zateznih kamata na troškove ovršnog postupka.

Troškovi i kamate za posljednje tri godine do donošenja rješenja o dosudi priznaju se samo ako su određeni ovršnom ispravom (čl. 107. st. 4. Ovršnog zakona).

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja odlučeno je da se iz iznosa od 656.871,00 kn dobivenog prodajom nekretnine ovršenika, namiruju slijedeća potraživanja ovrhovoditelja: -trošak ovršnog postupka prema rješenju o ovrsi u iznosu od 66.183,00 kn te kamata na taj iznos u iznosu od 52.399,81 kn; -daljnji trošak ovršnog postupka u iznosu od 279.403,04 kn; - dospjele kamate na glavnice duga prema rješenju o ovrsi u iznosu od 3.924,50 kn; -dio glavnica prema rješenju o ovrsi, i to glavnica izražena u USD na iznos od 22.760,77 USD što u kunskoj protuvrijednosti iznosi 136.991,71 kn, te glavnica izražena u EUR za iznos od 15.623,91 € što u kunskoj protuvrijednosti iznosi 117.968,94 kn, na način da se ova

potraživanja prebijaju sa ovršenikovom tražbinom za isplatu kupovnine za koju je ovrhovoditelj kao kupac oslobođen obveze polaganja (toč. I. izreke). Pod toč. II. izreke odbačen je prigovor ovršenika izjavljen 8. studenog 2011. izjavljen protiv rješenja Županijskog suda u Zagrebu posl.br. Gžovr-961/11 od 16. rujna 2011. godine. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja i predmet vraća sudu na ponovni postupak.

„ Obzirom da su odredbama čl. 106. i 107. OZ određeni prednosni redovi u namirenju točno određenih tražbina, nije jasno koji to trošak ovršnog postupka po rješenju o ovrsi, u iznosu od 66.183,00 kn, prvostupanjski sud ima u vidu, jer se prvenstveno namiruju troškovi ovršnog postupka koji se tiču sudskih pristojbi i plaćenih predujmova za provedbu ovršnih radnji (čl. 106. st. 1. toč. 1. OZ) a troškovi ovršnog postupka, osim navedenih koji se prvenstveno namiruju, namiruju se po istom redosljedu kao i glavna tražbina (čl. 107. st. 5. OZ), koja se pak po odredbi čl. 107. st. 1. OZ namiruje nakon tražbina iz čl. 106. OZ.

Niti jedna od navedenih odredbi ne predviđa namirenja i zateznih kamata na troškove ovršnog postupka, koje se pobijanom odlukom priznaju u iznosu od 52.399,81 kn, a iz obrazloženja nije jasno zašto se i ta tražbina priznaje te da li se radi o ispunjenim pretpostavkama iz čl. 27. st. 3. OZ po kojima se zatezna kamata na trošak ovršnog postupka može odrediti samo od dana kada su ti troškovi učinjeni, odnosno plaćeni. Isto se odnosi i na priznate dospjele kamate glavnice duga u iznosu od 3.924,50 kn, pri čemu treba navesti da se troškovi i kamate za posljednje tri godine do donošenja rješenja o dosudi priznaju samo ako su određeni ovršnom ispravom (čl. 107. st. 4. OZ), što ovdje nije slučaj.

Konačno, niti za visinu daljnjeg troška ovršnog postupka (u iznosu od 279.403,04 kn), u kojemu su sadržani i troškovi zastupanja, nisu dani potpuni i jasni razlozi. To zato što nije jasno koji trošak sastava žalbe od 6. ožujka 2007. godine se priznaje u punoj visini od 4.540 bodova, kad iz stanja spisa proizlazi da ovrhovoditelj takvu žalbu nije podnosio, te zašto se priznaju troškovi zastupanja na ročištu od 23. listopada 2007. godine u punom iznosu, kao i trošak uređivanja od 5. ožujka 2012. godine, u nejasnoj visini, obzirom da za te radnje po odredbama Tbr. 12. toč. 1. i 2. Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 91/04, 37/05 i 59/07 te 148/09) vrijede pravila iz Tbr. 9. tih Tarifa u odnosu na određivanje visine naknade za zastupanje prema predmetu raspravljanja odnosno postupanja.

Nejasna je i odluka pod točkom II izreke pobijanog rješenja, obzirom da se njome, kao i u obrazloženju, prihvaća navod ovršenika da se "prigovor" podnosi protiv rješenja ovoga drugostupanjskog suda poslovni broj Gžovr-961/11 od 16. rujna 2011. godine, međutim u spisu ne postoji rješenje od tog datuma, a u tijeku postupka donošeno je nekoliko drugostupanjskih odluka, pod različitim brojevima i različitim datumima.

Radi svega izloženog za sada se ne može ispitati pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja, pa je time počinjena bitna povreda odredaba ovršnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP, na koju ovaj sud pazi i po službenoj dužnosti po odredbi čl. 365. st. 2. u vezi

čl. 381. ZPP i čl. 19. st. 1. OZ. Stoga je žalbu valjalo uvažiti, ukinuti rješenje prvostupanjskog suda te predmet vratiti tome sudu na ponovan postupak, radi čega je odlučeno kao u izreci po odredbi čl. 380. toč. 3. ZPP. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-5516/13-3 od 4. travnja 2014.

155. OVRŠNI POSTUPAK **- odbačaj i izravna naplata**

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK
OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 211. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 112/12)

Članak 197. st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 112/12)

Članak 39. st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 112/12)

Sentenca

Kako je ovrhovoditelj na temelju ovršne isprave mogao zatražiti izravnu naplatu od Agencije, a niti ne tvrdi da se nije mogla provesti naplata, to je u smislu odredbe čl. 211. Ovršnog zakona, prijedlog ovrhovoditelja valjalo odbaciti kao nedopušten.

Kako je ovrhovoditelj u prijedlogu propustio navesti da će se novčani iznos za koji je određena ovrha isplatiti ovrhovoditelju nakon pravomoćnosti rješenja (u smislu odredbe čl. 197. st. 1. Ovršnog zakona), to je pravilno prvostupanjski sud ocijenio da prijedlog u tom dijelu ne sadrži sve podatke potrebne za provedbu ovrhe (čl. 39. st. 1. Ovršnog zakona).

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem određena je ovrha na pokretninama ovršenice kako je to pod točkom I. izreke. Pod točkom II. izreke odbačen je prijedlog za određivanje ovrhe na novčanim sredstvima ovršenice kao nedopušten, dok je pod točkom III. odbačen prijedlog ovrhovoditelja za određivanje ovrhe na plaći ovršenice. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja u pobijanom dijelu pod toč. II. i III. izreke.

„ Odredbom čl. 211. OZ-a propisano je da će sud odbaciti kao nedopušten prijedlog za ovrhu na novčanim sredstvima na računu na temelju ovršne odluke na temelju koje se može od Agencije zatražiti izravna naplata, osim ako se na temelju isprave nije mogla provesti naplata, o čemu Agencija izdaje potvrdu. **Kako je ovrhovoditelj na temelju ovršne isprave mogao zatražiti izravnu naplatu od Agencije, a niti ne tvrdi da se nije mogla provesti naplata, to je pravilnom primjenom navedenog propisa prvostupanjski sud odlučio kao pod točkom II. izreke.**

Prema odredbi čl. 197. st. 1. OZ-a rješenjem o ovrsi na plaći određuje se pljenidba određenog dijela plaće i nalaže poslodavcu ovršenika da novčani iznos za koji je određena ovrha isplati odnosno isplaćuje ovrhovoditelju nakon pravomoćnosti tog rješenja. **Kako je ovrhovoditelj u prijedlogu propustio navesti da će se novčani iznos za koji je određena ovrha isplatiti ovrhovoditelju nakon pravomoćnosti rješenja, to je pravilno prvostupanjski sud ocijenio da prijedlog u tom dijelu ne sadrži sve podatke potrebne za provedbu ovrhe (čl. 39. st. 1. OZ-a).** “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-283/14-2 od 8. travnja 2014.

156. OVRŠNI POSTUPAK

- smrt - obustava

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak. 83. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 28/13)

Članak 67. st. 2. i st. 5. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05, 121/05 i 67/08)

Sentenca

U slučaju kada je stranka umrla prije podnošenja prijedloga za ovrhu, radi se o situaciji kada se nedostatak iz čl. 83. st. 1. Zakona o parničnom postupku ne može otkloniti, pa isti sprečava daljnje vođenje ovršnog postupka.

Kratki tekst odluke

Pobijanim rješenjem suda prvog stupnja obustavljena je ovrha u ovoj pravnoj stvari te su ukinute sve provedene radnje. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

„ Iz obrazloženja pobijanog rješenja proizlazi da je prvostupanjski sud utvrdio da je ovršenik umro dana 22. rujna 2011., a da je prijedlog za ovrhu podnesen 28. prosinca 2012., slijedom čega zaključuje da ovršenik u vrijeme podnošenja prijedloga za ovrhu nije bio živ te se ovrha ne može provesti, pa je primjenom odredbe čl. 67. st. 2. i st. 5. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05, 121/05 i 67/08 – dalje: OZ/96) odlučio kao u izreci pobijanog rješenja.

Odredbom čl. 83. st. 1. ZPP, koja se primjenjuje sukladno odredbi čl. 21. st. 1. OZ, propisano je da ako sud utvrdi da osoba koja se pojavljuje kao stranka ne može biti stranka u postupku, a taj nedostatak se može otkloniti, pozvat će tužitelja da izvrši potrebne ispravke u tužbi ili će poduzeti druge mjere da bi se postupak mogao nastaviti sa osobom koja može biti stranka u postupku, dok je st. 5. istog članka propisano da ako se

navedeni nedostaci ne mogu otkloniti ili ako određeni rok bezuspješno protekne, sud će rješenjem ukinuti radnje provedene u postupku ako su zahvaćene tim nedostacima i odbaciti tužbu, ako su nedostaci takve prirode da sprečavaju daljnje vođenje parnice.

U konkretnom slučaju radi se upravo o situaciji kada se uočeni nedostatak ne može otkloniti, a isti sprečava daljnje vođenje ovršnog postupka budući da je stranka umrla prije podnošenja prijedloga za ovrhu.

U odnosu na žalbene navode da ovrhovoditelj nije bio obaviješten da je ovršenik umro niti mu je bio dostavljen smrtni list, valja reći da su isti neodlučni za pravilnost pobijane odluke, a nije niti jasno čija bi obveza bila ovrhovoditelju dostaviti smrtni list.

Nadalje, sasvim pogrešno smatra žalitelj da je u konkretnoj situaciji sud bio dužan nastaviti postupak s nasljednicima ovršenika. To iz razloga što se postupak prekida i nastavlja kada nasljednici isti preuzmu, u skladu s odredbama čl. 212. i 215. ZPP, samo u situaciji kada stranka umre tijekom postupka, a ne prije pokretanja postupka kao što je slučaj u ovom ovršnom postupku.

Slijedom navedenog, temeljem odredbe čl. 380. toč. 2. ZPP u svezi s čl. 21. st. 1. OZ, odlučeno je kao u izreci. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-4440/13-2 od 8. travnja 2014.

157. OVRŠNI POSTUPAK - produljenje roka

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak. 67. st. 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Sentenca

Imajući u vidu da je predmetni zaključak suda prvog stupnja dostavljen ovrhovoditeljici 22. prosinca 2010., odnosno da je ovrhovoditeljica podneskom od 3. siječnja 2011. zatražila produljenje ostavljenog roka radi postupanja po istome, a da je pobijano rješenje kojim je ovrha obustavljena doneseno 23. kolovoza 2013., odnosno nakon više od dvije godine, to se može smatrati da je sud prvog stupnja time ovrhovoditeljici ostavljeni rok radi pribave i dostave potrebnih podataka prešutno produljio. Obzirom da ista niti u tako ostavljenom roku nije podnijela odgovarajući prijedlog za nastavak postupka, a da ovrhu određenu predmetnim rješenjem o ovrsi nije moguće provesti, to je pravilno sud prvog stupnja, temeljem odredbe čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona istu obustavio.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja obustavljena je je, temeljem odredbe čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08, dalje: OZ), ovrha u predmetnom postupku, uz obrazloženje da ovrhovoditeljica nije prema pozivu suda od 22. prosinca 2010. dostavila novu adresu ovršenika, niti je predložila poduzimanje drugih radnji u postupku. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

„ Ovrhovoditeljica u žalbi ističe da je postupajući po zaključku suda kojim je pozvana dostaviti novu adresu ovršenika unutar ostavljenog roka od 15 dana zatražila produljenje roka radi udovoljavanja istom zaključku, a o kojem je sud prvog stupnja propustio odlučiti i odrediti ovrhovoditeljici novi rok za dostavu zatraženih podataka, slijedom čega nije bilo osnove za obustavu postupka.

Imajući u vidu da je predmetni zaključak suda prvog stupnja dostavljen ovrhovoditeljici 22. prosinca 2010., odnosno da je ovrhovoditeljica podneskom od 3. siječnja 2011. zatražila produljenje ostavljenog roka radi postupanja po istome, a da je pobijano rješenje kojim je ovrha obustavljena doneseno 23. kolovoza 2013., odnosno nakon više od dvije godine, to se može smatrati da je sud prvog stupnja time ovrhovoditeljici ostavljeni rok radi pribave i dostave potrebnih podataka prešutno produljio. Obzirom da ista niti u tako ostavljenom roku nije podnijela odgovarajući prijedlog za nastavak postupka, a da ovrhu određenu predmetnim rješenjem o ovrsi nije moguće provesti, to je pravilno sud prvog stupnja, temeljem odredbe čl. 67. st. 2. OZ-a istu obustavio. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-7287/13-2 od 11. ožujka 2014.

158. OVRŠNI POSTUPAK
- ovrha - Republika Turska

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 20. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 112/12)

Članak 50. st. 1. toč. 6. i 7. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 112/12)

Sentenca

U situaciji kada se radi o vraćanju radnika na rad u Veleposlanstvo gdje je prije nezakonitog otkaza radila ovrhovoditeljica, ne radi se o ovrsi na imovini strane države.

Obzirom da se radi radnom sporu između veleposlanstva i lokalnog radnika, ne može se u konkretnoj pravnoj stvari ovršenik pozivati na imunitet od domaće sudbene vlasti.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem o ovrši određena je predložena ovrha tako što je naloženo ovršeniku da u roku od 8 dana vrati ovrhovoditeljicu na isto radno mjesto tajnice (točka I izreke), a pod prijetnjom novčane kazne kao pod točkom II izreke, uz obvezu naknade troška ovršnog postupka u iznosu od 1.000,00 kn sa zateznom kamatom kao pod točkom III izreke, dok je u ostalom dijelu zahtjev za naknadu troška odbijen (točka IV izreke).

„ U ovoj pravnoj stvari je određena ovrha temeljem ovršne sudske odluke (čl. 23. OZ). Ovršenik se u žalbi poziva na odredbu čl. 20. OZ kojim je regulirana ovrha na imovini strane države, te na odredbe Bečke konvencije o nepovredivosti prostorija misije strane države u državi primateljici, ponavlja prigovor nenadležnosti suda u RH, pa da su u konkretnom slučaju ostvareni žalbeni razlozi iz čl. 50. st. 1. toč. 6. i 7. OZ.

Prigovori žalitelja nisu prihvaćeni. To iz razloga što se u konkretnoj pravnoj stvari radi o vraćanju radnika na rad u Veleposlanstvo gdje je prije nezakonitog otkaza radila ovrhovoditeljica, pa se ne radi o ovrši na imovini strane države, kako se to pogrešno u žalbi navodi, a niti je određena ovrha u pogledu zapriječenih kazni ukoliko ovršenik ne postupi po nalogu suda.

Nadalje, neosnovano je i pozivanje žalitelja na Bečku konvenciju o diplomatskim odnosima ("Narodne novine" - MU, broj: 12/93), jer se radi o radnom sporu između veleposlanstva i lokalnog radnika, pa se ne može u konkretnoj pravnoj stvari ovršenik pozivati na imunitet od domaće sudbene vlasti, dok je o prigovoru nenadležnosti suda RH već pravomoćno riješeno.

Slijedom navedenog, nije ostvaren žalbeni razlog iz odredbe čl. 50. st. 1. toč. 7. OZ, dok se toč. 6. navedenog članka odnosi na izuzimanje predmeta od ovrhe i ograničenje ovrhe na određenim predmetima, što je bez pravnog značenja u ovoj pravnoj stvari, jer se ne radi o ovrši određenoj na nekom predmetu koji je izuzet od ovrhe odnosno na kojem je mogućnost ovrhe ograničena.

Iz navedenih razloga valjalo je žalbu ovršenika odbiti kao neosnovanu i pobijano rješenje potvrditi temeljem odredbe čl. 380. toč. 2. ZPP u svezi sa čl. 21. st. 1. OZ. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-365/14-2 od 1. travnja 2014.

159. OVRŠNI POSTUPAK
- rješenje o namirenju – nije ovršna isprava

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK
OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 23. st. 1. toč. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 112/12)

Sentenca

Rješenje kojim je utvrđena tražbina u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom ima snagu pravomoćnosti (pravomoćno je u odnosu na sudionike), ali nema pravnu snagu ovršne isprave u smislu čl. 23. st. 1. toč. 1. Ovršnog zakona, pa u tom slučaju treba odbaciti ovršni prijedlog kao nedopušten jer je ovrha zatražena na temelju isprave koja nije ovršna.

Kratki tekst odluke

Rješenjem o ovrsi sud prvog stupnja, na temelju rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu od 29. siječnja 2013., radi namirenja novčanog potraživanja ovrhovoditeljice u iznosu od 61.500,00 kn sa pripadajućim kamatama dozvolio je ovrhu na nekretnini ovršenika. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje o ovrsi suda prvog stupnja i odbacuje prijedlog ovrhovoditelja.

„ Osnovano prigovara ovšenik ovakvom zaključku suda prvog stupnja tvrdnjom da priznanje potraživanja stečajnog upravitelja ne predstavlja ovršnu ispravu, čime u biti iznosi žalbeni prigovor iz čl. 50. st. 1. toč. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12 – dalje: OZ).

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-431/12 od 29. siječnja 2013. donesenim u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom, utvrđena je tražbina ovrhovoditeljice u iznosu od 89.701,16 kn u 2. višem isplatnom redu, pod rbr. 45., sukladno odredbi čl. 177. st. 3. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 44/96, 29/99, 129/00 i 123/00 – dalje: SZ). Navedeno rješenje postalo je pravomoćno dana 20. veljače 2013.

Dakle, navedeno rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-431/12 od 29. siječnja 2013. ima snagu pravomoćnosti (pravomoćno je u odnosu na sudionike), ali nema pravnu snagu ovršne isprave, na što osnovano ukazuje ovršenik u svojoj žalbi.

Stoga isprava na temelju koje je ovrha zatražena nema svojstvo ovršne isprave u smislu čl. 23. st. 1. toč. 1. OZ-a pa kako je postojanje ovršne isprave i ovršivost tražbine sadržane u ovršnoj ispravi procesna pretpostavka za pokretanje ovršnog postupka, pogrešno je sud prvog stupnja postupio kada je donio pobijano rješenje o ovrsi već je pravilnom primjenom materijalnog prava valjao odbaciti ovršni

prijedlog kao nedopušten jer je ovrha zatražena na temelju isprave koja nije ovršna.

Stoga je, primjenom odredbe čl. 380. toč. 3. ZPP-a u vezi čl. 19. st. 1. OZ, valjalo pobijano rješenje ukinuti i prijedlog odbaciti kao nedopušten. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-6473/13 od 18. ožujka 2014.

160. OVRŠNI POSTUPAK
 - javnobilježnički akt
 - prigovori (ne) valjanosti isprave

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

-

Sentenca

Činjenicu je li ovršenici isplaćen novac u iznosu koji je predmet ovrhe, te je li ovršnu ispravu ovršenica potpisala pod prisilom ovršenica je ovlaštena dokazivati u zasebnom parničnom postupku, a ne u žalbenoj fazi ovršnog postupka.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem, na temelju ovršne isprave – solemniziranog Ugovora o zajmu od 20. srpnja 2010., određena je ovrha radi namirenja ovrhovoditeljeve tražbine u iznosu od 30.000,00 Eura u kunsjoj protuvrijednosti s pripadajućim zateznim kamatama na novčanim sredstvima ovršenice koji se vode kod svih banaka u Republici Hrvatskoj, te je određen trošak ovrhe u iznosu od 9.772,50 kn. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje o ovrsi suda prvog stupnja.

„ U odnosu na žalbene navode valja samo reći da u ovoj fazi postupka sud nije ovlašten ulaziti u ispitivanje činjenica je li ovršenici isplaćen novac u iznosu koji je predmet ovrhe, je li ovršnu ispravu ovršenica potpisala pod prisilom i ostale činjenice na koje se ukazuje žalbom. Te je činjenice ovršenica ovlaštena dokazivati u zasebnom parničnom postupku, koji je, kako proizlazi iz navoda žalbe i priloga ovršenica pokrenula. Odnosno u ovrsi ove činjenice mogu eventualno predstavljati podlogu za zahtjev za odgodu ovrhe, ali nisu od utjecaja na pravilnost i zakonitost donesenog rješenja o ovrsi. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-6217/13-2 od 24. ožujka 2014.

161. OVRŠNI POSTUPAK

- prigovor treće osobe - odbačaj

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak. 55. st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99)

Članak 56. st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99)

Sentenca

Kako još nisu popisane stvari za koje treća osoba tvrdi da su u njezinom vlasništvu, prigovor treće osobe nije dopušten, jer ju u suprotnom ne bi bilo moguće u smislu odredbe čl. 56. Ovršnog zakona, uputiti u parnicu, obzirom da ne bi mogla postaviti određeni tužbeni zahtjev, tj. točno navesti popisane pokretnine za koje tvrdi da su u njezinom vlasništvu.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem odbačen je kao nedopušten prigovor treće. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

„ Pravilno prvostupanjski sud svoju odluku temelji na zaključku da je prigovor treće osobe nedopušten jer još uvijek nije izvršen popis pokretnina, za koje tvrdi da su u njegovom vlasništvu.

Naime, čl. 55. st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, dalje OZ), određuje da osoba koja tvrdi da u pogledu predmeta ovrhe ima takvo pravo koje sprječava ovrhu može podnijeti prigovor protiv ovrhe tražeći da se ovrha na tom predmetu proglasi nedopuštenom, dok je čl. 56. st. 1. OZ određeno da ukoliko se ovrhovoditelj u propisanom roku ne očituje o prigovoru ili ako se usprotivi prigovoru, sud će podnositelja prigovora uputiti da protiv stranaka u roku od petnaest dana pokrene parnicu radi proglašenja da ovrha na predmetu ovrhe nije dopuštena, osim ako podnositelj ne dokaže opravdanost svoga prigovora pravomoćnom presudom ili drugom javnom ispravom, ili javno ovjеровljenom privatnom ispravom, odnosno ako činjenice na kojima se temelji prigovor treće osobe nisu općepoznate ili se mogu utvrditi primjenom pravila o zakonskim predmnevama.

Prema tome, u konkretnom slučaju kada još nisu popisane stvari za koje žalitelj u svojstvu treće osobe tvrdi da su u njegovom vlasništvu, pravilno prvostupanjski sud smatra da je prigovor nedopušten, jer ga u suprotnom ne bi bilo moguće u smislu odredbe čl. 56. OZ, uputiti u parnicu, obzirom da ne bi mogao postaviti određeni tužbeni zahtjev, tj. točno navesti popisane pokretnine za koje tvrdi da su u njegovom vlasništvu. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-4879/13-2 od 11. ožujka 2014.

162. OVRŠNI POSTUPAK

- utvrđenje da se ovrha nastavlja – nema uporišta

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK
OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

-

Sentenca

Odluka ovršnog sada, koja se sastoji od utvrđenja da se ovrha nastavlja u preostalom dijelu nema uporišta u odredbama Ovršnog zakona.

Kratki tekst odluke

Rješenjem prvostupanjskog suda je u toč. I djelomično obustavljena ovrha određena rješenjem istoga suda od 15. listopada 2002. i to u dijelu koji se odnosi na obroke uzdržavanja za mjesece od kolovoza 1999. do rujna 2001., te u dijelu koji se odnosi na trošak prijedloga za ovrhu od 19. lipnja 2002. u iznosu od 150,00 kn. Toč. II je nastavljen postupak ovrhe u dijelu koji se odnosi na obroke o uzdržavanju na mjesece od listopada 2001. do srpnja 2004. u iznosu od ukupno 12.541,00 kn sa zateznim kamatama koje teku na iznose koji dospijevaju, a navedeni su u izreci presude. Toč. III je naloženo ovršenima da ovrhovoditeljici naknade trošak ovršnog postupka od 312,50 kn. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja u pobijanom dijelu pod toč. II. izreke i predmet vraća sudu na ponovni postupak.

„ Žalitelji prigovaraju toč. II. izreke tvrdeći da su naslijedili pravo korištenja groba i pušku, odnosno stvari izvan prometa i bez tržišne vrijednosti, te ne odgovaraju za dugove ostavitelja (čl. 139. st. 2. Zakona o nasljeđivanju, "Narodne novine", br. 48/03, 163/03 i 35/05).

Međutim žalba je osnovana jer odluka ovršnog sada, koja se sastoji od utvrđenja da se ovrha nastavlja u preostalom dijelu (za glavnica od 12.541,00 kn) nema uporišta u odredbama OZ, a niti se sud poziva na neku njegovu odredbu radi razjašnjenja istog. Kako nije bilo zakonske osnove za donošenje navedenog utvrđenja, a ni praktičkih razloga jer se ovrha nastavlja (zbog čega je taj dio rješenja nepotreban), valjalo ga je ukinuti (čl. 380. toč. 3. ZPP, u svezi sa čl. 19. OZ) i predmet vratiti istom sudu na daljnji postupak. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-7409/13-2 od 11. ožujka 2014.

163. OVRŠNI POSTUPAK

- subjektivna preinaka rješenja o ovrsi

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 192. st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 2/07, 84/08, 123/08 i 57/11)

Sentenca

Kako Ovršni zakon ne sadrži odredbe niti predviđa mogućnost preinake prijedloga za ovrhu na način kojim bi bilo dopušteno umjesto prvobitnog ovršenika naznačiti drugoga, a budući da u ovršnom postupku sud donosi odluku o prijedlogu za ovrhu bez održavanja glavne rasprave, valja zaključiti da je opisano subjektivnu preinaku prijedloga za ovrhu u smislu odredbe čl. 192. st. 1. Zakona o parničnom postupku u vezi s čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona moguće poduzeti najkasnije do donošenja rješenja o ovrsi.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja ukinuto je rješenje o ovrsi od 6. kolovoza 2003. u odnosu na II-ovršenicu Maju A. i ukinute su sve radnje u tom postupku (stavak I izreke) te je odbačen prijedlog za ovrhu od 21. srpnja 2003. u odnosu na II-ovršenicu Maju A. (stavak II izreke). Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja i predmet vraća sudu na ponovni postupak.

„ Prvostupanjski sud utvrdio je da je rješenje o ovrsi u ovom postupku doneseno protiv ovršenice Maje A., da je ovrhovoditelj tijekom postupka obavijestio sud da je točno ime ovršenice Marija A., pa kako se nakon donošenja rješenja o ovrsi više ne može mijenjati osoba ovršenika, prvostupanjski sud je primjenom odredbe čl. 83. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 2/07, 84/08, 123/08 i 57/11 - dalje: ZPP) u vezi sa čl. 19. st.1. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 57/96, 29/99 i 42/00 - dalje: OZ) donio pobijano rješenje. Takvu odluku suda prvog stupnja nije moguće prihvatiti.

Naime, odredbama ZPP, koje se primjenjuju temeljem čl. 19. st.1. OZ prvostupanjskom sudu nije dano remonstrativno ovlaštenje u odnosu na odluke koje donosi tijekom postupka, dok je odredbama OZ takvo ovlaštenje predviđeno iznimno (takva situacija bi bila ona iz čl. 47. st.1. OZ), a u konkretnoj situaciji nije riječ o takvoj iznimci, niti se donošenje pobijanog rješenja, s obzirom na stadij konkretnog postupka može temeljiti na primjeni odredbe čl. 83. st. 5. ZPP.

Slijedom navedenog, prvostupanjski sud u konkretnom slučaju nije bio ovlašten samoinicijativno ukinuti svoje rješenje o ovrsi u odnosu na II ovršenicu te odbaciti prijedlog za ovrhu u odnosu na istu.

Zbog navedenog, valjalo je temeljem čl. 380. toč. 3. ZPP, u vezi s čl. 19. st. 1. OZ, ukinuti pobijano rješenje i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na daljnji postupak, zbog čega je odlučeno kao u izreci ovog rješenja.

U ponovnom postupku, prvostupanjski sud će uzeti u obzir da ime ovršenika u smislu odredbe čl. 35. st. 1. OZ predstavlja bitan i nužan sadržaj prijedloga za ovrhu, koji, budući da se njime identificira pasivna strana u postupku, može biti mijenjan samo primjenom pravila o subjektivnim izmjenama prijedloga za ovrhu. Nadalje, kako OZ ne sadrži odredbe niti predviđa mogućnost preinake prijedloga za ovrhu na način kojim bi bilo dopušteno umjesto prvobitnog ovršenika naznačiti drugoga, a budući da u ovršnom postupku sud donosi odluku o prijedlogu za ovrhu bez održavanja glavne rasprave, valja zaključiti da je opisanu subjektivnu preinaku prijedloga za ovrhu u smislu odredbe čl. 192. st. 1. ZPP u vezi s čl. 19. st. 1. OZ moguće poduzeti najkasnije do donošenja rješenja o ovrsi. Treba uzeti u obzir i to da je rješenje o ovrsi doneseno protiv prvotno naznačene ovršenice Maje A., a da ovršenica kako je određena rješenjem o ovrsi ne postoji. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-6342/11-2 od 25. studenog 2013.

164. OVRŠNI POSTUPAK **- ovrha na cjelokupnoj imovini**

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 5. st. 3. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 i 121/05)

Članak 252. h Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 i 121/05)

Sentenca

Ovrha koju je odredio javni bilježnik na cjelokupnoj imovini ovršenika (na način da je kao predmet ovrhe obuhvaćena sva imovina ovršenika, dakle svi predmeti ovrhe, uključujući i one predmete ovrhe na kojima je ovrha ograničena, odnosno na predmetima koji su izuzeti od ovrhe) nije u skladu s odredbom čl. 252. c st. 2. Ovršnog zakona jer prema toj odredbi ovrhovoditelj može u prijedlogu za ovrhu predložiti da se ovrha radi naplate određene tražbine odredi općenito na imovini ovršenika, bez navođenja sredstva i predmeta ovrhe (dakle takvim određivanjem ovrhe ne obuhvaća se niti jedan konkretan predmet ovrhe).

Zakonita provedba takvog rješenja o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha nije moguća izvansudskim niti sudskim putem, zbog čega u konkretnom slučaju ne dolazi u obzir niti primjena odredbe čl. 252. h st. 2. Ovršnog zakona, kao niti odredbe čl. 5. st. 3. Ovršnog zakona.

Kratki tekst odluke

Ovrhovoditelj je podnio prijedlog za ovrhu radi naplate svoje novčane tražbine na pokretninama ovršenice, a temeljem pravomoćnog rješenja o ovrsi javnog bilježnika kojim je ovrha određena na cjelokupnoj imovini ovršenice. Pozivajući se na odredbe čl. 252. h st. 2. i čl. 5. st. 3. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 i 121/05 - dalje: OZ) prvostupanjski sud je ocijenio da ovrhovoditelj nije uz prijedlog za ovrhu dostavio dokaze da nije moguća provedba ovrhe na tražbini po računu kod banke ili na stalnom novčanom primanju ovršenika pa je prijedlog za ovrhu odbio. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja i predmet vraća sudu na ponovni postupak.

„ Prije svega treba istaknuti da je javni bilježnik donio rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, a ovrha je određena na cjelokupnoj imovini ovršenice, čime je, na neodređen način koji nije u skladu s odredbama OZ, određena ovrha na način da je kao predmet ovrhe obuhvaćena sva imovina ovršenika, dakle svi predmeti ovrhe, uključujući i one predmete ovrhe na kojima je ovrha ograničena, odnosno na predmetima koji su izuzeti od ovrhe. Ovako određena ovrha nije u skladu s odredbom čl. 252. c st. 2. OZ jer prema toj odredbi ovrhovoditelj može u prijedlogu za ovrhu predložiti da se ovrha radi naplate određene tražbine odredi općenito na imovini ovršenika, bez navođenja sredstva i predmeta ovrhe, dakle takvim određivanjem ovrhe ne obuhvaća se niti jedan konkretan predmet ovrhe.

Prema tome, javni bilježnik je odredio ovrhu na način koji nije u skladu s odredbama OZ, a zakonita provedba takvog rješenja o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha nije moguća izvansudskim niti sudskim putem, zbog čega u konkretnom slučaju ne dolazi u obzir niti primjena odredbe čl. 252. h st. 2. OZ u dijelu u kojem ta odredba uređuje da na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi kojim je ovrha određena na tražbini po računu kod banke ili na stalnom novčanom primanju, odnosno općenito na imovini ovršenika, ovrhovoditelj može zatražiti od stvarno nadležnog suda da ovrhu odredi na predmetu ovrhe na kojem se na temelju takvog rješenja ne može tražiti izvansudska ovrha, a u takvom slučaju sud će postupiti kao da je od njega zatraženo da ovrhu odredi drugim sredstvom i na drugom predmetu ovrhe (čl. 5. st. 3. OZ).

Prema tome, u konkretnom slučaju ne treba primjenjivati niti odredbu čl. 5. st. 3. OZ jer bi se ta odredba primjenjivala samo u slučaju da je ovrha određena općenito na imovini ovršenika, odnosno na tražbini po računu kod banke ili na stalnom novčanom primanju. Uostalom, ukoliko bi i trebalo primjenjivati odredbu čl. 5. st. 3. OZ, opet bi trebalo zaključiti da postoje razlozi iz te odredbe za određivanje ovrhe, s obzirom na to da je

ovrha određena na nezakonit i neprovediv način zbog čega rješenje o ovrsi javnog bilježnika nije moguće provesti (u dijelu kojim je određena ovrha).

Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave u dijelu kojim se nalaže plaćanje ima svojstvo ovršne isprave (čl. 21. toč. 4. i čl. 54. st. 4. OZ) te na temelju tog dijela rješenja o ovrsi ovrhovoditelj ima pravo tražiti određivanje ovrhe. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-929/10-2 od 18. siječnja 2011.

165. OVRŠNI POSTUPAK

- nisu ispunjene pretpostavke za prijeboj

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 202. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj: 35/05, 41/08)

Članak 149. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05,121/05, 67/08)

Članak 89. Zakona o radu („Narodne novine“, broj: 149/09, 61/11)

Sentenca

Kako prema ovršnoj ispravi, na temelju koje ovrhovoditelj zahtjeva određivanje ovrhe, postoje obje tražbine (ovrhovoditeljice prema ovršeniku /razlika u plaći/ i ovršenika prema ovrhovoditeljici) to objektivno nisu nastupile pretpostavke za prestanak dijela novčane činidbe iz te ovršne isprave, prijebomem (arg. čl. 202. u vezi sa čl. 171., čl. 172. i 195. Zakona o obveznim odnosima, a time niti konstitutivni učinak ovrhovoditeljčine Izjave o prijebomu kojom opravdava predloženu ovrhu.

Zakonom je isključena mogućnost prestanka obveze prijebomem za sva potraživanja koja ne mogu biti predmetom pljenidbe, a što jesu i iznosi od dvije trećine i jedne polovine prosječne netoplaće u Republici Hrvatskoj te porezi i druge pristojbe (čl. 4. st. 2. i 3. u vezi sa čl. 149. Ovršnog zakona, čl. 89. Zakona o radu).

Kratki tekst odluke

Rješenjem o ovrsi suda prvog stupnja određena je ovrha temeljem ovršne isprave, radi naplate iznosa od 10.368,50 kn sa zateznim kamatama na pojedine iznose i troškova ovršnog postupka u iznosu od 1.230,00 kn s zateznim kamatama od donošenja rješenja o ovrsi do isplate, pljenidbom novčanih sredstava ovršenika po njegovom žiro računu i prijenosom istih na račun ovrhovoditeljice (u pogledu glavnice i zateznih kamata) i punomoćnika ovrhovoditeljice (u pogledu troškova ovršnog postupka i zateznih kamata na isti). Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje o ovrsi i odbacuje prijedlog za ovrhu.

„ Ovrhovoditeljica smatra da je njenom Izjavom o prijeboju od 16. rujna 2010. (dalje u tekstu: Izjava o prijeboju) prestala obveza ovršenika na isplatu dijela zateznih kamata na glavnici dospjelih do 30. lipnja 2009. u iznosu od 3.937,00 kn, dok je preostala obveza za isplatu dijela zateznih kamata dospjelih do 30. lipnja 2009. u iznosu od 3.947,00 kn te za isplatu cjelokupne glavnice. U skladu s danom Izjavom o prijeboju ovrhovoditeljica je postavila ovršni prijedlog temeljem kojeg je doneseno predmetno rješenje o ovrši. Opravdano ovršenik osporava pravilnost i zakonitost rješenja o ovrši.

Naime, kako prema ovršnoj ispravi, na temelju koje ovrhovoditelj zahtjeva određivanje ovrhe, postoje obje tražbine (ovrhovoditeljice prema ovršeniku u iznosu od 10.368,50 kn /razlika u plaći/ s zateznim kamata na pojedine iznose i ovršenika prema ovrhovoditeljici u iznosu od 3.937,00 kn) to objektivno nisu nastupile pretpostavke za prestanak dijela novčane činidbe iz te ovršne isprave, prijebomem (arg. čl. 202. u vezi sa čl. 171., čl. 172. i 195. Zakona o obveznim odnosima /Narodne novine, broj: 35/05, 41/08, dalje u tekstu: ZOO-a/), a time niti konstitutivni učinak ovrhovoditeljčine Izjave o prijebomem kojom opravdava predloženu ovrhu.

Osim toga, u prilog nedopuštenosti predmetnog zahtjeva za određivanje ovrhe valja imati na umu i da je zakonom isključena mogućnost prestanka obveze prijebomem za sva potraživanja koja ne mogu biti predmetom pljenidbe, a što jesu i iznosi od dvije trećine i jedne polovine prosječne netoplaće u Republici Hrvatskoj te porezi i druge pristojbe (čl. 4. st. 2. i 3. u vezi sa čl. 149. OZ/1996, čl. 89. Zakona o radu /Narodne novine, broj: 149/09, 61/11/ i čl. 200. t. 1. ZOO-a).

Dakle, kako osnovom ovrhovoditeljčine Izjave o prijebomem, protivne navedenim prisilnim propisima, nije moglo doći do utrućea međusobnih novčanih obveza ovrhovoditeljice i ovršenika, a time niti viška novčane tražbine kao predmeta činidbe, koja bi bila u skladu sa sadržajem ovršnog naslova i njegovoj materijalnoj ovršnosti, temeljem kojeg je ovrha predložena, to je sud prvog stupnja počinio bitnu povredu odredaba postupka u smislu čl. 46. st. 5. u vezi sa čl. 35. OZ/1996 (arg. čl. 3. st. 3. u vezi sa čl. 7. st. 2. ZPP-a) kad je po prijedlogu ovrhovoditelja donio pobijano rješenje o ovrši, u prilog čega svakako valja imati na umu i da ovrhovoditeljica nije u svojstvu ovlaštenika u smislu odredbe čl. 26. st. 5. OZ/1996, da se ne radi o uvjetnim ili uzajamnim obvezama, niti prijedlogu u smislu odredbe čl. 23. st. 3. OZ/1996. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-2801/11-2 od 14. veljače 2014.

166. OVRŠNI POSTUPAK

- u prijedlogu nije navedena ovršna radnja zabilježbe

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 80. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 112/12)

Sentenca

Imajući u vidu da prijedlog za ovrhu kao akt kojim pokreće ovršni postupak na temelju ovršne isprave, osim u formalnom smislu i sadržajno mora biti u skladu sa posebnim ovršnim pravilima, što bi u konkretnom slučaju, obzirom na tražbinu koja se ostvaruje i predmet/sredstvo naplate bila posebna pravila o naplata novčane tražbine na nekretnini ovršenika, kao i da je ovršni zahtjev iz prijedloga za ovrhu prijedlog izreke rješenja o ovrsi čije se donošenje traži u pravozaštitnom smislu, a da u konkretnom slučaju u prijedlogu izreke rješenja o ovrsi nisu sadržani osnovni elementi ovrhe (da se ovrha ima provesti zabilježbom u zemljišne knjige i namirenjem ovrhovoditelja iznosom dobivenim iz prodaje), to predložena izreka rješenja o ovrsi nije u skladu s posebnim ovršnim pravilima (čl. 80. Ovršnog zakona), pa je takav prijedlog za ovrhu valjalo odbaciti kao nedopušten.

Kratki tekst odluke

Prvostupanijskim rješenjem odbačen je kao nedopušten ovrhovoditeljev prijedlog za ovrhu od 6. kolovoza 2013. (čl. 39. st. 3. u vezi sa čl. 80. Ovršnog zakona /Narodne novine, broj: 112/2012., dalje u tekstu: OZ-a/), uz obrazloženje da u prijedlogu izreke rješenja o ovrsi nisu sadržani osnovni elementi ovrhe (da se ovrha ima provesti zabilježbom u zemljišne knjige i namirenjem ovrhovoditelja iznosom dobivenim iz prodaje), odnosno da isti sadržajno nije u skladu sa posebnim pravilima za provedbu ovrhe na nekretnini. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

„ Naime, ovrhovoditelj ne samo da gubi iz vida da prijedlog za ovrhu kao akt kojim pokreće ovršni postupak na temelju ovršne isprave (čl. 3. st. 1/1. OZ-a) osim u formalnom smislu (čl. 106. st. 4. ZPP-a u vezi sa čl. 21. st. 1. OZ-a) i sadržajno mora biti u skladu sa posebnim ovršnim pravilima, što bi u konkretnom slučaju, obzirom na tražbinu koja se ostvaruje i predmet/sredstvo naplate bila posebna pravila o naplata novčane tražbine na nekretnini ovršenika (čl. 80., čl. 85., čl. 128., čl. 132. OZ-a), već i da je njegov ovršni zahtjev iz prijedloga za ovrhu prijedlog izreke rješenja o ovrsi čije se donošenje traži u pravozaštitnom smislu.

Dakle, kako nisu bile ispunjenje procesne pretpostavke za donošenje odluke po predmetnom prijedlogu ovrhovoditelja, jer predložena izreka rješenja o ovrsi nije u skladu s posebnim ovršnim pravilima (čl. 80. OZ-a) to ga je pravilno sud prvog stupnja u takozvanom prethodnom postupku odbacio kao nedopuštenog i za svoje odluku dao jasne razloge, sukladno stanju spisa i mjerodavnim ovršnim pravilima, zbog čega je odlučeno kao u stavku prvom izreke (čl. 380. t. 2. ZPP-a u vezi sa čl. 21. st. 1. OZ-a). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-7597/2013-3 od 9. siječnja 2014.

167. OVRŠNI POSTUPAK

- obustava – ovrha i na mirovini ovršenika

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 142. st. 5. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08)

Sentenca

Kada je ovrha određena na pokretninama i mirovini ovršenika, a stvari se nisu uspjele prodati niti na drugog javnoj dražbi, prvostupanjski sud može obustaviti postupak ovrhe samo u dijelu kojim je određena ovrha na pokretninama ovršenika, dok se ovrha određena na mirovini ovršenika ima nastaviti.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja obustavljen je postupak ovrhe. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja i predmet vraća sudu na daljnji postupak.

„ U ovoj pravnoj stvari sud je dana 25. travnja 2005. donio rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave radi namirenja novčane tražbine ovrhovoditelja na pokretninama i mirovini ovršenika. Kako su pokušane I. i II. javna dražba, a koje se smatraju neuspjelima, to je prvostupanjski sud obustavio ovršni postupak temeljem odredbe čl. 142. st. 5. Ovršnog zakona uz obrazloženje da se stvari nisu uspjele prodati niti na drugog javnoj dražbi.

Točan je navod ovrhovoditelja koji u žalbi upozorava da je ovrha u ovoj pravnoj stvari određena i na mirovini ovršenika, tj. i na drugom predmetu, odnosno drugim sredstvom, aa ne samo na pokretninama, a kako to pogrešno smatra prvostupanjski sud, slijedom čega da nije bilo mjesta obustavi postupka ovrhe.

Prvostupanjski je sud mogao obustaviti postupak ovrhe samo u dijelu kojim je određena ovrha na pokretninama ovršenika, dok se ovrha određena na mirovini ovršenika ima nastaviti. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-1397/13-2 od 12. studenoga 2013.

168. OVRŠNI POSTUPAK

- udjeli u Fondu hrvatskih branitelja

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 3. st. 4. i čl. 12.a. Zakona o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", broj: 163/03, 82/04 i 41/08)

Članak 4. st. 4. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08)

Sentenca

Udjel u Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i njihovih obitelji u smislu čl. 3. st. 4. i čl. 12.a. Zakona o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji u vezi sa čl. 4. st. 4. Ovršnog zakona ne može biti predmet ovrhe.

Kratki tekst odluke

Sud prvog stupnja donio je rješenje kojim je odbacio ovršni prijedlog ovrhovoditelja. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

„ Pravilno je sud prvog stupnja postupio kada je temeljem čl. 35. st. 3. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08 – dalje: OZ) odbacio prijedlog za promjenu predmeta i sredstva ovrhe budući da udjel u Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i njihovih obitelji u smislu čl. 3. st. 4. i čl. 12.a. Zakona o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", broj: 163/03, 82/04 i 41/08 – dalje: Zakon o Fondu) u vezi sa čl. 4. st. 4. OZ ne može biti predmet ovrhe.

Žalbeni navodi ovrhovoditelja u kojima navodi da kao predmet ovrhe nije određen udio u fondu koji ne može biti predmet ovrhe već je ovrha zatražena na udjelu kojeg su ovršenice stekle temeljem rješenja o nasljeđivanju, nisu utjecali na zakonitost i pravilnost pobijanog rješenja. Činjenica je da su trenutkom smrti prednika, I-III ovršenice postale vlasnice udjela u Fondu. Međutim ta činjenica nije utjecala na to da predmetni udio po svojoj pravnoj prirodi ne može biti predmet ovrhe kako je to određeno odredbom čl. 12.a. Zakona o Fondu.

Slijedom svega navedenog, valjalo je žalbu ovrhovoditelja odbiti kao neosnovanu i pobijano rješenje potvrditi temeljem čl. 380. toč. 2. ZPP, a u vezi sa čl. 19. st. 1. OZ, te odlučiti kao u izreci ovog rješenja.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-2715/11-2 od 15. studenog 2013.

169. OVRŠNI POSTUPAK - Filijala

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 77. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj: 53/91, 91/92, 111/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08 i 123/08, 57/11 i 25/13)

Sentenca

Kako je u rješenju o ovrsi na temelju ovršne isprave, kao i samoj ovršnoj ispravi, kao stranka naznačena tvrtka i njezin pravni oblik te njena podružnica, svojstvo stranke ima upravo tvrtka, a njenoj podružnici nije pri tome priznata stranačka sposobnost.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjski sud donio je rješenje o ovrsi na temelju ovršne isprave, kojim rješenjem je određena ovrha na plaći ovršenika. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

„ Suprotno žalbenim navodima ovršenika, činjenica da je ovršenik ujedno i vlasnik obrta nije od utjecaja na pravilnost i zakonitost rješenja, pa pravilno sud prvog stupnja određuje ovrhu na plaći ovršenika sukladno čl. 149. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08 – dalje: OZ) i čl.173. OZ.

Nadalje, nisu osnovani ni žalbeni navodi ovršenika da ovrhovoditelj ne može biti stranka u postupku, budući je kao ovrhovoditelj naznačena filijala odnosno podružnica koja nema pravnu osobnost.

Naime, kada je kao stranka u ovršnom prijedlogu naznačena Podružnica određenog trgovačkog društva, svojstvo stranke ima upravo to trgovačko društvo, pa je pogrešna tvrdnja ovršenika da je sud podružnici priznao stranačku sposobnost, budući ona nema svojstvo pravne osobe. Dakle, u rješenju o ovrsi na temelju ovršne isprave, kao i samoj ovršnoj ispravi, kao stranka je naznačena tvrtka i njezin pravni oblik te njena podružnica, pa svojstvo stranke ima tvrtka, a njegovoj podružnici nije pri tome priznata stranačka sposobnost. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-2698/10-2 od 5. studenog 2013.

170. OVRŠNI POSTUPAK **- funkcionalna nadležnost**

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 282. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 112/12)

Sentenca

Ako je ovrha predložena općenito na imovini ovršenika pravne osobe i fizičke osobe koja obavlja registriranu djelatnost, sud nadležan za odlučivanje o prigovoru je općinski sud nadležan prema adresi sjedišta iz upisnika.

Općinski sud se po primitku spisa nije mogao oglasiti stvarno nenadležnim pozivom na odredbu čl. 34.b st. 1. Zakona o parničnom postupku, već je najprije trebao odlučiti o prigovoru protiv rješenja o ovrsi na način propisan odredbom čl. 58. Ovršnog zakona, a tek potom, ako se i kada se postupak nastavi kao parnični postupak, kao povodom prigovora protiv platnog naloga, može pristupiti ispitivanju svoje stvarne nadležnosti u parničnom postupku.

Kratki tekst odluke

Općinski građanski sud u Zagrebu donio je rješenje kojim se pod stavkom I. izreke oglasio stvarno nenadležnim, dok je pod stavkom II. izreke odlučio da će se nakon pravomoćnosti tog rješenja predmet ustupiti stvarno nadležnom Trgovačkom sudu u Zagrebu. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja i predmet vraća sudu na daljnji postupak.

„ U povodu prigovora ovršenika protiv rješenja o ovrsi temeljem vjerodostojne isprave javni bilježnik je proslijedio spis Općinskom građanskom sudu u Zagrebu, koji se uz obrazloženje da se u konkretnom slučaju radi o sporu između pravnih osoba, kao i da je sjedište tuženika u Zagrebu, pozivom na odredbu čl. 34.b st. 1. toč. 1., čl. 17. st. 1. i čl. 21. st. 1. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11. i 25/13 – dalje: ZPP) oglasio stvarno nenadležnim i odlučio da će se po pravomoćnosti tog rješenja predmet ustupiti stvarno nadležnom Trgovačkom sudu u Zagrebu

Takav zaključak suda prvog stupnja nije pravilan. To stoga što se u ovoj fazi postupka radi o pitanju funkcionalne nadležnosti za odlučivanje o prigovoru protiv rješenja o ovrsi temeljem vjerodostojne isprave donesenog po javnom bilježniku koja je regulirana čl. 282. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 112/12. – dalje: OZ).

Naime, u ovom predmetu je na temelju vjerodostojne isprave Javni bilježnik donio rješenje o ovrsi protiv kojeg je ovršenik podnio prigovor te je Javni bilježnik postupajući po odredbi čl. 282. st. 3. OZ, u povodu prigovora dostavio spis Općinskom građanskom

sudu u Zagrebu. Ovrha u ovom ovršnom predmetu je određena općenito na imovini ovršenika.

Prema odredbi čl. 287. OZ, u slučaju prigovora protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave (čl. 281. st. 2., čl. 282. st. 2. i 3., čl. 284. st. 5 i čl. 286. st. 5 OZ) nadležan sud za odlučivanje je sud koji bi bio stvarno i mjesno nadležan da je ovrha predložena na temelju ovršne isprave. Međutim, ako je ovrha predložena općenito na imovini ovršenika pravne osobe i fizičke osobe koja obavlja registriranu djelatnost, sud nadležan za odlučivanje o prigovoru je općinski sud nadležan prema adresi sjedišta iz upisnika.

U konkretnom slučaju ovrha je predložena općenito na imovini ovršenika - pravne osobe te je Javni bilježnik pravilnom primjenom odredbe čl. 282. st. 3. OZ pravilno postupio kada je predmet prosljedio Općinskom građanskom sudu u Zagrebu, koji je prema istoj odredbi u povodu prigovora protiv rješenja o ovrsi, koju je donio Javni bilježnik, trebao donijeti odluke iz čl. 57. i čl. 58. OZ.

U smislu odredbe čl. 58. st. 2. OZ, ako se rješenje o ovrsi pobija u cijelosti ili samo u dijelu u kojem je ovršeniku naloženo da namiri tražbinu, sud kojem je prigovor podnesen staviti će izvan snage rješenje o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha i ukinut će provedene radnje, a postupak će se nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnoga naloga, a ako za to nije mjesno nadležan, dostavit će predmet nadležnom sudu.

Slijedom navedenog, Općinski građanski sud u Zagrebu se po primitku spisa nije mogao oglasiti stvarno nenadležnim pozivom na odredbu čl. 34.b st. 1. ZPP, već je najprije trebao odlučiti o prigovoru protiv rješenja o ovrsi na način propisan odredbom čl. 58. OZ, a tek potom, ako se i kada se postupak nastavi kao parnični postupak, kao povodom prigovora protiv platnog naloga, može pristupiti ispitivanju svoje stvarne nadležnosti u parničnom postupku. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-4597/13-2 od 9. listopada 2013.

171. OVRŠNI POSTUPAK

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 64.b Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05)

Sentenca

Imajući u vidu da je na prijedlog ovrhovoditelja od sud odgodio ovrhu na rok od 6 mjeseci, nakon čega je ovrhovoditelj podneskom ponovno predložio odgodu ovrhe,

te kako taj podnesak ne predstavlja prijedlog za nastavak ovrhe, niti je do isteka roka na koji je bila određena odgoda ovrhovoditelj predložio nastavak ovrhe, pravilno je prvostupanjski sud obustavio ovršni postupak, a sukladno odredbi čl. 64.b st. 4. Ovršnog zakona.

Kratki tekst odluke

Pobijanim rješenjem prvostupanjskog suda obustavljena je ovrha. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

„ Pobijanim rješenjem prvostupanjski sud obustavio je ovrhu, navodeći kako je rješenjem istog suda od 8. svibnja 2009. godine odobrena odgoda ovrhe na prijedlog ovrhovoditelja, nakon čega je ovrhovoditelj dana 23. rujna 2009. godine ponovno podnio prijedlog za odgodu ovrhe.

Ovrhovoditelj u žalbi navodi kako iz odredbe čl. 64.b Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05– dalje OZ), ne proizlazi da bi ovrhovoditelj mogao samo jednom predložiti odgodu ovrhe, već je propisano da odgoda po jednom prijedlogu ovrhovoditelja može iznositi najduže 6 mjeseci.

Suprotno žalbenim navodima ovrhovoditelja, odredbom čl. 4. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 67/08 – dalje: ZIDOZ) koji je stupio na snagu 17. lipnja 2008. godine, a koji se temeljem čl. 26. ZIDOZ primjenjuje i na postupke pokrenute prije njegova stupanja na snagu, izmijenjen je čl. 62. OZ te je navedenom odredbom propisano kako na prijedlog ovrhovoditelja sud može, u potpunosti ili djelomice, odgoditi ovrhu samo jednom, ako provedba ovrhe nije započela, i to za vrijeme koje odredi sud.

Nadalje, čl. 64.b st. 4. OZ propisano je kako će sud obustaviti ovrhu ako, u slučaju kada je ovrha odgođena na prijedlog ovrhovoditelja, ovrhovoditelj ne predloži nastavak ovrhe prije isteka roka na koji je ovrha odgođena.

Iz stanja spisa proizlazi kako je na prijedlog ovrhovoditelja od 1. travnja 2009., sud rješenjem od 8. svibnja 2009. godine odgodio ovrhu na rok od 6 mjeseci, nakon čega je ovrhovoditelj podneskom od 23. rujna 2009. godine ponovno predložio odgodu ovrhe.

S obzirom da ovrhovoditeljev podnesak od 23. rujna 2009. godine ne predstavlja prijedlog za nastavak ovrhe, niti je do isteka roka na koji je bila određena odgoda ovrhovoditelj predložio nastavak ovrhe, pravilno je prvostupanjski sud obustavio ovršni postupak, a sukladno odredbi čl. 64.b st. 4. OZ.

Iz navedenih razloga, valjalo je primjenom odredbe čl. 380. toč. 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 02/07 i 84/08), a u svezi sa čl. 19. st. 1. OZ, žalbu ovrhovoditelja odbiti kao neosnovanu i potvrditi pobijano prvostupanjsko rješenje. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-1538/11-2 od 26. travnja 2011.

172. OVRŠNI POSTUPAK - drugo dražbeno ročište

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 98. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 67/08)

Sentenca

Kako su na prvom ročištu za dražbu bile prisutne stranke, te kako se niti ovrhovoditelj nije javio kao kupac, to je prva javna dražba neuspjela, slijedom čega postoje su uvjeti za održavanje drugog ročišta za javnu dražbu.

Kratki tekst odluke

Sud prvog stupnja donio je rješenje o dosudi nekretnine ovrhovoditelju kao kupcu. Svoju odluku temelji na utvrđenju iz kojega proizlazi da je nekretnina prodana na drugoj usmenoj javnoj dražbi i prihvaćanjem ponude jedinog ponuditelja – ovrhovoditelja, pa zaključuje da postoje zakonski uvjeti za dosudu nekretnine, sukladno odredbama čl. 98. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 67/08 - dalje: OZ). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje odluku suda prvog stupnja.

„ Žalbeni navodi u osnovi se svode na tvrdnju da nije bilo zakonskih pretpostavki za održavanje prvog dražbenog ročišta od 14. listopada 2011. godine, jer na njemu nije bilo ponuditelja u smislu odredbe čl. 95. st. 1. OZ, slijedom čega niti ročište na kojemu je nekretnina prodana nije bilo drugo dražbeno ročište i nekretnina nije mogla biti prodana ponuditelju za jednu trećinu njezine vrijednosti (čl. 97. st. 1. i 2. OZ).

Međutim, po stavu ovoga suda, u smislu navedenih odredbi OZ, postojali su uvjeti za održavanje drugog ročišta za dražbu jer su po stanju spisa na prvom ročištu za dražbu bile prisutne stranke pa kako se niti ovrhovoditelj nije javio kao kupac, pravilno je zaključkom oglašena prva javna dražba neuspjelom te određeno zakazivanje druge javne dražbe. U suprotnom, postavlja se pitanje kada bi uopće bilo moguće održati drugo ročište za javnu dražbu i izvršiti prodaju nekretnine, ili u suprotnom obustaviti ovrhu (čl. 97. st. 4. OZ).

Stoga je pravilno sud prvog stupnja donio pobijano rješenje o dosudi nekretnine ovrhovoditelju kao kupcu, sukladno odredbi čl. 98. st. 3 i 4. OZ.

Suprotno navodima žalbe, obzirom da je ovrhovoditelj kupac nekretnine, čija je ovršna tražbina manja od iznosa kupovnine, pravilno je, na njegov zahtjev, odlučeno o polaganju razlike, prema odredbama čl. 100.a st. 2. i 5. OZ.

Neodlučni su navodi žalbe o pravima založnih vjerovnika, obzirom da uknjižena založna prava na nekretnini prestaju danom pravomoćnosti rješenja o dosudi pa makar založni vjerovnici nisu potpuno namireni (čl. 81. st. 2. OZ) a namirenje vjerovnika vrši se nakon pravomoćnosti rješenja o dosudi, sukladno odredbama čl. 104. – 119. OZ. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-1673/12-2 od 17. travnja 2013.

173. OVRŠNI POSTUPAK

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 16. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 67/08)

Sentenca

Obzirom da u prijedlogu Ugovora o radu nema valjane odredbe o nazivu, naravi ili vrsti rada na koji se zaposlenik zapošljava ili kratak popis ili opis poslova, a što je obvezni sadržaj ugovora o radu pa niti potpisom istog od strane ovrhovoditeljice ne bi isti mogao postati valjani ugovor o radu kojeg bi onda poslodavac mogao naknadno otkazati, ne može se prihvatiti da je ovrhovoditeljica od strane ovršenika zakonito i pravilno vraćena na rad.

Kratki tekst odluke

Polazeći od utvrđenja da ovršenik nije izvršio svoju obvezu na temelju rješenja o ovrsi – vraćanjem tužiteljice na rad, sud je na temelju odredbe čl. 16. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08 – dalje: OZ) donio predloženo rješenje izricanjem novčane kazne. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

„ U obrazloženju rješenja sud prvog stupnja navodi da se ne može smatrati da je ovršenik po rješenju o ovrsi postupio donošenjem Odluke o vraćanju ovrhovoditeljice na rad od 9. srpnja 2004. Naime, ovršenik je bio dužan poduzeti sve potrebno kako bi omogućio vraćanje na rad ovrhovoditeljice u skladu s ovršnom ispravom i rješenjem o ovrsi, što uključuje ponudu valjanog ugovora o radu za njezino radno mjesto ili drugo odgovarajuće radno mjesto, a što nije učinio.

Suprotno žalbenim razlozima ovršenika, donoseći pobijano rješenje sud prvog stupnja nije počinio bitnu povredu postupka na koju se poziva žalitelj i pravilno je utvrdio da

ovršnik nije postupio u skladu s rješenjem o ovrsi donoseći jednostranu odluku o vraćanju na rad ovrhovoditeljice na neodređeno radno mjesto, pa stoga nije bilo mjesta niti otkazivanju „novog“ ugovora o radu ovrhovoditeljici budući valjani ugovor o radu nije bio zaključen. Stoga su neosnovani i žalbeni navodi da bi ovršna isprava na drugi način bila stavljena izvan snage.

Naime, ovršnik je bio dužan ovrhovoditeljici ponuditi na potpis ugovor o radu za njezino radno mjesto odnosno za drugo odgovarajuće radno mjesto, a za što je u postupku utvrđeno da nije učinio. Iz prijedloga Ugovora o radu od 31. kolovoza 2004., koji je ovrhovoditeljici ponuđen na potpis, a kojeg je ona odbila potpisati, u čl. 2. navedeno je da se ovrhovoditeljica vraća u radni odnos kao „neraspoređena“ odnosno na čekanje, jer su poslovi odnosno radno mjesto na kojem je prije radila ukinuto, a drugih poslova koji odgovaraju njenoj stručnoj spremi i radnim sposobnostima nema. Dakle, u prijedlogu Ugovora o radu nema valjane odredbe o nazivu, naravi ili vrsti rada na koji se zaposlenik zapošljava ili kratak popis ili opis poslova, a što je obvezni sadržaj ugovora o radu pa niti potpisom istog od strane ovrhovoditeljice ne bi isti mogao postati valjani ugovor o radu kojeg bi onda poslodavac mogao naknadno otkazati pa se ne može prihvatiti da je ovrhovoditeljica od strane ovršenika zakonito i pravilno vraćena na rad. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-1115/13-2 od 11.lipnja 2013.

174. PRIVREMENA PLJENIDBA

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 154 st. 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 67/08)

Članak 154 st. 5. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 67/08)

Sentenca

Mogućnost privremene pljenidbe predviđena je samo u situacijama kada će nakon privremene pljenidbe ovrhovoditelj podnijeti prijedlog za sudsku ovrhu, a nema odredbe prema kojoj bi se mogućnost privremene pljenidbe na odgovarajući način primjenjivala i na one ovrhovoditelje, koji u pogledu štednih uloga već imaju pravomoćno rješenje o ovrsi.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja odbačen je prijedlog ovrhovoditelja za privremenu pljenidbu štednih uloga kao nedopušten. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijano rješenje suda prvog stupnja.

„ U ovom ovršnom predmetu ovrhovoditelj je, pozivajući se na pravomoćno i ovršno rješenje o ovrši javnog bilježnika od 16. srpnja 2009., te ističući da mu podaci o brojevima, pod kojima banke vode štedne uloge ovršenika, nisu poznati, predložio privremenu pljenidbu štednih uloga i drugih računa ovršenika (čl. 154. st. 2 Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 151/04, 194/04, 88/05 i 67/08 - u daljnjem tekstu OZ).

Iz odredaba čl. 154. st. 2. i st. 5. OZ proizlazi da je mogućnost privremene pljenidbe predviđena samo u situacijama kada će nakon privremene pljenidbe ovrhovoditelj podnijeti prijedlog za sudsku ovrhu, a nema odredbe prema kojoj bi se mogućnost privremene pljenidbe na odgovarajući način primjenjivala i na one ovrhovoditelje, koji u pogledu štednih uloga već imaju pravomoćno rješenje o ovrši.

Prema tome, suprotno navodima žalbe, nije odlučno da li ovrhovoditelj raspolaže podacima o štednim ulozima ovršenika, već je bitno da u situaciji kakva je konkretna, nakon privremene pljenidbe neće uslijediti sudska ovrha.

Treba dodati i to, da ovrhovoditelj ima mogućnost pokušati pribaviti podatke potrebne za sudsku ili izvansudsku ovrhu na način da podnese pisani zahtjev ovršeniku, koji je, prema odredbi čl. 181 st. 1 OZ, obvezan dati pisane podatke o svim računima koje ima i pravnim osobama kod kojih se ti računi vode, a ukoliko tako ne postupi, ovršenika se kažnjava za prekršaj novčanom kaznom (čl. 307t OZ).

Slijedom navedenoga, obzirom da je sud prvog stupnja pravilno zaključio da ovrhovoditelj nema pravo tražiti privremenu pljenidbu, valjalo je, u skladu s odredbom čl. 380 točka 2 Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 2/07 i 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 i 25/13), u vezi s odredbom čl. 19 st. 1 OZ, odlučiti kao u izreci. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-13/11-2 od 10. lipnja 2014.

175. PRIVREMENA PLJENIDBA

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 252. c. st. 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 67/08)

Članak 252.g st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 67/08)

Sentenca

U slučaju kada je rješenjem o ovrsi javnog bilježnika ovrha određena na cjelokupnoj pokretnoj i nepokretnoj imovini ovršenika, odnosno kada je ovrha određena na način koji nije u skladu s odredbom čl. 252. c st. 2 Ovršnog zakona, zakonita provedba takvog rješenja o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha nije moguća izvansudskim ni sudskim putem.

Međutim, rješenje o ovrsi temeljem vjerodostojne isprave u dijelu kojim se nalaže plaćanje ima svojstvo ovršne isprave u smislu odredbi čl. 21 toč. 4 Ovršnog zakona i čl. 54 st. 4 Ovršnog zakona, te na temelju toga dijela rješenja o ovrsi ovrhovoditelj ima pravo tražiti određivanje ovrhe, a po pribavi podataka sukladno odredbama čl. 154. st. 2. 3. i 5. Ovršnog zakona.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja odbačen je prijedlog ovrhovoditelja za privremenu pljenidbu štednih uloga kao nedopušten. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijano rješenje i predmet vraća na ponovni postupak.

„ U ovom ovršenom predmetu ovrhovoditelj je podnio prijedlog za privremenu pljenidbu, temeljem pravomoćnog rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave od 31. prosinca 2009., kojim je ovrha određena na cjelokupnoj pokretnoj i nepokretnoj imovini ovršenika. Prvostupanjski sud pobijanim je rješenjem odbacio navedeni prijedlog, pozivom na odredbu čl. 252g Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 151/04, 194/04, 88/05 i 67/08 - u daljnjem tekstu OZ), uz obrazloženje da ovrhovoditelj temeljem pravomoćnog i ovršnog rješenja kojim je ovrha određena na cjelokupnoj pokretnoj i nepokretnoj imovini ima mogućnost izravne izvansudske ovrhe direktnim obraćanjem banci ovršenika, koja je dužna provesti takvo rješenje bez obzira što u istom rješenju nije naznačen broj računa ovršenika, slijedom čega podatak koji bi ovrhovoditelj ishodio od suda primjenom odredbe čl. 154 OZ, nije potreban ovrhovoditelju.

Međutim, valja istaknuti da je predmetnim rješenjem o ovrsi javnog bilježnika ovrha određena na cjelokupnoj pokretnoj i nepokretnoj imovini ovršenika, čime je ovrha određena na način koji nije u skladu s odredbom čl. 252c st. 2 OZ. Naime, navedena zakonska odredba propisuje da ovrhovoditelj može u prijedlogu za ovrhu zatražiti da se ovrha radi naplate radi naplate određene tražbine općenito odredi na imovini ovršenika, bez navođenja sredstva i predmeta ovrhe. Obzirom da je javni bilježnik odredio ovrhu na način koji nije u skladu s odredbama OZ, zakonita provedba takvog rješenja o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha nije moguća izvansudskim ni sudskim putem.

Iz navedenog razloga, u konkretnom slučaju ne dolazi do primjene odredba čl. 252g st. 1 OZ, koja propisuje da na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi kojim je ovrha određena na tražbini po računu kod banke ili općenito na imovini ovršenika, ovrhovoditelj može izravno zatražiti banke koja vodi račun ovršenika fizičke osobe da mu isplati s računa ovršenika iznos kojim će se namiriti njegova tražbina radi čijeg je ostvarenja ovrha određena. Sukladno navedenom, obzirom da je ovrha određena na

nezakonit i neprovediv način, rješenje o ovrsi javnog bilježnika nije moguće provesti u dijelu kojim je određena ovrha.

Također valja napomenuti da rješenje o ovrsi temeljem vjerodostojne isprave u dijelu kojim se nalaže plaćanje ima svojstvo ovršne isprave u smislu odredbi čl. 21 toč. 4 OZ i čl. 54 st. 4 OZ, te na temelju toga dijela rješenja o ovrsi ovrhovoditelj ima pravo tražiti određivanje ovrhe, a po pribavi podataka sukladno odredbama čl. 154 st. 2. 3 i 5. OZ.

Iz navedenih razloga, valjalo je temeljem odredbe čl. 380 točka 3. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 2/07 i 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 i 25/13 - u daljnjem tekstu ZPP, u vezi sa odredbom čl. 19 st. 1 OZ, uvažiti žalbu ovrhovoditelja i pobijano rješenje ukinuti, te predmet vratiti na ponovni postupak.

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-913/11-2 od 10. lipnja 2014.

176. OVRŠNI POSTUPAK

- ovrha protiv ovršenikovog dužnika
- mjesna nadležnost

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 369. stavak 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 112/12, 25/13 i 93/14)

Sentenca

U predmetu o prijedlogu za provedbu ovrhe protiv ovršenikova dužnika, a radi namirenja tražbine u već pokrenutom ovršnom postupku, sud pred kojim je postupak već pokrenut nadležan je donijeti novo rješenje o ovrsi i nastaviti ovrhu.

Kratki tekst odluke

Dana 6. studenog 2001. Općinski sud u Zlataru donio je rješenje o ovrsi poslovni broj I-306/99 protiv prvoovršenika M. d.o.o. i drugoovršenika Ž.M., ovrhom na novčanoj tražbini koju ovršenici imaju prema ovršenikovom dužniku D.M. Dana 27. veljače 2013. ovrhovoditelji su podnijeli prijedlog za ovrhu ovrhom na pokretninama ovršenika D.B.

Rješenjem od 4. ožujka 2014. Općinski sud u Zlataru oglosio se mjesno nenadležnim, te je predmet nakon pravomoćnosti rješenja ustupio Općinskom građanskom sudu u Zagrebu, uz obrazloženje kako se u konkretnoj pravnoj stvari radi o odlučivanju o prijedlogu za ovrhu na pokretninama, te da je sukladno odredbi čl. 133. st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj: 112/12 i 25/13) za odlučivanje o ovakvom prijedlogu mjesno nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ili boravište ovršenika fizičke

osobe (čl. 134. st. 2. Ovršnog zakona "Narodne novine" broj: 112/12 i 25/13), a to je, s obzirom da je adresa ovršenika u Zagrebu, Općinski građanski sud u Zagrebu.

Općinski građanski sud u Zagrebu izazvao je sukob nadležnosti, smatrajući da postoji nadležnost Općinskog suda u Zlataru, jer je isti donio rješenje o ovrsi poslovni broj I-1306/01, te se nadležnost toga suda ustalila. Županijski sud u Zagrebu utvrđuje mjesnu nadležnost Općinskog suda u Zlataru.

„ Odredbom čl. 369. st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 112/12, 25/13 i 93/14) određeno je da će se postupci u tijeku dovršiti po odredbama zakona koji su važili do stupanja na snagu toga Zakona.

Prijedlog ovrhovoditelja - na koga je tražbina prenesena na temelju odluke kojom je ovršenikovu dužniku naloženo da dužni iznos položi kod suda koji provodi ovrhu odnosno javnog bilježnika – za provedbu ovrhe protiv ovršenikova dužnika (čl. 164 st. 3. Ovršnog zakona "Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 I 67/08 – dalje: OZ) ne može se smatrati novim prijedlogom za ovrhu kojim se pokreće novi ovršni postupak. U konkretnom slučaju ovrhovoditelj predlaže ovrhu na pokretinama ovršenikova dužnika (čl. 164. st. 3. OZ-a) radi naplate prenesene tražbine rješenjem o ovrsi poslovni broj I-1306/99 od 6. studenog 2011 (čl. 150. st. 1. OZ-a), dakle, sud donosi novo rješenje o ovrsi, ali time se nastavlja već prije započeta ovrha.

Zbog toga je u predmetu o prijedlogu za provedbu ovrhe protiv ovršenikova dužnika, a radi namirenja tražbine u već pokrenutom ovršnom postupku taj sud pred kojim je postupak već pokrenut, nadležan donijeti novo rješenje o ovrsi i nastaviti ovrhu. Stoga je za odlučivanje u ovom ovršnom predmetu mjesno nadležan Općinski sud u Zlataru. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž Ovr-5026/14-2 od 1. rujna 2015.

177. OVRŠNI POSTUPAK

- ovrha diobom

- zemljišnoknjižni izvadak

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 39. stavak 1. i 3. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 112/12, 25/13 i 93/14)

Članak 80., članak 82. stavak 1. i članak 273. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 112/12, 25/13 i 93/14)

Sentenca

Prijedlog za ovrhu civilnom diobom nekretnine temeljem ovršne isprave mora sadržavati izvadak iz zemljišne knjige kao dokaz da je nekretnina upisana kao vlasništvo ovršenika.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja odbačen je kao nepotpun prijedlog za ovrhu. Županijski sud u Zagrebu odbija žalbu ovrhovoditeljice kao neosnovanu te potvrđuje pobijano rješenje.

„Pobijano rješenje sud prvog stupnja je donio primjenom odredaba čl. 39. st. 1. i 3. vezano uz čl. 80., čl. 82. st. 1. i čl. 273. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 112/2012., 25/2013. i 93/2014. - dalje: OZ), uz obrazloženje da prijedlog za ovrhu civilnom diobom nekretnine temeljem ovršne isprave ne sadrži sve propisane podatke za provedbu ovrhe, posebice jer uz prijedlog za ovrhu nije podnesen izvadak iz zemljišne knjige kao dokaz da je nekretnina upisana kao vlasništvo ovršenika.

Pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja ovrhovoditeljica nije uspjela dovesti u sumnju iznesenim žalbenim navodima. **To stoga što u smislu odredbe čl. 273. OZ-a ako na temelju ovršne isprave zajedničku nekretninu treba prodati radi njezine diobe prodaja će se obaviti na način propisan odredbama OZ-a za ovrhu na nepokretnoj stvari osim ako se stranke o pojedinim pitanjima drugačije ne sporazumiju. A, prema odredbi čl. 82. st. 1. OZ-a uz prijedlog za ovrhu na nekretnini ovrhovoditelj je dužan podnijeti izvadak iz zemljišne knjige kao dokaz da je nekretnina upisana kao vlasništvo ovršenika.**

Kako ovrhovoditeljica nije postupila sukladno potonje navedenoj zakonskoj odredbi sud prvog stupnja je pobijano rješenje donio ispravnom primjenom čl. 39. st. 3. OZ-a.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž Ovr-2832/15-2 od 25. kolovoza 2015.

178. OVRŠNI POSTUPAK

- zahtjev za pružanje pomoći
- sumnja na počinjenje prekršaja ili kaznenog djela odnosno nastupa opasnosti

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 67. stavak 2. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Sentenca

Prejudiciranje ponašanja ovršenika i potreba za postupanjem djelatnika policije, odnosno odbijanje zahtjeva suda za pružanje pomoći ne predstavlja razlog za obustavu ovrhe.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja obustavljena je ovrha određena rješenjem o ovrsi poslovni broj Ovr-14/01 od 7. ožujka 2001. te su ukinute sve provedene radnje. Županijski sud u Zagrebu uvažava žalbu ovrhovoditelja, ukida pobijano rješenje i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovni postupak.

„ Sud prvog stupnja, uz obrazloženje da je Policijska uprava zagrebačka odbila postupiti po zahtjevu suda za pružanje pravne pomoći, a da se radi o postupku iseljenja u kojem je logično i životno očekivati da će doći do pružanja otpora od strane ovršenika (koji nije dobrovoljno postupio po rješenju o ovrsi, koji je zaprimio u ožujku 2001.), te kako je rješenje o ovrsi nemoguće provesti bez sudjelovanja policije, bez ugroze zdravlja sudskog ovršitelja i ostalih sudionika postupka, pozivom na odredbu čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 - dalje: OZ) obustavlja ovrhu.

Iz stanja spisa proizlazi da je sud prvog stupnja podnio zahtjev za pružanjem pomoći na uredovanju zakazanom za dan 11. ožujka 2015. Iz sadržaja obrazloženja proizlazi da je zahtjev odbijen jer sud prvog stupnja nije postupio sukladno čl. 7. st. 3. pod. 3. i 4. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima („Narodne novine“ broj 76/09 i 92/14) i čl. 7.st.1. toč.3. i 5. Pravilnika o postupanju policijskih službenika („Narodne novine“ broj 89/10 - dalje Pravilnik).

Pravilno ukazuje ovrhovoditelj da okolnost što je policija odbila pružiti pomoć u provedbi ovrhe (jer nije sadržavao podatke iz čl. 6. st. 3. Pravilnika) ne predstavlja razlog iz čl. 67. st. 2. OZ-a za obustavu ovrhe.

Naime, iz stanja spisa proizlazi da sud prvog stupnja nije niti pokušao provesti ovrhu (ranije zakazana uredovanja odgođena su po prijedlogu ovrhovoditelja ili ovršenika, sa čime je bio suglasan ovrhovoditelj, dok na zakazano uredovanje za dan 11. ožujka 2015. sudski ovršitelj nije niti pristupio), da o odgodi ovrhe (zakazane za dan 11.ožujka 2015.) nisu obaviještene stranke, niti je sud prvog stupnja odredio novi termin za provođenje ovrhe, već je donio pobijano rješenje, kojim obustavlja ovrhu.

Stoga nije razvidno na temelju čega je sud prvog stupnja zaključio o nemogućnosti ovrhe u smislu odredbe čl. 67. st. 2. OZ-a, pri čemu prejudiciranje ponašanja ovršenika i potreba za postupanjem djelatnika policije, odnosno odbijanje zahtjeva suda za pružanje pomoći, zasigurno ne predstavlja razlog za obustavu ovrhe, propisane navedenom zakonskom odredbom.“

Županijski sud u Zagrebu poslovni broj Gž Ovr-2500/15-2 od 21. srpnja 2015.

179. OVRŠNI POSTUPAK

- prethodna mjera
- vjerojatnost objektivne opasnosti

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 284. stavak 1. i 2. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Sentenca

U postupku osiguranja tražbine prethodnom mjerom treba učiniti vjerojatnim objektivnu opasnost za namirenje tražbine, koja postoji kada protivnik osiguranja nema mjesečna primanja dovoljna za namirivanje tražbine, niti ima druge neopterećene imovine iz koje bi se tražbina mogla namiriti, dok nije potrebno učiniti vjerojatnim da sam protivnik osiguranja poduzima kakve radnje usmjerene na osujećenje tražbine s time što bi imovinu prikrio, otuđio ili na koji drugi način raspolagao sa namjerom osujećenja, kao što je to slučaj u postupku osiguranja tražbine privremenim mjerama.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja odbijen je prijedlog predlagatelja osiguranja za određivanje prethodne mjere od 10. rujna 2010. Županijski sud u Zagrebu odbija žalbu predlagatelja osiguranja kao neosnovanu i potvrđuje pobijano rješenje suda prvog stupnja.

„Naime, osim pretpostavke za određivanje prethodne mjere propisane odredbom čl. 284. st. 1. toč. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08 – dalje: OZ), a to je postojanje sudske odluke koja nije postala ovršna (što je ispunjeno jer je protiv rješenja o ovrsi pravovremeno izjavljen prigovor) predlagatelj osiguranja trebao je učiniti vjerojatnim opasnost da bi se bez tog osiguranja onemogućilo ili znatno otežalo ostvarenje tražbine (st. 2 iste odredbe), a što je izostalo.

Budući da se u ovom predmetu ne presumira postojanje opasnosti u smislu odredbe čl. 285. st. 1. toč. 1. OZ-a, a kako žalitelj nije učinio vjerojatnim opasnost da bi se bez tog osiguranja onemogućilo ili znatno otežalo ispunjenje tražbine, utemeljeno je sud prvog stupnja odbio njegov prijedlog.

Predlagatelj osiguranja je bio dužan učiniti vjerojatnim objektivnu opasnost za namirenje tražbine. Takva opasnost postoji kada protivnik osiguranja nema mjesečna primanja dovoljna za namirivanje tražbine, nema niti druge neopterećene imovine iz koje bi se tražbina mogla namiriti. Žalitelj nije dokazao objektivno postojanje činjenica na temelju kojih se može, s određenom mjerom vjerojatnosti, zaključiti da

postoji takva objektivna opasnost, pri čemu nije potrebno za prethodnu mjeru učiniti vjerojatnim da sam protivnik osiguranja poduzima kakve radnje usmjerene na osujećenje tražbine s time što bi imovinu prikrio, otuđio ili na koji drugi način raspolagao sa namjerom osujećenja, kao što je to slučaj u postupku osiguranja tražbine privremenim mjerama. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž Ovr-570/15-2 od 3. kolovoza 2015.

180. OVRŠNI POSTUPAK

- izravna naplata

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 209. stavak 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 112/12)

Članak 211. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 112/12)

Članak 3. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima („Narodne novine“, broj: 91/10 i 112/12)

Sentenca

U situaciji kada je ovrhovoditelj predložio donošenje rješenja o ovrsi na temelju Ugovora o zajmu kao ovršne isprave, za koju dakle nije predviđena mogućnost izravne naplate putem Agencije, nema mjesta primjeni odredbe čl. 211. st. 1. Ovršnog zakona.

Kratki tekst odluke

Pobijanim rješenjem suda prvog stupnja odbačen je prijedlog za ovrhu, na temelju odredbe čl. 211. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12 - dalje: OZ), uz obrazloženje da je ovrhovoditelj predložio donošenje rješenja o ovrsi na temelju ovršne isprave (Ugovora o zajmu) na novčanim tražbinama ovršenika po svim računima u svim bankama, dok uz prijedlog ne prileži potvrda Financijske agencije (- dalje: Agencija) o tome da se naplata nije mogla provesti preko Agencije. Županijski sud u Zagrebu uvažava žalbu ovrhovoditelja i ukida pobijano rješenje te predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovni postupak.

„ Odredbom čl. 209. st. 1. OZ-a propisano je da ako ovrhovoditelj izravno zatraži od Agencije da na temelju ovršne odluke i nagodbe domaćeg suda ili upravnog tijela, ovršne nagodbe postignute u postupku mirnog rješenja spora na temelju čl. 186. a. Zakona o parničnom postupku koje glase na ispunjenje određene novčane tražbine i koje imaju potvrdu o ovršnosti, odnosno obračuna poslodavca o neispлатi dospjelog iznosa plaće, naknade plaće ili otpremnine provede naplatu te tražbine prijenosom novčanih sredstava s računa koje ovršenik ima kod banaka na ovrhovoditeljev račun kojeg je odredio u

zahtjevu za izravnu naplatu, Agencija će postupiti kao u povodu nepravomoćnog rješenja o ovrsi koje je dostavio sud.

Odredbom čl. 211. st. 1. OZ-a propisano je da će sud odbaciti kao nedopušten prijedlog za ovrhu na novčanim sredstvima na računu na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, zadužnice te na temelju isprave iz čl. 209. st. 1. tog Zakona na temelju kojih se može od Agencije zatražiti izravna naplata, osim ako se na temelju tih isprava nije mogla provesti naplata preko Agencije, o čemu će Agencija izdati potvrdu.

Nadalje, odredbom čl. 3. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima („Narodne novine“, broj: 91/10 i 112/12) propisano je da osnova za plaćanje jest ovršna odluka i nagodba domaćeg suda ili upravnog tijela koje glase na ispunjenje određene novčane obveze i koje imaju potvrdu ovršnosti, obračun poslodavca o neispлатi dospjelog iznosa plaće, naknade plaće ili otpremnine, rješenje o ovrsi, rješenje o osiguranju, zadužnica, nalog Ministarstva financija za naplatu po aktiviranom državnom jamstvu, nalog za pljenidbu u postupku prisilnog izvršenja pravomoćno izrečene novčane kazne u kaznenom i prekršajnom postupku i svaka druga odluka nadležnog tijela kojom se u cijelosti ili djelomice prihvaća prijedlog za provedbu ovrhe.

S obzirom na navedeno, a imajući u vidu da je ovrhovoditelj predložio donošenje rješenja o ovrsi na temelju Ugovora o zajmu kao ovršne isprave, za koju dakle nije predviđena mogućnost izravne naplate putem Agencije, to je sud prvog stupnja počinio relativno bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. ZPP-a jer je nepravilno primijenio odredbu čl. 211. st. 1. OZ-a, a što je utjecalo na donošenje pravilne i zakonite odluke u ovoj pravnoj stvari.

Stoga je valjalo, primjenom odredbe čl. 380. toč. 3. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11 i 25/13) u vezi s čl. 21. st. 1. OZ-a, uvažiti žalbu ovrhovoditelja i pobijano rješenje ukinuti, te odlučiti kao u izreci ovog rješenja. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-4658/14-2 od 20. siječnja 2015.

181. OVRŠNI POSTUPAK

- **dražba**
- **rok**

Nomenklatura prava

GRADANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 93. stavak 1. točka 8. Ovršnog zakona ("Narodne novine" br. 57/96., 29/99., 42/00., 173/03., 194/03., 151/04., 88/05. i 67/08.)

Članak 94. stavak 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine" br. 57/96., 29/99., 42/00., 173/03., 194/03., 151/04., 88/05. i 67/08.)

Sentenca

Sam rok određen u zaključku o prodaji je sudski rok, on nije prekluzivne naravi, već je instruktivni i kao takav je produživ, dok je, s obzirom na svrhu jamčevine, bitno ozbiljno izražavanje volje za sudjelovanje na dražbi, a koje se očituje plaćanjem jamčevine u smislu odredbe članka 94. stavak 1. Ovršnog zakona.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja dosuđena je nekretnina kupcu D. Č. za iznos od 790.000,00 kn. Ovršenici žalbom ukazuju da je uskraćivanjem sudjelovanja na dražbi društvu H. d.o.o. iz B., kao ponuđaču i zainteresiranom kupcu, onemogućeno licitiranje te da je zbog toga nekretnina prodana za nižu cijenu, čime da su oštećeni ovršenici. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijano rješenje i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovni postupak.

„ Prvostupanjski sud uskratio je sudjelovanje na dražbi navedenom društvu koje je pristupilo na dražbu, jer da je jamčevinu uplatilo nakon proteka roka određenog u zaključku o prodaji od 28. travnja 2014. godine, prema kojem da su zainteresirani kupci dužni bili platiti jamčevinu najkasnije osam dana prije održavanja dražbe, a da je taj zainteresirani kupac uplatio jamčevinu 18. studenoga 2014. godine, i to sve pozivajući se na odredbu članka 93. stavak 1. točka 8. Ovršnog zakona ("Narodne novine" br. 57/96., 29/99., 42/00., 173/03., 194/03., 151/04., 88/05. i 67/08. – dalje: OZ), prema kojoj sud određuje uvjete za sudjelovanje na dražbi, dakle i rok plaćanja.

Kraj činjenice da je dražba bila zakazana za dan 25. studenoga 2014. godine, da je datum izvršenja transakcije plaćanja jamčevine za sudjelovanje na dražbi dan 18. studenoga 2014. godine, da je zainteresirani kupac pristupio na ročište za dražbu, to nije bilo mjesta uskraćivanju prava njegovog sudjelovanja na dražbi.

Prema odredbi članka 94. stavak 1. OZ, u javnoj dražbi kao kupci mogu sudjelovati samo osobe koje su prethodno dale jamčevinu, a navedeno je društvo prethodno dalo jamčevinu.

Ovršni zakon ne propisuje ni vrijeme niti mjesto uplate jamčevine, čime je zakonodavac dao ovlaštenje sudu da po svojoj slobodnoj ocjeni odluči o iznosu jamčevine, roku u kojem ista mora biti dana i kod koga mora biti dana. Dražbi se pristupa pošto se utvrdi da je udovoljeno uvjetima za održavanje ročišta za dražbu, koji uvjeti su formalni i meritorni, pa tako je meritoran uvjet da su osobe koje namjeravaju sudjelovati u javnoj dražbi kao kupci položili jamčevinu u skladu sa zakonom i uvjetima prodaje. Sam rok određen u zaključku o prodaji je sudski rok, on nije prekluzivne naravi, već je instruktivni i kao takav produživ, a prema stavu ovog suda, s obzirom na svrhu jamčevine, bitno je ozbiljno izražavanje volje za sudjelovanje na dražbi, a koje se očituje plaćanjem jamčevine u smislu odredbe članka 94. stavak 1. OZ. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-51/15 od 27. siječnja 2015.

182. OVRŠNI POSTUPAK

- **obustava**
- **kamate na bruto plaću**

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 45. stavak 2. Zakona o porezu na dohodak ("Narodne novine", broj: 177/04, 73/08, 80/10 i 114/11)

Članak 67. stavak 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 - dalje: OZ)

Sentenca

Granice ovrhe određene su ovršnim zahtjevom sadržanim u prijedlogu za ovrhu i njime je sud, pod pretpostavkom da bude prihvaćen, vezan, a ne ovršnom ispravom. Kako je prvostupanjski sud u cijelosti postupio po predloženom i prihvaćenom ovršnom zahtjevu ovrhovoditeljice te je predmetnim rješenjem o namirenju, na temelju obračuna porezne uprave, od ukupno zaplijenjenog iznosa odredio iznos koji se ima isplatiti ovrhovoditeljici s naslova neto iznosa plaće utvrđene ovršnom ispravom (glavnica te zatezne kamate na neto plaću), to je pravilno, za iznos koji se odnosi na zatezne kamate na porez na dohodak i prirez istomu, obustavljen ovršni postupak i ukinute su sve provedene radnje, jer je ovrha u tom dijelu, zbog prekoračenja granica određenih predmetnim rješenjem o ovrsi, neprovediva.

Kratki tekst odluke

Rješenjem o namirenju suda prvog stupnja određena je isplata iznosa naplaćenog po rješenju o ovrsi, položenog na poseban račun kod Općinskog građanskog suda, i to utvrđenog iznosa s osnove doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti sa pripadajućim zateznim kamatama, iznosa s naslova predujma poreza i prireza na dohodak te nadalje iznosa s naslova neto iznosa plaće utvrđenog ovršnom isplatom, sa pripadajućim zateznim kamatama, na pojedine račune naznačene u izreci (točka I izreke), a obustavljen je postupak ovrhe koji se odnosi na obračunati i zaplijenjeni iznos zateznih kamata na predujam poreza i prireza na dohodak, i u tom su dijelu ukinute sve provedene radnje (točka II izreke). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje suda prvog stupnja u pobijanom dijelu pod točkom II. izreke.

„ S obzirom da iz odredbe čl. 45. st. 2. Zakona o porezu na dohodak ("Narodne novine", broj: 177/04, 73/08, 80/10 i 114/11) proizlazi da obveza uplate predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak dospijeva prilikom isplate samog dohotka, a u predmetnom slučaju dohodak još nije isplaćen, to prvostupanjski sud smatra da nije mogla dospjeti obveza uplate predujma poreza na dohodak i prireza istome, a time da

nisu mogle početi niti teći zatezne kamate na neplaćeni predujam poreza na dohodak i prireza istome, jer su zatezne kamate posljedica zakašnjenja u ispunjenju novčane obveze, te prije dospjeća tražbine dužnik ne može biti u zakašnjenju. Prvostupanjski sud je zaključio da bi drugačije postupanje suda bilo u suprotnosti s mjerodavnim materijalno-pravnim propisima te da je iz navedenih razloga ovrha u tom dijelu neprovediva, u smislu odredbe čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 - dalje: OZ), slijedom čega ju je valjalo obustaviti.

Nije dvojbeno da se načelo formalnog legaliteta odnosi na stranačku legitimaciju u procesnom i materijalnom smislu, na tražbinu koja se treba ovršiti i svojstvo ovršne isprave. Međutim, ovrhovoditeljica očito gubi iz vida da će načelu formalnog legaliteta biti udovoljeno i ako ovrhovoditeljica zahtijeva ovrhu tražbine u manjem iznosu od onog na kojeg ima pravo po ovršnoj ispravi. U tom slučaju, granice ovrhe određene su ovršnim zahtjevom sadržanim u prijedlogu za ovrhu i njime je sud, pod pretpostavkom da bude prihvaćen, vezan (arg. iz čl. 2. st. 1. Zakona o parničnom postupku /"Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 28/13 - dalje: ZPP/, u vezi sa čl. 19. st. 1. OZ-a), a ne ovršnom ispravom.

Naime, predmetno rješenje o ovrsi doneseno je sukladno ovršnom prijedlogu ovrhovoditeljice kojim ista zahtijeva da sud na temelju obračuna porezne uprave donese rješenje o namirenju u kojem će odrediti dio zaplijenjenog iznosa koji će se isplatiti poreznoj upravi, dio koji će se isplatiti na račun na koji se uplaćuje doprinos za individualiziranu kapitaliziranu štednju te dio iznosa koji će se isplatiti njoj na ime razlike neto plaće s pripadajućim zateznim kamatama).

Kako je prvostupanjski sud u cijelosti postupio po predloženom i prihvaćenom ovršnom zahtjevu ovrhovoditeljice te je predmetnim rješenjem o namirenju, na temelju obračuna porezne uprave, od ukupno zaplijenjenog iznosa odredio iznos koji se ima isplatiti ovrhovoditeljici s naslova neto iznosa plaće utvrđene ovršnom ispravom (glavnica 12.975,82 kn te zatezne kamate na neto plaću 14.757,42 kn), to je pravilno prvostupanjski sud za iznos od 8.411,78 kn, koji se odnosi na zatezne kamate na porez na dohodak i prirez istomu, obustavio ovršni postupak i ukinuo sve provedene radnje, jer je ovrha u tom dijelu, zbog prekoračenja granica određenih predmetnim rješenjem o ovrsi, neprovediva (čl. 67. st. 2. i 5. OZ-a u vezi čl. 41. OZ-a). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gžovr-7330/13-2 od 10. ožujka 2015.

183. OVRŠNI POSTUPAK

- trošak ovrhe

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 250. stavak 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 68/08)

Sentenca

U okolnostima konkretnog slučaja kada je pravo i obveza izvansudske diobe bila na svim strankama kao suvlasnicima, okolnost što do diobe nije došlo ne može ići na teret samo jednog suvlasnika, a postupanje ovršenika u ovom ovršnom postupku nije bilo takvo da bi prouzročio posebne troškove pa da bi bilo mjesta primjeni st. 2. čl. 250. Ovršnog zakona, već je o troškovima i namirenju troškova prvostupanjski sud dužan odlučiti primjenom odredbe čl. 250. st. 1. Ovršnog zakona prema suvlasničkim omjerima stranaka.

Kratki tekst odluke

Županijski sud u Zagrebu djelomično potvrđuje i djelomično ukida pobijano rješenje prvostupanjskog suda kojim je odlučeno o namirenju troškova i zateznih kamata iz iznosa dobivenog prodajom nekretnine.

„ Polazeći od odredbi čl. 106 i 107. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 68/08 - dalje: OZ) koje propisuju redosljed namirenja, pravilno je prvostupanjski sud odlučio o namirenju navedenih troškova i zateznih kamata. Pri tome je potrebno napomenuti da ovrhovoditeljima pripadaju u cijelosti troškovi određeni pravomoćnim rješenjem o ovrsi od 11. veljače 2011. jer ovršenik navedenu odluku nije pobijao.

Međutim, u odnosu na daljnje troškove ovog postupka potrebno je primijeniti odredbu čl. 250. OZ. Prema odredbi čl. 250. st. 1. OZ troškove provedbe ovrhe po odredbama ove glave snose svi sudionici razmjerno vrijednosti svojih udjela u zajedničkoj stvari, a prema stavku 2. stranka koja je prouzročila posebne troškove dužna ih je naknaditi onim strankama koje su ih imale.

U okolnostima konkretnog slučaja kada je pravo i obveza izvansudske diobe bila na svim strankama kao suvlasnicima, okolnost što do diobe nije došlo ne može ići na teret samo jednog suvlasnika, a postupanje ovršenika u ovom ovršnom postupku nije bilo takvo da bi prouzročio posebne troškove pa da bi bilo mjesta primjeni st. 2. čl. 250 OZ. Ovaj drugostupanjski sud ne nalazi u postupanju ovršenika grubu nepažnju, već naprotiv, činjenica je da je ovršenik nije onemogućavao diobu jer je kupio i isplatio kupoprodajnu cijenu u skladu s odredbom čl. 100. a OZ.

Zbog toga o troškovima i namirenju troškova prvostupanjski sud dužan je odlučiti primjenom odredbe čl. 250. st. 1. OZ prema suvlasničkim omjerima stranaka. “

Županijski sud u Zagrebu poslovni broj Gžovr-1933/14-2 od 19. svibnja 2015.

184. OVRŠNI POSTUPAK

- osobni identifikacijski broj

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA-OVRHA

Zakonsko kazalo

Članak 39. stavak 6. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 112/12, 25/13 i 93/14)

Članak 20. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj: 93/14.)

Sentenca

U ovršnim predmetima pokrenutim nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 93/14.), odnosno nakon 1. rujna 2014., u situaciji kada je Javni bilježnik pozvao ovrhovoditelja u roku od osam dana da dopuni podatke o ovršeniku (osobni identifikacijski broj), a koji dopis je ovrhovoditelj uredno zaprimio te po istome, niti nakon produljenja ostavljenog roka, nije postupio, sud će odbaciti prijedlog za ovrhu u smislu odredbe čl. 39. st. 6. Ovršnog zakona.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjski sud pobijanim je rješenjem odbacio prijedlog za ovrhu ovrhovoditelja na temelju odredbe čl. 39. st. 6. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 112/12., 25/13. i 93/14. – dalje: OZ), budući da ovrhovoditelj nije dostavio podatak o osobnom identifikacijskom broju ovršenika, a da isti podatak nije bilo moguće utvrditi niti službenim putem. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijano rješenje suda prvog stupnja.

„ Naime, odredbom čl. 39. st. 1. OZ-a propisano je da prijedlog za ovrhu mora sadržavati zahtjev za ovrhu u kojem će biti naznačena ovršna ili vjerodostojna isprava na temelju koje se traži ovrha, ovrhovoditelj i ovršenik, osobni identifikacijski brojevi ovrhovoditelja i ovršenika, tražbina čije se ostvarenje traži te sredstvo kojim ovrhu treba provesti, i po potrebi, predmet u odnosu na koji ga treba provesti, te druge propisane podatke za provedbu ovrhe.

Nadalje, odredbom čl. 39. st. 3. OZ-a je propisano da će sud prijedlog za ovrhu koji ne sadrži sve navedene podatke odbaciti rješenjem, ne pozivajući predlagatelja da ga dopuni ili ispravi, dok je odredbom čl. 39. st. 4. OZ-a propisano da će, iznimno od odredbe čl.

39. st. 3. OZ-a, ako prijedlog za ovrhu ne sadrži osobni identifikacijski broj ovršenika, nadležni sud ili javni bilježnik isti pribaviti po službenoj dužnosti.

Međutim, u odnosu na žalbene navode žalitelja valja reći kako isti očito ispušta iz vida donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 93/14.) koji je stupio na snagu 1. rujna 2014., a kojim je u odredbi čl. 20. izmijenjena i dopunjena odredba čl. 39. OZ/12 na način da je dodan stavak 5. kojim je propisano da ako Ministarstvo financija, Porezna uprava obavijesti sud ili javnog bilježnika o nemogućnosti dostave podatka o osobnom identifikacijskom broju ovršenika, sud ili javni bilježnik je dužan u roku od osam dana od dana primitka obavijesti uputiti poziv ovrhovoditelju da dopuni podatke o ovršeniku (podaci o rođenju, matični broj građana, posljednje poznato prebivalište i adresa stanovanja za fizičku osobu, odnosno matični broj ili matični broj subjekta za pravnu osobu) u roku od osam dana od dana primitka poziva. Nadalje, stavkom 6. istog članka propisano je da ako ovrhovoditelj u traženom roku ne dostavi tražene podatke ili ako sud ili javni bilježnik na temelju dopunjenih podataka ne uspije pribaviti osobni identifikacijski broj ovršenika, sud će odbaciti prijedlog za ovrhu, osim ako je ovršenik strana fizička ili pravna osoba kada će sud ili javni bilježnik donijeti rješenje o ovrsi bez osobnog identifikacijskog broja ovršenika.

S obzirom da iz ovršnog spisa proizlazi da je javni bilježnik dopisom od 17. listopada 2014. pozvao ovrhovoditelja u roku od osam dana dopuni podatke o ovršeniku, a koji dopis je ovrhovoditelj uredno zaprimio, te po istome, niti nakon produljenja ostavljenog roka, nije postupio, to je pravilno sud prvog stupnja u konkretnom slučaju primijenio materijalno pravo sadržano u odredbi čl. 39. st. 6. OZ-a. “

Županijski sud u Zagrebu poslovni broj Gž Ovr-1507/15-2 od 12. svibnja 2015.

185. OVRŠNI POSTUPAK - nadležnost suda RH

Nomenklatura prava

OVRŠNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK-NADLEŽNOST SUDA RH-OBUSTAVA OVRHE

Zakonsko kazalo

Članak 72. st. 2. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 112/12, 25/13 i 93/14)

Članak 38. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 112/12, 25/13 i 93/14)

Članak 279. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 112/12, 25/13 i 93/14)

Članak 16. st. 1. i 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13)

Sentenca

Kad sud utvrdi da za rješavanje spora nije nadležan sud u Republici Hrvatskoj, po službenoj dužnosti će se proglasiti nenadležnim, ukinuti provedene radnje u postupku i odbaciti ovršni prijedlog, a neće obustaviti ovrhu zbog nemogućnosti provedbe u smislu čl. 72. st. 2. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 112/12, 25/13 i 93/14).

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem obustavljena je ovrha određena rješenjem o ovrsi javnog bilježnika pozivom na odredbu čl. 72. st. 2. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 112/12, 25/13 i 93/14). Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje suda prvog stupnja i vraća predmet na ponovni postupak.

„Prvostupanjski sud je pogrešno primijenio materijalno pravo.

Iz stanja prvostupanjskog spisa proizlazi da je ovršenik odjavio prebivalište u Republici Hrvatskoj prije podnošenja prijedloga za ovrhu javnom bilježniku, odnosno da u času podnošenja prijedloga za ovrhu nije imao prijavljeno prebivalište, a ni boravište, na području Republike Hrvatske.

Sukladno odredbi čl. 279. st. 1. OZ-a u svezi s odredbom čl. 38. OZ-a za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu isključivo je mjesno nadležan javni bilježnik mjesta prebivališta ovršenika.

Nadalje, odredbom čl. 16. st. 3. ZPP-a, a koja se u ovoj ovršnoj stvari primjenjuje na odgovarajući način sukladno odredbi čl. 21. st. 1. OZ-a, propisano je:

„Kad sud u tijeku postupka, do pravomoćnosti odluke, utvrdi da za rješavanje spora nije nadležan sud u Republici Hrvatskoj, po službenoj dužnosti će se proglasiti nenadležnim, ukinuti provedene radnje u postupku i odbaciti tužbu, osim u slučajevima u kojima nadležnost suda u Republici Hrvatskoj ovisi o pristanku tuženika, a tuženik je dao svoj pristanak“.

Budući je prvostupanjski sud bio dužan po službenoj dužnosti paziti na apsolutnu nenadležnost domaćeg suda, odnosno javnog bilježnika, sukladno odredbi čl. 16. st. 1. ZPP-a u svezi s odredbom čl. 21. st. 1. OZ-a, bio je dužan postupiti sukladno odredbi čl. 16. st. 3. ZPP-a te se proglasiti nenadležnim, ukinuti sve provedene radnje u postupku i odbaciti prijedlog za ovrhu, zbog čega nije bilo mjesta primjeni odredbe čl. 72. st. 2. OZ-a.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž Ovr-2532/15-2 od 11. siječnja 2017.

186. ODGODA OVRHE
- ugovor o kreditu s međunarodnim obilježjem

Nomenklatura prava

OVRŠNO PRAVO-OVRŠNI POSTUPAK-ODGODA OVRHE-POTROŠAČKI KREDITI

Zakonsko kazalo

Članak 3. Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj: 102/15)

Članak 19.k st. 1. Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj: 102/15)

Članak 29. st. 1. Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj: 75/09)

Sentenca

Odgoda ovrhe pod uvjetima iz čl. 19.k st. 1. Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj: 102/15, dalje ZID ZPK) nije ograničena samo na one potrošače koji su ugovor o potrošačkom kreditu sklopili nakon početka važenja ZID ZPK, jer bi potrošači iz ugovora o potrošačkim kreditima sklopljenih prije stupanja na snagu ZID ZPK bili dovedeni u neravnopravni položaj.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem odgođena je ovrha do pravomoćnog okončanja parničnog postupka koji se vodi radi utvrđenja ništetnosti ugovora o kreditu s međunarodnim obilježjem, pozivom na odredbu čl. 19.k. st. 1. Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine", broj: 102/15). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

„Kako se radi o kreditu s međunarodnim obilježjem, jer je sjedište ovrhovoditelja u Republici Austriji, pravilno je prvostupanjski sud odgodio ovrhu temeljem odredbe čl. 19.k. st. 1. Zakona o izmjeni i dopunama ZPK ("Narodne novine", broj: 102/15 – dalje u tekstu ZID ZPK), kojim je propisano da ako se radi ostvarenja tražbine iz ugovora o kreditu s međunarodnim obilježjem vodi ovršni postupak protiv potrošača koji je podnio tužbu radi utvrđenja ništetnosti, sud će na prijedlog ovršenika odgoditi ovrhu do pravomoćnog okončanja postupka radi utvrđenja ništetnosti, ne ispitujući postojanje drugih zakonom propisanih pretpostavki o odgodi ovrhe na prijedlog ovršenika. Navedeni zakon je lex specialis u odnosu na OZ.

Suprotno žalbenim navodima, ispravan je zaključak prvostupanjskog suda da se odredba čl. 19.k. st. 1. ZID ZPK može primijeniti na ovaj ovršni postupak, iako je ugovor o kreditu sklopljen prije stupanja na snagu ZID ZPK.

Naime, odredba čl. 29. st. 1. Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine", broj: 75/09 – dalje u tekstu: ZPK) je propisivala izuzetke od primjene ovog Zakona na ugovore o kreditu sklopljene do dana stupanja na snagu tog Zakona i to u

slučajevima iz st. 2. čl. 29. ZPK, kojim je propisano da se odredbe čl. 9., 11., 12., 13. i 17. druga rečenica čl. 19. st. 1. i čl. 18. st. 2. ZPK, a kojima se propisuju obveze obavještanja potrošača o promjenama uvjeta ugovora, primjenjuju i na otvorene ugovore o kreditu sklopljene do dana stupanja na snagu ZPK.

Odredbe čl. 9., 11., 12., 13. i 17. druga rečenica čl. 18. st. 1. i čl. 18. st. 2. ZPK koje se primjenjuju i na ugovore o kreditu sklopljene do dana stupanja na snagu ZPK, nalaze se u poglavlju IV naslova "Sadržaj ugovora o kreditu". Kako se odredba čl. 19.k. ZID ZPK nalazi u dodanoj glavi IV.a ZPK, a ovršenik je pokrenuo postupak radi utvrđenja ništetnosti ugovora o kreditu, što podrazumijeva raspravljanje o sadržaju ugovora, tumačenjem smisla zakona sa svim izmjenama i dopunama očito je da se odredba čl. 19.k. st. 1. ZID ZPK primjenjuje i na ugovore sklopljene prije stupanja na snagu ZID ZPK, a na taj zaključak nije od utjecaja odredba čl. 3. ZID ZPK koja propisuje da taj zakon stupa na snagu dana 30. rujna 2015.

Naime, svrha donošenja Zakona o potrošačkom kreditiranju bila je upravo zaštita tzv. "malih" potrošača koji uzimaju kredit od etabliranih ustanova koje odobravaju kredite. Stoga bi doslovnim tumačenjem odredbe čl. 3. ZID ZPK, nemajući u vidu cjelokupni ZPK (posebno odredbu čl. 29. st. 1. i 2. ZPK) te svrhu donošenja ZPK, odgoda ovrhe pod uvjetima iz čl. 19.k st. 1. ZID ZPK bila ograničena samo na one potrošače koji su ugovor o potrošačkom kreditu sklopili nakon početka važenja ZID ZPK, čime bi potrošači iz ugovora o potrošačkim kreditima sklopljenih prije stupanja na snagu ZID ZPK bili dovedeni u neravnopravni položaj, čime bi došlo do povrede prava iz čl. 29. st. 1. Ustava Republike Hrvatske na pravično suđenje.

Temeljem čl. 19.k st. 1. ZID ZPK prvostupanjski sud je pravilno odgodio ovrhu do pravomoćnog okončanja postupka radi utvrđenja ništetnosti (čl. 64.b. st. 2. OZ).“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž Ovr-1084/17-2 od 27. travnja 2017.

4.4. Stečajni postupak

187. STEČAJ - odbačaj tužbe

Nomenklatura prava

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO-STEČAJ-STEČAJNI VJEROVNICI- TRAŽBINE-
PRIJAVLJIVANJE

Zakonsko kazalo

Članak 54. Stečajnog zakona („Narodne novine“, broj: 44/96, 29/99, 129/00, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12)

Članak 179. st. 1. Stečajnog zakona („Narodne novine“, broj: 44/96, 29/99, 129/00, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12)

Sentenca

Tražbina se mora prijaviti u rokovima i sukladno postupku iz čl. 54. Stečajnog zakona i onda kad o njoj već teče parnica u vrijeme otvaranja stečajnog postupka, te se samo tako u smislu odredbe čl. 179. st. 1. Stečajnog zakona može nastaviti postupak radi utvrđivanja tražbine na temelju osnove, u iznosu, i u isplatnom redu označenom u prijavi ili na ispitnom ročištu.

Kratki tekst odluke

Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijano rješenje kojim je odbačena tužba.

„ Kako jest izvjesno da je nad tuženikom 1. ožujka 2013. otvoren stečajni postupak i da I. tužitelj i II. tužiteljica kao vjerovnici stečajne mase nisu, a bili su dužni sukladno Stečajnom zakonu (Narodne novine, broj: 44/96, 29/99, 129/00, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12, dalje u tekstu: SZ-a) prijaviti predmetnu tražbinu stečajnom upravitelju i predmetni zahtjev postaviti na utvrđenje postojanja tražbine (čl. 180. st. 1. u vezi s čl. 70. - 73. i 54. st. 3. SZ-a), odnosno kako je formalna pravilnost tužbenog zahtjeva kojim se traži pravna zaštita posebna pretpostavaka koja se tiče predmeta spora, bez čijeg postojanja vođenje parnice i donošenje meritorne odluke nije dopušteno, to je pravilno sud prvog stupnja odbacio predmetnu tužbu kao nedopuštenu (čl. 180. st. 1. SZ-a u vezi s čl. 187. st. 2/1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, br: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13 - ZPP-a).

Naime, žalitelji ispuštaju iz vida da se tražbina mora prijaviti u rokovima i sukladno postupku iz čl. 54. SZ-a i onda kad o njoj već teče parnica u vrijeme otvaranja stečajnog postupka, i da se samo tako u smislu odredbe čl. 179. st. 1. SZ-a može nastaviti postupak i to radi utvrđenja na temelju osnove, u iznosu, i u isplatnom redu označenom u prijavi ili na ispitnom ročištu (čl. 180. st. 1. i čl. 181. st. 1. SZ-a u vezi s čl. 187. st. 2/1. ZPP-a).“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-5855/2014-2 od 14. listopada 2014.

5. OBITELJSKO PRAVO

188. VLASNIŠTVO

Nomenklatura prava

OBITELJSKO PRAVO-IMOVINSKI ODNOSI-IMOVINSKI ODNOSI IZVAN
BRAČNIH DRUGOVA- IZVANBRAČNA STEČEVINA

Zakonsko kazalo

Članak 299. st. 1. Zakona o braku i porodičnim odnosima („Narodne novine“ broj: 51/89, 59/90, 25/94)

Sentenca

U situaciji kada je pravni prednik jedne stranke stekao stanarsko pravo predmetnoga stana, kao naknadu za porušeni objekt koji je bio privatno vlasništvo njegove obitelji, dok je pravna prednica druge stranke osobnim radom (redovnim i dopunskim) stjecala novčana sredstva za uzdržavanje vanbračne zajednice, te je brinula o domaćinstvu, to su pravni prednici stranaka podjednako doprinjeli u stjecanju predmetnoga stana, kao zajedničke imovine.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev za utvrđenje da u ostavinu iza pok. B. T. ne ulazi vlasništvo stana u Zagrebu, Pičmanova 8, poblize opisanog u izreci pobijane presude, već da je navedeni stan isključivo vlasništvo tužiteljice, kao pravne sljednice pok. N. J. Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužiteljice. Županijski sud u Zagrebu preinačuje pobijanu presudu.

„ Prvostupanjski sud temelji svoju odluku na zaključku da predmetni stan nije isključivo vlasništvo prednika tužiteljice danas pok. N. J., ali ne iznosi razloge o spornom pitanju je li predmetni stan zajednička imovina pravnih prednika stranaka pok. N. J. i B. T. iz njihove vanbračne zajednice, u smislu odredbe čl. 299. st. 1. Zakona o braku i porodičnim odnosima („Narodne novine“ broj: 51/89, 59/90, 25/94 - dalje: ZBPO).

Pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da predmetni stan nije isključivo vlasništvo, kao posebna imovina pok. N. J., u smislu odredaba čl. 278. ZBPO-a, obzirom da je stan stečen u toku trajanja vanbračne zajednice pravnih prednika stranaka, ali ne po zakonskom osnovu predviđenom čl. 278. st. 2. ZBPO-a, već temeljem kupoprodaje.

Međutim, u smislu ovlasti iz čl. 373.a Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 28/13), ovaj drugostupanjski sud zaključuje da je predmetni stan zajednička imovina

pravnih prednika stranaka iz vanbračne zajednice, u smislu odredaba čl. 299. ZBPO-a i to u jednakim suvlasničkim omjerima.

Drugim riječima, u smislu odredaba čl. 287. u vezi s čl. 299. st. 2. ZBPO-a pravni prednici stranaka su podjednako doprinijeli u stjecanju predmetnoga stana, kao zajedničke imovine. Na strani pok. N. J., doprinos je u činjenici stjecanja stanarskoga prava predmetnoga stana, kao naknade za porušeni objekt koji je bio privatno vlasništvo njegove obitelji. Dakle, radi se o specifičnom slučaju stjecanja stanarskoga prava, s osnova obeštećenja za nekretninu u privatnom vlasništvu, a temeljem kojega stečenoga prava je bio omogućen otkup predmetnoga stana. Doprinos pravne prednice tuženice, danas pok. B. T. je u činjenicama da je osobnim radom (redovnim i dopunskim), stjecala novčana sredstva za uzdržavanje vanbračne zajednice, te je brinula o domaćinstvu.

Slijedom izloženih razloga, po ocjeni ovoga drugostupanjskog suda, predmetni stan nije isključivo vlasništvo tužiteljice, kao posebna imovina pok. N. J., već je suvlasništvo stranaka na jednake dijelove, kao pravnih sljednika pok. N. J. i B. T. iz njihove vanbračne zajednice. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-2485/13-2 od 23. rujna 2014.

189. NADLEŽNOST SUDA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Nomenklatura prava

OBITELJSKO PRAVO-POSEBNI PARNIČNI POSTUPCI-POSTUPAK RADI RJEŠAVANJA PITANJA S KOJIM ĆE RODITELJEM DIJETE ŽIVJETI, O RODITELJSKOJ SKRBI I O MJERAMA ZA ZAŠTITU PRAVA I DOBROBITI DJETETA; POSTUPAK U SPOROVIMA O UZDRŽAVANJU

Zakonsko kazalo

Članak 5. Konvencije o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, ovrsi i suradnji u odnosu na roditeljsku odgovornost i o mjerama za zaštitu djece („Narodne novine“, MU, broj: 5/09)

Članak 61. stavak 1. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima („Narodne novine“, broj: 53/91 i 88/01)

Sentenca

Budući da je mljt. dijete. steklo redovito boravište u Republici Hrvatskoj, u kojoj boravi preko 3 godine i u potpunosti se uklopilo u svoje novo okruženje, te je pravomoćno okončan postupak radi povratka djeteta prema odredbama Konvencije o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece i odlučeno je da se dijete neće vratiti u Sjedinjene Američke Države, a odluka Višeg suda Okruga Mecklenburg, Sjeverna Karolina, SAD, nije nostrificirana u Republici Hrvatskoj, to postoji nadležnost suda u Republici Hrvatskoj.

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskim rješenjem određeno je da će zajedničko dijete stranaka mlljt. N. A. živjeti s majkom (točka I. izreke) te je naloženo ocu da na ime uzdržavanja doprinosi iznos od 924,97 kn mjesečno počevši od 15. listopada 2012. pa nadalje (točka II. izreke), dok je odbijen preostali dio zahtjeva za uzdržavanje iznad određenih 924,97 kn do zatraženih 1.500,00 kn (točka III. izreke) te su određeni susreti i druženja oca s mlljt. sinom (točka IV. izreke). Ujedno je riješeno da odluka ostaje na snazi do pravomoćnog okončanja postupka ili do drugačije odluke suda (točka V. izreke), kao i da žalba protiv ovog rješenja ne odgađa provedbu privremene mjere (točka VI. izreke). Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijano rješenje suda prvog stupnja.

„ Prije svega, ne stoji pozivanje žalitelja na odredbu čl. 16. Konvencije o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece („Narodne novine“, broj: 4/94, dalje: KGAMOD).

Naime, iako je odluka Općinskog građanskog suda u Zagrebu broj R1o-519/11 od 15. ožujka 2012., a kojom je odbijen zahtjev tuženika za povratak mlljt. N. A. u Sjedinjene Američke Države, bila ukinuta rješenjem Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj GŽ2-238/12-2 od 2. srpnja 2012., sud prvog stupnja je u tom postupku donio novo rješenje kojim je zahtjev odbijen pod poslovnim brojem R1o-538/12 od 21. svibnja 2014., a koje je rješenje potvrđeno rješenjem Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj GŽ2-470/14-2 od 22. listopada 2014.

Obzirom da je postupak koji se vodio prema odredbama KGAMOD pravomoćno okončan odbijanjem zahtjeva tuženika za povrat djeteta u Sjedinjene Američke Države, to je otpala zapreka za donošenje meritorne odluke o pravu na brigu za mlljt. N. A. pa se navedeni žalbeni razlog ukazuje neosnovanim.

Nadalje, netočan je žalbeni navod da sudska nadležnost suda u Republici Hrvatskoj u ovoj pravnoj stvari ne postoji niti na temelju međunarodnih ugovora, niti na temelju zakonskih propisa.

Odredbama čl. 5. Konvencije o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, ovrsi i suradnji u odnosu na roditeljsku odgovornost i o mjerama za zaštitu djece („Narodne novine“, MU, broj: 5/09, dalje: KON) propisano je da sudska ili upravna tijela države ugovornice redovitog boravišta djeteta nadležna su poduzimati mjere usmjerene na zaštitu djetetove osobe ili imovine (st. 1.), dok su, u slučaju promjene redovitog boravišta djeteta u drugu državu ugovornicu, u slučaju iz čl. 7. KON, nadležna tijela države novog redovitog boravišta djeteta. Spomenuti pak čl. 7. st. 1. propisuje da u slučaju protupravnog odvođenja ili zadržavanja djeteta, tijela države ugovornice u kojoj je dijete imalo redovito boravište neposredno prije nego što je odvedeno ili zadržano, zadržavaju svoju nadležnost sve dok dijete ne stekne redovito boravište u drugoj državi, i a) određena osoba, ustanova ili drugo tijelo koje ima pravo skrbi ne prihvati ovo odvođenje ili zadržavanje; ili b) dijete u toj drugoj državi boravi u razdoblju od najmanje godinu dana nakon što je osoba, ustanova ili drugo tijelo, koje ima pravo skrbi, saznala ili je

trebala saznati gdje se dijete nalazi, da više ne traje postupak po zahtjevu koji je u tom razdoblju podnesen i da se dijete uklopilo u svoje novo okruženje.

U konkretnom slučaju, prema odredbi čl. 5. st. 2. u vezi s čl. 7. st. 1. KON, postoji nadležnost suda prvog stupnja, budući je mlljt. N. A. stekao redovito boravište u Republici Hrvatskoj, u kojoj boravi preko 3 godine i dijete se, prema utvrđenju suda u ovom postupku, u potpunosti uklopilo u svoje novo okruženje, te je pravomoćno okončan postupak radi povratka djeteta prema odredbama KGAMOD i odlučeno je da se dijete neće vratiti u Sjedinjene Američke Države, a odluka Višeg suda Okruga Mecklenburg, Sjeverna Karolina, SAD, nije nostrificirana u Republici Hrvatskoj.

Uz navedeno, nadležnost suda u Republici Hrvatskoj, protivno navodima u žalbi, proizlazi i iz odredaba Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima („Narodne novine“, broj: 53/91 i 88/01, dalje: ZRSZ). Tako je odredbom čl. 61. st. 1. toč. 2. ZRSZ propisano da u postupku radi razvoda braka, i kad tuženik nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, nadležnost suda Republike Hrvatske postoji ako je tužitelj državljanin Republike Hrvatske i ima prebivalište u Republici Hrvatskoj. Prema podacima iz spisa predmeta tužiteljica je državljanka Republike Hrvatske u kojoj ima i prebivalište.

Prema propisu iz čl. 294. st. 1. Obiteljskog zakona („Narodne novine“, broj: 116/03, 17/04, 136/04 i 107/07, dalje: OBZ) sud će odlučiti o tome s kojim će roditeljem maloljetno dijete živjeti, i o roditeljskoj skrbi, između ostaloga, odlukom kojom se utvrđuje da se brak razvodi (st. 1.) Nadalje, sud može odlučiti, kad donosi odluku iz prethodnog stavka, i o izricanju mjera za zaštitu prava i dobrobiti djeteta kad je to prema okolnostima slučaja potrebno (čl. 294. st. 2. OBZ). Također, sud će donijeti odluku o uzdržavanju zajedničkoga maloljetnog djeteta kad u bračnom sporu donese odluku kojom se utvrđuje da brak ne postoji ili se poništava ili razvodi, te u drugim slučajevima odvojenog života roditelja (čl. 300. st. 1. OBZ).

I po stavu ovog suda, prvostupanjski sud je u okviru prijedloga tužiteljice bio ovlašten i dužan odlučiti o privremenom uređenju spornog pravnog odnosa između stranaka, a to znači da mjerom osiguranja odluči s kojim će od roditelja mlljt. dijete stranaka živjeti te o održavanju susreta i druženja s roditeljem s kojim dijete ne živi, time da ta odluka ostaje na snazi samo do pravomoćnog okončanja predmetnog postupka ili do drugačije odluke suda, jer je to, u okviru takvog prijedloga i nedvojbeno u najboljem interesu mlljt. djeteta stranaka. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ2-501/12-8 od 3. ožujka 2015.

190. NADLEŽNOST

Nomenklatura prava

OBITELJSKO PRAVO-POSEBNI PARNIČNI POSTUPCI-POSTUPAK U SPOROVIMA O UZDRŽAVANJU

Zakonsko kazalo

Članak 3. stavak 1. t. a, Uredbe Vijeća Europe, broj 4/2009 od 18. prosinca 2008.

Članak 51. stavak 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 2/07,84/08 i 123/08, 57/11, 25/13)

Sentenca

Prema odredbi čl. 3. st. 1. b Vijeća Europe razvidno je da postoji mogućnost izbora mjesno nadležnog suda, a obzirom da mlljt. tužiteljica ima boravište u Zagrebu, to sukladno navedenoj odredbi postoji nadležnost Općinskog građanskog suda u Zagrebu.

Odredba čl. 51. st. 1. Zakona o parničnom postupku u sporovima za zakonsko uzdržavanje ima za cilj omogućiti tužitelju da svoja prava ostvari na što brži i ekonomičniji način, a s obzirom da mlljt. tužiteljica ima boravište u Zagrebu, svoja prava će u svakom slučaju brže ostvariti pred sudom u Zagrebu, nego pred sudom na Rabu.

Kratki tekst odluke

Rješenjem suda prvog stupnja pod točkom I. izreke sud prvog stupnja oglasio se je mjesno nenadležnim za postupanje u ovoj pravnoj stvari. Pod točkom II. izreke određeno je da će se nakon pravomoćnosti tog rješenja predmet ustupiti mjesno nadležnom Općinskom sudu u Rabu. Županijski sud u Zagrebu ukida pobijano rješenje suda prvog stupnja.

„ Prvostupanjski sud oglasio se mjesno nenadležnim za postupanje u ovoj pravnoj stvari navodeći da se radi o predmetu s međunarodnim elementom, obzirom mlljt. tužiteljica živi u Republici Austriji, te primjenom čl. 3. st. 1. t. a, Uredbe Vijeća Europe, broj 4/2009 od 18. prosinca 2008. mjesna nadležnost u sporovima koji se odnose na uzdržavanje, određuje se prema uobičajenom boravištu tuženika, a to mjesto Lopar na otoku Rabu.

Prvostupanjski sud pogrešno je primijenio materijalno pravo kada se oglasio mjesno nenadležnim.

Odredbom čl. 3. st. 1. Uredbe Vijeća Europe, određeno je da u stvarima koje se odnose na obveze uzdržavanja u državama članicama, sudsku nadležnost ima: a) sud mjesta u kojem tuženik ima uobičajeno boravište, ili b) sud mjesta u kojem uzdržavana osoba ima uobičajeno boravište, ili c) sud koji je u skladu sa svojim pravom nadležan za postupke o

statusu osobe čiji je predmet o uzdržavanju povezan s tim postupkom, osim ako nadležnost nije utemeljena isključivo na državljanstvu jedne od strana, ili d) sud koji je u skladu sa svojim pravom nadležan za postupke o roditeljskoj odgovornosti, osim ako nadležnost nije utemeljena isključivo na državljanstvu jedne od strana.

Prema gore navedenoj odredbi, na koju se poziva sud prvog stupnja, razvidno je da postoji mogućnost izbora mjesno nadležnog suda, a obzirom da mlljt. tužiteljica ima boravište u Zagrebu, to sukladno odredbi čl. 3. st. 1. b) postoji nadležnost Općinskog građanskog suda u Zagrebu.

Osim toga i prema odredbi čl. 51. st. 1. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 2/07,84/08 i 123/08, 57/11, 25/13 - u daljnjem tekstu ZPP) u sporovima za zakonsko uzdržavanje, ako je tužitelj osoba koja traži uzdržavanje, nadležan je pored suda opće mjesne nadležnosti i sud na čijem području tužitelj ima prebivalište odnosno boravište. Ova odredba ima za cilj omogućiti tužitelju da svoja prava ostvari na što brži i ekonomičniji način, a s obzirom da mlljt. tužiteljica ima boravište u Zagrebu, svoja prava će u svakom slučaju brže ostvariti pred sudom u Zagrebu, nego pred sudom na Rabu.

Slijedom naprijed iznesenog, valjalo je temeljem odredbe čl. 380. toč. 3. ZPP uvažiti žalbu tužitelja, ukinuti prvostupanjsko rješenje i vratiti predmet prvostupanjskom sudu na ponovan postupak. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ2-81/15-2 od 3. ožujka 2015.

191. RODITELJSKA SKRB

Nomenklatura prava

OBITELJSKO PRAVO-POSEBNI PARNIČNI POSTUPCI-POSTUPAK RADI RJEŠAVANJA PITANJA S KOJIM ĆE RODITELJEM DIJETE ŽIVJETI, O RODITELJSKOJ SKRBI I O MJERAMA ZA ZAŠTITU PRAVA I DOBROBITI DJETETA

Zakonsko kazalo

Članak 100. stavak 1. Obiteljskog zakona ("Narodne novine", br. 116/03, 17/04, 136/04, 107/07, 57/11, 61/11 i 25/13)

Sentenca

Dijete čiji roditelji ne žive u obiteljskoj zajednici ima pravo sa drugim roditeljem na susrete i druženja, dok nije u ime „jednakopravnog statusa“ moguće da roditelji „podjednako žive sa djetetom“ (dijete živi naizmjenično kod oba roditelja na način da svaka dva tjedna „seli“ drugom roditelju).

Kratki tekst odluke

Prvostupanjskom presudom je razveden brak stranaka (toč. I. izreke), a za zajedničko mlt. dijete R. M. je određeno zajedničko skrbništvo roditelja na način da će 15 dana u kontinuitetu živjeti sa majkom u Lj., Rep. Srbija, a slijedećih 15 dana u kontinuitetu sa ocem u Z., RH, time da (toč. II. izreke) zajednički život kod oca započne 1. kolovoza 2014. uz izricanje zajedničke mjere intenzivnog nadzora nad izvršenjem od strane CZSS u trajanju od 6 mjeseci, na način da će prva dva dana zajedničkog života oca i djeteta biti nazočna i majka (2-3 sata) i voditelj kojeg će imenovati nadležni CZSS. Roditelj kod kojeg R. M. boravi mora (toč. III. izreke) omogućiti drugom roditelju nesmetani dnevni kontakt 2 puta dnevno (telefonom, mobitelom, skype ili drugim prikladnim načinom). Toč. IV. izreke je posebno određeno koje praznike i blagdane (iznimka od toč. II. izreke) će dijete provoditi kod oca u Z. a koje kod majke u LJ. Osim toga je određeno da će kćerka R. M. slaviti rođendan (toč. V. izreke) svake godine kod drugog roditelja (po mogućnosti u nazočnosti drugog roditelja), time da 2015. bude kod oca. Točkom V. izreke je određeno da svaki roditelj snosi troškove uzdržavanja dok je dijete kod njega, a da se troškovi putovanja iz Rep. Srbije u RH i obratno dijele (otac snosi 2/3, a majka 1/3). Konačno, je određeno (toč. VII. izreke) da svaka stranka snosi svoje troškove postupka. Županijski sud u Zagrebu ukida presudu suda prvog stupnja u pobijanom dijelu te predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovni postupak.

„ Sud prvog stupnja se odlučio za tzv. podijeljeno fizičko skrbništvo (joint physical custody) odnosno model po kojem dijete provodi min 1/3 vremena sa jednim roditeljem, a nerijetko polovicu. Sud prvog stupnja smatra da je konkretni slučaj „školski primjer“ podijeljenog roditeljstva i najbolji model koji će mlt. R. M. omogućiti pravo na život sa oba roditelja, imajući u vidu da niti u odnosu na jednoga od njih „nema razloga protiv“, a žive u različitim državama. Zaključio je da će ova odluka roditeljima omogućiti jednakopravan status, a dijete staviti u poziciju da napokon ima oba roditelja i da podjednako s njima živi, dok će roditelji moći neposredno komunicirati bez medija, odvjetnika, institucija.

Navedena odluka o podijeljenom roditeljstvu odnosno skrbi se ne može prihvatiti.

Prema odredbama Obiteljskog zakona -"Narodne novine", br. 116/03, 17/04, 136/04, 107/07, 57/11, 61/11 i 25/13) sadržanih u:

- čl. 99. st. 1. roditelji bez obzira žive li zajedno ili odvojeno ravnopravno, zajednički i sporazumno skrbe o djetetu, osim ako je ovim zakonom drukčije određeno
- čl. 100. st. 1. ako roditelji ne žive u obiteljskoj zajednici, sud će odlučiti s kojim će roditeljem dijete živjeti te odrediti način i vrijeme susreta i druženja djeteta s drugim roditeljem. prema st. 2. iste odredbe radi zaštite dobrobiti djeteta susreti i druženje djeteta s roditeljem koji ne živi s djetetom mogu se ograničiti ili zabraniti, a prema okolnostima slučaja sud može odrediti osobu u čijoj će se nazočnosti održavati susreti i druženje.

Iz navedenog proizlazi da je skrb roditelja odnosno njihova odgovornost o djetetu zajednička (osim ako zakonom nije određeno drukčije) i postoji neovisno žive li u obiteljskoj zajednici ili ne, a odnosi se na zdravlje djeteta, odgoj, čuvanja i njege te nadzora djeteta, zastupanja, uzdržavanja i dr. Međutim, u slučaju kad su roditelji

razdvojeni sud odlučuje o ostvarivanju pojedinih sadržaja roditeljske skrbi kao što je s kojim će roditeljem dijete živjeti, određivanju susreta i druženja sa drugim roditeljem i dr. Znači da o navedenom dijelu zajedničke skrbi u slučaju kad ne žive u obiteljskoj zajednici odlučuje sud.

Po shvaćanju ovog suda citirane odredbe ne omogućavaju da dijete živi naizmjenično kod oba roditelja odnosno da svaka dva tjedna „seli“ drugom roditelju, jer u smislu čl. 100. st. 1. OBZ sud odlučuje kod kojeg od njih će živjeti. Niti iz prava roditelja da žive sa svojim djetetom (čl. 97. OBZ) i prava djeteta da živi sa svojim roditeljima (čl. 87. st. 3. OBZ) ne proizlazi navedeno „podijeljeno roditeljstvo“. Naime, dijete čiji roditelji ne žive u obiteljskoj zajednici ima pravo sa drugim roditeljem na susrete i druženja, a nije u ime „jednakopravnog statusa“ moguće da roditelji „podjednako žive sa djetetom“, kako odluku opravdava sud prvog stupnja.

Međutim, ni drugačija pravna regulativa ne bi bila od utjecaja. Budući da stranke žive u različitim zemljama na udaljenosti od 500 km, bi, sukladno pobijanoj odluci, dijete trebalo najmanje svaki drugi tjedan prijeći 1000 km, a i češće, imajući u vidu više od 10 različitih praznika i blagdana koje provodi kod drugog roditelja, potom rođendan. Postavlja se pitanje je li opisano neprestano kretanje u interesu ml. djeteta, jer i ono ima pravo na svoj dom i znati gdje pripada. Konačno, podaci u spisu pokazuju da se prilagodilo novoj sredini u kojoj je provelo posljednje godine.

Stoga je zbog pogrešnog pravnog pristupa sud propustio utvrditi odlučne činjenice i dati razloge, te je temeljem odredbe čl. 370. i čl. 369. st. 1. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine" broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 28/13 - dalje: ZPP) valjalo ukinuti presudu u pobijanom dijelu i predmet vratiti istom sudu na ponovan postupak.

U nastavku postupka valja otkloniti ukazane povrede i raspraviti žalbene prigovore radi potpunijeg uvida u ovaj osjetljiv i složen slučaj, koji je povezan sa bijegom majke u sigurnu kuću zbog nasilnog supruga, otmica djeteta i konačno latentno pedofilstvo. Prilikom donošenja odluku o tome sa kojim će roditeljem živjeti treba prije svega voditi računa o dobrobiti djeteta (djevojčice stare 4 godine koja se adaptirala u novoj sredini), a kod odluke o susretima i druženjima je (s obzirom na udaljenost) bitno naći ravnotežu između opravdanog zahtjeva za susretima i viđanjem drugog roditelja i onoga što se razumno može ostvariti u tim okolnostima, a to može značiti i fleksibilnije kontakte ostavljajući roditeljima mogućnost dogovora (ukoliko budu pokazali primjereni stupanj suradnje). Nakon toga će sud donijeti novu i zakonitu odluku. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž Ob-428/14 od 12. svibnja 2015.

192. OVRHA RADI OSTVARIVANJA OSOBNIH ODNOSA S DJETETOM

Nomenklatura prava

OBITELJSKO PRAVO-POSEBNI POSTUPCI OVRHE-OVRHA RADI OSTVARIVANJA OSOBNIH ODNOSA S DJETETOM–STRANKE U POSTUPKU

Zakonsko kazalo

Članak 521. st. 2. Obiteljskog zakona („Narodne novine“, broj 103/15)

Članak 522. Obiteljskog zakona („Narodne novine“, broj 103/15)

Članak 552. st. 3. Obiteljskog zakona („Narodne novine“, broj 103/15)

Sentenca

U postupku ovrhe radi ostvarivanja osobnih odnosa s djetetom stranke su dijete, roditelji i druge osobe koje na temelju ovršne isprave imaju pravo na ostvarivanje osobnih odnosa s djetetom, slijedom čega nije dostatno u ovršnom prijedlogu naznačiti samo majku djeteta kao ovršenicu.

Kratki tekst odluke

Pobijanim rješenjem određena je ovrha na temelju pravomoćne i ovršne presude radi ostvarivanja osobnih odnosa ovrhovoditelja s djetetom. Županijski sud u Zagrebu ukida rješenje o ovrši i predmet vraća na ponovni postupak.

„Sud prvog stupnja prihvatio je prijedlog za ovrhu, pri tom zanemarujući odredbe čl. 521. i 522. Obiteljskog zakona („Narodne novine“, broj 103/15., dalje: OBZ), koji je stupio na snagu 1. studenoga 2015. i čije odredbe kojima se određuje ovrha predstavljaju lex specialis.

Naime, odredbom čl. 552. st. 3. OBZ propisano je da odluke koje su postale izvršne u upravnom postupku, odnosno pravomoćne u sudskom postupku na temelju Obiteljskog zakona („Narodne novine“, broj: 75/14., 5/15.) do 16. siječnja 2015. provest će se, odnosno izvršiti u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Odredbom čl. 521. st. 2. OBZ propisno je da su stranke u postupku ovrhe radi ostvarivanja osobnih odnosa s djetetom: dijete, roditelji i druge osobe koje na temelju ovršne isprave imaju pravo na ostvarivanje osobnih odnosa s djetetom. U ovom konkretnom slučaju ovrhovoditelj je kao ovršenika naznačio samo majku s kojom dijete živi Anitu Vuraić. Time je počinjena bitna povreda odredaba postupka. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ Ovr Ob-45/16-2 od 17. studenog 2016.

**193. PRIVREMENA MJERA S KOJIM ĆE RODITELJEM, ODNOSNO
DRUGOM OSOBOM DIJETE STANOVATI, I O OSTVARIVANJU OSOBNIH
ODNOSA S DJETETOM
-nadležnost suda RH**

Nomenklatura prava

OBITELJSKO PRAVO-POSEBNI POSTUPCI OSIGURANJA-PRIVREMENA MJERA S KOJIM ĆE RODITELJEM, ODNOSNO DRUGOM OSOBOM DIJETE STANOVATI, I O OSTVARIVANJU OSOBNIH ODNOSA S DJETETOM-NADLEŽNOST SUDA RH

Zakonsko kazalo

Članak 8. Uredbe vijeća (EZ) broj 2201/2003 od 27. studenog 2003.

Sentenca

U skladu sa odredbama Uredbe vijeća (EZ) broj 2201/2003 od 27. studenog 2003. nadležnost suda u postupcima koje se tiču roditeljske odgovornosti, pa tako i postupka radi određivanja privremene mjere s kojim će roditeljem dijete stanovati i o ostvarivanju osobnih odnosa s djetetom, određuje se prema mjestu uobičajenog boravišta djeteta u vrijeme pokretanja postupka.

Kratki tekst odluke

Pobijanim rješenjem prvostupanjski sud se proglasio nenadležnim za postupanje u pravnoj stvari radi donošenja privremene mjere s kojim će roditeljem dijete stanovati i o ostvarivanju osobnih odnosa s djetetom budući da je uobičajeno boravište djeteta bilo u Republici Sloveniji te da se pred sudom u Republici Sloveniji vodi postupak s kim će roditeljem dijete stanovati odnosno o načinu ostvarivanja osobnih odnosa djeteta s roditeljem s kojim ne živi. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijano rješenje.

„Pri donošenju odluke o nenadležnosti sud prvog stupnja rukovodio se Uredbom vijeća (EZ) broj 2201/2003 od 27. studenog 2003.

Odredbom čl. 8. Uredbe vijeća (EZ) broj 2201/2003 od 27. studenog 2003. propisano je da su za upute koje se tiču roditeljske odgovornosti nadležni sudovi države članice u kojoj dijete u vrijeme pokretanja postupka ima uobičajeno boravište. Čl. 19. iste Uredbe propisane su posljedice i učinci litispendencije u postupcima koje pokrenu svaka od stranaka pred različitim sudovima članica.

Obzirom da je među strankama nesporno da su predlagateljica osiguranja i malodobna Nina Lori Šetina do lipnja 2016. živjele u Republici Sloveniji sud prvog stupnja je zaključio da će o tim pravnim stvarima odlučivati sud u Sloveniji kao nadležan sud temeljem naprijed navedene Uredbe.

Pravilno je sud prvog stupnja primijenio materijalno pravo kada se temeljem citiranih odredbi Uredbe vijeća (EZ) broj 2201/2003 od 27. studenog 2003. oglasio nenadležnim za postupanje u ovoj pravnoj stvari.

U odnosu na žalbene navode predlagateljice valja istaknuti da neosnovano osporava utvrđenje suda prvog stupnja da je uobičajeno boravište djeteta bilo u Republici Sloveniji. Naime, ta činjenica proizlazi i iz navoda stranaka, a potvrđuje i činjenica da je dijete rođeno u Republici Sloveniji, da je predlagateljica nakon nasilja u obitelji bila smještena u sigurnoj kući u Sloveniji, da se vezano uz odnose stranaka i dijete vodi nekoliko postupaka pred nadležnim sudom u Republici Sloveniji, s tim da pravno nije odlučno što je prebivalište djeteta (formalno) u Splitu. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž Ob-48/17-2 od 16. siječnja 2017.

6. NASLJEDNO PRAVO

194. NAKNADNO PRONAĐENA OPORUKA

Nomenklatura prava

NASLJEDNO PRAVO-OPORUČNO NASLJEDNO PRAVO

Zakonsko kazalo

Članak 235. Zakona o nasljeđivanju („Narodne novine“, broj: 48/03 i 163/03)

Sentenca

Ostvarivanje prava na nasljedstvo na temelju naknadno pronađene oporuke moguće je u parnici samo ako su stranke naknadno došle u mogućnost da iznesu oporuku, odnosno ako u vrijeme vođenja ostavinskog postupka iz objektivnih razloga nisu bile u mogućnosti da je iznesu, što znači da ne dolaze u obzir oporuke za koje su stranke znale, ali ih nisu iznijele.

Kratki tekst odluke

Pobijanom presudom odbijen je tužbeni zahtjev za utvrđenje da je tužitelj suvlasnik na temelju oporuke u 6/8 dijela odgovarajućeg suvlasničkog dijela nekretnine poblize opisanoj u izreci te da se naloži tuženima da u tom suvlasničkom omjeru priznaju tužitelju pravo vlasništva i izdaju tabularnu ispravu, da se utvrdi da je tužitelj nasljeđivanjem stekao kao pravo korištenja groba poblize opisanog u izreci te pravo potraživanja 6/8 dijelova tražbine prema HZMO-u, kao i da mu tuženici naknade parnični trošak. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Sud prvog stupnja odbija tužbeni zahtjev uz zaključak da tužitelj ne može zbog naknadno pronađene oporuke podnijeti tužbu obzirom da je znao za opostojnost oporuke.

U konkretnom slučaju se primjenjuje odredba čl. 235. Zakona o nasljeđivanju - Narodne novine, broj: 48/2003. i 163/2003. - dalje u tekstu: ZON (istovjetnog sadržaja i čl. 236. ranijeg Zakona o nasljeđivanju - Narodne novine, broj: 52/1971., 47/1978. i 55/2000. - dalje: ZON) kojom je propisano da ako se po pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju pronađe oporuka, da će ju sud proglasiti i dostaviti ju ostavinskom sudu, a zadržati njezin prijepis (st. 1.), time da će se zainteresirane osobe o tome obavijestiti te upozoriti da svoja prava na temelju oporuke mogu ostvarivati u parnici (st. 2.).

Polazeći od citirane odredbe u kojoj je naglasak stavljen na okolnost da je oporuka "pronađena" nakon pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju, u pravnoj teoriji i sudskoj praksi je prihvaćen stav da je ostvarivanje prava na nasljedstvo na temelju naknadno pronađene oporuke moguće u parnici i to samo ako su stranke naknadno došle u mogućnost da iznesu oporuku, odnosno ako u vrijeme vođenja ostavinskog postupka iz objektivnih razloga nisu bile u mogućnosti da je iznesu, što znači da ne dolaze u obzir oporuke za koje su stranke znale, ali ih nisu iznijele.

Uporište za ovakav stav nalazi se i u odredbi čl. 237. ZON-a (istovjetnog sadržaja i odredba čl. 238. ranijeg ZON-a) prema kojoj, kad je ostavinska rasprava završena pravomoćnim rješenjem o nasljeđivanju, a postoje uvjeti za ponavljanje parničnog postupka, neće se obnoviti postupak za ostavinsku raspravu već stranke svoja prava mogu ostvarivati u parnici, slijedom čega, analognom primjenom pravila o ponavljanju postupka (čl. 421. st. 1. toč. 10. ZPP-a), stranka može u parnici isticati relevantne okolnosti samo ako ih nije mogla istaknuti u prethodnom pravomoćnom okončanom (u ovom slučaju) ostavinskom postupku, a to u konkretnoj situaciji, s obzirom na činjenične tvrdnje tužitelja u tužbi i tijekom postupka, nije slučaj.

Žalbenim navodima tužitelj nije doveo u sumnju pravilnost pobijane presude. Tužitelj naima u žalbi navodi da je sud mogao uzeti da se "šlamperaj" odnosio upravo na pronalaženje oporuke a ne na njeno neprijavlivanje i da to što je tužitelj znao za postojanje oporuke nije istovjetno s činjenicom znanja o točnom mjestu čuvanja oporuke, te da je samo povremeno posjećivao adresu na kojoj se nalazila oporuka i da ju je tek poslije pronašao. Međutim, svi ti navodi predstavljaju nove činjenične prigovore koji se ne mogu s uspjehom isticati u žalbi (čl. 352. st. 1. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj: 53/1991., 91/1992., 112/1999., 88/2001., 117/2003., 88/2005., 2/2007., 84/2008., 123/2008. i 148/2011. - pročišćeni tekst, 25/2013. i 28/2013. - dalje: ZPP). Naima sve te okolnosti tužitelj tijekom postupka nije isticao niti obrazložio, pa ih ni sud prvog stupnja nije bio dužan tumačiti na taj način. Iz iskaza tužitelja proizlazi da je on za oporuku znao, što po ocjeni ovog suda predstavlja i znanje o njenom sadržaju (jer on nije tvrdio drugačije), pa s tim u vezi, sve ako tužitelj i nije znao gdje se oporuka nalazi (a to nije tvrdio), upućuje se na odredbu čl. 41. ZON-a (tako i čl. 83. ranijeg ZON-a) koja propisuje mogućnost dokazivanja postojanja izgubljene, skrivene ili zametnute oporuke, kao i sadržaja oporuke, a koju mogućnost tužitelj nije upotrijebio obzirom da prilikom davanja podataka za smrtovnicu nije ni prijavio oporuku, a niti je u parničnom postupku tvrdio da je oporuka bila zagubljena odnosno da nije znao za njezin sadržaj.

Ovdje valja istaknuti da na pravilnost pobijane presude nije od utjecaja činjenica što tužitelj nije osobno sudjelovao u ostavinskom raspravljanju (bio je zastupan po posebnom skrbniku), kao ni činjenica da je prema vlastitim navodima saznao da je ostavina provedena nakon 3 mjeseca, obzirom da je sve relevantne okolnosti mogao istaknuti u ovom parničnom postupku, a to nije učinio, iako je teret dokazivanja iznošenja relevantnih činjenica bio upravo na njemu (čl. 7. st. 1. i čl. 219. st. 1. ZPP-a). “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-12032/11-2 od 2. lipnja 2015.

---

7. TRGOVAČKO PRAVO

195. DIONICE

Nomenklatura prava

TRGOVAČKO PRAVO-DRUŠTVA-DIONIČKO DRUŠTVO-DIONICE

Zakonsko kazalo

Članak 226. stavak 2. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03 i 107/07)

Sentenca

Tužitelj koji traži isplatu predmetnog iznosa navodeći da mu je u sanacijskom postupku tuženika oduzeto pravo vlasništva dionica u toj vrijednosti, koje mu pripadaju, obzirom da nije dokazao da je kao dioničar upisan u knjigu dionica u smislu čl. 266. st. 2. Zakona o trgovačkim društvima, nije aktivno legitimitan u predmetnom postupku.

Kratki tekst odluke

Tužitelj u bitnom zahtijeva isplatu iznosa od 73.800,00 kn, navodeći da mu je u sanacijskom postupku tuženika oduzeto pravo vlasništva dionica u toj vrijednosti, koje mu pripadaju. Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu odluku.

„ Polazeći od nespornih činjenica:

- da su Ugovor o dugoročnom nenamjenskom kreditu s valutnom klauzulom zaključili tuženik u svojstvu kreditora i D. Z. u svojstvu korisnika kredita, a tužitelj se navodi u Ugovoru kao sudužnik na strani D. Z.;
- da je D. Z. izdao punomoć kojom opunomoćuje tužitelja da može sa dionicama upravljati;

- da je sam tužitelj potpisao izjavu po kojoj preuzima dug od 70.000,00 DEM u svrhu reguliranja poslovnog odnosa oko ustupanja duga tuženika, čiji je korisnik D. Z., a preuzimatelj duga tužitelj;

- da je D. Z. podigao kod tuženika iznos od 172.171,54 kn,

prvostupanjski sud temeljem navedenih utvrđenja zaključuje da tužitelj nije dioničar tuženika, jer prema odredbi čl. 226. st. 2. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03 i 107/07 - dalje: ZTD) vrijedi kao dioničar u odnosu prema društvu, onaj koji ima dionicu koja glasi na ime i koji je upisan u knjigu dionica, a tužitelj nije dokazao da je kao dioničar upisan u knjigu dionica, stoga prihvaća prigovor nedostatka aktivne legitimacije kao osnovan.

Prvostupanjski sud je prihvatio i prigovor promašene pasivne legitimacije, uz obrazloženje da je Odlukom o sanaciji i restrukturiranju Croatia banke d.d., Zagreb, koju je donijela Vlada Republike Hrvatske dana 23. rujna 1999. godine („Narodne novine“, br. 98/99), dionice tuženika su poništene i povučene i prenesene u vlasništvo Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, stoga prvostupanjski sud smatra da tuženik nije odgovoran za poništenje predmetnih dionica.

Pravilno je utvrđeno da prema Ugovoru o kreditu D. Z. je podigao kredit kod tuženika, a tužitelj je sudužnik, a ne korisnik kredita, što je i sam tužitelj potvrdio svojim iskazom. **Nadalje, neosnovano se tužitelj poziva na mogućnost prenošenja dionica bez obzira na upis u knjigu dionica, jer u odnosu na društvo dioničar koji ima dionice koje glase na ime vrijede samo one koje su upisane u knjigu dionica (čl. 226. st. 2. ZTD).**

Kako, dakle, tužitelj tijekom postupka nije dokazao da je bio dioničar tuženika, pravilno je prvostupanjski sud odbio tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-10328/11-2 od 14. listopada 2014.

---

8. PRAVO VRIJEDNOSNIH PAPIRA

196. MJENICA

Nomenklatura prava

PRAVO VRIJEDNOSNIH PAPIRA – MJENICA

Zakonsko kazalo

Članak 44. Zakona o mjenici ("Narodne novine", broj 74/94)

Čl. 376. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99)

Sentenca

Za mjenicu plativu na određeni dan mjerodavno je stanje računa dužnika samo na taj dan. A, to iz razloga što se ne radi o prisilnoj naplati koja se ostvaruje temeljem mjenice kao vjerodostojne isprave u sudskom postupku, već dobrovoljnoj naplati putem banke, pa nema ni sukcesivne naplate, zbog čega je neodlučan priljev sredstava na računu dužnika kasnije.

Kratki tekst odluke

Predmet spora je zahtjev tužitelja na naknadu štete koju trpi zbog propusta tuženika da naplati ukupan iznos potraživanja po mjenici iako je to prema prilivu sredstava mjeničnog dužnika to mogao učiniti, a kasnije zagubio mjenicu i time onemogućio tužitelja u naplati svog potraživanja prema dužniku. Presudom suda prvog stupnja naloženo je tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 271.023,40 kn sa zateznom kamatom kao pod st. I izreke i naknaditi parnični trošak u iznosu od 27.670,00 kn (st. II izreke). Županijski sud u Zagrebu ukida pobijanu presudu suda prvog stupnja i predmet vraća na ponovno suđenje.

„ Kako tuženik nije naplatio cijeli iznos iz mjenice iako je na računu poslovnog subjekta D. d.o.o. na dan 3. srpnja 2003. bio priliv sredstava od 101.343,84 kn, a niti je tužitelju mjenicu vratio, to sud prvog stupnja ocjenjuje da je takvim propustom tuženik prouzročio tužitelju štetu u visini nenaplaćenog iznosa, jer je mjenični dužnik u međuvremenu likvidiran tako da je tužitelj bio u nemogućnosti od njega ostvariti svoje potraživanje.

Kako se tužitelj tuženiku obratio dopisom od 10. srpnja 2003. radi objašnjenja zbog čega nije mjenica naplaćena, na koji dopis tuženik nije odgovorio niti mjenicu vratio, to sud ocjenjuje neosnovanim prigovor zastare, jer da rokovi zastare za naknadu štete teku najranije od 10. srpnja 2003., dok je tužitelj podnio tužbu 6. srpnja 2006., dakle prije isteka od tri godine iz čl. 376. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj:

53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99 – dalje: ZOO). Slijedom navedenog, nalaže tuženiku isplatu preostalog iznosa iz mjenice.

Osnovano tuženik u žalbi navodi da je za mjenicu plativu na određeni dan mjerodavno stanje računa dužnika samo na taj dan-u konkretnoj pravnoj stvari 3. lipnja 2003. A, to iz razloga što se ne radi o prisilnoj naplati koja se ostvaruje temeljem mjenice kao vjerodostojne isprave u sudskom postupku, već dobrovoljnoj naplati putem banke, pa nema ni sukcesivne naplate, zbog čega je neodlučan priljev sredstava na računu dužnika kasnije odnosno 3. srpnja 2003.

Kad je tuženik djelomično naplatio mjenicu, tada je bio dužan o tome obavijestiti tužitelja i vratiti mu mjenicu, što tuženik nesporno nije učinio (čl. 44. Zakona o mjenici, "Narodne novine", broj 74/94).

Međutim, dvojbeno je, kako se to u žalbi osnovano navodi, da je isključivo zbog toga što tuženik nije vratio mjenicu tužitelju, njemu nastala šteta onemogućavanjem podnošenja ovršnog prijedloga na temelju vjerodostojne isprave protiv svog dužnika. Naime, iz mjenice proizlazi da je izdana na temelju pravnog posla - kupoprodaje robe, pa se osnovano u žalbi navodi da je tužitelj imao druga sredstva na raspolaganju radi ostvarenja naplate iz zaključenog pravnog posla sa svojim dužnikom (račune, otpremnice, izvod iz poslovnih knjiga i sl.).

Nadalje, osnovano se u žalbi navodi da je tužitelj već 3. lipnja 2003. prema stanju računa znao da nije naplaćen cijeli dug iz mjenice, a kako mu u zakonom propisanim rokovima nije bila vraćena mjenica, to je dvojbena i zaključak suda prvog stupnja da zastara počinje teći od 10. srpnja 2003. kada se tužitelj obratio tuženiku radi objašnjenja zbog čega mjenica nije naplaćena u cijelosti, jer je tada već tužitelj znao o djelomičnoj naplati i propustu tuženika da ga obavijesti o tome odnosno vrati mu mjenicu.

Kako o naprijed navedenim činjenicama nema razloga, jer iste nisu ni utvrđene, to je počinjena bitna povreda odredbe iz čl. 354. st. 2. toč. 11. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08 i 57/11 – dalje: ZPP) i ostvaren žalbeni razlog iz odredbe čl. 355. ZPP-a. Iz navedenih razloga je prvostupanjska presuda ukinuta temeljem odredbe iz čl. 369. st. 1. i 370. ZPP-a. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-9087/11-2 od 1. srpnja 2014.

197. MJENICA

Nomenklatura prava

PRAVO VRIJEDNOSNIH PAPIRA – MJENICA

Zakonsko kazalo

Članak 78. stavak 1. Zakona o mjenici ("Narodne novine", broj 74/94)

Članak 54. st. 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05)

Sentenca

Kako je tužiteljeva tražbina iz osnovnog pravnog posla dospjela najkasnije 1. siječnja 2002., a dospijeće mjenice popunjeno je sa danom 9. veljače 2011., po proteku roka zastare potraživanja, onda je mjenica popunjena protivno postojećem sporazumu, a prigovor zastare potraživanja tužitelja je osnovan.

Kratki tekst odluke

Uz obrazloženje da su dana 07. prosinca 1998. godine Ugovorom o preuzimanju duga preuzimatelj N-K. d.o.o. uz pristanak banke (ovdje tužitelja) preuzeo od dužnika S.N. S. d.o.o. dug prema banci temeljem Ugovora o kratkoročnom kreditu od 17. ožujka 1998. i 01. travnja 1998., da je radi osiguranja kredita preuzimatelj bio dužan predati bjanko vlastite mjenice N. K. (ovdje tuženika), da je prema ugovoru tužitelj imao ovlaštenje sam ispuniti mjenicu i učiniti dospjelom sva dospjela potraživanja po osnovnom ugovoru i to na dan koji sam odredi, da je tužiteljeva tražbina dospjela najkasnije 01. siječnja 2002., da je tužitelj dospijeće mjenice odredio 9. veljače 2011. godine što izlazi iz okvira osnovnog pravnog posla Ugovora od 7. prosinca 1998., prvostupanjski sud prihvaća prigovor zastare pozivom na odredbu čl. 78. st. 1. Zakona o mjenici („Narodne novine“, br. 74/94 - dalje: ZM) i ukida platni nalog u cijelosti. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Kako proizlazi iz stanja spisa, tužitelj, tada kao ovrhovoditelj, predložio je ovrhu na temelju vjerodostojne isprave - vlastite mjenice. Povodom prigovora tuženika (ovršenika) protiv rješenja o ovrsi postupak je, sukladno odredbi čl. 54. st. 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05), nastavljen kao u povodu prigovora protiv platnog naloga. Sud prvog stupnja ukinuo je platni nalog uz obrazloženje da je nastupila zastara potraživanja tužitelja.

Tužitelj smatra da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio odredbu čl. 78. st. 1. ZM, kada je prihvatio prigovor zastare potraživanja kao osnovan, jer kako navodi iz Ugovora o preuzimanju duga proizlazi njegovo ovlaštenje da dospijeće duga odredi sam tužitelj.

Neosnovan je prigovor tužitelja, jer je prvostupanjski sud pravilno ocijenio da je tuženik osnovano istaknuo prigovor protiv ugovornog ispunjenja bjanko mjenice, jer je ispunjena protivno odredbama osnovnog pravnog posla, Ugovora o preuzimanju duga i to odredbe članka 8. stavak treći, po kojoj se mjenica kao instrument osiguranja treba popuniti u skladu sa zakonskim propisima.

Kako je tužiteljeva tražbina iz osnovnog pravnog posla dospjela najkasnije 1. siječnja 2002., a dospijeće mjenice popunjeno je sa danom 9. veljače 2011., po proteku roka zastare potraživanja, onda je mjenica popunjena protivno postojećem sporazumu, a prigovor zastare potraživanja tužitelja je osnovan. Stoga je prvostupanjski sud pravilno primijenio materijalno pravo kada je ukinuo platni nalog u cijelosti.“

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj Gž-3571/12-3 od 21. listopada 2014.

198. BJANKO ZADUŽNICA

Nomenklatura prava

PRAVO VRIJEDNOSNIH PAPIRA – ZADUŽNICA

Zakonsko kazalo

Članak 183. a Ovršnog zakona (Nar. nov. 57/96, 29/99., 173/03., 194/03., 151/04., 88/05. i 67/08.)

Sentenca

Radi zaštite svojih prava u odnosu na postupak pokrenut pred Financijskom agencijom, s obzirom na činjenicu da zadužnica ima svojstvo pravomoćnog rješenja o ovrsi, tužitelj je svoje pravo trebao zaštititi kroz institut izdavanja privremene mjere radi osiguranja nenovčane tražbine u smislu čl. 298. i 299. Ovršnog zakona (privremena zabrana provedbe naplate) te je nakon toga, radi opravdanja privremene mjere, u postupku pred sudom trebao zahtijevati utvrđenje da je prestala obveza odnosno da ne postoji vjerovnikova tražbina. Kako tužitelj ni ne tvrdi da je postupio na ovoj način, odnosno da je iscrpio opisani pravni put zaštite, to isti ne može s uspjehom, jer mu takvu mogućnost ne pruža niti neki pravni propis, zahtijevati od suda generalnu zabranu provedbe ovrhe kod Fine.

Kratki tekst odluke

Predmet ovog postupka zahtjev je tužitelja za izdavanje sudske zabrane tuženiku i Financijskoj agenciji naplate i provedbe naplate tražbine tuženika po bianko zadužnicama. Presudom suda prvog stupnja odbijen je tužbeni zahtjev kao neosnovan. Županijski sud u Zagrebu potvrđuje pobijanu presudu suda prvog stupnja.

„ Naime, iz činjeničnih navoda tužbe proizlazi da je 17. listopada 2011. tuženik na temelju ranije spomenutih bjanko zadužnica od Financijske agencije zatražio naplatu tražbine u iznosu od 319.227,22 kn s pripadajućim zateznim kamatama u kojem postupku je naplaćeno 67.056,91 kn i to u skladu s Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Nar. nov. 91/10., dalje: ZPONS) u vezi s čl. 183.a Ovršnog zakona (Nar. nov. 57/96, 29/99., 173/03., 194/03., 151/04., 88/05. i 67/08., dalje: OZ). Proizlazi također da je na temelju navedenih zadužnica tuženik pokrenuo i ovršne postupke pred sudom radi naplate svojih potraživanja na nekretninama tuženika.

Iz rečenog se da zaključiti da predmetnom tužbom tužitelj zahtjeva pružanje pravne zaštite u odnosu na te postupke, iako ih izričito ne navodi u petitu zahtjeva, i to jer tvrdi da je potraživanje za koje je kao jamac platac garantirao ispunjeno.

U smislu čl. 183.a st. 2. OZ zadužnica predana Financijskoj agenciji ima snagu pravomoćnog rješenja o ovrsi te ovršenik protiv iste ne može zatražiti zaštitu u žalbenom postupku. Međutim, zaštitu svojih prava ne može ostvarivati niti na zatraženi način zahtijevajući od suda donošenje presude kojom će se uopćeno Financijskoj agenciji izreći zabrana vršenja naplate po mjenici.

Naime, radi zaštite svojih prava u odnosu na postupak pokrenut pred Financijskom agencijom, u koliko se taj postupak još uopće vodi, s obzirom na činjenicu da zadužnica ima svojstvo pravomoćnog rješenja o ovrsi, tužitelj je svoje pravo trebao zaštititi kroz institut izdavanja privremene mjere radi osiguranja nenovčane tražbine u smislu čl. 298. i 299. OZ-a (privremena zabrana provedbe naplate) te je nakon toga, radi opravdanja privremene mjere, u postupku pred sudom trebao zahtijevati utvrđenje da je prestala obveza iz Ugovora o kupoprodaji od 12. prosinca 2008., odnosno da ne postoji vjerovnikova tražbina. Kako tužitelj ni ne tvrdi da je postupio na ovoj način, odnosno da je iscrpio opisani pravni put zaštite, to isti ne može s uspjehom, jer mu takvu mogućnost ne pruža niti neki pravni propis, zahtijevati od suda generalnu zabranu provedbe ovrhe kod Fine.

U odnosu pak na sudske ovršne postupke tužitelj je zaštitu svojih prava trebao zahtijevati podnošenjem pravnog lijeka u smislu čl. 46. OZ-a te u vezi s tim u parničnom postupku u smislu čl. 48. toga Zakona. Međutim, kada tužitelj ni ne tvrdi i ne dokazuje da je iscrpio pravni put koji mu radi zaštite njegovih prava omogućava Ovršni zakon i u koliko nije u smislu čl. 48. toga Zakona upućen u parnici, tužitelj ne može općenitim zahtjevom tražiti u parničnom postupku generalnu zabranu tuženiku naplate po tim zadužnicama. “

Županijski sud u Zagrebu, poslovni broj GŽ-806/15-2 od 19. svibnja 2015.
